DİJİTAL KÜTÜPHANE KANALI

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

https://rantey.org

Yedek ve Duyuru Kanallarımız
Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

• Telegram: https://t.me/birkitapbir

• WhatsApp Kanalımız : https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4IvMoc0Y

KPSS
TARİH KARMA SORU BANKASI
4
OSMANLI KÜLTÜR VE MEDENİYET

ATANAMAYANIN AHI İNDİRİR ŞAHI :)

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

TARİH KARMA

SORU BANKASI

İÇERİKLERİ

1-	İSLAMİYET ÖNCESİ TÜRK DEVLETLERİ	250 SORU
2-	İLK TÜRK İSLAM DEVLETLERİ	250 SORU
3-	OSMANLI BEYLİKTEN DEVLETE & SİYASİ TARİH	200 SORU
4-	OSMANLI KÜLTÜR MEDENİYET	450 SORU
5-	OSMANLI DURAKLAMA GERİLEME DAĞILMA	500 SORU
6-	XX. YY. OSMANLI VE KURTULUŞ SAVAŞI HAZIRLIK	400 SORU
7-	KURTULUŞ SAVAŞI MUHAREBELER DÖNEMİ	300 SORU
8-	ATATÜRK İLKE VE İNKILAPLAR	600 SORU
9-	DIŞ POLİTİKA	275 SORU
10-	ÇAĞDAŞ DÜNYA TARİHİ	500 SORU

İÇİNDEKİ YAYINLAR

DOKTORİN

YARGI

YEDİ İKLİM

BENİM HOCAM

PEGEM

NOT : SORU **SAYILARI SAYFA SAYISINA GÖRE ORTALAMA HESAPLANMIŞTIR.**

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Konu Anlatımı İçin Taratınız

OSMANLI DEVLETİ KURULUŞ VE YÜKSELME DÖNEMİ

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

KPSS'de kaç soru gelir?

Osmanlı Kuruluş ve Yükselme Döneminden her yıl **1 soru** gelir. Kuruluş Döneminden ya da Yükselme Döneminden seçer ÖSYM soruları. Burada Kuruluş Döneminde 6 hükümdar dönemini Yükselme Döneminde 6 hükümdar dönemini tek te bilmek gerekir.

Nasıl Çalışılmalı?

Hükümdarların dönemlerine çalışırken muhakkak her hükümdar döneminde ne olduğunu tablo oluşturarak çalışınız. Muhakkak yazarak çalışınız. Her hükümdarın önemli özelliklerini kendi yazınızla not alarak çalışınız. Ya da önemli gördüğünüz kısımların altını çiziniz. Çözemediğiniz soruların muhakkak neden yanlış yaptığınız kısmını araştırıp doğru cevabı özümsemeye çalışınız.

Alt Konu Başlıkları

- ✓ Osman Bey
- ✓ Orhan Bey
- ✓ I. Murat
- ✓ Yıldırım Bayezid
- ✓ Çelebi Mehmet
- ✓ II. Murat
- ✓ Fatih Sultan Mehmet
- ✓ II. Bayezid
- ✓ Yavuz Sultan Selim
- ✓ Kanuni Sultan Süleyman
- ✓ Sokullu Dönemi

DİKKAT

ÖSYM bu ünitede Orhan Bey, I. Murat, Fatih Sultan Mehmet, Yavuz Sultan Selim ve Kanuni Sultan Süleyman dönemlerine odaklanır. Bu hükümdarların siyasi icraatlarının yanı sıra Osmanlı teşkilatlanma çabalarına katkıları sorulur. Ders çalışırken özellikle söylediğimiz kısımlara dikkat ediniz.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

1. Orhan Bey 1326-1362 arasında hükümdarlık yapmış ve Osmanlının ikinci hükümdarıdır.

Aşağıdakilerden hangisi Orhan Bey Dönemi gelişmeleri arasında gösterilemez?

A) Bursa fethedilerek başkent yapıldı.
B) İlk kez şeyhülislamlık makamı oluşturuldu.
C) Rumeli topraklarına ilk kez adım atıldı.
D) Karesioğlu Beyliği, Osmanlıya bağlandı.
E) İlk kez vezirlik makamı oluşturuldu.

2. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Kuruluş Dönemi muharebeleri arasında gösterilemez?**

A) Mohaç
B) Sırpsındığı
C) Kosova
D) Ankara
E) Maltepe

3. Bizans, Osmanlının kuruluş döneminde İstanbul ilinden ibaret kalmıştı. Bu şehri almak aynı zamanda Bizans'a da son vermekti. O yüzden Osmanlı hükümdarlarının öncelikleri arasında bu şehri almak olmuştur.

Osmanlı ülkesinde İstanbul'u kuşatan ilk hükümdar aşağıdakilerden hangisidir?

A) I. Murat
B) Yıldırım Bayezid
C) Çelebi Mehmet
D) II. Murat
E) Fatih Sultan Mehmet

4. Osmanlı Devleti Kuruluş Döneminde birçok devletle mücadele ederek ayakta kalmaya çalışmıştır.

Aşağıdaki muharebelerden hangisinden sonra dağılma tehlikesi yaşamıştır?

A) Sırpsındığı
B) Maltepe
C) Ankara
D) II. Kosova
E) Niğbolu

5. Osmanlı Devletinin Balkan uluslarıyla yaptığı mücadeleye tarihçiler Haçlı Muharebeleri demiştir. Bu uluslar Bulgar, Macar, Sırp gibi unsurlardan oluşuyordu.

Aşağıdakilerden hangisi Haçlılarla yapılan muharebelerden değildir?

A) Sırpsındığı
B) Çirmen
C) Varna
D) I. Kosova
E) Maltepe

6. **Osmanlı Devletinde aşağıdaki hükümdarlardan hangisi oğlu lehinde hükümdarlığı bırakmış ve Haçlı saldırıları karşısında yeniden tahta dönmek zorunda kalmıştır?**

A) Osman Bey
B) Orhan Bey
C) I. Murat
D) Yıldırım Bayezid
E) II. Murat

7. **Osmanlı Devletinde,**

- Bizans'tan Edirne alındı ve başkent yapıldı.
- Haçlılarla sırasıya Sırpsındığı ve I. Kosova Savaşları yapıldı.
- İlk kez pençik sistemi uygulandı.

Yukarıdaki olaylar aşağıdaki hükümdarlardan hangisi döneminde yaşanmıştır?

A) Çelebi Mehmet
B) Orhan Bey
C) I. Murat
D) Yıldırım Bayezid
E) II. Murat

Doğrusu Yayınları

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

8. Osmanlı Devleti, Anadolu Selçuklu Devletinin dağılmasıyla kurulan 27 Türk Beyliğinden birisidir. O yüzden kendisini Anadolu Selçuklunun devamı olarak görmüş ve diğer beylikleri kendine bağlayarak Anadolu Türk siyasal birliğini sağlamaya çalışmıştır.

Aşağıdaki beyliklerden hangisi I. Murat'a kayınpederi tarafından çeyiz olarak verilmiştir?

A) Germiyanoğulları
B) Hamitoğulları
C) Karesioğulları
D) Karamanoğulları
E) Saruhanoğulları

9. Orhan Bey döneminde kendi adına para bastırarak beyliği devlet haline getirdi. Ayrıca kendisinin döneminde devletin sınırları, komşu Türk beyliklerinin toprakları yönünde de genişlemeye başladı. 1345'te Karesioğulları Beyliği Osmanlı egemenliği altına girdi.

Buna göre,

I. Anadolu Türk siyasal birliğini sağlama yönünde adımlar atmıştır.
II. Bağımsızlığı sağlama yönünde adımlar atılmıştır.
III. Devletin gelişim aşaması tamamlanmıştır.

Osmanlı Devletinin ikinci hükümdarı olan Orhan Bey Dönemiyle ilgili yukarıdakilerden hangileri söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

10. Osmanlı hükümdarı I. Murat, Bizans'ı yendi ve Trakya'yı ele geçirdi. Kısa bir süre sonra, Trakya'yı geri almak isteyen Macar, Sırp, Bulgar, Eflâk ve Bosna birleşik ordusu ile Edirne yakınlarında karşılaştı. Yapılan Sırpsındığı Savaşı'nda karşı tarafı yenilgiye uğrattı. Döneminde, Bulgaristan, Yunanistan ve Sırbistan'ı ele geçirmeyi başardı. Döneminde, Hamitoğulları Beyliği'nden para karşılığı Antalya ve Isparta civarını, aldı.

Buna göre,

I. Devletin sınırlarını genişletmek için farklı yöntemlere başvurmaktadır.
II. Sınırların genişlemesi devleti Haçlılarla karşı karşıya getirmiştir.
III. Anadolu Türk siyasal birliğini tamamlamıştır.

I. Murat Dönemiyle ilgili yukarıdakilerden hangileri söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

11. **Osmanlı Devletinde Amasra, Sinop, Trabzon ve Kırım'ı fethederek Karadeniz'i bir Türk gölü haline getiren devlet adamı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Fatih Sultan Mehmet
B) II. Bayezid
C) Yavuz Sultan Selim
D) Kanuni Sultan Süleyman
E) Sokullu Mehmet Paşa

12. **Mısır'ı fethedip Memlük Devletine son veren ve halifelik makamını İstanbul'a taşıyarak ilk kez halife unvanını kullanan Osmanlı padişahı hangisidir?**

A) Kanuni Sultan Süleyman
B) II. Bayezid
C) Yavuz Sultan Selim
D) Fatih Sultan Mehmet
E) II. Murat

Doktrin Yayınları

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

13. "Osmanlı Devletinde yükselme dönemi fetihlerin yoğun olduğu ve devletin sınırlarının Macaristan'dan Zağros Dağlarına, Kırım'dan Umman Denizine uzandığı dönemdir. Bu dönemin hükümdarları ömrünü at üzerinde sınırları genişletmek üzere kurgulamışlardır." **diyen bir tarihçi aşağıdaki devlet adamlarından hangisinin dönemini istisna tutar?**

A) Fatih Sultan Mehmet
B) II. Bayezid
C) Yavuz Sultan Selim
D) Sokullu Mehmet Paşa
E) Kanuni Sultan Süleyman

14. • Haçlılarla Preveze Deniz Savaşı yapılmıştır.
• Cezayir, Tunus, Fas fethedilerek Garp Ocakları ilan edilmiştir.
• Hindistan üzerine deniz seferleri düzenlenmiştir.

Yukarıdaki olaylar aşağıdaki padişahların hangisi döneminde yaşanmıştır?

A) III. Murat
B) II. Bayezid
C) Yavuz Sultan Selim
D) II. Selim
E) Kanuni Sultan Süleyman

15. Safevi Devletinin kurulması tarihsel olarak II. Bayezid dönemine denk gelir. Bu devlet İran'da kurulmuştur ve İran Devlet geleneğini devam ettirmiştir. Bundan sonraki süreçte ise Osmanlı – İran (Safevi) mücadeleleri başlamıştır.

Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı ile İran arasında yapılan ilk antlaşmadır?

A) Amasya
B) Ferhat Paşa
C) Kasrı Şirin
D) Serav
E) Nasuh Paşa

16. • Fatih, Venediklere kapitülasyonlar vermiştir.
• Kanuni, Fransızlara kapitülasyonlar vermiştir.

Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devletinin bu devletlere kapitülasyon vermelerinin amaçlarından olabilir?

A) Taht kavgalarının önüne geçmek
B) Sınırları genişletmek
C) Ticareti canlı tutmak
D) Güçlü bir askeri örgütlenme yapmak
E) Türkmenleri, Balkanlara yerleştirmek

17. Osmanlı sınırlarını genişletirken çevresindeki birçok devletle çatışmak zorunda kalmıştır.

Osmanlı Devleti aşağıdaki savaşlardan hangisini bir başka Türk Devleti ya da beyliği ile yapmamıştır?

A) Otlukbeli
B) Mercidabık
C) Ridaniye
D) Turnadağ
E) Vadi'üs Seyl

18. Coğrafi Keşiflerden sonra Akdeniz ve Karadeniz önemini yitirmeye başlamıştır. Osmanlı devlet adamları ise tekrar buraların ticari öneminin oluşması için bazı projeler ortaya atmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu projelerden birisidir?

A) İltizam sistemini uygulayarak gelirleri artırmak.
B) Müsadere uygulamasıyla gelirleri artırmak.
C) İstanbul'u kuşatmak.
D) Memlük devletine son vermek.
E) Süveyş ve Don-Volga projelerini ortaya atmak.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

19. **1299'da Söğüt ve Domaniç civarında kurulan Osmanlı Devleti,**

- Orhan Bey, 1326'da Bursa'yı başkent yaptı.
- I. Murat, 1371'de Edirne'yi Bursa ile birlikte başkent olarak kullandı.
- II. Mehmet, 1453'te İstanbul'u fethetti ve Bursa ile Edirne'den başkenti bu şehre taşıdı.

Buna göre,

I. İstanbul'un fethi öncesinde Osmanlının çift başkenti vardı.

II. Edirne, Bursa'dan daha küçük bir şehirdir.

III. İstanbul'un fethi ile başkent uygulaması kalkmıştır.

Yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

20. II. Bayezid; babası Fatih ve oğlu Yavuz dönemlerindeki gibi Osmanlı topraklarını hızlı genişletmemiştir. Yaklaşık 30 yıl süren iktidarında daha çok iç güvenlikle uğraşmıştır. Bunda kardeşi Cem Sultan'ın Avrupa'nın eline geçmesi ve onların kardeşini koz olarak kullanması ve Şahkulu İsyanının çıkmasının etkisi büyüktür. II. Bayezid'in karakterini de görmezden gelemeyiz.

Diyen bir tarih öğretmeni,

I. II. Bayezid dönemi adeta yükselme içinde duraklama dönemidir.

II. Fatih ve Yavuz dönemlerinde hızlı fetih faaliyetleri vardır.

III. Cem Sultan Olayı, fetihlerin durmasında etkilidir.

Karşısındaki öğrencilere yukarıdaki mesajlardan hangisini vermeye çalışmış olabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

21. Osmanlı Devleti, Avusturyayı almanın ilk şartının Viyanayı almak olduğunu biliyordu.

Aşağıdaki hükümdarlardan hangisi I. Viyana Kuşatmasını gerçekleştirmiştir?

A) Kanuni Sultan Süleyman
B) Yavuz Sultan Selim
C) Fatih Sutan Mehmet
D) II. Murat
E) Sarı Selim

22. **Osmanlı Devletinde Hürrem Sultan, Nurbanu Sultan ve Safiye Sultan sırasıyla aşağıdaki hükümdarların hangilerinin eşidir?**

A) Kanuni Sultan Süleyman – III. Murat – II. Selim
B) Kanuni Sultan Süleyman – II. Selim – III. Murat
C) Kanuni Sultan Süleyman – II. Selim – III. Mehmet
D) II. Selim – Kanuni Sultan Süleyman – I. Ahmet
E) Kanuni Sultan Süleyman – I. Ahmet – III. Murat

© Doktrin Yayınları

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

1-B	2-A	3-B	4-C	5-E	6-E	7-C	8-A	9-D	10-D	11-A
12-C	13-B	14-E	15-A	16-C	17-E	18-E	19-A	20-E	21-A	22-B

1. **Osmanlı Devletinde Fetret Döneminden sonra hükümdar olan kişi hangisidir?**

A) Yıldırım Bayezid
B) Çelebi Mehmet
C) I. Murat
D) II. Murat
E) II. Mehmet

2. **Aşağıdakilerden hangisi Orhan Bey Dönemi gelişmelerinden değildir?**

A) İlk kez yaya ve müsellem adı verilen bir ordu kuruldu.
B) İlk kez devşirme sistemi oluşturuldu.
C) İlk kez vezirlik makamı oluşturuldu.
D) İlk kez gümüş para basıldı.
E) İlk kez divan örgütü kuruldu.

3. Osmanlı devletine para karşılığı Hamitoğulları, çeyiz yoluyla ise Germiyanoğulları bağlanmıştır.

Bu iki beylik hangi hükümdarlar döneminde Osmanlıya bağlanmıştır?

A) Orhan Bey
B) I. Murat
C) I. Bayezid
D) I. Mehmet
E) II. Murat

4. **Aşağıdakilerden hangisi Yükselme dönemi Osmanlı politikalarından değildir?**

A) Anadolu Türk siyasi birliğini sağlama
B) Ticaret yollarını ele geçirme
C) İslam siyasi birliğini sağlama
D) Kurumsal ıslahatları gerçekleştirme
E) Avrupa Hıristiyan birliğini parçalama

5. **Osmanlı Tarihinde,**

- Orhan Bey, Yaya ve Müsellem adında ilk Osmanlı düzenli ordusunu kurmuştur.
- Orhan Bey, Karesioğlu Beyliğini ve onlara ait donanmayı almış, ekleme yapıp ilk Osmanlı donanmasını kurmuştur.
- I. Murat, Anadolu ve Rumeli'de topraktan beslenen Tımar Ordusunu kurmuştur.
- I. Murat, Hıristiyan çocukların devşirilmesinden oluşan Yeniçeri Ordusunu kurmuştur.

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

A) Bazı orduların işlerliğini sürdürmesi toprağın düzenli işlenmesine bağlıdır.
B) Osmanlı'da ilk dönemlerin dışında bir daha ordu kurulmamıştır.
C) Yeniçeri Ordusu Müslüman sayısını da artırmıştır.
D) Orhan Bey'den önce Osmanlının düzenli bir ordusu yoktur.
E) Osmanlı donanması başka bir beyliğin donanması üzerine inşa edilmiştir.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

6. **Osmanlı devleti aşağıdaki savaşlardan hangisini başka bir Türk Devleti ile yapmıştır?**

A) Maltepe Savaşı
B) Ankara Savaşı
C) Sırpsındığı Savaşı
D) I. Kosova Savaşı
E) Mohaç Meydan Savaşı

7. **Osmanlı devletinde "Muhibbi" mahlasıyla şiirler yazan devlet adamı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) II. Murat
B) Fatih Sultan Mehmet
C) II. Bayezid
D) Yavuz Sultan Selim
E) Kanuni Sultan Süleyman

8. Yıldırım Bayezid, Timur ile yaptığı 1402 Ankara Savaşını kaybetti. Timur'un eline esir düştü ve kısa süre sonra da öldü. Bunun üzerine oğulları İsa, Mehmet, Musa ve Süleyman arasında taht kavgaları başladı. Yaklaşık 11 yıl süren ve Fetret Devri adıyla bilenen dönemin başında Timur, Yıldırım tarafından ele geçirilen Anadolu beylerine eski topraklarında yeniden bağımsız beylikler kurdurdu.

Buna göre,

I. Ankara Savaşıyla devlet dağılma tehlikesi yaşamıştır.
II. Devletin merkezi otoritesi dağılmıştır.
III. Yıldırım Bayezid'in ölümü, iç karışıklıklara neden olmuştur.

Yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

9. **Osmanlı devletiyle ilgili,**

I. Akdeniz bir Türk gölü oldu.
II. Baharat yolunun denetimi Osmanlıya geçti
III. İpek yolunun denetimi Osmanlıya geçti

Yukarıdakilerden hangileri Fatih Sultan Mehmet dönemiyle ilgilidir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

10. **Osmanlı Devleti donanma kültürünü hangi beylikten öğrenmiş olabilir?**

A) Karesioğulları B) Karamanoğulları
C) Menteşeoğulları D) Çaka Beyliği
E) Candaroğulları

11. Osmanlı uç beyliğini gerçek bir devlet şeklinde teşkilatlandıran ve kurumsallaşmasını sağlayan ilk padişahın Orhan Bey olduğu konusunda bütün tarihî kaynaklar görüş birliği içindedir.

Aşağıdakilerden hangisi Orhan Bey Döneminin kurumsallaşma çabalarından olamaz?

A) Bursa'yı fethetmesi
B) Divan örgütünü kurması
C) İlk düzenli orduyu kurması
D) İlk vezirlik makamını oluşturması
E) İlk donanmayı oluşturması

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

12. Yönetim şekli dine dayanan bir Türk-İslam devleti olan Osmanlı İmparatorluğu, kuruluşundan itibaren eski Hint-İran ve Orta Asya Türk devlet geleneğinden gelen ve Dâire-i adliye (Adalet çemberi) olarak isimlendirilen bir devlet kavramı ve yönetim anlayışına sahipti. Yusuf Has Hâcib tarafından 1069'da Karahanlı Türk hakanı için politik kuram üzerine yazılmış Kutadgu Bilig isimli eserde yer alan ve bütün İslam eserlerine girmiş olan bu devlet kavramı ve yönetim anlayışında şu görüş ileri sürülür: "Devleti denetlemek için büyük bir ordu gerekir. Orduyu beslemek için çok mal ve servete ihtiyaç vardır. Bu serveti elde etmek için halk zengin olmalıdır. Halkın zengin olması için de yasalar adil olmalıdır. Bunlardan biri ihmal edilirse devlet yıkılır"

Buna göre Osmanlı Devletiyle ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

A) Adil olmak zorundadır.
B) Sosyal devlet ilkesini benimsemek zorundadır.
C) Güçlü bir orduya sahip olmak zorundadır.
D) Ekonomik olarak güçlü olmak zorundadır.
E) Batıyı model almak zorundadır.

13. **Aşağıdakilerden hangisi Kanuni Sultan Süleyman dönemi gelişmeleri arasında gösterilemez?**

A) Barbaros Hayrettin Paşanın donanmanın başına geçmesi
B) Hint Deniz Seferlerinin yapılması
C) Memluk Devletine son verilmesi
D) İran ile Amasya Antlaşmasının imzalanması
E) Rodos Adasın fethedilmesi

14. Tarihçiler Osmanlı Devletinin 2 kurucusunun olduğunu kabul ederler.

Aşağıdaki seçeneklerin hangisinde her iki kurucu da bir arada verilmiştir?

A) Osman Bey – Orhan Bey
B) Osman Bey – Çelebi Mehmet
C) Orhan Bey – Çelebi Mehmet
D) Çelebi Mehmet – Fatih Sultan Mehmet
E) Osman Bey – Fatih Sultan Mehmet

15. Fatih Sultan Mehmet, Girit hariç Ege Denizi'ndeki tüm adalardaki Venedik hakimiyetini sonlandırdı. Gedik Ahmet Paşa'nın Kırım'a yaptığı seferler ile Kefe, Sudak ve Kırım Hanlığı, Osmanlı himayesine girdi. Böylece Karadeniz'deki Ceneviz hakimiyeti sonlandırıldı ve deniz, bir Türk gölü haline geldi. Fatih, kendinden önce ve kendi döneminde çıkarılan kanunları Fatih Kanunnamesi adıyla kitaplaştırdı.

Buna göre,

I. Fatih'ten önce kanun yapılmamıştır.
II. Deniz aşırı seferler düzenlenmiştir.
III. Venedik'e son verilmiştir.

Fatih Sultan Mehmet Dönemiyle ilgili yukarıdaki çıkarımların hangileri yapılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

16. **Osmanlı tarihinde,**

I. Sırpsındığı
II. Niğbolu
III. Varna

Yukarıdaki muharebelerden hangileri II. Murat döneminde gerçekleşmiştir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Doktrin Yayınları

17. **Aşağıdakilerden hangisi Fatih Sultan Mehmet Dönemi gelişmelerinden değildir?**

A) Karadeniz'in bir Türk gölü haline gelmesi
B) Sahnı Seman Medresesinin yapılması
C) Başkentin İstanbul'a taşınması
D) İlk altın paranın basılması
E) Preveze Deniz Savaşının yapılması

18. **Yavuz Sultan Selim Dönemiyle ilgili olarak,**

I. Halifelik makamının Osmanlıya geçmesi
II. Hazinenin doluluk oranının en yüksek seviyeye ulaşması
III. Dulkadiroğlu Beyliğinin Osmanlıya bağlanması

Yukarıdakilerden hangileri söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

19. Yavuz Sultan Selim, Şii tehdidine karşı mücadeleye girişti. Safeviler ile yaptığı Çaldıran Muharebesi'ni kazandı ve ülkenin başkenti Tebriz'e kadar ilerledi. Bundan sonra, Memlûklar'a karşı harekete geçti. Yapılan Mercidabık ve Ridaniye Muharebeleri sonrasında Memlüklüleri yıkarak Suriye, Filistin ve Mısır'ı devletin topraklarına kattı. Hicaz'ı, egemenlik altına aldı ve devleti Hint Okyanusu'na açılma olanağına kavuşturdu. Hilafetin Osmanlı Hanedanı'na geçmesini sağladı. Böylece halife unvanını kullanan ilk Osmanlı padişahı olmuş oldu.

Buna göre,

I. Mezhep savaşları yaşanmıştır.
II. Devletin teokratik yapısı güçlenmiştir.
III. Hint Okyanusu fethedilmiştir.

Yavuz Sultan Selim dönemiyle ilgili yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

20. Kuzey Afrika toprakları Mısır, Trablusgarp, Tunus, Cezayir ve Fas'tır.

Osmanlı Devletinde Kuzey Afrika'nın fethine ilk kez aşağıdaki hükümdarlardan hangisi döneminde başlanmıştır?

A) Fatih Sultan Mehmet
B) II. Bayezid
C) Yavuz Sultan Selim
D) Kanuni Sultan Süleyman
E) II. Selim

1-B	2-B	3-B	4-D	5-B	6-B	7-E	8-E	9-C	10-A
11-A	12-E	13-C	14-B	15-B	16-C	17-E	18-E	19-D	20-C

Doktrin Yayınları

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

1. • İlk Osmanlı Bakır parasının basılması
• İlk Osmanlı gümüş parasının basılması
• İlk kez sadrazamlık (veziriazamlık) makamının oluşturulması
• İlk kez şeyhülislamlık makamının oluşturulması

Yukarıdaki olaylar yaşandığı dönem itibariyle aşağıdaki hükümdarlarla eşleştirilse hangisi dışarıda kalır?

A) Osman Bey B) Orhan Bey
C) I. Murat D) Yıldırım Bayezid
E) II. Murat

2. Osmanlı Devletinde ilk zamanlar daha önceki Türk devletlerinde olduğu gibi "ülke hanedanın ortak malıdır" anlayışı varken, I. Murat bu anlayışı değiştirerek "ülke padişah ve oğullarının ortak malıdır" anlayışını getirmiştir. Önceki anlayışın Türk devletlerinin canını çok yaktığını fark etmesi bunda etkili olmuştur.

Buna göre,

I. Veraset sisteminde değişiklikler yapılmıştır.
II. Taht için yapılacak kavganın büyüklüğü önlenmeye çalışılmıştır.
III. I. Murat, tarihten ders almıştır.

Yukarıdaki çıkarımlardan hangileri yapılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

3. **Osmanlı Tarihinde,**

• Orhan Bey, Karesioğulları beyliğini alarak Türk siyasal birliğini sağlama konusunda ilk adımı atmıştır.
• I. Murat daha sonra Germiyanoğlu ve Hamitoğullarını kendisine bağlamıştır.
• Yıldırım Bayezid ise kalan tüm Türk Beyliklerini Osmanlıya bağlamıştır.
• 1402 Ankara Savaşıyla Timur, Yıldırım Bayezid'i yenerek Osmanlıya bağlanan beyliklere bağımsızlıklarını vermiştir.

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

A) Yıldırım Bayezid'in yenilmesinde Türk beyliklerinin etkisi vardır.
B) Türk siyasal birliğinin sağlanması ve dağılması Yıldırım Bayezid dönemine denk gelir.
C) Türk siyasal birliğini sağlama konusunda birkaç hükümdarın katkısı vardır.
D) Beylikleri kendine bağlama konusunda Osmanlı, Yıldırım Bayezid döneminden sonra başa dönmüştür.
E) Osmanlı ilk olarak kendisine yakın beylikleri almakla başlamıştır.

4. Osmanlı Devleti daha önceki Türk – İslam Devletleri döneminde olduğu gibi hükümdarın yükünü hafifletmek için vezirlik makamı oluşturmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi bu doğrultuda atanan ilk vezirdir?

A) Alaaddin Ali Paşa
B) Hoca Dehhani
C) Molla Fenari
D) Çandarlı Kara Halil Paşa
E) Merzifonlu Kara Mustafa Paşa

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

5.
- Osmanlıya bağlanan ilk Türk beyliğidir.
- Çeyiz yoluyla Osmanlıya bağlanan ilk beyliktir.
- Para ile satın alınan beyliktir.
- Osmanlıyı en çok uğraştıran ve bağlanma konusunda zorlayan beyliktir.

Yukarıdaki olaylar aşağıdaki beyliklerle eşleştirilecek olursa hangisi dışarıda kalır?

A) Germiyanoğlu B) Dulkadiroğlu
C) Hamitoğlu D) Karamanoğlu
E) Karesioğlu

6. Osmanlı Devletinin kuruluş ve yükselme döneminde yaptığı bazı savaşlar aşağıda verilmiştir.
- Maltepe Savaşı
- Sırpsındığı Savaşı
- Ankara Savaşı
- Otlukbeli Savaşı

Yukarıdaki savaşlar yapıldığı devletlerle eşleştirilecek olursa hangi devlet dışarıda kalır?

A) Haçlılar B) Timur
C) Bizans D) Akkoyunlu
E) Safevi

7. **Osmanlı Devleti kuruluş döneminde görülen,**
I. Divan örgütünün kurulması
II. Devşirme sisteminin kurulması
III. İlk deniz savaşının yapılması

Yukarıdakilerden hangileri Orhan Bey dönemi gelişmesidir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

8. **Osmanlı Devleti kuruluş döneminde görülen,**
I. İlk gümüş paranın basılması
II. Devletin dağılma tehlikesi geçirmesi
III. Edirne'nin ilk kez başkent yapılması

Yukarıdakilerden hangileri Yıldırım Bayezid dönemi gelişmesidir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

9. Yeniçeriler, Osmanlının kısa sürede büyümesinde çok etkilidir. Ancak ilerleyen dönemlerde işlerin kötüye gitmesiyle devleti en çok zorlayan unsur olmuşlardır.

İlk yeniçeri isyanı olarak bilinen Buçuktepe İsyanı **aşağıdaki hükümdarların hangisi döneminde yaşanmıştır?**

A) Yıldırım Bayezid
B) Yavuz Sultan Selim
C) II. Mehmet'in ilk saltanat dönemi
D) II. Mehmet'in ikinci saltanat dönemi
E) III. Murat

10. Fetret Dönemi, Yıldırım Bayezid'in oğulları arasında yaklaşık 11 yıl taht kavgasıyla süren ve hükümdarsız geçen dönemdir.

Bu dönemde aşağıdaki şehzadelerden hangisi taht kavgalarına girişmemiştir?

A) Musa B) İsa
C) Mehmet D) Murat
E) Süleyman

© Doktrin Yayınları

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

11. Osmanlı padişahlarının büyük birçoğu şairdi ve divanı vardı.

Bu doğrultuda,

- II. Murat
- Fatih Sultan Mehmet
- II. Bayezid
- Kanuni Sultan Süleyman

Yukarıdaki padişahlar aşağıdaki mahlaslarla eşleştirilecek olursa hangisi dışarda kalır?

A) Avni B) Adni (Adli)
C) Bahti D) Muhibbi
E) Muradi

12.
- Karadeniz'i bir Türk gölü haline getiren padişahtır.
- Akdeniz'i bir Türk gölü haline getiren padişahtır.

Yukarıda özellikleri verilen padişahlar sırasıyla hangi seçenekte doğru verilmiştir?

A) Fatih Sultan Mehmet – Kanuni Sultan Süleyman
B) Fatih Sultan Mehmet – Yavuz Sultan Selim
C) Kanuni Sultan Süleyman – II. Selim
D) II. Bayezid – Yavuz Sultan Selim
E) Kanuni Sultan Süleyman – III. Murat

13. **Osmanlı Devletinde,**

I. Fatih Sultan Mehmet
II. Yavuz Sultan Selim
III. Kanuni Sultan Süleyman

Yukarıdaki padişahlardan hangileri aynı zamanda halifedir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

14. **Tarihçiler, Osmanlı devletinde bir döneme kadın sultanların damgasını vurduğunu söylerler. Buna göre,**

- Kanuni Sultan Süleyman
- II. Selim (Sarı)
- III. Murat

Dönemlerine damga vuran kadın sultanlar sırasıyla hangi seçenekte verilmiştir?

A) Safiye Sultan - Nurbanu Sultan - Hürrem Sultan
B) Hürrem Sultan - Nurbanu Sultan - Safiye Sultan
C) Kösem Sultan - Safiye Sultan - Nurbanu Sultan
D) Hürrem Sultan - Nurbanu Sultan - Kösem Sultan
E) Hürrem Sultan - Safiye Sultan - Nurbanu Sultan

15.
- Fatih Sultan Mehmet, Karadeniz ve çevresini alarak devletlere üstünlük kurmasının yanı sıra İpek Yolunun bölgedeki kontrolünü de ele geçirmiştir.
- Yavuz Sultan Selim, Mısır ve Arap Yarımadasını alarak Baharat Yolunun kontrolünü ele geçirmiştir.
- III. Murat Döneminde Fas alınarak Kuzey Afrika'nın fethi tamamlanmıştır.

Buna göre,

I. III. Murat'tan önce Kuzey Afrika'nın fethine başlanmıştır.
II. Karadeniz'in ele geçirilmesinin Osmanlıya siyasi güç ve katkının yanı sıra ekonomik katkısı da olmuştur.
III. Yavuz'dan önce Baharat Yolunun dünya ekonomisinde önemi yoktu.

Yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Doktrin Yayınları

16. Osmanlı Tarihinde, ilk kez İstanbul, Yıldırım Bayezid döneminde kuşatılmıştır ve alınamamıştır. Burayı almanın çok önemi vardı, çünkü Bizans sadece bu ilden ibaretti ve Anadolu ile Rumeli topraklarının arasındaki boşluğun dolması gerekiyordu. Sonra II. Murat da kuşatmıştır o da alamamıştır. Nihayetinde şehri alabilmek Fatih Sultan Mehmet'e nasip olmuştur. Fatih şehri alabilmek için babası ve büyük dedesinden farklı olarak, Rumeli Hisarını yaptırmış, Şahi toplarını döktürmüş, Donanmayı çok güçlendirmiştir.

Buna göre,

I. İstanbul'un alınması Bizans'ın sona ermesine neden olmuştur.

II. Fatih, daha önceki hükümdarın yapamadığını yapmıştır.

III. İstanbul'un alınması Osmanlı toprak bütünlüğünü sağlamıştır.

Yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) I, II ve III

17. **Osmanlı Devletinde,**

I. Cezayir

II. Tunus

III. Trablusgarp

Yukarıdaki topraklardan hangileri fethedildikten sonra Garp Ocakları olarak nitelendirilmiştir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) I, II ve III

18. **Osmanlı devletinde,**

- İlk bakır para
- İlk gümüş para
- İlk altın para

Yukarıdaki para türleri ilk kez hangi hükümdarlar döneminde bastırıldığını aşağıdaki seçeneklerden hangisi sırasıyla vermektedir?

A) Osman Bey – Orhan Bey – Fatih

B) Orhan Bey – I. Murat – II. Murat

C) I. Murat – Fatih – Yavuz

D) Osman Bey – Orhan Bey – Kanuni

E) I. Murat – I. Bayezid – Fatih

19. **Osmanlı yükselme döneminde görülen,**

I. Şahkulu

II. Cem Sultan

III. Karayazıcı

Yukarıdaki isyanlardan hangileri II. Bayezid döneminde çıkmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) I, II ve III

20. **Osmanlı kuruluş ve yükselme döneminde yaşanan,**

I. II. Kosova

II. Preveze

III. İnebahtı

Yukarıdaki savaşlardan hangileri Osmanlının aleyhinde sonuçlanmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) I, II ve III

Soru çözümlerine ulaşmak için

1-D	2-E	3-A	4-A	5-B	6-E	7-A	8-B	9-C	10-D
11-C	12-A	13-D	14-B	15-B	16-E	17-E	18-A	19-D	20-C

© Dokuz Yayınları

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Konu Anlatımı İçin Taratınız

OSMANLI DEVLETİ KÜLTÜR VE MEDENİYETİ

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

KPSS'de kaç soru gelir?

Osmanlı Kültür ve Medeniyetinden her yıl **3 ya da 4 soru** gelir. Burada özellikle şu başlık önemli şu başlık önemsiz diyemeyiz en ince ayrıntıdan bile soru gelebilir. Çok dikkatli çalışmak lazım en önemli ve en çok sorunun geldiği konulardan biridir.

Nasıl Çalışılmalı?

Kültür ve Medeniyete çalışırken muhakkak şematize ediniz. Örneğin Osmanlı toprak sistemi, vergi sistemi, divan üyeleri gibi konuları şemalaştırmanız gerekmektedir. Her ayrıntıyı kendi yazınızla not alarak çalışınız. Ya da önemli gördüğünüz kısımların altını çiziniz. Çözemediğiniz soruların muhakkak neden yanlış yaptığınız kısmını araştırıp doğru cevabı özümsemeye çalışınız.

Alt Konu Başlıkları

- ✓ Osmanlı Devletinde Devlet Yönetimi
- ✓ Osmanlı Devletinde Divan Üyeleri
- ✓ Osmanlı Devletinde Ordu
- ✓ Osmanlı Devletinde Donanma
- ✓ Osmanlı Devletinde Toprak sistemi
- ✓ Osmanlı Devletinde vergi sistemi
- ✓ Osmanlı Devletinde idari teşkilatlanma
- ✓ Osmanlı Devletinde Mali yapı
- ✓ Osmanlı Devletinde Sanat
- ✓ Osmanlı Devletinde bilim insanları
- ✓ Osmanlı Devletinde yazı, dil ve edebiyat

DİKKAT

ÖSYM bu ünitede Divan üyeleri, vergi sistemi, toprak sistemi, ordu sistemine odaklanır. Özellikle Osmanlı toprak, vergi ve ordu sisteminin birbirini bütünler özelliklerine dikkat ediniz. Ders çalışırken özellikle söylediğimiz kısımlara dikkat ediniz.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

1. Fethedilen bölgelerde hoşgörü politikasının uygulanmasıdır. İlk kez Orhan Bey döneminde uygulandı.

Yukarıda anlatılan sistem aşağıdakilerden hangisidir?

A) İskan B) İstimalet
C) Pençik D) Devşirme
E) Müsadere

2. Osmanlı Devleti sınırların genişlemesine bağlı olarak başkentini değiştirmiştir.

Buna göre,

I. Bursa
II. Edirne
III. Konya

Yukarıdaki şehirlerden hangileri Osmanlı Devletine başkentlik yapmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

3. Osmanlı kuruluş ve yükselme dönemlerinde Şehzadeler Amasya, Manisa, Kütahya, Trabzon, Bursa, Bolu, Kefe, Konya, Balıkesir, Kastamonu, Çorum, Niğde, Sinop gibi illere gönderilirdi.

Bu uygulamanın temel amacı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Devletin sınırlarını genişletmek
B) Taht kavgalarını önlemek
C) Ülke yönetiminde tecrübe kazanmalarını sağlamak
D) Saraydaki entrikaları engellemek
E) Islahat hareketlerini başlatmak

4. **Osmanlı Devletinde 18. Yüzyıldan itibaren sarayda oturup olayları günlük yazan tarih yazıcılarına aşağıdaki isimlerden hangisi verilirdi?**

A) Kapudane B) Vakanüvis
C) Nişancı D) Reisülküttab
E) Kadızade

5. • Şeri hukukun en tepesindeki kişidir.
• Divan toplantılarında alınan kararları dinen bozabilirdi.
• Kanuni döneminde üye oldu.

Yukarıda özellikleri verilen Divanı Hümayun üyesi görevli aşağıdakilerden hangisidir?

A) Veziriazam B) Defterdar
C) Kazaskeri D) Şeyhülislam
E) Nişancı

6. Divan, her sabah toplanır ve alınan kararlar Nişancı tarafından kayıt altına alınırdı.

Aşağıdakilerden hangisi Divan toplantı tutanaklarının kayıt altına alındığı defterdir?

A) Tahrir B) Mühimme
C) Ahkam D) Atik
E) Ayniyat

7. **Osmanlı Devletinde ilk özel gazete aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Takvimi Vekayi
B) Ceridei Havadis
C) Tercümanı Ahval
D) Ceridei Resmiyye
E) Tercimanı Hakikat

8. **Osmanlı Devletinde aşağıdaki yerleşim yerlerinden hangisi diğerlerinden daha büyüktür?**

A) Kaza B) Sancak
C) Eyalet D) Köy
E) Kariye

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Doktrin Yayınları

9. Osmanlı Devleti ordu içinde bir kısmına maaş verirken bir kısmının da masraflarını Dirlik sisteminden karşılamıştır.

Osmanlı Devletinde aşağıdaki askeri birimlerden hangisi 3 ayda bir maaş alırdı?

A) Kapıkulu Askerleri
B) Timarlı Sipahiler
C) Yaya ve Müsellemler
D) Azaplar
E) Deliler

10. Osmanlı Devleti her ne kadar denizlerle donatılmış olsa da kara ordusuyla ön plana çıkmış bir devlettir. Donanmanın çok önemli bir kıvama gelmesi Barbaros Hayrettin Paşanın donanmanın başına geçmesiyle olmuştur.

Aşağıdaki hükümdarların hangisi döneminde Osmanlı Devletine ait herhangi bir donanma bulunmamaktadır?

A) Osman Bey
B) Orhan Bey
C) I. Murat
D) Çelebi Mehmet
E) Yıldırım Bayezid

11. İlk Osmanlı rasathanesi III. Murat Döneminde açılmıştır.

İlk rasathane aşağıdakilerden hangisi tarafından açılmıştır?

A) Takiyüddin Mehmet
B) Akşemseddin
C) Sabuncuoğlu Şerafettin
D) Koçi Bey
E) Hazarfen Ahmet Çelebi

12. Osmanlı Devletinde tarımın sürekliliği önemlidir. Çiftçi toprağı ekmeli ki üretimin sürekliliği olsun. Çünkü tarım temelli bir devlet olan Osmanlı ana geçim kaynağını ihmal edemezdi.

Tarlasını 2 yıl peş peşe ekmeyen Dirlik sahiplerinden alınan vergi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ağnam
B) Avarız
C) Bennak
D) Çift Bozan
E) Mücerred

13. Osmanlıda ilk gazete Takvimi Vekayi, ilk dergi ise Vakayı Tıbbıye'dir.

Osmanlı Devleti gazetecilik ve dergicilik kültürüyle ilk kez hangi yüzyılda tanışmıştır?

A) 15yy
B) 16yy
C) 17yy
D) 18yy
E) 19yy

14. Osmanlı Devletinde Topkapı Sarayı, Birun, Enderun ve Harem olmak üzere 3 bölümden oluşurdu. Fatih Sultan Mehmet Döneminde çekirdek halinde yapılan saraya birçok hükümdar döneminde ilaveler yapılmıştır. En son ilave ise Lale Devrinde olmuştur.

Buna göre,

I. Osmanlı Kuruluş Döneminde Topkapı Sarayı yoktur.
II. Osmanlı Dağılma Döneminde Topkapı Sarayına ilave yapılmamıştır.
III. Osmanlı Duraklama Döneminde Topkapı Sarayına en çok ilave yapılmıştır.

Topkapı Sarayı ile ilgili olarak yukarıdaki bilgilerden hangilerine kesin olarak ulaşılabilir?

A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) I, II ve III

15. Osmanlı Devleti 18. Yüzyıldan itibaren Avrupa'yı mimari anlamda da model almaya başlamıştır.

Aşağıdakilerden hangisi Avrupa mimarisine göre yapılan ilk camidir?

A) Hacı Özbek Camii
B) Süleymaniye Camii
C) Nuru Osmaniye Camii
D) Ortaköy Camii
E) Dolmabahçe Camii

Doğrular Yayınları

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

16. Osmanlı Devleti'nde padişahların tahta çıkışları incelendiğinde, ölen padişahın yerine oğlunun, erkek kardeşinin veya amcasının geçtiği görülür.

Bu durum, Osmanlı Devleti'nde aşağıdakilerden hangisinin bir göstergesidir?

A) Bazı padişahların uzun süre tahtta kalmadığının
B) Padişahlıkta deneyime önem verildiğinin
C) Egemenlik hakkının hanedanın kız çocuklarına tanınmadığının
D) Padişah değişikliğinde dış güçlerin etkili olduğunun
E) Merkezi otoritenin zayıf olduğunun

17. Osmanlılarda halkın Divan-ı Hümayun'a şikâyette bulunmasının yolu açıktı. Herhangi bir kişi, Divan'a ulaştırmak istediği bir şikayetini, beldenin kadısı aracılığıyla ulaştırabileceği gibi, bizzat kendisi de İstanbul'da Divan'a çıkarak hak arayabilirdi.

Aşağıdakilerden hangisi, bu ifadelerden çıkarılabilecek bir yargı değildir?

A) Padişahlar yargının gerçekleştirilmesini istemektedir.
B) Herkes için hak arama yolu açıktır.
C) Kadı, padişah ile halk arasında bir aracıdır.
D) Divan'da tüm şikâyetlerin dinlenmesi kararların alınmasını zorlaştırmıştır.
E) Halkın divan üyeleri ile doğrudan görüşme imkânı vardır.

18. Mimar Sinan, Osmanlı mimarisini doruk noktasına ulaştırmış ve ayrı bir tarz oluşturmuştur. 600'e yakın mimari eserde imzası olmasına rağmen, bazı eserlerini ayrı tutmaktadır.

Aşağıdaki seçeneklerin hangisinde Mimar Sinan'ın çıraklık, kalfalık ve ustalık dönemi eserleri sırasıyla bir arada verilmiştir?

A) Şehzadebaşı Camii - Süleymaniye Camii - Selimiye Camii
B) Süleymaniye Camii - Selimiye Camii - Şehzadebaşı Camii
C) Şehzadebaşı Camii - Selimiye Camii - Süleymaniye Camii
D) Süleymaniye Camii - Şehzadebaşı Camii - Selimiye Camii
E) Selimiye Camii - Süleymaniye Camii - Şehzadebaşı Camii

19. XIX. yüzyılda, Osmanlı Devleti'nin sınırları daralırken sınırlar içindeki nüfusu gitgide artmaktaydı.

Bu durum aşağıdakilerden hangisinin sonuçlarından biridir?

A) Savaşlarda kaybedilen yerlerden gelen göçlerin
B) Osmanlı toplumunun değişik etnik yapıda olmasının
C) Savaşların, daha çok, sınırlardaki çatışmalardan çıkmasının
D) Savaşlarda ele geçen esirlerin sayıca fazla olmasının
E) Köyden kentlere göçlerin artmasının

20. **Osmanlı Devleti'nde padişaha tanınan sınırsız kural ve kanun koyma yetkisinde, öncelikle aşağıdakilerin hangisine uygunluk aranırdı?**

A) Şeriat ilkelerine
B) Yasalara
C) Eski geleneklere
D) Merkezi anlayışa
E) Günün koşullarına

21. **Aşağıdaki sanatçılardan hangisi XVIII. yy Osmanlı minyatür sanatçısı olarak bilinmektedir?**

A) Nigari
B) Hoca Saadettin
C) Levni
D) Itri Efendi
E) Matrakcı Nasuh

1-B	2-D	3-C	4-B	5-D	6-B	7-C	8-C	9-A	10-A	11-A
12-D	13-E	14-D	15-C	16-C	17-D	18-A	19-A	20-A	21-C	

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

1. Osmanlı Devleti bazı kurum, birim ve uygulamaları kuruluş döneminden itibaren uygularken bazılarını da duraklamadan itibaren başlatmıştır.

Aşağıdaki uygulamalardan hangisi Osmanlı Kuruluş Döneminde görülmez?

A) İskan
B) İstimalet
C) Beşik Ulemalığı
D) Devşirme
E) Tımar

2. Osmanlı Devleti kuruluştan yıkılışa kadar bir çok saraydan yönetilmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devletinin yönetildiği saraylardan değildir?

A) Bursa Sarayı
B) Konya Kubadabad Sarayı
C) Dolmabahçe Sarayı
D) Yıldız Sarayı
E) Edirne Sarayı

3. Osmanlı Devleti ilk zamanlar hükümdarların çocuklarını illere vali olarak göndermiş ve buralarda tecrübe kazanmalarını sağlamıştır. I. Ahmet ise sistemi kaldırıp kafes usulü uygulamasını getirmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu uygulamanın kaldırılmasının ana nedenidir?

A) Taht kavgalarını engelleme isteği
B) Halk ile bütünleşme isteği
C) Tecrübesiz hükümdarların ülkeyi daha iyi yönetecği düşüncesi
D) Saray kadınlarını yönetimden uzaklaştırma isteği
E) İslam kültürünü yayma isteği

4. **Aşağıdaki eserlerden hangisinde Osmanlı Devleti batı mimarisini model almamıştır?**

A) Ortaköy Camii
B) Nuruosmaniye Camii
C) Çırağan Sarayı
D) Sultan Ahmet Camii
E) Validesultan Camii

5. **Aşağıdakilerden hangisi Sadrazamlarla (veziriazam) ilgili yanlış bir bilgidir?**

A) Vezirler arasında kıdemli olan veziriazam seçilirdi.
B) Bugünkü Diyanet İşleri Başkanı statüsündedir.
C) Padişahın yerine divan başkanlığı yapardı.
D) Ordunun başında padişahın yerine Serdarı Ekrem unvanıyla sefere çıkardı.
E) Padişahın mührü sadrazamdadır.

6. I. Kazaskeri
II. Defterdar
III. Yeniçeri Ağası

Yukarıdaki divan üyelerinden hangilerinin ülke topraklarının genişlemesi üzerine sayılarında artış görülmüştür?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II, III

Bilgin Yayınları

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

7. • Yazışmalardan sorumludur.
• Padişahın katibi konumundadır.
• Divan toplantılarını Mühimme defterine yazardı.
• Ülke topraklarının kaydını Tahrir Defterine yazardı.

Yukarıda özellikleri verilen Divanı Hümayun üyesi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Nişancı B) Kazasker
C) Kaptanıderya D) Şehremini
E) Sadaret Kaymakamı

8. **Osmanlı Devletinde,**

I. Kapıkulu Askerleri
II. Tımarlı Sipahiler
III. Yaya ve müsellemler

Yukarıdaki gruplardan hangileri 3 ayda bir "Ulufe" adlı maaş alırlardı?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

9. Osmanlı ülkesinde iltizam sisteminin uygulandığı uzak eyaletlere Saliyaneli Eyalet, Tımar sisteminin uygulandığı yakın eyaletlere ise Saliyanesiz Eyalet denir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Saliyaneli Eyaletlerden değildir?

A) Mısır B) Rumeli C) Cezayir
D) Tunus E) Trablusgarp

10. İlk kez II. Murat döneminde Edirne Sarayında açılmıştır. Sonra da Fatih İstanbul'da Topkapı Sarayına nakletmiştir. Burada devşirme çocuklar ve I. Ahmet döneminden sonra hükümdar çocukları da eğitim görmüştür. Dini, pozitif bilim, spor, musiki, kamu yönetimi gibi dersler görülürdü.

Osmanlı Devletinde yukarıda anlatılan okul türü hangisidir?

A) Enderun B) Acemi Oğlanlar
C) Sıbyan Mektebi D) Mahalle Mektebi
E) Darülmesai

11. Geliri devlet memurlarına ayrılır. Üst düzey memurlara Has, orta düzey memurlara Zeamet ve alt düzey memurlara ise Tımar şeklinde verilirdi.

Osmanlı Devletinde yukarıda anlatılan toprak türü aşağıdakilerden hangisidir?

A) Dirlik B) Ocaklık
C) Paşmaklık D) Yurtluk
E) Malikane

12. Osmanlı ordusunda başkentte bulunan ve devşirmelerden oluşan orduya Kapıkulu ordusu adı verilirdi. Anadolu ve Rumeli'dekiler ise Tımarlı Sipahilerdi. Bunların dışında savaş zamanında ortaya çıkan yardımcı birlikler de vardı.

Aşağıdaki birliklerden hangisi Kapıkulu Askerleri içerisinde yer almaz?

A) Yeniçeriler B) Cebeciler
C) Humbaracılar D) Bostancılar
E) Beşliler

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Doktrin Yayınları

13. Osmanlı Devletinde devlete ait araziye miri arazi, şahıslara ait araziye ise mülk arazi denir.

Aşağıdakilerden hangisi Miri Arazi birimlerinden değildir?

A) Paşmaklık B) Ocaklık
C) Yurtluk D) Haraciyye
E) Malikane

14. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devletinde padişahlarla ilgili yanlış bir bilgidir?**

A) Padişahın emir ve buyruklarına hattı hümayun ya da ferman denir.
B) Padişah çocuklarına şehzade, şehzade eğitmenlerine lala denir.
C) Padişahlar peygamber soyundan gelirdi ve aynı zamanda seyyitlerdi.
D) Padişahlar cülus töreniyle tahta çıkar ve cülus bahşişi dağıtırdı.
E) Padişahın ülke yönetimindeki en önemli yardımcısı veziriazam, kurum ise Divanı Hümayundur.

15. **Osmanlı vergi sistemi düşünüldüğünde,**

* Müslüman çiftçiden 1/10 oranında alınan ürün vergisidir.
* Gayrımüslim çiftçiden 1/5 oranında alınan vergidir.
* Gayrımüslim erkeklerden ömründe bir defa askere gitmedikleri için alınan vergidir.
* Hali vakti yerinde olan Müslümanlardan alınırdı.

Yukarıdaki tanımlar aşağıdaki vergi türleriyle eşleştirilecek olursa hangisi dışarıda kalır?

A) Cizye B) Öşür C) Haraç
D) Zekat E) Çift Bozan

16. **Osmanlı Devletinde,**

• I. Murat, "ülke padişah ve oğullarının ortak malıdır" anlayışını getirdi.
• Fatih, "Kardeş katli"ni yasal hale getirdi.
• I. Ahmet, "ekber ve erşed" yani en büyük ve akıllı çocuk hükümdar olur kurulanı getirdi.

Yukarıdaki uygulamaların amaçları arasında,

I. Taht kavgalarını engellemek
II. Merkezi otoriteyi güçlendirmek
III. Veraset sistemindeki açıkları gidermek

Hangileri gösterilebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

17. Enderun mezunu yönetici sınıfına kalemiyye denir. Asker kökenli yöneticilere seyfiyye sınıfı denir. Din kökenli yönetici sınıfına ise ilmiyye ya da ulema denir.

Aşağıdaki yöneticilerden hangisi Kalemiyye sınıfındandır?

A) Kazaskeri B) Defterdar
C) Yeniçeri Ağası D) Vezirler
E) Şeyhülislam

18. • Devletin gelir ve giderinden sorumludur.
• Ülkenin büyümesine bağlı olarak Anadolu ve Rumelide olmak üzere sayıları ikiye çıkmıştır.

Yukarıda anlatılan Divanı Hümayun üyesi hangisidir?

A) Veziriazam B) Nişancı
C) Defterdar D) Reisülküttab
E) Sadaret Kaymakamı

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

19. **IV. Murat döneminde Galata'dan Üsküdar'a kanat takarak uçan kişi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Evliya Çelebi
B) Hazerfen Ahmet Çelebi
C) Lagari Hasan Çelebi
D) Süleyman Çelebi
E) Nefi

20. "Silah Satıcıları" ile "Kaplumbağa Terbiyecisi" adlı tabloları vardır. Sanayii Nefise Mektebini açmıştır. Arkeoloji müzesini kurduğu için müzeciliğin kurucusu olarak bilinir.

Osmanlı devletinde yukarıda tanıtılan ressam hangisidir?

A) Şeker Ahmet Paşa
B) Osman Hamdi Bey
C) Matrakçı Nasuh
D) Yusuf Agah Efendi
E) Kadızadei Rumi

21. Osmanlı Devletinde fethedilen bölgeye Anadoludan getirdiği Türk ve Müslüman ailelerini yerleştirdiği görülür.

Osmanlı Devletinin bu politikası aşağıdaki kavramlardan hangisiyle açıklanabilir?

A) İstimalet
B) İskan
C) Devşirme
D) Pençik
E) Yurtluk

22. Balkanlardaki gayrımüslim ailelerin çocukların küçük yaşta Müslümanlaştırılmasıdır. Bu yöntemle devlet memuru ve asker ihtiyacı karşılanmıştır.

Yukarıda bahsedilen sistem aşağıdaki kavramlardan hangisiyle açıklanabilir?

A) İskan
B) İstimalet
C) Devşirme
D) Pençik
E) Yurtluk

1-C	2-B	3-A	4-D	5-B	6-D	7-A	8-A	9-B	10-A	11-A
12-E	13-D	14-C	15-E	16-E	17-B	18-C	19-B	20-B	21-B	22-C

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

1. • Uzak eyaletlerde (Kuzey Afrika) devletin halktan alması gereken vergiyi peşinen birine satmasıdır.
• Ölen ya da emekli olan memurun mallarının devlete kalmasıdır.
• Balkanlardaki gayrımüslim ailelerin çocukların küçük yaşta Müslümanlaştırılmasıdır.
• Fethedilen bölgelere kalıcı olabilmek için Türk ve İslam ailelerin yerleştirilmesidir.

Yukarıdaki tanımlar aşağıdaki kavramlarla eşleştirildiğinde hangisi dışarda kalır?

A) İskan B) Müsadere
C) Dirlik D) İltizam
E) Devşirme

2. **Osmanlı Devletinde ;**
• "ülke padişah ve oğullarının ortak malıdır" anlayışını getiren hükümdardır.
• "Kardeş katlini" yasal hale getiren hükümdardır.
• "ekber ve erşed" yani en büyük ve akıllı çocuk hükümdar olur kurulanı getiren hükümdardır.

Yukarıdaki uygulamaları getiren hükümdarlar sırasıyla hangi seçenekte doğru olarak verilmiştir?

A) I. Murat – Fatih Sultan Mehmet – I. Ahmet
B) Orhan Bey – I. Murat – Fatih Sultan Mehmet
C) Fatih Sultan Mehmet – I. Ahmet – Genç Osman
D) II. Murat – Fatih Sultan Mehmet – I. Ahmet
E) Osman Bey – Orhan Bey – I. Murat

3. Topkapı Sarayı Fatih tarafından yapımına başlanmıştır. Burası hem devletin yönetildiği yer, hem de hükümdarın evidir.

Aşağıdakilerden hangisi Topkapı Sarayının bölümlerinden değildir?

A) Enderun B) İmarethane
C) Birun D) Babüssade
E) Harem

4. **Osmanlı Devletinde aşağıdaki sarayların hangisinin yapımında hem klasik dönem hem de batı mimari üslubu bir arada kullanılmıştır?**

A) Edirne Sarayı B) İshak Paşa Sarayı
C) Burca Sarayı D) Yıldız Saray
E) Beylerbeyi Sarayı

5. **Divanı Hümayun üyelerinden,**
• Padişahın yerine divan başkanlığı yapar.
• Kadı ve müderrislerin atamasından sorumludur.
• İç ve dış yazışmalardan sorumludur.
• Ülkenin gelir ve giderinden sorumludur.

Yukarıdaki tanımlamalar aşağıdaki görevlilerle eşleştirilecek olursa hangisi dışarda kalır?

A) Nişancı B) Kazaskeri
C) Sadrazam D) Yeniçeri Ağası
E) Defterdar

Bahçeşehir Yayınları

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

6. Osmanlı Devleti Rumeli ve Anadolu Eyaleti olmak üzere 2'ye ayrılıyordu. Yöneticilerine de Beylerbeyi deniliyordu. Kıdem olarak Rumeli Beylerbeyi Anadolu Beylerbeyine oranla daha üstte sayılıyordu.

Aşağıdaki seçeneklerin hangisinde Rumeli Beylerbeyi ve Anadolu Beylerbeyinin ikamet ettikleri şehirler sırasıyla verilmiştir?

A) Edirne – Bursa
B) Manastır – Kütahya
C) İstanbul – Trabzon
D) Selanik – Konya
E) Sofya – Manisa

7. **Osmanlı ordusunda,**

- Savaşlarda ordunun ağırlıklarını ve hazineyi koruyan ve taşıyan guruptur.
- I bombası üreten Kapıkulu Askeri birliğidir.
- Savaşlarda ordunun su ihtiyacını karşılayan birimdir.
- Atların bakımından sorumlu Hristiyan çocuklardır.

Yukarıdaki tanımlar aşağıdaki askeri birimlerle eşleştirilecek olursa hangisi dışarıda kalır?

A) Voynuk
B) Humbaracı Ocağı
C) Sakalar
D) Sağ ve Sol Garipler
E) Tımarlı Sipahiler

8. **Osmanlı Devletinde şehzadelerin sancağa gönderilmesinde,**

I. Yönetimde tecrübe kazanmalarını sağlamak
II. Halkla kaynaşıp halkın derdinden haberdar olmalarını sağlamak
III. Saray içinde kalıp halktan kopuk olmasını engellemek

Amaçlarından hangileri güdülmüştür?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

9. **Osmanlı toprak sistemi düşünüldüğünde;**

- Geliri kale muhafızları ve tersane giderlerine ayrılır.
- Geliri padişah kızlarına, annelerine ve eşlerine ayrılır.
- Geliri sınırları koruyanlara ayrılır.
- Geliri devlete üstün hizmette bulunanlara ayrılır.

Yukarıdaki tanımlar aşağıdaki toprak türleriyle eşleştirildiğinde hangisi dışarda kalır?

A) Öşriyye B) Ocaklık
C) Paşmaklık D) Yurtluk
E) Malikane

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Doktrin Yayınları

10. **Osmanlı vergi sistemi düşünüldüğünde;**

- Küçükbaş hayvan sahiplerinden alınırdı.
- Olağanüstü durumlarda alınırdı.
- Çarşı ve pazarlardan alınırdı.
- Tüccarlardan yol ve köprü geçişlerinde alınırdı.

Yukarıdaki tanımlar aşağıdaki vergi türleriyle eşleştirildiğinde hangisi dışarda kalır?

A) Avarız B) Bennak
C) Ağnam D) Bac
E) Derbent

11. I. Nişancı
II. Kazaskeri
III. Kaptanıderya

Osmanlı Devletinde Divanı Hümayunda yukarıdaki görevlilerden hangileri "Seyfiyye" sınıfındandır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

12. **Osmanlı Devletinde Thedor Kasap tarafından çıkarılan "Diyojen" adlı derginin önemi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) İlk resmi dergidir.
B) İlk resimli dergidir.
C) I. Dünya Savaşının konu alan ilk dergidir.
D) Kadını konu alan ilk dergidir.
E) İlk mizah dergisidir.

13. Osmanlı Ekonomisini birçok şey olumsuz etkilemiştir.

Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı ekonomisini olumsuz etkileyen unsurlardan değildir?

A) Coğrafi keşifler
B) Sanayi devrimi
C) Balta limanı ticaret antlaşması
D) Memluk devletine son verilmesi
E) Duyunu umumiye

14. **Osmanlı Devleti döneminde yaşamış bazı alimlerin eserleri aşağıdaki gibidir,**

- Seyehatname
- Cihannüma
- Miratül Memalik
- Varidat

Yukarıdaki eserler aşağıdaki yazarlarla eşleştirildiğinde hangisi dışarda kalır?

A) Süleyman Çelebi
B) Evliya Çelebi
C) Katip Çelebi
D) Seydi Ali Reis
E) Şeyh Bedrettin

Akademi Yayıncılık

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

15. Osmanlı devleti sistemini topraklarını genişletme ve fetih politikası üzerine kurmuştur.

Osmanlı Devletinin topraklarının sürekli genişlemesi aşağıdakilerden hangisine neden olmamıştır?

A) Batılı devletlerle iyi ilişkiler kurmasına
B) Başkentinin sürekli değişmesine
C) Vergi gelirlerinin artmasına
D) Etrafındaki ülkelerin düşmanca tavır takınmasına
E) Askeri harcamalarının genel bütçede ciddi bir yer kaplamasına

16. **Osmanlı Devletinde;**

- İlk Osmanlı rasathanesini açmıştır.
- Dünya haritasını çizen ilk kişidir. Hint deniz seferlerinde donanmasını terk ettiği için idam edilmiştir. Eseri Kitabı Bahriye'dir
- Ressamdır. "Silah Satıcıları" ile "Kaplumbağa Terbiyecisi" adlı tabloları var. Sanayii Nefise Mektebini açmıştır. Arkeoloji müzesini kurduğu için müzeciliğini kurucusu olarak bilinir.
- IV. Murat döneminde yaşamıştır. Eserleri "Keşfizzünnun" "Cihannüma" "Fezleke" dir.

Yukarıda özellikleri verilen bilim insanları aşağıdakilerle eşleştirilse hangi seçenek dışarıda kalır?

A) Osman Hamdi Bey
B) Katip Çelebi
C) Takiyüddin Mehmet
D) Piri Reis
E) Şeker Ahmet Paşa

17. **Aşağıdakilerden hangisi "Nişancı" ile ilgili yanlış bir bilgidir?**

A) Şeri hukukun en üst düzey yöneticisidir.
B) İç ve dış yazışmalardan sorumludur.
C) Padişahın katibi konumundadır.
D) Divan toplantılarını Mühimme defterine yazardı.
E) Ülke topraklarının kaydını Tahrir Defterine yazardı.

18. Fatih döneminde yaşamıştır. "Mücerrebname" ile "Cerrahiyyetül Haniye" adlı eserleri vardır.

Yukarıda anlatılan ünlü Osmanlı alimi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sabuncuoğlu Şerafettin Bey
B) Amasyalı Şeyh Hamdullah Osman Efendi
C) Akşemseddin
D) Itri
E) Ali Kuşçu

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

19. Osmanlı mimarisi Mimar Sinan öncesinde Erken Dönem olarak anılır. Bu dönemde halen Anadolu Selçuklu izleri çok derin bir şekilde görülmektedir.

Aşağıdaki eserlerden hangisi Erken Dönem Osmanlı mimari eserlerinden değildir?

A) Hacı Özbek Camii
B) Sultan Ahmet Camii
C) Bursa Yeşil Camii
D) Bursa Ulu Camii
E) İznik Medresesi

20. I. Kaptanıderya
II. Resiülküttab
III. Şeyhülislam

Yukarıdakilerden hangileri Divanı Hümayuna sonradan üye olmuşlardır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

21. Osmanlı donanması tarihte birçok kez yakılmıştır.

Aşağıdaki yerlerden hangisinde Osmanlı donanması yakılmamıştır?

A) Navarin B) Çeşme
C) İnebahtı D) Sinop
E) Trabzon

22. Osmanlı devletinde dağılma dönemine kadar muhtarlık kurumu yoktu.

İlk kez aşağıdaki padişahlardan hangisi döneminde köy muhtarlıkları kurulmuştur?

A) II. Mahmut
B) III. Selim
C) Abdülmecid
D) Abdülaziz
E) II. Abdülhamit

Soru çözümlerine ulaşmak için

1-C	2-A	3-B	4-B	5-D	6-B	7-E	8-E	9-A	10-B	11-C
12-E	13-D	14-A	15-A	16-E	17-A	18-A	19-B	20-E	21-E	22-A

Doğan Yayınları

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

1. Ülke sınırları içinde insanların bir bölgeden başka bir bölgeye veya köyden şehre göç ederek yerleşmesi olayına yatay hareketlilik denir.

Buna göre Osmanlı Devleti'nde görülen;

I. Türkmenlerin iskân politikası ile Rumeliye gönderilmesi,
II. Büyük Kaçgun olayının yaşanması,
III. reayadan bir kişinin tımar sahibi olması

gelişmelerinden hangileri yatay hareketliliğe örnek olarak gösterilebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

2. Klasik Dönem Osmanlı ekonomisinde etkili olan iaşecilik ilkesi; halkın refahı ve mutluluğu için, piyasalarda arzu edilen kalitede ve ucuz fiyata yeteri kadar mal bulundurulması ilkesidir.

Buna göre;

I. çifthane sistemiyle miri arazilerin köylülere kiraya verilmesi,
II. loncalar aracılığıyla esnafların ürettikleri ürünlerin desteklenmesi,
III. ticari alanda ihracatın özendirilmesi

uygulamalarından hangilerinin iaşecilik ilkesiyle bağdaştığı söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

3. Osmanlı Devleti'nde 1527-1528'de seferlere katılan tımarlı sipahi sayısı 37 bin civarındayken 1655'e gelindiğinde bu sayı 6 bine kadar düşmüştür.

Buna göre;

I. tımar sisteminde bozulmalar yaşandığı
II. devletin asker ihtiyacında azalma olduğu
III. dağıtılan ulufe miktarında düşüş görüldüğü

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

YARGI YAYINEVİ

4. Osmanlı Devleti'nde divan üyeleri konusunu işleyecek olan Murat Öğretmen, öğrencilerine "Sadrazam deyince aklınıza neler geliyor?" sorusunu yöneltmiştir. Öğrencilerden bazıları aşağıdaki cevapları vermiştir.

I. İlk sadrazam ataması Orhan Bey Dönemi'nde yapılmıştır.
II. Padişah sefere katılmadığında Serdar-ı Ekrem unvanıyla orduyu komuta etmiştir.
III. Fatih Dönemi'nden itibaren divan toplantılarına başkanlık yapmıştır.
IV. İlmiye sınıfının divandaki en önemli temsilcisidir.

Öğrencilerin verdiği bu cevaplardan hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) Yalnız IV C) I ve II
D) II ve III E) III ve IV

5. **Osmanlı Devleti'nde tımar sistemi ile;**

I. devletin atlı asker ihtiyacı,
II. üretimin devamlılığı,
III. bürokraside gerekli eleman

unsurlarından hangileri karşılanmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

6. **Osmanlı hukuk sistemine;**

I. İslami hükümler,
II. fethedilen bölgelerdeki uygulamalar,
III. Türk kültürü

unsurlarından hangilerinin kaynaklık ettiği söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

7. Roma ve Bizans İmparatorluklarında çeşitli hanedanlar iş başına geçtiği hâlde Osmanlı Devleti kuruluşundan yıkılışına kadar tek hanedan tarafından yönetilmiştir.

Bu durumun yaşanmasında;

I. eski Türk töresi,
II. hükümdarlık hakkının Âl-i Osman'a ait olduğunun kabul edilmesi,
III. hanedan üyelerinin kut denilen yönetme yetkisine sahip olduğunun düşünülmesi

uygulamalarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

1. Toplumda sosyal hareketlilik, yatay ve dikey olarak iki şekilde meydana gelmektedir. Yatay hareketlilik bir bölgeden başka bir bölgeye veya köyden şşehre göç edilmesidir. Dikey hareketlilik ise bir kişinin yönetenlerden yönetilen sınıfına geçiş yapmasıdır. İskan politikasının uygulanması (I) ve Celali isyanları sonucu Büyük Kaçgun denilen köylülerin topraklarını terk etmesi olayı (II) yatay hareketliliğe örnek olarak gösterilebilir. Reayadan bir kişinin tımar sahibi olması ise dikey hareketliliktir.

C

2. Osmanlı Devleti iaşecilik ilkesi gereği temel tüketim mallarının yeterince kaliteli şekilde üretilmesine dikkat etmiştir. Bu amaçla devlete ait miri araziler halka kiraya verilmiştir (I). Böylece topraklar sürekli işletilerek, tarımsal üretimin devamlılığı ve artırılması sağlanmıştır. İstenilen kalitede mal üretilmesi için loncalar aracılığıyla esnafların ürettiği ürünler denetlenmiştir (II). Narh sistemi uygulanarak ürünlerin belli bir fiyatın altında veya üzerinde satılması engellenmiştir. Osmanlı Devleti ticarette halkın refahını gözettiği için çoğu zaman ithalatı özendirmiştir.

C

3. Tımar sistemi XVI. yüzyılın sonlarından itibaren yapılan yanlış müdahalelerin etkisiyle de bozulmuştur (I). Tımar sisteminde yaşanan aksaklıklar tımarlı sipahi sayısının da azalmasına neden olmuştur. Tımarlı sipahi sayısının azaldığı dönemde devlet, ordunun asker ihtiyacını karşılamak için farklı yöntemler geliştirmeye çalışmıştır. Bu amaçla sekban, sarıca ve levent olarak bilinen ücretli geçici askerler orduya alınmaya başlanmıştır. Ayrıca Yeniçeri sayısı da arttırılmış ve dağıtılan ulufeler hazineye ek yük getirmiştir.

A

4. Osmanlı Devleti'nde ilk sadrazam ataması I. Murat Dönemi'nde yapılmıştır. Sadrazam olmak için Türkçe bilmek ve Müslüman olmak şarttır. Seyfiye sınıfına mensup olan sadrazam, siyasi ve askerî konularda geniş yetkilere sahiptir. Padişahın mutlak vekili olduğu için padişahın mührünü taşımıştır. Padişah sefere katılmadığı takdirde Serdar-ı Ekrem unvanıyla orduyu komuta etmiştir (II). Fatih Dönemi'nden itibaren divan toplantılarına başkanlık yapmaya başlamıştır (III).

D

5. Osmanlı Devleti, ilk Türk - İslam devletlerindeki ikta sistemini tımar sistemi adıyla geliştirerek devam ettirmiştir. Tımar sistemi içindeki eyalet askerleri, Osmanlı ordusunun önemli bir kısmını oluşturmuştur. Tımar sistemi ile devletin hem atlı asker ihtiyacı karşılanmış hem de üretiminin sürekliliği sağlanmıştır.

Bürokrasi için gerekli eleman ihtiyacı Devşirme kökenlilerden enderun aracılığı ile sağlanmıştır.

D

6. Osmanlı Devleti'nde hukuk sistemine İslami hükümler (I), fethedilen bölgelerdeki uygulamalar (II), Türk kültürü (III) (örf ve âdetler) kaynaklık etmiştir.

E

7. Osmanlı devlet anlayışında başlangıçtan itibaren Türk töresi olarak bilinen gelenek ve görenekler önemli yer tutmuştur (I). Buna göre hükümdar ailesi kutsal sayılmış ve hükümdarlık hakkının Âl-i Osman'a ait olduğuna inanılmıştır (II). Hükümdarların kut denilen yönetme yetkisine sahip olduğu ve bunun Allah tarafından hükümdar ailesine verildiğine inanılmıştır (III). Bu durumlar Osmanlı Devleti'nde Roma ve Bizans'tan faklı olarak tek hanedan ailesinin başa geçmesinde etkili olmuştur. Ayrıca Harem kurumunun varlığı da etkilidir.

E

YARGI YAYINEVİ

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

8. **Osmanlı Devleti'nde Fatih Kanunnamesinin yayımlanmasında;**

I. padişahın mutlak otoritesini güçlendirmek,
II. devletin parçalanmasını engellemek,
III. mali ve idari düzenlemeler yapmak

amaçlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II
C) I ve II D) I ve III
E) I, II ve III

9. **Osmanlı Devleti'nde bütün yetkileri elinde toplayan padişah bu yetkilerini kullanırken;**

I. Türk töresi,
II. İslam hukuku,
III. adalet ilkeleri

gibi unsurlardan hangilerini göz önünde bulundurmak zorunda kalmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II
C) Yalnız III D) I ve II
E) I, II ve III

10. **Aşağıdakilerden hangisi padişahın görevlerinden biri <u>değildir</u>?**

A) Ülke topraklarını genişletmek
B) Ülkedeki tüm Müslümanları bir mezhepte birleştirmek
C) Devleti iç ve dış tehlikelerden korumak
D) Halkın refahını artırmak
E) Adaleti sağlamak

11. **İslamiyet öncesi Türk devletlerindeki Kurultay geleneği Osmanlı Devleti'nde aşağıdaki yapılardan hangisiyle devam ettirilmiştir?**

A) Külliye
B) Divan
C) Bedergâh
D) Kapan
E) Enderun

12. **Osmanlı Devleti'nin kuruluşundan itibaren padişahların;**

I. devlet başkanlığı,
II. başkomutanlık,
III. tüm Müslümanların lideri

görevlerinden hangilerini üstlendiği söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II
C) Yalnız III D) I ve II
E) I, II ve III

13. **Osmanlı Devleti'nde kazalarda yönetim, adalet ve belediye işlerini aşağıdakilerden hangisi yürütmüştür?**

A) Kadı B) Mütesellim
C) Softa E) Kethüda
E) Bezirgân

14. **Aşağıdakilerden hangisi şehzade eğitimiyle ilgili <u>değildir</u>?**

A) Şehzadegân mektebi
B) Lala
C) Şimşirlik
D) Sancağa çıkma
E) Kapıya çıkma

15. **Osmanlı Devleti'nde uygulanan millet sisteminin aşağıdakilerden hangisini temel aldığı söylenebilir?**

A) Coğrafi bölge
B) Din ve inanç
C) Meslek
D) Eğitim düzeyi
E) Etnik yapı

16. **İlk Osmanlı Divanı aşağıdaki padişahlardan hangisi tarafından kurulmuştur?**

A) Orhan Bey
B) Osman Bey
C) I. Murat
D) II. Murat
E) I. Bayezit

YARGI YAYINEVİ

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

8. Fetret Devri'nde yaşanan taht mücadeleleri, Osmanlı Devleti'nin bütünlüğünü tehlikeye sokmuştur. Mutlak otoritesini güçlendirmek isteyen (I) Fatih, daha önce var olan kanunlarla kendisinin düzenlemiş olduğu kanunları birleştirerek Kanunname-i Ali Osman'ı oluşturmuş ve padişaha, diğer şehzadeleri öldürme hak ve yetkisini vermiştir. Böylece padişah, egemenliğin bölünmezliği ve devletin parçalanmazlığı (II) anlayışını her şeyin üstünde tuttuğunu göstermiştir. Fatih Kanunnamesi olarak bilinen bu kanunnamede vergi sistemi ve devlet teşkilatları ile ilgili düzenlemeler de yer almıştır (III).

9. Osmanlı Devleti'nde bütün yetkiler padişahta toplanmış ancak padişah bu yetkileri keyfî biçimde kullanamamıştır. Padişah her şeyden önce devlet işlerinin İslam hukukuna uygun olarak yürütülmesinden sorumlu olmuştur (II).Ayrıca Türk töresi (I) ve adalet ilkelerine (III) uygun davranmak zorunda kalmıştır.

10. Osmanlı padişahının görevleri arasında ülkedeki tüm Müslümanları bir mezhep etrafında birleştirmek yoktur.

11. İslamiyet öncesi Türk devletlerinde devlete ait her türlü konunun görüşülüp karara bağlandığı yer olan Kurultay geleneği Osmanlı Devleti'nde Divan teşkilatıyla devam ettirilmiştir.

12. Osmanlı Devleti'nde kuruluştan itibaren padişah; devlet başkanlığı (I) ve başkomutanlık (II) görevlerini üstlenmiştir. Osmanlı padişahları Yükselme Dönemi'nde Yavuz Sultan Selim'in Mısır Seferi sonunda artık tüm Müslümanların lideri sayılan halifelik makamını da temsil eder duruma gelmiştir.

13. Osmanlı Devleti'nde kazalarda yönetim, adalet ve belediye işlerini merkezden atanan kadılar yönetmiştir.

14. Kapıya çıkma, Acemi Ocağındaki yeniçerilerin Enderun ya da Yeniçeri Ocağı gibi yerlere dağıtımıyla ilgilidir.

15. Osmanlı Devleti'nde uygulanan millet sisteminin temelini din ve inanç oluşturmuştur.

16. İlk Osmanlı Divanı sınırların genişlemesi, nüfusun artması ve yeni sorunların ortaya çıkması üzerine Orhan Bey Dönemi'nde kurulmuştur. Kuruluş Dönemi'nde padişah başkanlığında neredeyse her gün toplanan Divanda siyasi, askerî, ekonomik ve hukuki konular görüşülüp karara bağlanmıştır.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

YARGI YAYINEVİ

1. Osmanlı Devleti, fethedilen bölgelerde iskân politikasıyla birlikte istimâlet politikasını da uygulamıştır. Sözlük anlamı "gönül alma, meylettirme, cezbetme" olan istimâlet, genel olarak Osmanlı Devleti'nin uyguladığı "uzlaştırıcı fetih siyaseti" için kullanılan tabirdir.

Buna göre;

I. Ortadoks Rum Patrikliğine dini ve hukuki haklar verilmesi,
II. fethedilen bölgelerde vergiler konusunda kolaylık gösterilmesi
III. gayrimüslimlere devlet memurluğu hakkının tanınması

gelişmelerinden hangilerinin istimâlet politikasıyla bağlantılı olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

2. Osmanlı Devleti, "Saban giren yer mülk olmaz." ilkesini benimsemiş ve tarım alanlarında özel mülkiyeti sınırlandırmıştır.

Bu durumun;

I. toprak ve reaya üzerinde sıkı bir denetimin sağlanması
II. düzenli bir vergi sisteminin oluşturulması
III. tarımın belirli ellerde toplanmasının engellenmesi

gelişmelerinden hangilerine katkı sağladığı söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

3. I. Padişahtan sonraki en üst dereceli devlet görevlisidir.
II. Padişahın yetkilerini kullanmak üzere vekilidir.
III. Padişahın mührünün birini taşır.

Yukarıdakilerden hangileri veziriazamla ilgili olarak söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

4. **İlk Osmanlı kadılarının İran, Suriye ve Mısır gibi yerlerden getirilmesinin temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Kadıları yetiştirecek bir kaynağın olmaması
B) Osmanlı Devleti'nin şeri hukuku benimsemesi
C) Anadolu Selçuklu Devleti'nin yıkılması
D) Başlangıçta sadece örfi hukukun geçerli olması
E) Osman Bey'in, beyliğini uç bölgelerde kurması

5. **Divanıhümayun'da son şekli verilen kanunnameler padişahın onayından sonra nişancı tarafından aşağıdaki defterlerden hangisine kaydedilmiştir?**

A) Tahrir B) Mufassal C) Tereke
D) Mühimme E) İcmal

6. Osmanlı kaynaklarına göre "Osmanlı sarayında halk gelsin, yesin." diye yemekler hazırlanmış, bunu duyurmak için ikindi vakti nevbet çalınmıştır.

Bu durum Osmanlı devlet anlayışında;

I. sosyal,
II. demokratik,
III. laik

unsurlarından hangilerinin etkili olduğunu kanıtlar niteliktedir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

7. **Osmanlı Devleti'nde padişah mührü olarak kullanılan süslü imza aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Tuğra B) Ferman C) Buyruldu
D) Hat E) Siyakat

8. **Osmanlı Devleti'nde ülkenin eyaletlere ayrılmasında;**

I. Veraset anlayışının değişmesi,
II. ülke topraklarının genişlemesi,
III. yönetimin kolaylaştırılmak istenmesi

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) I,II ve III

YARGI YAYINEVİ

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

1. İstimâlet politikası genel olarak Osmanlı Devleti'nin uyguladığı "uzlaştırıcı fetih siyatesi" için kullanılan tabirdir. Osmanlı Devleti, fethedilen bölgelerin halkına iyi davranarak onlara himaye etmiş, inançlarında serbest bırakmış, onların can ve mal güvenliğini sağlamış, kendi kültürlerini yaşamaları ve vergiler konusunda kolaylık göstermiştir (II). İstanbul'un fethinden sonra Ortadoks Rum Patrikliğine dini ve hukuki haklar verilerek (I) bu topluluğun sevgisi kazanılmıştır. Devlet memurluğu için Müslüman olma şartı aranmış ve Islahat Fermanı'na kadar gayrimüslimlere memurluk hakkı tanınmamıştır. Islahat Fermanı ise Osmanlıcılık fikri doğrultusunda ilan edilmiştir.

C

2. Osmanlı iktisat anlayışı toprağın iyi değerlendirilmesi, boş bırakılmaması ve iyi bir vergilendirme anlayışına dayanıyordu. Tarım politikasını belirleyen en önemli uygulama ise tımar sistemiydi. Bu sistemde toprağın mülkiyeti devlete, kullanma hakkı köylülere vergisi ise sipahiye aitti. Bu sistem sayesinde; ekonominin temeli olan tarımın belirli ellerde toplanmasına izin verilmemiş (III), toprak ve reaya üzerinde sıkı bir kontrol sağlanmış (I), düzenli bir vergi sistemi oluşturulmuştur (II).

E

3. Divanıhumayun üyesi de olan veziriazam padişahtan sonraki en üst dereceli devlet görevlisidir (I). Padişahın bütün yetkilerinin vekilidir (II). Padişahın mührünün birine de sahip olan veziriazamın (III) yazılı emirlerine "buyruldu" denilmiştir.

E

4. Osmanlı Devleti, Kuruluş Dönemi'nden itibaren şer'i hukuku esas almıştır. Osman Gazi'nin atadığı iki devlet görevlisinden biri kadıdır. Osmanlılar kadıları yetiştirecek bir kaynak olmadığı için ilk kadılarını İran, Suriye ve Mısır gibi yerlerden getirmiştir.

A

5. Osmanlı Devleti'nde kanunnameler padişahın fermanı üzerine nişancı tarafından hazırlanırdı. Hazırlanan bu kanunname sadrazamın başkanlığında toplanan Divanıhümayun'da görüşülürdü. Divanıhümayun'da son şekli verilen kanunname padişaha arz edilir ve padişahın onayından sonra nişancı tarafından mühimme defterlerine kaydedilerek yürürlüğe girerdi. Kanunnameler oluşturulurken şeyhülislamın da görüşü alınarak çıkarılan kanunun şer'i hükümlere uygun olmasına dikkat edilirdi.

D

6. Osmanlı Sarayı'nda halkın gelip yemesi için yemekler hazırlanması sosyal devlet anlayışını (I) kanıtlar niteliktedir.

A

7. Osmanlı Devleti'nde padişah imzası olarak kullanılan süslü imza tuğradır. Tuğra önceleri sadece padişahın yazılı emri olan fermanlar üzerine konulurken sonraları birçok resmî kağıda, devlet dairelerinin giriş kapısı ve paraların üzerine konulmuştur.

Buyruldu: Sadrazamın yazılı emirleridir.

Siyakat: Mali kayıtların tutulduğu şifreli yazıdır.

A

8. Osmanlı Devleti'nde ilk eyalet Balkanlar'da sınırların genişlemesi (II) üzerine I. Murat döneminde kurulan Rumeli Beylerbeyliğidir. Anadolu topraklarının genişlemesi üzerine de Yıldırım Bayezit döneminde Anadolu Beylerbeyliği kurulmuştur. Zamanla toprakların artması ülke yönetimini zorlaştırmıştır. Yönetimi kolaylaştırmak amacıyla (III) eyaletlerin sayısı da artırılmıştır. Eyalet sisteminin oluşmasında Veraset anlayışındaki değişikliklerin etkisi olmamıştır.

D

YARGI YAYINEVİ

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

9. • Hanedanın devamlılığını sağlamak
• Taht kavgalarını engellemek
• Kardeş katlini kural olmaktan çıkarmak

Osmanlı Devleti'nde bu düşünceler aşağıdakilerden hangisiyle gerçekleştirilmek istenmiştir?

A) Kanunname-i Ali Osman
B) Sened-i İttifak
C) Ekber ve Erşed Sistemi
D) Nizam-ı Cedit Islahatları
E) Pençik ve devşirme uygulaması

10. **Osmanlı devlet teşkilatlanmasında;**

I. Anadolu Selçuklu,
II. İlhanlı,
III. Bizans

devletlerinden hangilerini örnek almıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II
C) Yalnız III D) I ve II
E) I, II ve III

11. **Osmanlı Devleti'nde ülke topraklarının büyümesi;**

I. sadrazam,
II. defterdar,
III. vezir

unsurlarından hangilerinde artış yaşanmasına neden olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II
C) Yalnız III D) II ve III
E) I, II ve III

12. **Veziriazamlık makamını kuran Osmanlı padişahı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Osman Bey
B) Orhan Bey
C) I. Murat
D) II. Murat
E) Çelebi Mehmet

13. **Tımar sistemi ile asker ve memura hizmetlerinin karşılığı olarak aşağıdakilerden hangisi verilmiştir?**

A) Dirlik toprağının mülkiyeti
B) Halktan toplanan vergi gelirleri
C) Savaş ganimetleri
D) Maden, orman ve tuzla gelirleri
E) Bağlı devletlerin gönderdiği vergiler

14. "Cebelü" **denilen askerî sınıf aşağıdakilerden hangisi tarafından oluşturulmuştur?**

A) Tımarlı sipahi
B) Mültezim
C) Devşirme
D) Kapıkulu
E) Acemi Oğlanlar

15. **Tımar sisteminin asıl amacı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Seferler için asker beslemek
B) Tarımı geliştirmek
C) Hayvancılığın ilerlemesini sağlamak
D) Konargöçer Türkmenleri yerleşik hayata geçirmek
E) Ekonomiyi güçlendirmek

16. **Osmanlı Devleti'nde çiftbozan vergisi alınmasının;**

I. köylünün mülkiyet hakkını güvence altına alma,
II. gelir - gider dengesini koruma,
III. devlet otoritesini güçlü tutma

amaçlarından hangilerine yönelik olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II
C) Yalnız III D) II ve III
E) I, II ve III

YARGI YAYINEVİ

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

9. Osmanlı Devleti'nde I. Murat Dönemi'nde "Ülke padişah ve oğullarınındır." anlayışı getirilmiştir. II. Mehmet Dönemi'nde "Ülke sadece padişahın malıdır." anlayışı getirilerek merkezi otorite güçlendirilmiştir. Ayrıca Kanunname-i Ali Osman'la devlet düzeni için kardeş katline izin verilmiştir. Ancak tahta önceden kimin çıkacağı belli olmadığı için taht kavgaları devam etmiştir. I. Ahmet Dönemi'nde ise Ekber ve Erşed Sistemi getirilerek, hükümdarlığın babadan oğula değil, hanedanın en yaşlı ve en olgun üyesine geçmesi kabul edilmiştir. Bu uygulamayla;

- Hanedanın devamlılığını sağlamak,
- Taht kavgalarını engellemek,
- Kardeş katlini kural olmaktan çıkarmak,
- Ülke yönetiminde istikrar sağlamak,
- Verasetteki belirsizliği sona erdirmek amaçlanmıştır.

C

10. Osmanlı devlet teşkilatının oluşmasında kendinden önceki Türk devletleri tecrübelerinden yararlanmakla birlikte Anadolu Selçuklu (I) ve İlhanlıları (II) örnek almıştır. Bir süre Selçuklulara ve İlhanlılara bağlı uc beyliği yapmış olan Osmanlıların devlet kurma aşamasında Anadolu Selçuklularında görev yapmış kişilerden yararlanması etkili olmuştur. Bizans'ın (III) kurumlarından da etkilenilmiştir.

E

11. Osmanlı Devleti'nde ülke topraklarının büyümesi sonucu defterdar sayısı (II) ve vezir sayısı (III) artırılmıştır. Sadrazam ve Şeyhülislam hep bir tane olmuştur.

D

12. Tüm vezirlerin başı anlamına gelen Veziriazamlık makamı I. Murat Dönemi'nde kurulmuştur.

C

13. Tımar; asker ve memura hizmet ve geçim karşılığında, belli bir bölgenin vergi kaynaklarının tahsis edilmesidir. "Geçimlik" anlamına gelen tımar; dirlikle eş anlamlı olarak kullanılmıştır.

B

14. Osmanlı ordu sisteminin en önemli kısmı tımar sistemi ile oluşturulmuştur. Tımarlı sipahiler kendilerine tahsis edilen dirliğin geliri karşılığında cebelü denilen asker beslemiş ve genellikle atlı olan bu askerler ile seferlere katılmışlardır. Cebelünün tüm masrafları tımarlı sipahi tarafından karşılanmıştır.

A

15. Tımar sisteminin asıl amacı güçlü bir ordu meydana getirerek seferler için asker yetiştirmektir.

A

16. Osmanlı Devleti'nde toprağını terk eden veya üç yıl üst üste boş bırakan köylüden çiftbozan vergisi alınmasının düzensiz göç hareketlerinin önüne geçme, tarımsal üretimde sürekliliği sağlama, gelir - gider dengesini koruma (II), devlet otoritesini güçlü tutma (III) amaçları vardır.

D

YARGI YAYINEVİ

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

1. **Osmanlı Devleti'nde sadrazamın padişahtan sonra en yetkili kişi olduğuna;**

I. has arazi gelirlerinin verilmesi,
II. divan toplantılarına başkanlık yapması,
III. padişahın mührünü taşıması

durumlarından hangileri kanıt olarak gösterilebilir?

A) Yalnız II B) Yalnız III
C) I ve II D) II ve III
E) I,II ve III

2. I. Divan toplantıları
II. Bayramlaşma törenleri
III. Yabancı elçilerin kabulü

Yukarıdakilerden hangilerinin mekân olarak Osmanlı Sarayı'nda yapıldığı söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II
C) I ve II D) I ve III
E) I, II ve III

3. **Aşağıdakilerden hangisi külliye topluluğu içinde yer alan temel unsurlardan biri değildir?**

A) Cami
B) Kervansaray
C) Hastane
D) Medrese
E) Kışla

4. **Klasik Dönem Osmanlı mimarisinin en önemli temsilcisi olan Mimar Sinan'ın aşağıdaki eserlerinden hangisi İstanbul'da değildir?**

A) Süleymaniye Camisi
B) Selimiye Camisi
C) Şehzade Camisi
D) Haseki Camisi
E) Mihrimah Sultan Camisi

5. **Arkeoloji Müzesi ve Sanayiinefise Mektebi'nin kurucusu aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Şeker Ahmet Paşa
B) Osman Hamdi Bey
C) Ahmet Mithat Paşa
D) Satı Bey
E) İbrahim Çallı

6. Osmanlı Devleti'nde eyaletler kendi içinde salyaneli, salyanesiz ve imtiyazlı olarak idari bölümlere ayrılmıştır.

Buna göre aşağıda verilen eyaletlerin hangisinde idari ayrımının yanlış yapıldığı söylenebilir?

	Salyaneli	Salyanesiz	İmtiyazlı
A)	Mısır	Anadolu	Kırım
B)	Tunus	Bosna	Erdel
C)	Bağdat	Tunus	Yemen
D)	Cezayir	Musul	Boğdan
E)	Habeş	Budin	Eflak

7. Osmanlı Devleti hüküm sürdüğü süre içinde farklı unsurları barış ve huzur içerisinde yaşattığı için Osmanlı Klasik Dönemi, Batı'da bile "Osmanlı Barışı" deyimi ile anılmıştır.

Bu durumun ortaya çıkmasında;

I. gayrimüslimlerin devlet memuru olabilmesi,
II. azınlıkların öğrenim haklarına karışılmaması,
III. Ortodoks Patrikliğine dinî ve hukuki haklar verilmesi

gelişmelerinden hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II
C) I ve II D) II ve III
E) I, II ve III

8. **Osmanlı Devleti'nde iskân politikası ilk defa aşağıdaki padişahlardan hangisi tarafından uygulanmıştır?**

A) Osman Bey
B) I. Murat
C) Orhan Bey
D) Yıldırım Bayezid
E) Çelebi Mehmet

YARGI YAYINEVİ

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

1. Osmanlı Devleti'nde sadrazamlar padişahın mutlak vekili olup, yönetimde padişahtan sonra en yetkili kişidir. Devletin en yüksek rütbeli memuru durumunda olan sadrazamlar padişahın mührünü taşırdı (III). II. Mehmet Dönemi'nden itibaren divan toplantılarına başkanlık yapmaya başlayan sadrazamlar (II) çoğu zaman padişah adına devleti idare etmiştir. Sadrazamlara yaptıkları hizmetin karşılığı olarak yıllık geliri yüz bin akçeden fazla olan has araziler verilmiştir. Ancak bu araziler sadece sadrazama değil, diğer divan üyeleri, beylerbeyi ve sancakbeyi gibi görevlilere de verilmiştir.

D

2. Osmanlı Devleti'nde saray, Türk - İslam devletlerinde olduğu gibi hem padişahın özel hayatının geçtiği evi hem de devlet işlerinin yürütüldüğü merkez şeklinde hizmet vermiştir. Divan toplantıları(I), cülus törenleri, bayramlaşma (II)ve yabancı elçilerin kabulü burada yapılmıştır (III).

E

3. Külliye, bir caminin çevresinde cami ile birlikte kurulmuş medrese, imaret, sebil, kitaplık, kervansaray ve hastane gibi çeşitli yapıların bütünüdür. Külliye içerisinde kışla yer almaz.

E

4. Mimar Sinan'ın "Ustalık eserim!" diye tanımladığı Selimiye Camisi, Edirne'dedir.

B

5. Osman Hamdi Bey, Arkeoloji Müzesi ve Sanayi-i Nefise Mektebinin kurucusudur. Aynı zamanda ressam olan Osman Hamdi Bey'in Kaplumbağa Terbiyecisi ve Silah Tacirleri adlı tabloları ünlüdür.

B

6. Osmanlı Devleti'nde tımar sisteminin uygulanmadığı salyaneli eyaletler Mısır, Tunus, Cezayir, Trablusgarp, Yemen, Habeşistan; tımar sisteminin uygulandığı salyanesiz eyaletler Rumeli, Anadolu, Budin, Bosna, Musul, Bağdat; özel yönetimli eyaletler Kırım, Erdel, Hicaz, Eflak, Boğdan'dır.

C

7. Osmanlı Devleti'nde yaşayan halk, benimsedikleri din ve mezhep esasına göre çeşitli topluluklara ayrılırdı. Gayrimüslimlerin de toplumda çalışma, diledikleri yerde oturma ve seyahat etme hürriyetleri vardı. Ayrıca onların inanç, ibadet ve öğrenim haklarına da karışılmazdı (II). Fatih Sultan Mehmet İstanbul'un fethinden sonra Ortodoks Rum Patrikliğine dinî ve hukuki haklar vererek bu topluluğun sevgisini kazanmıştır (III). Osmanlı Devleti'nde gayrimüslimler Islahat Fermanı'na kadar devlet memuru olamamıştır.

D

8. İskânın kelime anlamı yurtlandırma, bir yere yerleştirmedir. İskân politikası ilk defa Orhan Bey zamanında Rumeli'ye geçilmesiyle uygulanmaya başlanmıştır. Osmanlılar, gayrimüslimlerin yaşadığı toprakları fethedince Anadolu'dan getirdiği Türkmenleri bu bölgelere yerleştirmiştir. Osmanlı Devleti, kuruluşundan itibaren özenle takip ettiği iskân politikası sayesinde, fethedilen bölgelerde kalıcılığı sağlamayı başarmıştır.

C

YARGI YAYINEVİ

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

9. **Osmanlı Devleti'nde feodal bir yapının ortaya çıkmamasında aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenebilir?**

A) Ekonomide toprağın katkısının önemli olması
B) Toprağın devlet kontrolünde olması
C) Osmanlı Devleti'nde tarımın önemli olmaması
D) İltizam sisteminin uygulanması
E) Ağnam vergisinin alınması

10. **Aşağıdaki topraklardan hangisinin geliri doğrudan devlet hazinesine gitmiştir?**

A) Has
B) Paşmaklık
C) Malikane
D) Mukataa
E) Ocaklık

11. **Osmanlı Devleti'nde cülus töreni ile özdeşleşen türbe aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Osman Gazi Türbesi
B) Orhan Gazi Türbesi
C) Eyüp Sultan Türbesi
D) Geyikli Baba Türbesi
E) Ertuğrul Gazi Türbesi

12. I. Uluğ Bey
II. Fatih Sultan Mehmet
III. Uzun Hasan

Ali Kuşçu'nun yukarıdaki devlet adamlarından hangilerine eser sunduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II
C) Yalnız III D) I ve II
E) I, II ve III

13. **Aşağıdakilerden hangisi vakıf sistemiyle ilgili doğru bir bilgi değildir?**

A) Toplumun ihtiyaç duyduğu dinî ve sosyal hizmetlerin karşılanması için oluşturulmuştur.
B) Taşınır ve taşınmaz mallar vakıf olarak bırakılabilmiştir.
C) Sokakların aydınlatılması, temizlenmesi ve çeşme yapımı gibi belediye işleri de yerine getirilmiştir.
D) Yeni fethedilen bölgelerde Türk kültürünün yerleşmesini sağlamıştır.
E) Vakıf araziler belli bir müddet sonra özel mülkiyete alınabilmiştir.

14. Devşirme Kanunu'na göre görevli memurlarca 8 - 10 yaşları arasında kırk haneden sadece bir kişi alınmış, tek çocuklu ailelerin çocukları alınmamış, aile şeceresi dikkate alınarak alınan bu çocuklarla ilgili her türlü bilgi deftere kaydedilmiştir.

Buna göre Osmanlı padişahlarının;

I. yetenekli kişileri seçme,
II. sadece kendilerine bağlı askerî ve bürokratik bir sınıf oluşturma,
III. devlet yapısını yabancı unsurlar üzerine kurma

amaçlarından hangilerine ulaşmak istedikleri söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II
C) I ve II D) I ve III
E) I, II ve III

15. 1876'da hazırlanan Kanunuesasi ile hanedanın en yaşlı erkek üyesi, veliaht olarak kabul edilmiştir.

Buna göre Osmanlı Devleti'yle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Veraset konusunda diğer Türk devletlerinden ayrılmıştır.
B) Deneyimsiz kişiler tahta geçmiştir.
C) Taht kavgaları tamamen son bulmuştur.
D) Padişah; yasama, yürütme ve yargı erklerini elinde toplamıştır.
E) Padişahın otoritesi sona ermiştir.

YARGI YAYINEVİ

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

9. Osmanlı Devleti'nde; devletin, toprağın sahibi olması ve toprağın devlet kontrolünde olması feodalite tarzı büyük toprak sahiplerinin ortaya çıkmasını engellemiştir. Osmanlı Devleti uzun süre toprak mülkiyetine müsade etmemiştir.

Cevap: C

10. Osmanlı Devleti'nde geliri doğrudan doğruya devlet hazinesine gitmek üzere ayrılmış topraklar mukataalardır. Maden, tuzla ve liman gelirleri mukataadır.

Cevap: D

11. Osmanlı Devleti'nde padişah cülus töreni ile tahta çıkmıştır. İstanbul'un fethinden sonra Eyüp Sultan Türbesi cülus törenlerinin yapıldığı yer olmuştur. Cülus töreni Osmanlı padişahlarının tahta çıkmalarını takip eden ilk günlerde Eyüp Sultan Türbesi'nde kılıç kuşanmaları dolayısı ile yapılmış ve Eyüp Sultan Türbesi bu törenle özdeşleşmiştir.

Cevap: C

12. İlk öğrenimini Semerkant'ta yapan Ali Kuşçu; Uluğ Bey'den astronomi ve matematik dersleri almış, daha sonra hazırladığı *Ay'ın Toprak Şekillerine Dair Risaleler* adlı eserini Uluğ Bey'e sunmuştur (I). Semerkant Rasathanesinde müdürlük yapmış daha sonra Akkoyunlu Hükümdarı Uzun Hasan'ın hizmetine girmiştir. Fatih'in onu İstanbul'a davet etmesi üzerine buraya gelerek Ayasofya Medresesinde hocalık yapmıştır. İstanbul'a gelirken yolda hazırladığı *Muhammediye* adlı matematik konulu kitabı Fatih'e sunmuştur. Otlukbeli Savaşı'nda ise uğur getirsin diye yazdığı esere *Fethiye* adını vermiştir.

Cevap: D

13. İslam ülkelerinde toplumun ihtiyaç duyduğu dinî ve sosyal hizmetlerin yerine getirilmesi amacıyla oluşturulan hayır kurumlarına vakıf denilmiştir. Vakıf kuracak kimse taşınır veya taşınmaz malını vakıf yapabilmiştir. Vakıfların Osmanlı medeniyetinin gelişmesinde çok büyük katkısı olmuştur. Vakıflar özellikle yeni fethedilen yerlerde Türk kültürünün yerleşmesini sağlamışlar, şehirlerde belediyecilik işlerinin yapılması görevini de üstlenmişlerdir. Vakıf araziler kuruluş amaçları dışında kullanılamamış ve özel mülkiyete geçirilememiştir.

Cevap: E

14. Devşirme Kanunu ile Osmanlı padişahlarının yetenekli kişileri seçme (I), sadece kendilerine bağlı askerî ve bürokratik bir sınıf oluşturma (II) amaçları doğrultusunda hareket ettikleri söylenebilir. Yapılan uygulama ile devlet yapısını yabancı unsurlar üzerine kurma gibi bir amaç taşınmamış, ayrıca bu kanun çerçevesinde alınan çocuklar Türk ailelerin yanında Türk kültür ve İslam kimliği ile yetiştirilmiştir.

Cevap: C

15. Osmanlı Devleti, I. Murat Dönemi'nden itibaren Veraset sisteminde yaptığı değişikliklerle diğer Türk devletlerinden ayrılmıştır.

Cevap: A

YARGI YAYINEVİ

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

1. Osmanlı Devleti'nde mazeretsiz olarak toprağı boş bırakan ya da terk eden çiftçiden çiftbozan vergisi alınmıştır.

Devletin böyle bir uygulamaya gitmesinde;

I. üretimde devamlılığı sağlamak,
II. hazinenin nakit para ihtiyacını karşılamak,
III. tarım ekonomisini güçlü tutmak

hedeflerinden hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II
C) I ve II D) I ve III
E) I, II ve III

2. "Kiliseleri ve kutsal yerleri ziyarete gelen Ermeni toplumu, Zemzem denilen su yerine panayırlarına ve diğer mabet ve kutsal yerlere vardıklarında, devletin yönetim görevlilerinden ve başkalarından hiç kimse karışmayacak ve rahatsız etmeyecektir. Her kim karışır, rahatsız eder, değiştirir ve bozarsa, hükümdarların yardımcısı olan Allah'ın katında suçlular takımından sayılsınlar."

Yavuz Sultan Selim tarafından yayımlanan bu belge aşağıda verilen Osmanlı yönetim uygulamasıyla ilgili terimlerden hangisinin karşılığıdır?

A) Menşur B) Malikâne
C) Berat D) Amanname
E) Müsadere

3. **Osmanlı Devleti'nde saray adamlarına ve ilmiye sınıfından bazı yüksek rütbeli kişilere çalıştıkları süre içinde maaşlarına ek olarak verilen, görevleri bittikten sonra ise emekli maaşı olarak bağlanan ödenek aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Ocaklık B) Yurtluk C) Arpalık
D) Mukataa E) Zeamet

4. **Osmanlı Devleti'nde bir çift öküz ile işletilebilen araziden alınan vergi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Çifthane B) Çiftbozan
B) Bac D) Avarız
E) Ağıl

5. **Osmanlı Devleti'nde Venedik Cumhuriyeti'nin İstanbul'daki elçisi aşağıdaki sıfatlardan hangisini taşımıştır?**

A) Voyvoda B) Balyos
C) Cizvit D) Voynuk
E) Çar

6. **Osmanlı donanmasında ve kıyılarda görev yapan askerî sınıf aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Levent
B) Levazım
C) Müsellem
D) Saka
E) Forsa

7. **Osmanlı Devleti'nde devşirmelerin Acemi Oğlanlar Ocağı'ndan Yeniçeri Ocağı'na kayıt ve kabullerine aşağıdaki isimlerden hangisi verilmiştir?**

A) Cebelü B) Mülazemet
C) Bedergâh D) Cülus
E) İcazetname

8. Şükriye Öğretmen, öğrencilerine "Osmanlı Devleti'nin yönetim merkezi ve padişahın ikamet ettiği yer olan saray aynı zamanda bir eğitim kurumudur." bilgisini vermiş ve onlardan bu bilgiyi örneklendirmelerini istemiştir. Öğrencilerden;

- **Kutalmış:** Şehzadegân,
- **İlteriş:** Enderun,
- **İlbilge:** Harem

örneklerini vermiştir.

Buna göre öğrencilerden hangilerinin doğru bir örneklendirme yaptığı söylenebilir?

A) Kutalmış
B) İlteriş
C) İlbilge
D) Kutalmış ve İlteriş
E) Kutalmış, İlteriş ve İlbilge

YARGI YAYINEVİ

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

1. Osmanlı tarım toplumu olduğu için tarım ve hayvancılığa önem vermiş ve ekonomisini bu temeller üzerinde şekillendirmiştir. Toprağı mazeretsiz olarak boş bırakan çiftçiden çiftbozan vergisinin alınmasında ki amaç üretimde devamlılığı sağlamak (I), böylece tarım ekonomisini ayakta tutarak güçlendirmek (III)olmuştur.

D

2. Osmanlı Devleti'nde düşmana güvenlik içinde olduğunu bildirmek üzere verilen belgelere veya padişahın bir kişiyi himayesi altına almasına amanname denilmektedir. Soruda Yavuz Sultan Selim tarafından Kudüs'teki Ermeni toplumuna verilen amanname yer almaktadır.

D

3. Saray adamlarına ve ilmiye sınıfından bazı yüksek rütbeli kişilere çalıştıkları süre içinde maaşlarına ek olarak verilen, görevlerinden ayrıldıktan sonra ise emekli maaşı olarak ölünceye kadar ayrılan ödenekler arpalık denen arazilere aittir. Zeamet, dirlik toprakları içinden bir bölümdür. Mukataa, geliri doğrudan merkez hazinesine giden topraklardır.

C

4. Osmanlı Devleti'nde bir çift öküz ile işlenebilen arazilerden çifthane vergisi alınmıştır. Çiftbozan vergisi, toprağı izinsiz olarak terk eden veya üç yıl üst üste ekmeyenlerden alınmıştır. Bac vergisi çarşı veya pazarlardan alınmıştır. Avarız, olağanüstü hallerde alınan vergilerdir. Ağıl, sürü sahiplerinden alınan vergidir.

A

5. Osmanlı Devleti'nde Venedik Cumhuriyeti'nin İstanbul'daki elçisi "balyos" olarak anılmıştır.

B

6. Osmanlı donanmasında ve kıyılarda görev yapan askerî sınıf leventtir.

A

7. I. Murat Dönemi'nde devletin asker ihtiyacını karşılamak için önce pencik sistemi denilen savaş esirlerinden faydalanma yoluna gidilmiş, bunun sakıncaları görüldükten sonra devşirme usulüne geçilmiştir. Devşirme sisteminde Hristiyan çocuklar Türk ailelerinin yanına verilir, bu çocuklar burada Türk kültürünü öğrenirlerdi. Sonra Acemi Oğlanlar Ocağı'na alınarak belli bir eğitime tabii tutulur, yeteneklerine göre Kapıkulu Ocakları'na alınarak askerî sınıfa geçerlerdi. Devşirmelerin Yeniçeri Ocağına veya öteki ocaklara geçişlerine "bedergâh" veya "kapıya çıkma" denirdi.

C

8. Osmanlı Devleti'nin yönetim merkezi ve padişahın ikamet ettiği yer olan saray aynı zamanda bir eğitim kurumudur. Osmanlı sarayındaki eğitim kurumları "Enderun (II), Harem (III) ve Şehzadegân Mektebidir(I)." Enderun Mektebinin amacı, devletin merkez ve taşra bürokrasisi ile orduda görev yapacak kadroları yetiştirmektir. Haremde padişah eşleri ve cariyeleri eğitilmiştir. Şehzadegân Mektebinde padişahın erkek çocuklarına hocalar ders vermiştir.

E

YARGI YAYINEVİ

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

9. Osmanlı padişahları halkı Allah'ın emaneti olarak görmüş ve devletin bu emanete hizmet için kurulduğunu düşünmüşlerdir. Onlara göre, yönetim adalete dayanırsa halk mutlu olur. Ülkede üretim ve bolluk meydana gelir. Bunun sonucunda halk zenginleşir ve devlete vergisini öder. Vergiler ise padişahın güçlü ordular kurmasını, dünyaya hükmetmesini ve halka hizmet etmesini sağlar. Hakkaniyet çemberi denilen bu düşünceye göre devletin kıyamete kadar yaşayacağına inanılmış ve bu devlet-i ebet müddet olarak tanımlanmıştır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinin hakkaniyet çemberi içerisinde yer aldığı söylenemez?

A) Adalet B) Devlet
C) Ordu D) Halk
E) Din

10. Osmanlı Devleti'nde genel olarak şehrin bütününü ilgilendiren her türlü hizmet; cami, hastane, kütüphane, han, hamam, çeşme, sebil, imaret ve bu tesislerin bakımı ve buna benzer pek çok hizmet vakıflar kanalıyla yapılmıştır.

Buna göre vakıflarla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Sosyal hizmetlerin neredeyse tamamını üstlenmiştir.
B) Kültürel gelişime destek vermiştir.
C) Sağlık alanında hizmet vermiştir.
D) Sadece şehirlerde faaliyet göstermiştir.
E) Toplumsal hayatın neredeyse tamamında yer bulmuştur.

11. Fatih kendi adına yaptırdığı caminin çevresine sekiz derslikten oluşan Sahnıseman Medresesini inşa ettirmiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi bu medresede okutulan derslerden biri değildir?

A) Edebiyat B) Hukuk
C) Resim D) Matematik
E) Astronomi

12. *Kitab-ı Bahriye* **adlı eserinde Akdeniz kıyıları, adalar, ırmaklar ve tehlikeli kayalıkları anlatan denizci aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Murat Reis
B) Katip Çelebi
C) Pirî Reis
D) Seydî Ali Reis
E) Matrakçı Nasuh

YARGI YAYINEVİ

13. I. Divanda halkın şikâyetlerinin dinlenmesi
II. Kanunnameler ve adaletnameler hazırlanması
III. Teftişler yoluyla zulüm ve haksızlıkların tespit edilmesi

Osmanlı padişahları adaleti sağlamak için yukarıdaki uygulamalardan hangilerini kullanmışlardır?

A) Yalnız I B) Yalnız II
C) I ve II D) I ve III
E) I, II ve III

14. **Sultan Ahmet Camisi ile ilgili olarak aşağıda verilen bilgilerden hangisi doğru değildir?**

A) Osmanlı padişahı I. Ahmet tarafından yaptırılmıştır.
B) Mimarı Sedefkar Mehmet Ağa'dır.
C) Avrupa'da Mavi Cami (Blue Mosque)olarak bilinir.
D) Klasik Dönem Osmanlı mimarisinin son büyük eseridir.
E) Osmanlı Devleti'nin İstanbul'dan önceki başkentinde yaptırılmıştır.

15. **Kumaş, mücevher gibi değerli eşyaların satıldığı yer aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Han B) Kapan
C) Bedesten D) Menzil
E) Gedik

16. I. Sabuncuoğlu Şerafettin
II. Altunizade
III. Akşemseddin

Yukarıdakilerden hangilerinin Fatih Dönemi'nde tıp alanında çalışmalar yaptıkları söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II
C) I ve II D) I ve III
E) I, II ve III

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

9. Osmanlı Devleti'nde adaletin merkezde olduğu hakkaniyet çemberini oluşturan unsurlar ordu, halk, hazine, devlet, kanun ve hükümdardır. Din hakkaniyet çemberi unsurlarından biri değildir.

E

10. Verilen öncülden Osmanlı Devleti'nde sosyal hayatın her alanında yer alan vakıflarla ilgili sadece şehirlerde faaliyet yürüttüğü yargısına ulaşılamaz. Vakıflar ülkenin en ücra köşelerine ve toplumun her kademesine hizmet sunmuştur. Hatta ticaret yolları üzerindeki bazı köyler tümüyle vakıf köyü olmuştur.

B

11. Sahnıseman Medresesinde okutulan dersler arasında resim yoktur.

C

12. Ünlü Türk denizcisi Pirî Reis, *Kitab-ı Bahriye* adlı eserinde Akdeniz kıyıları, ırmaklar, adalar ve tehlikeli kayalıklardan söz etmiş ve bunlar hakkında bilgi vermiştir.

C

13. Osmanlı padişahları Divanda halkın şikâyetlerini dinlemiş (I), kanunnameler ve adaletnameler hazırlatarak (II), teftişler yoluyla zulüm ve haksızlıkları tespit etmiş (III) ayrıca ülkede adalet tesis etmeye çalışmışlardır. Ayrıca tebdili kıyafet yaparak halkın arasına karışmışlar, olanı biteni yerinde görmüşlerdir.

E

14. Sultan Ahmet Camisi Edirne'de değil, İstanbul'da yer almaktadır.

E

15. Kumaş, mücevher vb. değerli eşyaların satıldığı yer bedestendir.

C

16. Fatih Dönemi'nde Sabuncuoğlu Şerafettin (I), Altunizade (II) ve Akşemseddin (III) tıp alanında çalışmalar yapmışlardır.

E

YARGI YAYINEVİ

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

1. **Osmanlı Klasik Dönem ekonomisine etki eden fiskalizmin amacı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Temel ham maddeleri yurt dışından temin etmek
B) Hazineye ait gelirleri mümkün olduğu kadar yüksek düzeyde tutmak ve ulaştığı seviyenin altına düşmemesini sağlamak
C) Sosyal ve iktisadi ilişkilerde mevcut dengeleri ve var olan düzeni bozacak değişim eğilimlerine mani olmak
D) Üretimle birlikte tüketiminde kontrol altında tutulmasını sağlamak
E) Osmanlı ekonomisini tarım politikası çerçevesinden çıkarmamak

2. **Aşağıdaki Osmanlı mimari eserlerinden hangisinde Batı etkisinin görüldüğü söylenemez?**

A) Sadabat Kasrı
B) Mostar Köprüsü
D) Nuruosmaniye Camisi
D) Laleli Külliyesi
E) Dolmabahçe Sarayı

3. **Reayanın refahını sürekli kılmak için öncelikle piyasalarda istenilen kalitede uygun fiyata yeterli miktarda mal bulundurmak olarak tanımlanabilecek ekonomi modeli aşağıdakilerden hangisidir?**

A) İaşecilik
B) Gelenekçilik
C) Fiskalizm
D) Kapitalizm
E) Makyavelizm

4. 1498 - 1563 yılları arasında yaşamıştır. *Mir'atü'l - Memalik* adlı eserinde Hint Deniz Seferleri'ni anlatmıştır. *Kitabü'l - Muhit* adlı eserinde denizcilikle ilgili bilgiler vermiştir.

Bu parçada sözü edilen Osmanlı denizcisi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Pirî Reis
B) Seydî Ali Reis
C) Murat Reis
D) Barbaros Hayrettin Paşa
E) Kılıç Ali Reis

5. **Osmanlı Devleti'nin ilk kâğıt parası olan** "kaime-i mutebere-i nakdiye" **1840'ta;**

I. reformları finanse etmek,
II. bütçe açığını kapatmak,
III. piyasanın para ihtiyacını karşılamak

amaçlarından hangileri için bastırılmıştır?

A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) I, II ve III

6. **Köylüye kredi vermek için kurulan Memleket Sandıkları 1888'de aşağıdakilerden hangisine dönüştürülmüştür?**

A) Bank-ı Dersaadet
B) Osmanlı Bankası
C) Ziraat Bankası
D) Bank-ı Osmani-yi Şahane
E) Sanayi ve Maadin Bankası

7. **İlk Türk-İslam devletlerinde yer alan Divan-ı Mezâlim'in görevini Osmanlı Devleti'nde aşağıdaki kurumlardan hangisi üstlenmiştir?**

A) Şer'i Mahkemeler
B) Divanıhümayun
C) Encümen-i Daniş
D) Konsolosluk Mahkemeleri
E) Enderun Mektebi

8. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde yönetim görevini üstlenen askerî görevlilerden biri değildir?**

A) Sadrazam
B) Beylerbeyi
C) Kazasker
D) Sancak beyleri
E) Vezirler

YARGI YAYINEVİ

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

1. Fiskalizmle, hazineye ait gelirleri mümkün olduğu kadar yüksek düzeye çıkarmak ve ulaştığı düzeyin altına inmesini engellemek amaçlanmıştır.

2. XVIII. yüzyılda Avrupa devletleri ile yaşanan siyasi yakınlaşma sonucunda Batı sanatına ait bazı unsurların Osmanlı mimarisinde kullanılmasıyla birlikte "Geç Dönem Osmanlı Mimarisi" ortaya çıkmıştır. Bu dönemde Batıdaki barok, rokoko ve ampir üslup Osmanlı mimarisinde de kullanılmıştır. Sadabat Kasrı, Nuruosmaniye Camisi, Laleli Külliyesi ve Dolmabahçe Sarayı Batı etkisinin görüldüğü Osmanlı eserleri arasında yer alır. Bosna - Hersek'te bulunan tarihi Mostar Köprüsü ise Mimar Sinan'ın öğrencisi olan Mimar Hayrettin tarafından yapılmıştır. Klasik dönem Osmanlı mimari eseridir.

3. İaşecilik ilkesine göre reayanın refahını sürekli kılmak için piyasalarda uygun fiyata yeteri kadar mal bulundurulmalıdır. Bu nedenle Osmanlı ekonomisinde üretime büyük önem verilmiştir.

4. Seydî Ali Reis,1498 - 1563 yılları arasında yaşamıştır, *Mir'atü'l - Memalik* adlı eserinde Hint Deniz Seferleri'ni anlatmış, ayrıca *Kitabü'l - Muhit*'te ise denizcilikle ilgili bilgiler vermiştir.

5. Osmanlı Devleti'nde 1840 yılında bastırılan ve 1863 yılına kadar kullanılan ilk kâğıt para olan "kaime-i mutebere-i nakdiye" reformları finanse etmek (I), bütçe açığını kapatmak (II) ve piyasanın para ihtiyacını karşılamak (III)amaçlarıyla bastırılmıştır.

6. Köylüye kredi vermek için kurulan Memleket Sandıkları 1888'de Ziraat Bankasına dönüştürülmüştür.

7. İlk Türk-İslam devletlerinde Divan-ı Mezâlim, halkın şikâyetlerini dinleyip karara bağlayan en yüksek adlî kurumdu. Türk-İslam devletlerindeki Divan-ı Mezâlim, Osmanlı Devleti'nde daha geniş yetkilerle donatılarak Divanıhümayun adını almıştır. Divanıhümayun'un temel görevi adaleti sağlamaktı. Halk şikâyetlerini divana sunar, bu şikâyetler de padişah tarafından dikkate alınırdı.

8. Seyfiye sınıfı Osmanlı Devleti'nde yönetim görevinde bulunan askeri sınıfı ifade etmektedir. Bu sınıfın tabanını eyaletlerde tımarlı sipahiler,merkezde Kapıkulu askerleri teşkil etmiştir. Sadrazam, vezirler, beylerbeyleri, sancakbeyleri, tımarlı sipahiler ve deniz askerleri bu grubun üyesidir. Kazasker, Osmanlı Devleti'nde ilmiye grubuna mensup görevlidir.

YARGI YAYINEVİ

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

9. **Osmanlı Devleti'nde açılan ilk yabancı okul aşağıdaki devletlerden hangisine aittir?**

A) İngiltere
B) Almanya
C) İtalya
D) Fransa
E) ABD

10. II. Murat,1443'te Edirne yakınlarında Ergene Irmağı üzerine 392 m uzunluğunda bir köprü, köprünün girişine yolcuların misafir edilebileceği han, imaret, cami ve medreselerden oluşan bir külliye inşa ettirmiş; topluma karşılıksız hizmet sunan bu sosyal tesislerde bir gelir kaynağı olarak da hamam ve dükkanlar yaptırmıştır. Vergiden muaf tuttuğu bir göçebe grubunu köprünün bakımı ve korunması için buraya yerleştirmiştir. Daha sonra ülkenin diğer yerlerinden her zümreye mensup insanlar gelerek Ergene'ye yerleşmişler ve burası köprünün yapılışından on üç yıl sonra 431 ailenin yaşadığı Uzunköprü kasabası hâline gelmiştir.

Buna göre Uzunköprü kasabasının yerleşim yeri olmasında;

I. iskân,
II. vakıf,
III. istimalet

politikalarından hangilerinin etkisi olduğu savunulabilir?

A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) I ve III
E) I, II ve III

11. I. Sadrazam atamak ve görevden almak
II. Fetva vermek ve uygulanmasını sağlamak
III. Devletin gelir ve giderlerini kontrol etmek

Yukarıdakilerden hangileri Osmanlı'da ilmiye sınıfının görevleri arasında yer almaz?

A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) I ve III

12. **Osmanlı Devleti'nde sayıca en kalabalık unsur olan Ortodoksların dinî ve idari merkezi olan patrikhane aşağıdaki yerlerden hangisinde yer almıştır?**

A) Fener
B) Galata
C) Fatih
D) Kudüs
E) İznik

13. **Osmanlı Dönemi'nde düğün, şenlik, ziyafet ve benzeri konularda yazılan eserlere aşağıdaki isimlerden hangisi verilmiştir?**

A) Surname
B) Seyahatname
C) Nasihatname
D) Vekayiname
E) Siyasetname

14. Osmanlı mahkemelerinde kadıların tuttuğu "kadı sicilleri" içinde bulunan "tereke defterleri" önemli yer işgal etmiştir.

Buna göre tereke defterlerinde,

I. ailenin çocuk sayısı ve çocukların cinsiyeti,
II. mirasçıların durumu,
III. yapılan evlilikler

bilgilerinden hangileri yer almıştır?

A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) I, II ve III

15. • Halk
• İslam devleti tebaasından olan ve vergi veren Hristiyanlar, Yahudiler
• Bir suçlunun yaptığı aynı suç ile cezalandırılması
• Tanzimat'a kadar her türlü mahkemeye, Tanzimat'tan sonra ise evlenme, boşanma, nafaka ve miras davalarına bakan kişi

Bu ifadeler aşağıdakilerle eşleştirildiğinde hangisi dışta kalır?

A) Tebaa
B) Kısas
C) Zımmi
D) Berat
E) Kadı

YARGI YAYINEVİ

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

9. Osmanlı Devleti'nde açılan ilk yabancı okul Fransız Saint Benoit Kolejidir.

10. Verilen bilgilerden Osmanlı Devleti'nin Uzunköprü kasabasını oluşturmak için buraya Anadolu'dan aileler getirerek vergiden muaf tutması iskân (I) ve sosyal ihtiyaçların karşılanması için hamam ve dükkânlar yapılması vakıf (II) sistemini kullandığı göstermektedir. Müslüman olmayan unsurları Türk ve İslam kültürüne alıştırmak ve içlerine İslam sevgisini kazandırmak olan istimalet (III) politikasıyla ilişkilendirilebilir.

11. Osmanlıda ilmiye, ilimle uğraşan sınıf anlamına gelir. Din, adalet ve eğitim işleriyle uğraşanlar ilmiye sınıfını oluştururlardı. İlmiye sınıfı mensupları medreselerde iyi bir eğitim gördükten sonra divanda ve diğer idari birimlerde görevlendirilirlerdi. Divandaki temsilcileri şeyhülislam ve kazaskerdir. Şeyhülislam, devlet işleriyle ilgili kararların şer'i hukuka uygunluğunu inceler ve fetva verirdi. Osmanlı Devleti'nde sadrazam atamak ve görevden almak padişahın görevleri arasında yer alırdı (I). Devletin gelir ve giderlerini kontrol etmek ise kalemiye sınıfına mensup olan defterdarın görevleri arasındaydı (III).

12. Sayı bakımından en kalabalık olan Ortodoksların dinî ve idari merkezleri Fener Patrikhanesidir. Ortodoksların büyük kesimi Rum olduğu için bu patrikhaneye Rum Patrikhanesi de denilmiştir.

13. "Sur" sözcüğü; düğün, ziyafet, şenlik anlamlarına gelir. "Name" sözcüğü de mektup, risale, kitap gibi anlamlar taşır. Düğün, şenlik, ziyafet ve benzeri konularda yazılan eserlere bu iki sözcüğün birleşmesinden meydana gelen "surname" adı verilmiştir. Osmanlı Dönemi'nde şenlikler ile ilgili ayrıntılı bilgileri surnamelerden almaktayız.

14. Osmanlı mahkemelerinde kadıların tuttuğu "kadı sicilleri" içinde bulunan "tereke defterleri"nde ailenin çocuk sayısı ve çocukların cinsiyeti (I), mirasçıların durumu (II), yapılan evlilikler (III) gibi unsurlar yer almıştır. Tereke defterlerinin tek eksik tarafı, ölen çocukları kayıt altına almamasıdır.

15. Verilen açıklamalarda beratın tanımı yoktur. Berat; bir göreve atanan, aylık bağlanan, san, nişan veya ayrıcalık verilenler için çıkarılan padişah buyruğudur.

YARGI YAYINEVİ
Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

1. **Dolmabahçe Sarayı aşağıdaki Osmanlı padişahlarının hangisi döneminde yaptırılmıştır?**

A) II. Mahmut
B) I. Mahmut
C) Abdülmecit
D) Abdülaziz
E) II. Abdülhamit

2. **Güllü Agop, Osmanlı Devleti'nde aşağıdaki sanat dallarından hangisinin kurucusu olarak kabul edilir?**

A) Tiyatro B) Opera
C) Bale D) Sinema
E) Resim

3. **Aşağıdakilerden hangisinin Osmanlı Devleti'nin önemli mimarlarından biri olduğu söylenemez?**

A) Mimar Sinan
B) Mimar Hayrettin
C) Sedefkâr Mehmet Ağa
D) Karabet Balyan
E) Matrakçı Nasuh

4. **Osmanlı Devleti'nin ilk resmî müzik okulu aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Darülbedayi
B) Darülelhan
C) Islahhane
D) Darülmuallimat
E) Darülmuallimin

YARGI YAYINEVİ

5. Osmanlı Devleti'nde yönetenler sınıfına geçebilmek için devlete ve İslam dinine hizmet ile görevinde başarılı olmak yeterli görülmüştür.

Buna göre Osmanlı Devleti'nde yönetenler sınıfına geçişle ilgili,

I. Dikey hareketlilik yaşanmıştır.
II. Din belirleyici unsur olarak kullanılmıştır.
III. Üst makamlara gelebilmek için kabiliyet ve liyakat etkili olmuştur.

yargılarından hangileri söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II
C) Yalnız III D) I ve II
E) I, II ve III

6. **Osmanlı Devleti'nin Anadolu ve Rumeli beylerbeyliklerinin merkezleri sırasıyla aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?**

	Anadolu	Rumeli
A)	Kütahya	Manastır
B)	Manastır	Kütahya
C)	Bursa	Manisa
D)	Selanik	Makedonya
E)	İznik	Edirne

7. **Aşağıdakilerden hangisi Birunla ilgili doğru bir bilgi değildir?**

A) Sarayın dış bölümüdür.
B) Babussade kapısı ile Enderuna bağlanmıştır.
C) Altı bölük halkı ve Müteferrika burada bulunan görevlilerdendir.
D) Doğrudan padişaha bağlı yeniçeri ağası bu bölümde bulunur.
E) Yedi odadan oluşur.

8. **Aşağıdaki padişahlardan hangisi döneminde kaptanıderya divanın asıl üyesi olmuştur?**

A) Fatih Sultan Mehmet
B) II. Bayezid
C) Kanuni Sultan Süleyman
D) II. Murat
E) Yavuz Sultan Selim

1. Dolmabahçe Sarayı, Sultan Abdülmecit Dönemi'nde 1843 - 1856 yılları arasında Karabet Balyan'a inşa ettirilmiştir. Barok, rokoko ve ampir üslubun kullanıldığı eser 1984 yılında müze hâline getirilmiştir.

C

2. Güllü Agop, Osmanlı Devleti'nde tiyatronun kurucusu olarak kabul edilir.

A

3. Matrakçı Nasuh, Osmanlı Devleti'nin önemli nakkaş ustalarından biridir. Nakkaşlar minyatür ustalarıdır. Minyatür ise ışık ve gölge düzenlemesi yapılmadan, nesneler arasındaki boyut faklılıkları gözetilmeden yani perspektif dikkate alınmadan çizilen bir tür küçük ve renkli resimdir.

E

4. 1917'de açılan Darülelhan, Osmanlı Devleti'nin ilk resmî müzik okuludur.

B

YARGI YAYINEVİ

5. Osmanlı toplumunda ayrı fonksiyonlara sahip zümrelerin bulundukları görevlerden ayrılmamaları arzu edilmekle birlikte, sınıflar arasındaki geçişler için bir engel yoktur. Yönetenler sınıfına geçebilmek için devlete ve İslam dinine hizmet etmek görevinde başarılı olmak yeterli görülmüştür. Kabiliyetli ve yetenekli kişiler devlette en yüksek kademelere kadar çıkmıştır. Islahat Fermanı'na kadar yönetici olmanın en önemli şartı Müslüman olmaktı. Bu sınıflar arasında geçişe imkân tanınmış ve toplumda dikey hareketlilik yaşanmasında etkili olmuştur (I). Ayrıca Müslüman olmak (II) ve işinde ehliyet ve liyakat sahibi olmak da aranan özelliklerdendir (III).

E

6. Taşra Teşkilatının en büyük birimi, sancakların birleşmesiyle oluşan eyaletlerdir. Eyaletler, beylerbeyi tarafından yönetilmiştir. Beylerbeyi, paşa sancağı adı verilen vilayet merkezinde oturmuştur. Anadolu Beylerbeyliği'nin merkezi Kütahya, Rumeli Beylerbeyliği'nin merkezi ise Manastır olmuştur. Önce Rumeli Beylerbeyliği kurulmuştur.

A

7. Osmanlı Devleti'nde saray Birun, Enderun ve Harem olmak üzere üç bölümden oluşmuştur. Birunla ilgili E seçeneğindeki "Yedi odadan oluşur." bilgisi doğru değildir. Yedi odadan oluşan saray bölümü Enderundur. Ayrıca Divan toplantıları Birun'da gerçekleştirilir.

E

8. Deniz kuvvetleri komutanı olan kaptanıderya, tersaneye ait işlere bakar, donanma ile ilgili çalışmaları yürütürdü. Kanuni Sultan Süleyman Dönemi'nden itibaren kaptanıderya da divanın asıl üyesi olmuştur. İstanbul'da bulunduğu zamanlarda divan toplantılarına katılmıştır. Divana katılan ilk kaptanıderya ise Barbaros Hayrettin Paşa'dır.

C

9. Osmanlı Devleti'nde seyfiye, kılıç sahibi anlamına gelen askerî sınıfı oluşturan kesimdir. Seyfiye sınıfını Enderun veya diğer eğitim kurumlarında yetişen ve ümera da denilen kişiler oluşturmuştur.

Buna göre seyfiye sınıfının;

I. hukuk ve eğitim işlerinin düzenlenmesi,
II. ülkenin iç ve dış güvenliğinin sağlanması,
III. tımar ve zeametlerin dağıtılması

görevlerinin hangilerinden sorumlu olduğu söylenemez?

A) Yalnız I B) Yalnız II
C) Yalnız III D) I ve II
E) I ve III

10. Küçük bir beylikten XVI. yüzyılda büyük bir devlet hâline gelen Osmanlı Devleti, geniş toprakların yönetimini çeşitli bölümlere ayırmıştır.

Buna göre Osmanlı Devleti'nin taşra idaresinin büyükten küçüğe doğru sıralanışı aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

A) Eyalet - Sancak - Kaza - Köy
B) Sancak - Eyalet - Köy - Kaza
C) Sancak - Eyalet - Kaza - Köy
D) Kaza - Köy - Sancak - Eyalet
E) Köy - Kaza - Sancak - Eyalet

11. **Aşağıdakilerden hangisi Kâtip Çelebi'nin eserlerinden biri değildir?**

A) *Cihan - numa*
B) *Mizanü'l - Hakk*
C) *Tuhfetül'l Kibar fi Esfari'l - Bihar*
D) *Düsturu'l - Amel fi İslahi'l - Halel*
E) *Tuhfetü'l - Harameyn*

12. **Osmanlı Devleti'nin resmî tarihçilik kalemi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Amedî B) Beylikçi
C) Vakanüvislik D) Rüus
E) Tahvil

13. **Sadrazam sefere çıktığında vekil olarak yerine aşağıdakilerden hangisini bırakmıştır?**

A) Taht kadısı
B) Sadaret kaymakamı
C) Yeniçeri ağası
D) Şehremini
E) Yiğitbaşı

14. Osmanlı Devleti, Kuruluş Dönemi'nden itibaren kültür ve sanat faaliyetlerine önem vermiş ve Türk İslam sanatını geliştirmiştir.

Buna göre Şeyh Hamdullah, Hafız Osman, Mustafa Rakım ve Ahmet Şemseddin Karahisari aşağıdaki sanat dallarından hangisinin önemli temsilcileridir?

A) Minyatür B) Tezhip
C) Hat D) Ebru
E) Resim

15. Osmanlı Devleti'nde, İslam hukukuna ters düşmemek şartıyla eski Türk geleneklerinden ve fethedilen yerlerdeki uygulamalardan faydalanılarak kanunlar yapılmıştır.

Buna göre Osmanlı hukuk sisteminde;

I. töre hükümlerinin uygulandığı,
II. şer'i özelliklerin ağır bastığı,
III. bazı bölgelerde esnek davranıldığı

durumlarından hangilerinin geçerli olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II
C) Yalnız III D) I ve II
E) I, II ve III

YARGI YAYINEVİ

9. Osmanlı Devleti'nde seyfiye sınıfı; sadrazam, vezirler, kaptanıderya, yeniçeri ağası, beylerbeyi, sancakbeyi, subaşı, kapıkulu askerleri ve tımarlı sipahiler gibi görevlileri kapsamaktadır. Yönetim dışında askerlik görevi de bulunan seyfiye sınıfı ülkenin iç ve dış güvenliğinin sağlanmasından sorumluydu. Osmanlı Devleti fetih ve gaza temeli üzerine oturtulduğu için uzun süre seyfiye, yönetici sınıfın en etkili kanadını oluşturmuştur. Hukuk ve eğitim işlerinin düzenlenmesi ilmiye sınıfının (I), tımar ve zeametlerin dağıtılması ise kalemiye sınıfının (III) görevleri arasında yer almaktadır.

Cevap: E

10. Osmanlı Devleti'nde Taşra Teşkilatının idare birimleri büyükten küçüğe şöyledir: Eyalet - Sancak - Kaza - Köy. Daha sonra düzenlenen Vilayet Nizamnamesi ile ülke vilayet, liva, kaza, nahiye, köy olarak teşkilatlandırılmıştır.

Cevap: A

11. *Tuhfetü'l - Harameyn* adlı eser Kâtip Çelebi'ye değil Nabi'ye aittir.

Cevap: E

12. Osmanlı Devleti'nin resmî tarihçilik kalemi vakanüvisliktir. Osmanlı Devleti'nde tarihî olayları kaydetmekle görevli kişilere vakanüvis adı verilmiştir. İlk Osmanlı vakanüvisi Naima, son vakanüvis ise Abdurrahman Şeref'tir.

Cevap: C

13. Sadrazam sefere çıktığında yerine vekil olarak sadaret kaymakamını bırakmıştır.

Cevap: B

YARGI YAYINEVİ

14. Hat, Arap harfleriyle yazılmış güzel el yazısı sanatıdır. Hat sanatçılarına hattat adı verilmiştir. Verilen Şeyh Hamdullah, Hafız Osman, Mustafa Rakım Efendi ve Karahisari önemli Osmanlı hattatlarıdır.

Cevap: C

15. Osmanlı hukuk sisteminde Türk töresinden yararlanılmış (I), uygulamalarda İslam'a ters düşmeme durumu aranmış (II), ayrıca fethedilen yerlerdeki uygulamalar da serbestlik tanınmıştır (III).

Cevap: E

1. **Osmanlı Devleti'nde I. Murat'tan itibaren** "Ülke padişah ve oğullarınındır." **anlayışına geçilmesinde;**

I. merkezî otoriteyi güçlendirmek,
II. taht kavgalarını engellemek,
III. saray kadınlarının yönetim üzerindeki etkisini azaltmak

amaçlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

2. • Anadolu Türk siyasi birliği büyük ölçüde sağlanmıştır.
• Gelibolu'da ilk büyük tersane kurulmuştur.
• Devletin ilk darüşşifası Bursa'da açılmıştır.

Dönemi hakkında bilgi verilen Osmanlı padişahı aşağıdakilerden hangisidir?

A) I. Mehmet
B) Yavuz Sultan Selim
C) Yıldırım Bayezit
D) Orhan Bey
E) I. Murat

3. Derste Osmanlı Kuruluş Dönemi'ni işleyen Salih öğretmen, "Birinci Kosova Savaşı hakkında neler biliyorsunuz?" sorusunu yöneltmiştir. Öğrencilerden bazıları aşağıdaki cevapları vermiştir.

I. Osmanlı tarihinde ilk defa bu savaşta top kullanılmıştır.
II. Osmanlı Devleti'nde bir padişahın savaş meydanında öldüğü tek olaydır.
III. Avrupalılar taarruzdan savunmaya çekilirken, Osmanlılar savunmadan taarruza geçmiştir.
IV. Savaştan sonra Edirne başkent yapılmıştır.

Öğrencilerin verdiği bu cevaplardan hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) Yalnız IV C) I ve II
D) II ve III E) II ve IV

4. **Aşağıdaki devletlerden hangisiyle savaşlar ilk olarak Çelebi Mehmet Dönemi'nde başlamıştır?**

A) Venedik B) Ceneviz C) Sırp
D) Rus E) Macar

YARGI YAYINEVİ

5. **Osmanlı Devleti'nin Haçlılarla yaptığı ilk barış antlaşması aşağıdakilerden hangisidir?**

A) İstanbul Antlaşması
B) Edirne - Segedin Antlaşması
C) Berlin Antlaşması
D) Ferhat Paşa Antlaşması
E) Vasvar Antlaşması

6. **Tarihçi Halil İnalcık, Osmanlı Devleti'nin kuruluşunda;**

I. gaza anlayışı,
II. uçlardaki sosyal değişme,
III. Türkmen göçleri

unsurlarından hangilerinin etkili olduğunu savunmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II
C) Yalnız III D) I ve II
E) I, II ve III

7. Ankara Savaşı, beylikler arasında çok farklı sosyal değişimlere neden olmuştur. Osmanlılar, bu savaştan sonra Oğuz şeceresinde önemli bir yere sahip olan Kayı Boyuna mensup olduklarını her vesilede tekrar etmiş hatta silah ve paraların üzerine Kayı damgası vurmaya başlamıştır.

Osmanlı Devleti'nin bu uygulamayla;

I. Timur'dan daha üstün olduklarını vurgulamak,
II. Anadolu siyasi birliğini yeniden sağlamak,
III. Türklük kimliklerini ön plana çıkarmak

durumlarından hangilerini amaçladığı söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II
C) I ve II D) II ve III
E) I, II ve III

8. I. Anadolu Türk siyasi birliğinin kesin olarak sağlanması.
II. İlk Osmanlı medresesinin açılması.
III. Halifeliğin Osmanlı Devleti'ne geçmesi.
IV. Anadolu Beylerbeyliğinin kurulması.

Yukarıdaki gelişmelerden hangilerinin Osmanlı Kuruluş Dönemi'nde gerçekleştiği söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız IV
C) I ve III D) II ve III
E) II ve IV

1. Kendisinden önceki Türk devletlerinde olduğu gibi Osmanlı Devleti'nde de yerleşmiş bir saltanat veraseti usulü yoktu. Bu durum hanedan üyeleri arasında taht kavgalarının yaşanmasında etkili olmuştur. I. Murat'tan itibaren ise merkezî otoriteyi güçlendirmek (I), taht kavgalarını engellemek (II) amacıyla "Ülke hanedanın ortak malıdır." anlayışı yerine "Ülke padişah ve oğullarınındır." anlayışı getirilmiştir. Böylece hükümdarlığa sadece padişahın oğulları getirilmeye başlanmıştır.

C

2. Dönemi hakkında bilgi verilen Osmanlı padişahı Yıldırım Bayezit'tir. Bu dönemde;
   - Anadolu Türk siyasi birliği büyük ölçüde sağlanmış ve Kütahya merkezli Anadolu Beylerbeyliği kurulmuştur.
   - Gelibolu'da ilk büyük tersane kurulmuştur.
   - Devletin ilk darüşşifası Bursa'da açılmıştır.
   - Haçlılarla Niğbolu Savaşı yapılarak kazanılmış, halife tarafından Yıldırım Bayezit'e "Sultan-ı İklim-i Rum" unvanı verilmiştir.
   - Osmanlı tarihinde ilk kez İstanbul kuşatılmıştır.
   - Timur İmparatorluğu ile Ankara Savaşı yapılmıştır.

C

3. Birinci Kosova Savaşı'nın özelliklerinden bazıları şunlarıdır:
   - Osmanlı Devleti'nin Haçlılarla yaptığı ilk büyük meydan savaşıdır.
   - Osmanlı tarihinde ilk defa sesinden faydalanarak düşmanı korkutmak amacıyla top kullanılmıştır (I).
   - I. Murat savaş meydanını dolaşırken Miloş Obiliç tarafından şehit edilmiştir. Bu olaydan sonra hiç bir Osmanlı padişahı savaş meydanında ölmemiştir (II).

   Osmanlılar savunmadan taarruza İkinci Kosova Savaşı sonucunda geçmiştir. Sırpsındığı Savaşı'ndan sonra 1365'te Edirne başkent yapılmıştır.

C

4. Osmanlı Devleti ile Venedik arasındaki ilk deniz savaşı Çelebi Mehmet Dönemi'nde yaşanmıştır. 1416 yılında yapılan Çalı Bey Savaşı'nı Osmanlı kaybetmiş ve Çalı Bey şehit düşmüştür.

A

5. Edirne - Segedin Antlaşması Haçlılarla yapılan ilk antlaşmadır. Bu antlaşma 1444 yılında yapılmıştır. Haçlılar, Osmanlı Devleti'ne karşı birleşmiş, Anadolu'da ise Haçlılarla anlaşan Karamanoğulları saldırıya geçmiş, bunun üzerine iki ateş arasında kalan Osmanlı Devleti barış istemek zorunda kalmıştır. Yapılan antlaşmaya göre Tuna Nehri iki taraf arasında sınır kabul edilmiş ve tarafların on yıl birbirleriyle savaşmaması kararı alınmıştır. Bu antlaşma ile Sırbistan, Osmanlı Devleti'ne vergi veren bağımsız bir krallık hâline gelmiş; Eflak ise Macaristan'ın himayesine girerek Osmanlı Devleti'ne vergi ödemeye devam etmiştir.

B

6. Halil İnalcık'a göre Osmanlı Devleti'nin kuruluşunda gaza anlayışı (I), uçlardaki sosyal değişim (II), Türkmen göçleri (III) ve bölgede buna bağlı oluşan nüfus baskısı gibi unsurlar etkili olmuştur. Moğol baskısından uzaklaşmak isteyen Türkler uçlara gelmiş, Bizans sınırında gaza ideolojisiyle donanmış bu nüfus potansiyeli, iyi yönlendirilmiş ve Osmanlı Devleti'nin doğmasını sağlamıştır.

E

7. Osmanlılar; Oğuzların, Bozok koluna bağlı Kayı Boyuna mensuptur. Osmanlılar, Kayı Boyuna mensup olduklarını en yoğun şekilde Anadolu Türk siyasi birliğinin yeniden sağlanmaya çalışıldığı II. Murat zamanında vurgulamaya başlamıştır (II). Bu dönemde bastırılan paralara ve dökülen toplara Kayı Boyu damgaları vurulmuştur. Bundaki amaç, Ankara Savaşı sonrasında tekrar kurulan beylikler arasında Osmanlıların, Türklüklerini (III) ve Timur'dan daha üstün olduklarını vurgulama ihtiyacı hissetmesidir (I).

E

8. Osmanlı Devleti 1453'te İstanbul'un fethiyle Yükselme Dönemi'ne girmiştir. Anadolu Türk siyasi birliğinin kesin olarak sağlanması ve halifeliğin Osmanlı Devleti'ne geçmesi Yavuz Sultan Selim Dönemi'nde gerçekleşmiştir. İlk Osmanlı medresesi Orhan Bey Dönemi'nde İznik'te açılmıştır (II). Yıldırım Bayezid Dönemi'nde Kütahya merkezli olarak Anadolu Beylerbeyliği kurulmuştur (IV).

E

YARGI YAYINEVİ

9. **Kanuni Sultan Süleyman Dönemi'nde düzenlenen Hint Deniz Seferlerinin başarılı olmamasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Osmanlı donanmasının okyanus şartlarına uygun olmaması
B) Osmanlı askerî gücünün zayıf olması
C) Yeniçerilerin seferlere karşı çıkması
D) Canberdi Gazali İsyanı'nın yaşanması
E) İran Seferlerinin başlaması

10. I. Preveze Deniz Savaşı
II. Cerbe Deniz Savaşı
III. Kıbrıs Adası'nın fethi

Yukarıdakilerden hangileri ile Osmanlı Kuzey Afrika'daki hâkimiyetini pekiştirmiştir?

A) Yalnız I B) Yalnız II
C) Yalnız III D) I ve II
E) I, II ve III

11. **Osmanlı Beyliği'nin kurucusu Osman Bey'in ismi ilk olarak aşağıdaki kaynaklardan hangisinde geçmiştir?**

A) Bizans
B) Arap
C) Çin
D) Hint
E) İran

12. **I. Murat Dönemi'nde Kapıkulu Ocağının oluşturulmasında;**

I. Balkanlarda fetihlerin artması,
II. Fetret Devri'nin yaşanması,
III. tımar sisteminin bozulması

durumlarından hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II
C) Yalnız III D) I ve II
E) I, II ve III

13. **Osmanlı Devleti'nin Balkanlarda ilerlemesinde aşağıdaki savaşlardan hangisinin etkili olduğu söylenemez?**

A) I. Kosova Savaşı
B) II. Kosova Savaşı
C) I. Çirmen Savaşı
D) II. Çirmen Savaşı
E) Frenk Yazısı Savaşı

14. **II. Bayezit Dönemi'nde Osmanlı Devleti'nin denizlerdeki en büyük rakibi aşağıdaki devletlerden hangisi olmuştur?**

A) İngiltere B) Ceneviz
C) Venedik E) Malta
E) Fransa

15. Osmanlı araştırmalarıyla ünlü tarihçi Gibbons *Osmanlı İmparatorluğu'nun Kuruluşu* adlı eserinde "Yahudilerin toptan öldürüldüğü, engizisyon mahkemelerinin ölüm saçtığı bir devirde Osmanlı idaresi altında bulunanlar barış ve uyum içinde yaşıyorlardı." demiştir.

Buna göre Osmanlı Devleti'yle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Hoşgörü ile toplumu yönettiği
B) İnsanların dinî hürriyetini verdiği
C) Toplumsal huzuru sağladığı
D) İnsani değerleri ön plana aldığı
E) Müslümanların ayrıcalıklı bir sınıf oluşturduğu

16. I. Memlükler
II. Mekke Şerifi
III. Karakoyunlular

İstanbul'u fetheden II. Mehmet'in yukarıdakilerden hangilerine fetihname gönderdiği söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II
C) Yalnız III D) I ve II
E) I, II ve III

YARGI YAYINEVİ

9. Kanuni Dönemi'nde Osmanlılar hem Hindistan'daki Müslümanlara yardım etmek hem de Baharat Yolu'nun güvenliğini sağlamak için Hindistan'a 1538'de başlayıp 1553 yılına kadar devam eden dört sefer düzenlemişlerdir. Osmanlılar bu seferlerde başarılı olmamışlardır. Bunun temel nedeni, Kızıldeniz'de hazırlanan Osmanlı donanmasının okyanus şartlarına uygun olmamasıdır. Ayrıca Osmanlı denizcilerinin Hint Okyanusu'nu tanımaması, seferlere gereken önemin verilmemesi, Gücerat sultanlarının gerekli yardımları yapmaması gibi durumlar da seferlerin başarısız olmasında etkili olmuştur.

A

10. Osmanlı Devleti 1560 yılında yaşanan Cerbe Savaşı ile Tunus açıklarındaki Cerbe Adası'nı ele geçirmiş, böylece Kuzey Afrika'daki hâkimiyetini pekiştirmiştir.

B

11. Osmanlı Beyliği'nin kurucusu Osman Bey'in ismi ilk defa Bizanslı tarihçi Pachymeres'in *Relations Historiques* (Bizanslı Gözüyle Türkler) adlı eserinde geçmektedir.

A

12. Osmanlı Devleti; Balkanlarda ilerledikçe asker ihtiyacı artmış, bunun üzerine I. Murat Kapıkulu Ocağı adıyla bilinen ocağı kurmuştur. 1363 tarihinde çıkarılan bir kanuna göre oluşturulan ocağa savaş esirlerinin beşte biri alınmıştır (I). Fetret Devri'nde savaşların durması yüzünden savaş esirleri azalınca asker ihtiyacı karşılanamamış ve ihtiyacı karşılamak için devşirme sistemine geçilmiştir. Tımar sistemi bu dönemde değil XVII. yüzyıldan itibaren sorun oluşturmuştur.

A

13. Frenk Yazısı Savaşı 1387'de Karamanoğulları ile Osmanlı arasında yapılmıştır. Savaşı Osmanlı Devleti kazanmıştır.

E

14. II. Bayezit Dönemi'nde Osmanlı Devleti'nin denizlerdeki en güçlü rakibi Venedik olmuştur. Venediklilerin Fatih Dönemi'nde yapılan anlaşmayı çiğnemesi üzerine 1499 yılında Osmanlı - Venedik savaşları yeniden başlamıştır. Osmanlı donanması Modon, Koron, Navarin, ve İnebahtı kaleleri ile Arnavutluk kıyısındaki Draç'ı fethetmiş, bunun üzerine Venedik barış istemek zorunda kalmıştır.

C

15. Osmanlı Devleti toplumda adaletli bir yönetim sergilemiş ve ister Müslüman olsun ister gayrimüslim olsun her insanı değerli kabul etmiştir. Örneğin II. Bayezit Dönemi'nde İspanya'da Katolik Hristiyanların baskısından kaçan Müslümanların yanında Musevileri de kurtarmış ve topraklarını onlara açmıştır.

E

16. 29 Mayıs 1453'te İstanbul'u fetheden II. Mehmet fethi takip eden günlerde Memlükler (I), Mekke Şerifi (II) ve Karakoyunlulara (III) fetihnameler göndermiştir.

B

YARGI YAYINEVİ

1. İstanbul'un fethinin ardından Avrupa'da yaşayan krallar etrafı kalın surlarla çevrili şatolarda yaşayan derebeylerin hâkimiyetine son vererek merkezî krallıkları güçlendirmişlerdir.

Bu duruma aşağıdakilerden hangisinin yol açtığı söylenebilir?

A) Bizanslı bilim adamlarının İtalya'ya gitmesi
B) İstanbul'un fethinde kullanılan büyük topların güçlü surları yıkabildiğinin görülmesi
C) Eski ticaret yollarının Türklerin hâkimiyetine girmesi
D) Coğrafi Keşiflerin başlaması
E) Rönesans ve Reform hareketlerinin yaşanması

2. **Aşağıdakilerden hangisi Kanuni Sultan Süleyman Dönemi'nde mücadele edilen devletlerden biri olamaz?**

A) Macaristan B) Memluklular
C) Avusturya D) Safeviler
E) Portekiz

3. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin Balkanlarda uyguladığı politikalardan biri değildir?**

A) Yerli halkın dili ve dinine müdahale edilmemiştir.
B) Yerli halkın gelenek ve göreneklerine dokunulmamıştır.
C) Ağır vergiler hafifletilmiştir.
D) Adaletli bir yönetim sergilenmiştir.
E) Yerli halktan bir mezhep doğrultusunda birleşmeleri istenmiştir.

4. **I. Murat Dönemi'nde;**

I. başkent değişikliğinin yapılması,
II. Rumeli Beylerbeyliği'nin kurulması,
III. Veraset sisteminin düzenlenmesi

gelişmelerinden hangileri sınırların genişlediğine kanıt olarak gösterilebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II
C) I ve II D) II ve III
E) I,II ve III

5. **Aşağıdakilerden hangisi Fatih Sultan Mehmet Dönemi'nde merkezi otoriteyi güçlendirmek amacıyla yapılan faaliyetler arasında gösterilemez?**

A) Veziriazam Çandarlı Halil Paşa'nın idam edilmesi
B) Haremden evlenme usulünün uygulanması
C) Padişahlara kardeşlerini öldürme izninin verilmesi
D) Divana veziriazamın başkanlık yapmaya başlaması
E) Ülkenin padişah ve oğullarının malı kabul edilmesi

6. **Aşağıdakilerden hangisi Ankara Savaşı'nın sonuçlarından biri değildir?**

A) İstanbul'un fethinin gecikmesi
B) Balkanlarda ilerleyişin durması
C) Fetret Devri'nin başlaması
D) Anadolu Türk siyasi birliğinin parçalanması
E) Timur'un Çin üzerine sefer yapmayı planlaması

7. **Yavuz Sultan Selim'in Doğu siyasetinin temel amacı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Osmanlı hazinesini doldurmak
B) İslam dünyasını Osmanlı yönetimi altında birleştirmek
C) Kutsal emanetleri İstanbul'a getirmek
D) Memlüklerden halifeliği almak
E) Safevileri ortadan kaldırmak

8. **II. Bayezit Dönemi'nde yaşanan Cem Sultan Olayı'nın;**

I. batı yönünde seferlerin yavaşlaması,
II. Avrupalı devletlerin Osmanlı'nın iç işlerine karışması,
III. Osmanlı maliyesinin zayıflaması

gelişmelerinden hangilerine neden olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II
C) Yalnız III D) I ve II
E) I, II ve III

YARGI YAYINEVİ

1. İstanbul'un kuşatılması sırasında kullanılan "Şahi" denilen güçlü toplar şehrin etrafında yıkılmaz denilen kalın surları yıkmıştır. Bunu gören Avrupalı krallar da aynı yöntemi kullanarak etrafı kalın surlarla çevrili şatolarda yaşayan derebeylerin hâkimiyetine son vermişlerdir. Bu durum Orta Çağ boyunca Avrupa'da hüküm süren derebeylik (feodalite) rejiminin çökmesine yol açarken merkezî krallıkların güçlenmesini sağlamıştır.

2. Yavuz Sultan Selim Dönemi'nde Avrupa ile ilgilenilmemişti. Kanuni ise Avrupa siyasetinde etkin olmak istiyordu. Bu yüzden bu dönemde ağırlıklı olarak Batı'ya seferler düzenledi. Kanuni Dönemi'nde doğuda Safeviler, batıda Macaristan, Avusturya ve Almanya, denizlerde ise Venedik, İspanya, Portekiz, Almanya ve Papalık ile mücadele edilmiştir. Memluklular ise Yavuz Sultan Selim tarafından ortadan kaldırılmıştır.

3. Osmanlı Devleti, hiçbir zaman toplulukları din değiştirmeye veya bir mezhep etrafında birleşmeye zorlamamıştır. Hâkimiyeti altındaki topluluklara hoşgörü ile davranmış, din ve ibadet serbestliği tanımıştır.

4. I. Murat Dönemi'nde Bizans ve Bulgar ordusuyla 1363'te Sazlıdere Savaşı yapılarak Edirne fethedilmiştir. 1364'te Haçlılarla Sırpsındığı Savaşı yapılarak kazanılmıştır. Bu savaştan sonra Trakya'nın fethi tamamlanarak Edirne başkent yapılmıştır (I). Balkanlarda sınırların genişlemesi üzerine Osmanlı Devleti'nin ilk eyaleti olan Manastır merkezli Rumeli Beylerbeyliği kurulmuştur (II). I. Murat Dönemi'nde veraset sisteminde değişiklik yapılarak "Ülke padişah ve oğullarınındır." anlayışı getirilmiştir. Bu değişiklik sınırların genişlemesiyle bağlantılı değildir.

5. Fatih Sultan Mehmet Dönemi'nde merkezî otoritenin güçlendirilmesi ve istikrarın sağlanması için bazı uygulamalara gidilmiştir. İstanbul'un fethi, Fatih'e bazı güçlü aileleri bertaraf etme imkânı sağlamış ve Veziriazam Çandarlı Halil'in idamı ile köklü ailelerin iktidarı paylaşma dönemi artık bitmiştir. Devletin bekası için padişahlara kendi kardeşlerini öldürme izni verilmiştir. Divanıhümayun'un başkanlığı veziriazama devredilmiştir. Bu uygulama ile Divanıhümayun bir karar organı olmaktan ziyade bir danışma kurulu hâline dönüşmüştür. Merkezî otoriteyi güçlendirmek için yapılan bir başka düzenleme de haremden evlenme usulünün uygulanmasıdır. Fatih Devri'nde "Devletin toprakları sadece padişahındır." anlayışı getirilmiştir.

6. Timur Ankara Savaşı'ndan önce Çin üzerine sefer düzenlemeyi planlamış ve arkasında güçlü bir Osmanlı bırakmamak için Ankara Savaşı'nı yapmıştır.

7. Yavuz Sultan Selim'in Doğu siyasetinin temel amacı, İslam dünyasını Osmanlı yönetimi altında birleştirmektir.

8. II. Mehmet'in vefat etmesi üzerine Amasya'da şehzade olan II. Bayezit, Osmanlı tahtına geçmiş, bu durumu Konya'da bulunan şehzade Cem ise kabul etmemiştir. Bursa'ya gelen Cem Sultan burada hükümdarlığını ilan etmiş, II. Bayezit'in kuvvetlerine Yenişehir Ovası'nda yenilerek önce Konya'ya çekilmiş ardından Memlüklere sığınmıştır. Memlüklerden sonra Rodos Şövalyeleri'nin desteğini alarak Rumeli'ye geçmek istemiş ancak önce Fransa'ya ardından Papa'ya götürülerek esir edilmiştir. Bu durum Osmanlı'nın batı yönündeki seferlerinin yavaşlamasına (I), Avrupalı devletlerin Osmanlı iç işlerine karışmasına (II) ayrıca II. Bayezit Dönemi'nin sönük geçmesine neden olmuştur. Papa, Cem Sultan'ı elinde tuttuğu için Osmanlı'dan büyük miktarda para almış bu ise Osmanlı maliyesini zayıflatmıştır (III).

YARGI YAYINEVİ

9. Osman Bey'in Eskişehir yakınlarındaki Karacahisar'ı alarak beyliğin merkezi yapması üzerine Anadolu Selçuklu sultanı tarafından kendisine sancak ve çeşitli armağanlar gönderilmiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinin doğru olduğu savunulabilir?

A) Osman Bey, Selçuklu uç beyi olarak öne çıkmıştır.
B) Anadolu toprakları üzerinde Bizans'ın egemenliği tamamen bitmiştir.
C) En güçlü beylik Osmanlılar olmuştur.
D) Diğer beylikler Osmanlı hâkimiyetine girmiştir.
E) Osmanlılar, Anadolu Türk birliği için ilk adımı atmıştır.

10. **Memlüklerin Timur'a karşı Osmanlı Devleti'nin yanında yer almamasında aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenebilir?**

A) Mısır'da kurulması
B) Osmanlı Devleti'nin, Dulkadiroğlu Beyliği'nin topraklarını alması
C) Abbasi halifesini siyasi egemenlik altında tutması
D) Akkoyunlularla ittifak kurması
E) Karakoyunlularla ittifak kurması

11. **Anadolu Türk siyasi birliğini kurma yolunda ilk adımlar aşağıdaki padişahlardan hangisi döneminde atılmıştır?**

A) Osman Bey B) Orhan Bey
C) Yıldırım Bayezit D) Çelebi Mehmet
E) I. Murat

12. Orhan Bey, Karesioğulları'ndaki taht kavgalarından da yararlanarak 1345 yılında bu beyliğin topraklarını ele geçirmiştir. Karesioğulları'nın hâkimiyet altına alınmasıyla bu beyliğe ait donanma ile Evrenuz Bey, Hacı İlbeyi, Ece Halil gibi önde gelen Karesi komutanları da Osmanlı hizmetine girmiştir.

Buna göre;

I. Osmanlı donanması güçlenmiştir.
II. Anadolu Türk siyasi birliğini sağlama yolunda adımlar atılmıştır.
III. Osmanlı Devleti Rumeli'ye geçmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II
C) Yalnız III D) I ve II
E) I, II ve III

YARGI YAYINEVİ

13. **Osmanlı Devleti'nin Balkanlarda ilerlemesinde aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenemez?**

A) Osmanlıcılık düşüncesi
B) Yeniçeri ordusu
C) Merkezî otoritenin güçlü olması
D) Balkan devletleri arasındaki anlaşmazlık
E) Balkan uluslarının tebaa olarak benimsenmesi

14. Kantakuzen taht mücadeleleri sırasında Orhan Bey'den aldığı yardımla Bizans imparatoru olmuş, bu yardımın karşılığında da Gelibolu Yarımadası'ndaki Çimpe Kalesi'ni Osmanlılara bırakmıştır.

Yukarıda verilenlerden hareketle Osmanlı Devleti'yle ilgili olarak;

I. Avrupa kıtasında ilk toprağını kazandığı,
II. Rumeli'deki fetihlere kolaylık sağlayacak bir askeri üsse ulaştığı,
III. Bizans'ın iç siyasetine yön verdiği

durumlarından hangilerinin doğru olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II
C) Yalnız III D) I ve II
E) I, II ve III

15. **Fatih Dönemi'nde**

I. Trabzon,
II. Bosna - Hersek,
III. Mora

gibi yerlerden hangilerinin alınması ile Bizans'ı tekrar diriltme ümitleri sona ermiştir?

A) Yalnız I B) Yalnız II
C) Yalnız III D) I ve III
E) I, II ve III

9. Osman Bey'in Eskişehir yakınlarındaki Karacahisar'ı alarak beyliğin merkezi yapması üzerine Anadolu Selçuklu sultanı tarafından kendisine sancak ve çeşitli armağanlar gönderilmesi "Osman Bey'in, Bizans sınırında görevli bir Selçuklu uç beyi olarak öne çıktığını" göstermektedir.

A

10. Yıldırım Bayezit Dönemi'nde Osmanlı ve Memlükler komşu olmuşlardır. Yıldırım Bayezit, Maraş ve çevresini elinde tutan Dulkadiroğulları'nın topraklarını ele geçirmiş; Memlükler, Dulkadiroğulları Beyliği üzerinde hak iddia ettiği için Osmanlıların bu beyliğin topraklarını ele geçirmesi nedeniyle Timur'un yanında yer almıştır.

B

11. Osmanlı Devleti, Anadolu Türk siyasi birliğini kurma yolundaki ilk adımlarını Orhan Bey Dönemi'nde atmıştır. İlk alınan beylik Karesioğulları'dır.

B

12. Karesi Beyliği'nin donanmasının ele geçirilmesi ve önemli komutanların hizmete alınmasıyla Osmanlı donanmasının güçlendiği (I), Karesilerin topraklarının ele geçirilerek bu beyliğe son verilmesiyle Anadolu Türk siyasi birliği sağlama yolunda adımlar atıldığı (II) söylenebilir. Fakat verilen bilgilerden Osmanlı'nın Rumeli'ye geçtiği sonucuna ulaşılamaz.

D

13. Osmanlıcılık fikri XIX. yüzyılda Osmanlı Devleti'ni dağılmaktan kurtarmak için ortaya atılmıştır. Kuruluş Dönemi'nde Osmanlı Devleti'nin Balkanlarda ilerlemesini sağlayan etkenler arasında bu düşünce yoktur.

A

14. Verilenlerden hareketle Osmanlı Devleti'nin Rumeli'de yapacağı fetihlerde kolaylık sağlayacak askerî bir üsse sahip olduğu (II), ayrıca Bizans'taki taht kavgalarında taraf olarak Bizans'ın iç siyasetine yön verdiği (III) belirlemelerine ulaşılabilir. Osmanlı Devleti, Çimpe Kalesi'ni alarak Avrupa'da ilk toprak parçasına ulaşmıştır. (I)

B

15. İstanbul'un fethedilmesinden sora Mora'daki Rum Despotluğu kendini Bizans'ın devamı olarak görmüştür. Fatih 1460 yılında burayı alarak Bizans'ı yeniden canlandırmak isteyen bu oluşumu ortadan kaldırmıştır (III). Fatih, vergisini vermeyen Akkoyunlularla Osmanlı Devleti'ne karşı ittifak kuran, ayrıca Bisans'ı yeniden diriltmek için çabalayan Trabzon Rum Devleti'ni 1461 yılında ortadan kaldırmış ve Bizans'ı yeniden diriltme ümitlerine son vermiştir (I).

D

YARGI YAYINEVİ

1. **Osmanlı Devleti, Rumeli'ye ilk olarak aşağıdaki padişahlardan hangisi döneminde geçmiştir?**

A) Osman Bey B) Orhan Bey
C) I. Murat D) II. Murat
E) I. Bayezit

2. Âşık Paşazade, Anadolu erenleri de denilen dervişleri dört gruba ayırmıştır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin kuruluşunda da rol oynamış bu dört gruptan biri değildir?

A) Bahadır-ı Rum B) Gaziyan-ı Rum
C) Ahiyan-ı Rum D) Abdalan-ı Rum
E) Baciyan-ı Rum

3. **İlk vezir ataması aşağıdakilerden hangisi döneminde yapılmıştır?**

A) Osman Bey B) Orhan Gazi
C) I. Murat D) I. Bayezit
E) II. Murat

4. I. Murat Dönemi'nde "Ülke hanedanın ortak malıdır." anlayışı terk edilerek "Ülke padişah ve oğullarınındır." anlayışı getirilmiştir.

Buna göre;

I. Veraset anlayışında düzenleme yapıldığı,
II. kardeş katlinin yasallaştığı,
III. merkezî otoritenin arttığı

yargılarından hangileri söylenemez?

A) Yalnız I B) Yalnız II
C) Yalnız III D) I ve II
E) II ve III

5. **Yıldırım Bayezit'e Abbasi halifesi tarafından** "Sultan-ı İklim-i Rum" **unvanının verilmesi;**

I. Osmanlı Devleti'nin İslam dünyasındaki saygınlığının artması,
II. Anadolu Türk siyasi birliğinin kolaylaşması,
III. Niğbolu Savaşı için Anadolu beylerinden askerî destek alınması

durumlarından hangilerine yol açmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II
C) Yalnız III D) I ve II
E) I, II ve III

6. **Edirne aşağıdaki padişahlardan hangisi döneminde fethedilerek başkent yapılmıştır?**

A) Osman Bey
B) Orhan Bey
C) I. Murat
D) II. Murat
E) I. Bayezit

7. I. Niğbolu Savaşı'nın başlaması
II. Fetret Devri'ne girilmesi
III. Timur tehlikesinin ortaya çıkması

Yukarıdaki gelişmelerden hangilerinin Yıldırım Bayezid'in yaptığı İstanbul kuşatmalarının kaldırılmasında etkili olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II
C) I ve II D) I ve III
E) I, II ve III

8. **Osmanlı Devleti aşağıdaki beyliklerin hangisinden para yoluyla toprak almıştır?**

A) Karamanoğulları
B) Germiyanoğulları
C) Hamitoğulları
D) Ahi Beyliği
E) Candaroğulları

9. **Osmanlı Devleti'nin ikinci kurucusu sayılan padişah aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Orhan Bey
B) I. Murat
C) I. Bayezit
D) I. Mehmet
E) II. Murat

YARGI YAYINEVİ

1. Osmanlı Devleti, Rumeli'ye ilk olarak Orhan Gazi Dönemi'nde geçmiştir. Orhan Gazi, Bizans'ta yaşanan taht kavgalarında kayınpederi olan Kantakuzen'e yardım etmiş ve tahta geçmesini sağlamıştır. Daha sonra Balkan topraklarında zor durumda kalan Bizans, Sırplara karşı Orhan Gazi'den bir kez daha yardım istemiş ve karşılık olarak Gelibolu'daki Çimpe Kalesi'ni Osmanlılara vermiştir (1353). Böylece Osmanlılar, Rumeli'ye geçmiştir.

B

2. Âşık Paşazade'nin eserinde bahsettiği gruplar arasında bahadırlar yer almaz. Bahadırlardan Âşık Paşa, *Garib-name* adlı eserinde bahsetmiştir.

A

3. İlk vezir ataması Orhan Bey Dönemi'nde yapılmıştır. Osmanlı Devleti'nin ilk veziri ise Alâeddin Paşa'dır.

B

4. Kardeş katli II. Mehmet Dönemi'nde yasallaşmıştır. Verilen öncülden kardeş katlinin yasallaştığı sonucuna varılamaz.

B

5. Abbasi halifesi Niğbolu Savaşı'nı kazanması üzerine Yıldırım Bayezit'e "Sultan-ı İklim-i Rum" unvanını vermiştir. Bu unvan Osmanlıların İslam dünyasında itibarlarının artırmış (I), ayrıca Anadolu Türk siyasi birliğinin sağlanmasını (II) kolaylaştırmıştır.

D

6. Edirne I. Murat Dönemi'nde fethedilerek başkent yapılmıştır.

A

7. Osmanlı toprak bütünlüğünü sağlamak isteyen Yıldırım Bayezid, 1391 yılında Osmanlı tarihinde ilk kez İstanbul'u kuşatmıştır. Yıldırım Bayezid, 1395 tarihinde gerçekleşen ikinci İstanbul kuşatmasında Anadolu Hisarı'nı yaptırmıştır. Ancak Niğbolu Savaşı (I) yüzünden kuşatmayı kaldırmıştır. Yıldırım Bayezid, Niğbolu Savaşı'ndan sonra İstanbul'u tekrar kuşatmıştır. Aralıklarla 1401 yılına kadar devam eden kuşatma bu kez Anadolu'da Timur tehlikesi ortaya çıkınca (III) kaldırılmış ve Bizans'la bir antlaşma yapılmıştır. Fetret Devri'ne girilmesi ise kuşatmaların kaldırılmasında etkili olmamıştır.

D

8. Osmanlılar; Hamitoğulları'ndan 80 bin altın karşılığında Akşehir, Beyşehir, Seydişehir, Yalvaç ve Isparta'yı satın alarak topraklarına katmışlardır.

B

9. 1402'de Osmanlı Devleti ile Timur Devleti arasında Ankara Savaşı yapılmış, bu savaşı kaybeden Osmanlı Devleti dağılma tehlikesi geçirmiştir. Yıldırım Bayezit'in çocukları arasındaki taht kavgalarıyla geçen ve Fetret Devri denilen zaman diliminden sonra I. Mehmet (Çelebi) on bir yıl süren taht kavgalarına son vererek saltanatı ele geçirmiştir. Bu sebeple Osmanlı Devleti'nin ikinci kurucusu sayılmıştır.

D

YARGI YAYINEVİ

10. **Yaptırdığı eserlerden dolayı "Ebu'l Hayrat" unvanıyla anılan Osmanlı padişahı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) II. Murat
B) Yavuz Sultan Selim
C) II. Bayezid
D) Kanuni Sultan Süleyman
E) Orhan Bey

11. **Osmanlı iskân politikası içinde özellikle ordunun geçiş yollarının, geçitlerin ve önemli şehirlerin bulunduğu bölgelerin Türkleştirilmesine ayrı bir önem verilmesinin temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Ordunun Balkanlarda güvenli bir biçimde ilerlemesini sağlamak
B) Balkan halkının gönlünü kazanmak
C) Balkanlarda istimalet politikası uygulamak
D) Balkanlardaki gayrimüslim halkı İslam'a ısındırmak
E) Balkanlarda Türk kültürünü egemen kılmak

12. Anadolu Selçuklu Devleti 1243'te yapılan Kösedağ Savaşı'nda Moğollara yenilmiş ve onların egemenliğine girmiştir. Bu nedenle Anadolu Selçuklu Devleti'nin siyasi, sosyal ve ekonomik düzeni bozulmuştur. Anadolu'da tarım üretimi ve ticaret gerilerken Türk boyları sınır bölgelerine doğru göç etmek zorunda kalmıştır.

Bu durumun aşağıdakilerden hangisine sebep olduğu söylenebilir?

A) Uç beylikleri bağımsız birer devlet gibi davranmaya başlamışlardır.
B) Türklerin Balkanlarda ilerlemesi kolaylaşmıştır.
C) Anadolu Selçuklu Devleti Bizans ile iş birliği yapmıştır.
D) Anadolu'ya Haçlı Seferleri başlamıştır.
E) Anadolu'da Birinci Beylikler Dönemi başlamıştır.

YARGI YAYINEVİ

13. Osmanlı Devleti, Balkanlarda fethettiği yerlere Anadolu'dan getirdiği Türk nüfusunu yerleştirmiş ve onlara kullanmaları için toprak vermiştir.

Osmanlı Devleti'nin, uyguladığı bu politika ile;

I Balkanlarda kalıcı olmak,
II ele geçirdiği yerleri Türkleştirmek,
III fetih hareketleri için lojistik destek elde etmek

amaçlarından hangilerini gerçekleştirmeye çalıştığı söylenebilir?

A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) I, II ve III

14. Osmanlı Devleti'nin, Rumeli'ye geçmesiyle birlikte devlet ele geçirdiği topraklara, Anadolu'nun çeşitli yerlerinden Türk nüfusunu yerleştirmiştir. Bu politikaya ise iskân adı verilmiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi iskân politikasıyla ulaşılmak istenen amaçlardan biri olamaz?

A) Göçebe Türkleri yerleşik hayata geçirip vergi sistemine dâhil etmek
B) Balkanları Türkleştirip Müslümanlaştırmak
C) Savaş güzergâhlarını güvenlik altına almak
D) Toplumda barışı ve huzur ortamı sağlamak
E) Balkanlarda yeni bir Türk devleti kurmak

15. Osmanlıların İzmit'i fethettiği 1337 yılında Avrupa'da İngiltere ve Fransa arasında 1453'e kadar sürecek olan Yüzyıl Savaşları başlamıştır.

Bu durumun, aşağıdakilerden hangisini kolaylaştırdığı söylenebilir?

A) Anadolu Türk birliğinin sağlanmasını
B) Osmanlı Devleti'nin Bursa'yı ele geçirmesini
C) Osmanlı Devleti'nin Balkanlarda önemli bir engelle karşılaşmadan ilerlemesini
D) Osmanlı Devleti'nin Doğu siyasetinin ağırlık kazanmasını
E) Anadolu'da siyasi ve sosyal içerikli isyanlar çıkmasını

10. II. Murat, ömrünü gaza meydanlarında geçirdiği hâlde, imar işlerine de büyük önem vermiştir. Döneminde birçok eserin yapılmasına öncülük ettiği için "Ebu'l Hayrat" unvanıyla anılmıştır. Başta Bursa ve Edirne olmak üzere Rumeli'de birçok şehirde camiler, medreseler, saraylar ve köprüler yaptırmıştır. Külliye binaları ile birlikte inşa edilen Bursa Muradiye Camii ve Edirne Muradiye Camii kendi adını verdiği en büyük eserlerdir.

11. Osmanlı Devleti'nin özellikle ordunun geçiş yolları üzerindeki geçitler, önemli yollar ve şehirleri Türkleştirmek istemesinin temel nedeni Osmanlı ordusunun Balkanlarda güvenli bir şekilde ilerlemesini sağlamaktır.

12. Anadolu Selçuklu Devleti 1243'te yapılan Kösedağ Savaşı'nda Moğollara yenilmiş ve onların egemenliğine girmiştir. Bu nedenle Anadolu Selçuklu Devleti'nin siyasi, sosyal ve ekonomik düzeni bozulmuştur. Anadolu'da tarım üretimi ve ticaret gerilerken Türk boyları sınır bölgelerine doğru göç etmek zorunda kalmıştır. Selçukluların Moğol hâkimiyetine girmesi üzerine sınırlarda bulunan uç beyleri bağımsız birer devlet gibi davranmaya başlamışlardır.

13. Osmanlı Devleti uyguladığı iskân siyaseti ile Balkanlarda kalıcı olmak (I), ele geçirdiği bölgeleri Türkleştirmek (II), fetih hareketleri için lojistik destek sağlamak (III), devlet otoritesini kuvvetlendirmek gibi amaçlar taşımıştır.

14. Osmanlı Devleti, Rumeli'ye geçtikten sonra burada iskân siyaseti izlemiştir. İskân siyasetinin amaçları arasında Balkanlarda ayrı bir devlet kurmak yoktur.

15. Osmanlıların İzmit'i fethettiği 1337 yılında Avrupa'da İngiltere ve Fransa arasında 1453'e kadar sürecek olan Yüzyıl Savaşları başlamıştır. Bu durum, Osmanlı Devleti'nin Balkanlarda yaptığı fetih hareketlerinde önemli bir engelle karşılaşmadan ilerlemesini ve başarılı olmasını kolaylaştırmıştır.

YARGI YAYINEVİ

1. **Osman Bey Dönemi'nde yapılan fetih hareketlerinde aşağıdakilerden hangisinin katkısı olduğu söylenemez?**

A) Yaya ve müsellemler
B) Alplar ve gaziler
C) Abdalan-ı Rum
D) Aşiret kuvvetleri
E) Ahiyan-ı Rum

2. **Osmanlı Devleti Kuruluş Dönemi'nde görülen aşağıdaki uygulamalardan hangisi askerî alanla ilişkilendirilemez?**

A) Tımar
B) Devşirme
B) Pençik
D) Vakıf
E) Kapıkulu

3. Osmanlı Devleti'nde beyliklerin ele geçirilmesinden sonra vakit kaybedilmeden bölgenin tahriri yapılmış ve ardından da bölge için ihtiyaç duyulan esaslar eklenerek kanunnameler düzenlenmiştir.

Bu durumun aşağıdakilerden hangisinin göstergesi olduğu söylenebilir?

A) Osmanlı Devleti'nin bölgede hâkimiyet kurduğunun
B) Sancak sisteminin uygulandığının
C) Tımar sisteminin uygulandığının
D) İstimalet politikasının uygulandığının
E) Eski kanunların tamamen değiştirildiğinin

4. Fatih Sultan Mehmet, İstanbul'a sahip olması sıfatıyla Roma üzerinde de hakkı olduğunu ilan etmiştir.

Bu amaçla Fatih Dönemi'nde aşağıdaki yerlerden hangisinin fethedildiği söylenebilir?

A) Mora
B) Sırbistan
C) Trabzon
D) Otranto
E) Arnavutluk

5. **Aşağıdakilerden hangisinin fethi İslam dünyasında "Feth-i Mübin" olarak isimlendirilmiştir?**

A) İznik
B) Bursa
C) İstanbul
D) Edirne
E) Kırım

6. **Osmanlı Devleti'nin kuruluşunda gaza düşüncesinin etkili olduğunu savunan tarihçi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) R.P. Linder
B) P. Wittek
C) C. Imber
D) Hammer
E) G. François

7. I. Koyunhisar Savaşı
II. Frenk Yazısı Savaşı
III. Sazlıdere Savaşı

Yukarıdaki savaşlardan hangilerinin Anadolu Türk birliğini sağlamaya yönelik olarak yapıldığı söylenebilir?

A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) I, II ve III

8. **II. Kosova Savaşı'nın yaşanmasında;**

I. Varna Savaşı,
II. İskender Bey İsyanı,
III. Osmanlı'nın Balkanlarda ilerlemesi

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) I, II ve III

YARGI YAYINEVİ

1. Osmanlı Beyliği'nin başlangıçta düzenli askerî birlikleri yani beyliğe bağlı bir ordusu yoktur. Beyliğin ilk savaşçı sınıfını, Osman Gazi'nin etrafında gaza ve ganimet amaçlı toplanan alplar ve gaziler oluşturmuştur. Alp; cesur, yiğit, kahraman demektir. Osman Bey'in gazileri ile yaptığı başarılı askerî faaliyetler diğer aşiret Türkmenlerinin de onlara katılmalarını sağlamıştır. Bunlardan başka, Ahiyan-ı Rum, Bacıyan-ı Rum, Abdalan-ı Rum, Gaziyan-ı Rum adlarıyla anılan zümrelere mensup kuvvetler de seferlere katılmıştır. Osmanlı Devleti'nde ilk düzenli ordu yaya ve müsellem adıyla, Orhan Bey Dönemi'nde Bursa'nın fethinden sonra kurulmuştur.

A

2. Osmanlı Devleti'nde vakıflarla toplumun sağlık, eğitim, ulaşım gibi sosyal ihtiyaçları karşılanmıştır. Vakıflar askerî sistemle ilgili değildir.

D

3. Osmanlı Devleti'nde beyliklerin ele geçirilmesinden sonra vakit geçirilmeksizin bölgenin tahriri yapılmış (kayıt altına alınmış) ve ardından da bölge için ihtiyaç duyulan esaslar eklenerek kanunnameler düzenlenmiştir. Bu, Osmanlı Devleti'nin o bölgede hâkimiyet kurduğu anlamına gelmektedir.

A

4. Fatih Sultan Mehmet'ten itibaren Osmanlılar, Roma'yı fethetmeyi hedeflemiştir. İstanbul'a sahip olması sıfatıyla Fatih, Roma üzerinde de hakkı olduğunu ilan etmiştir. Bu amaçla, Gedik Ahmet Paşa komutasındaki bir donanmayı İtalya üzerine sefere göndermiştir. Osmanlı donanması ilk olarak Venedik'in elinde bulunan Yunan adalarından Ayamavra, Zenta ve Kefalonya'yı fethetmiştir. Ardından Ahmet Paşa, 1480'de Güney İtalya'da bulunan Otranto'yu almıştır. Ancak 1481'de Fatih'in ölümü, Osmanlıları daha fazla ileri gitmekten alıkoymuştur.

D

5. İstanbul'un fethi İslam dünyasında sevinçle karşılanmış ve "Feth-i Mübin" olarak isimlendirilmiştir. Memlükler hariç diğer İslam şehirlerinde fethin şerefine büyük şenlikler ve gösteriler yapılmıştır. Fetih Osmanlı Devleti'nin İslam dünyasındaki itibarını daha da artırmıştır.

C

6. P. Wittek, Osmanlı Devleti'nin kuruluşunda gaza düşüncesinin etkili olduğunu ve gazilerin özellikle Balkanlarda kendilerine yayılma alanı bulduklarını belirtmiştir.

B

7. 1387'de Karamanoğulları ile yapılan Frenk Yazısı savaşı Anadolu Türk birliğini sağlamaya yöneliktir (II). Osmanlı bu savaşta Karamanoğulları'nı yenmiştir. Koyunhisar Savaşı, Bizansla; Sazlıdere Savaşı ise Bulgar - Bizans ordusu ile yapılmış ve Osmanlı galibiyeti ile sonuçlanmıştır.

B

8. II. Murat, Varna Zaferi'nden sonra Rumeli'deki ilerlemesini sürdürürken Arnavutluk'ta İskender Bey isyan etmiştir. Osmanlı Devleti'nin bu isyanla uğraşmasından yararlanmak (II) isteyen Avrupalılar, Varna yenilgisinin intikamını almak (I) ve Balkanlarda Osmanlı ilerlemesini (III) durdurmak için yeni bir Haçlı ordusu oluşturmuşlardır. Osmanlı Devleti, Haçlıları yenerek büyük bir zafer kazanmış ve Balkanlardaki hâkimiyetini kesinleştirmiştir.

E

YARGI YAYINEVİ

9. II. Murat, Bizans imparatorlarının döneminde meydana gelen yolsuzlukların izlerini silebilmek için kanunlar çıkarmış, hem Müslümanlar hem de Hristiyanlar için tamamen tarafsız bir adalet sağlamıştır. Osmanlı yönetiminde halktan alınan vergiler Bizans'ın, Frankların koyduğu vergiler yanında pek hafif kalmıştır.

T.W. Arnold'un *İntişar-ı İslam Tarihi* adlı eserinden alınan yukarıdaki bilgilere göre Osmanlı Devleti'nin;

I. din ve vicdan hürriyeti sağladığı,
II. Bizans yönetimine göre halkı ekonomik olarak zorlamadığı,
III. adaletin uygulanmasında dinî ayrımı dikkate almadığı

uygulamalarından hangilerini yaptığı söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II
C) Yalnız III D) I ve II
E) I, II ve III

10. **Aşağıdakilerden hangisinin Osmanlı Devleti'nin Rumeli'ye geçişini kolaylaştırdığı savunulamaz?**

A) Kocaeli bölgesinin ele geçirilmesi
B) Karesioğulları Beyliği'nin ilhakı
C) Bizans'taki iç savaş ortamı
D) Osmanlı Devleti'nin jeopolitik konumu
E) İstimalet politikası

11. Osmanlı Devleti'nde I. Murat Dönemi'nde beylikler doğrudan hâkimiyet altına alınmamış, vassallık statüsünde bırakılmıştır. Yıldırım Bayezit Dönemi'nde bu politika terk edilerek beylikler doğrudan merkezî idareye bağlanarak eski bey aileleri tasfiye edilmiştir.

Buna göre Osmanlı Devleti'nde;

I. merkezî otoritenin artırılmak istendiği,
II. gaza anlayışı ile hareket edildiği,
III. Anadolu beylikleri üzerinde politika değişikliğine gidildiği

durumlarından hangilerinin doğru olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II
C) Yalnız III D) I ve III
E) I, II ve III

YARGI YAYINEVİ

12. **Aşağıdakilerden hangisi ile Doğu Anadolu tamamen Osmanlı topraklarına katılmıştır?**

A) Mohaç Meydan Savaşı
B) Çaldıran Savaşı
C) Mercidabık Savaşı
D) Ridaniye Savaşı
E) Turnadağ Savaşı

13. **Timur, kendisini aşağıdaki devletlerden hangisinin mirasçısı olarak gördüğü için Yıldırım Bayezit'e vasilik iddiasında bulunmuştur?**

A) Memlükler
B) Abbasiler
C) Moğollar
D) Harzemşahlar
E) Selçuklular

14. **Orhan Bey Dönemi'nde Osmanlıların bir yandan Bizans ile ittifak kurarken bir yandan Cenevizlilerle iyi ilişkiler kurması aşağıdakilerden hangisinin göstergesi olabilir?**

A) Bizans ve Latinler arasında dengeli bir siyaset izlediğinin
B) Osmanlı Devleti'nin bir dünya gücü olduğunun
C) Osmanlı Devleti'nin Gelibolu'da bir üs kurduğunun
D) Osmanlı Devleti'nin Balkanlara geçtiğinin
E) Osmanlı Devleti'nin Bizans ve Venedik'le ticari ilişkilerde bulunduğunun

15. **Aşağıdakilerden hangisi Yıldırım Bayezit Dönemi'nde doğrudan Osmanlı hâkimiyetine alınan beyliklerden biri değildir?**

A) Saruhanoğulları
B) Aydınoğulları
C) Menteşeoğulları
D) Germiyanoğulları
E) Karesioğulları

9. Verilenlere göre adaletin sağlanmasında Müslüman ve Hristiyanlar için fark gözetilmemesi din ve vicdan hürriyeti sağlandığının (I), ayrıca adaletin uygulanmasında dinî ayrım yapılmadığının (III), halktan alınan vergilerin Bizans'a göre hafif olması halkın ekonomik olarak Bizans yönetimine göre zorlanmadığının (II) göstergesidir.

E

10. İstimâlet politikası, Osmanlı Devleti'nin Rumeli'ye geçmesinde değil bu bölgelerde kalıcı olmasında etkili olmuştur. Osmanlı, Rumeli'ye geçtikten sonra fethettiği yerlerdeki bölge insanına hoşgörülü davranarak yerli halkı İslam dinine ve Osmanlı yönetimine ısındırmıştır. İstimalet, Osmanlı Devleti'nin uyguladığı "uzlaştırıcı fetih politikası" olarak adlandırılmıştır.

E

11. Yıldırım Bayezit Dönemi'nde bütün beylikleri doğrudan merkezî otorite altına alma ve eski beylik ailelerini tasfiye etme anlayışı merkezî otoritenin güçlendirilmeye çalışıldığı (I) ve Anadolu beylikleri üzerinde politika değişikliğine gidildiği (III) durumlarını göstermektedir.

Gaza, İslam'ı benimsememiş unsurlar üzerine yapılan savaşlardır.

D

12. 1514'te yapılan Çaldıran Savaşı, Anadolu tarihinde bir dönüm noktası olmuş bu zaferle Doğu Anadolu tamamen Osmanlı topraklarına katılmıştır.

B

13. Timur, Moğolların mirasçısı olarak Anadolu'dan ve Yıldırım Bayezit'tan vasilik iddiasında bulunmuştur.

C

14. Osmanlıların Orhan Bey Dönemi'nde bir yandan Bizans ile ittifak kurarken diğer yandan Cenevizlilerle iyi ilişkiler kurması Bizans ve Latinler arasında dengeli bir siyaset izlediğinin göstergesidir.

A

15. Yıldırım Bayezit Dönemi'nde Saruhan, Aydın, Menteşe, Hamit, Germiyan beylikleri doğrudan hâkimiyet altına alınmıştır. Karesi Beyliği,1345 yılında Orhan Bey Dönemi'nde ortadan kaldırılmıştır.

E

YARGI YAYINEVİ

ÇÖZÜMLÜ TEST 1

1. **Osmanlı Devleti'nde tımar sisteminin uygulanması;**

I. merkezî otoriteyi güçlendirme,
II. taşra idaresini kolaylaştırma,
III. hazineye para girişini arttırma

amaçlarından hangilerini sağlamaya yöneliktir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

2. • Genellikle Rumeli'de önemli geçit noktalarını korumuşlardır.
• Macaristan ve Avusturya'da casusluk faaliyetlerinde bulunmuşlardır.

Özellikleri verilen hizmet birliği aşağıdakilerden hangisidir?

A) Akıncılar
B) Martaloslar
C) Voynuklar
D) Sakalar
E) Yörükler

3. **Osmanlı Devleti'nde vakıflar ile ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisi doğru değildir?**

A) Yoksulların ihtiyaçlarını karşılar.
B) Gelirlerin sosyal hizmete dönüşmesini sağlar.
C) Tımar sistemi ile ilgili kurumları denetler.
D) Sosyal kamu kurumlarının inşasında maddi olanak sağlar.
E) Mütevelli heyeti tarafından yönetilir.

4. **Aşağıdakilerden hangisi lonca teşkilatının özelliklerinden biri değildir?**

A) Dinî ve ahlaki bilgiler verir.
B) Zanaat öğretilir.
C) Eğitimi ücretsizdir.
D) Gerekli şartlarda esnafa ekonomik teşvikte bulunulur.
E) Halk arasındaki adli davaları inceler.

5. Osmanlı Devleti'nde kadıların bir bölgedeki görev süreleri 20 ay olarak belirlenmiş ve mümkün olduğu kadar bu süre geçilmemiştir.

Böyle bir uygulama ile;

I. kadıların kararlarında tarafsızlığını sağlama,
II. yerel halk ile hukuk görevlilerinin kaynaşmasını önleme,
III. iltimas ve rüşvetin engellenmesi

durumlarından hangileri amaçlanmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

6. **Osmanlı taşra teşkilatında aşağıdaki görevlilerden hangisinin yer aldığı söylenemez?**

A) Taht kadısı
B) Subaşı
C) Alay beyi
D) Kapan emini
E) Kadı

7. Osmanlı Devleti'nde sancak sisteminin yerine XVII. yüzyılda kafes usulü getirilmiştir.

Bu uygulamanın;

I. şehzadelerin halktan kopması,
II. yönetimde aksaklıkların yaşanması,
III. saray kadınlarının yönetimde etkinleşmesi

durumlarından hangilerini ortaya çıkardığı söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

yediiklimyayıncılık

8. **Osmanlı Devleti'nde vakıf yöneticilerine verilen isim aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Muhtesip
B) Akıncı
C) Mütevelli
D) Muid
E) Müsellem

9. **Osmanlı Devleti'nde;**

I. Darülaceze,
II. Darüleytam,
III. Darülmuallimin

kurumlarından hangileri sosyal yardımlaşma amaçlı kurulmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

10. **Osmanlı Devleti'nde <u>en yüksek</u> yargı organı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Divanıhümayun
B) Meşveret Meclisi
C) Kadılık makamı
D) Seraskerlik makamı
E) Bab-ı Meşihat Dairesi

11. **Osmanlı Devleti'nde savaş olmayan zamanlarda hane reislerinden ihtiyaç hâlinde personel giderlerini karşılamak için alınan vergi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Avarız
B) İmdad-i hazariye
C) Bennak
D) Çiftbozan
E) İzn-i sefine

12. **Halkın refahını sürekli kılmak için yeterli miktarda ve kalitede uygun fiyata malın bulunmasını sağlayan ekonomik politika aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Fiskalizm
B) Merkantilizm
C) Tağşiş
D) Gelenekçilik
E) İaşecilik

13. **Osmanlı Devleti'nin hizmetine II. Mehmet Dönemi'nde girerek İstanbul'un matematik konumunu doğru hesaplayan ilk bilim insanı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Ali Kuşçu
B) Akşemseddin
C) Mimar Sinan
D) Takiyüddün Mehmet
E) Lagari Hasan Çelebi

14. **Acemioğlanlar Ocağında bulunan devşirmenin belli bir zaman sonunda Yeniçeri Ocağına katılması aşağıdaki kavramlardan hangisi ile ifade edilmektedir?**

A) Gedik
B) Bedergah
C) Hacegan
D) Kılıç hakkı
E) Narh kesmek

15. **Osmanlı Devleti'nde başkent İstanbul ile ilgili aşağıdakilerden hangisi sorumlu yönetici durumunda <u>değildir</u>?**

A) Padişah
B) Sadrazam
C) Beylerbeyi
D) Yeniçeri ağası
E) Şehremini

Yediiklim Yayıncılık

ÇÖZÜMLER

1. Tımar sistemi merkezî otoriteyi güçlendirir, dirlik sahipleri bulundukları bölgeyi yönettikleri için taşra yönetimi kolaylaşır. Tımar sisteminde hazineye nakit girişi sağlanmaz. Çünkü vergi gelirleri toplandığı bölgede kullanılır.

CEVAP D

2. Soruda özellikleri verilen askerî birim Martaloslardır. Akıncılar öncü birlikler arasında yer alır. Voynuklar, Rumeli ve Balkanlarda at bakıcılığı ile ilgilidir. Sakalar ordunun su ihtiyacını karşılamaktadır. Yörükler ise gönüllü Türk birlikleridir.

CEVAP B

3. Vakıfların tımar sistemi ile ilgili kurumları denetleme gibi bir görevi yoktur, soruda verilen diğer özellikler vakıf sistemi ile ilgilidir.

CEVAP C

4. Loncaların adli davaları inceleme gibi bir görev ve sorumluluğu yoktur, bu tarz görevler kadılık makamına aittir.

CEVAP E

5. Soruda verilen üç durum da kadıların bir yerde uzun süre görev yapmamasının amaçları arasında yer almaktadır. Uzun süre aynı yerde görev yapılmaması, halk ile kaynaşılmaması soruda verilen üç durumu da önleyici niteliktedir.

CEVAP E

6. Soruda verilen B, C, D ve E seçenekleri taşrada görev alan yöneticilerdir. Taht kadısı ise merkez teşkilatında yani İstanbul'da görev almaktadır.

CEVAP A

7. Kafes usulü getirilmesi ile sarayda kalan padişahlar saray kadınlarının etkisi altına girmiş, yönetimde aksaklıklar yaşanmış ve halktan uzak kaldıkları için toplumsal hayattan kopmuşlardır.

CEVAP E

8. Osmanlı Devleti'nde vakıflar Mütevelli Heyeti tarafından yönetilirdi. Müsellem askerî ilk düzenli birlik, muhtesip çarşı pazarı denetleyen görevli, akıncı ise ordunun yardımcı kuvvetler kısmında yer alan birliktir. Muid medreselerde görev alan günümüzdeki asistanın karşılığıdır.

CEVAP C

9. Soruda verilen I. ve II. öncüller (Darülaceze yaşlı, yoksullar için; Darüleytam ise yetim ve yoksullar için kurulmuştur.) sosyal yardımlaşma amacıyla oluşturulmuştur ancak Darülmuallimin sosyal bir kurum değildir, bir eğitim kurumudur. Kız öğretmen okuludur.

CEVAP D

10. Osmanlı Devleti'nde en yüksek yargı organı Divanıhümayundur. Divan aynı zamanda temyiz mahkemesi görevi üstlenmektedir. Meşveret ıslahatların görüşüldüğü danışma meclisidir. Seraskerlik başkomutanlık, Bab-ı Meşihat ise şeyhülislamın dönüştürüldüğü dairedir. Kadılık makamı hukuk birimidir, davaları inceler, aynı zamanda kazaları yönetir.

CEVAP A

11. Osmanlı Devleti'nde barış zamanında toplanan vergi türü imdad-ı hazariyedir. Bennak evli erkek çiftçiden alınan vergidir. Çiftbozan toprağını üst üste ekmeyen çiftçiden, izn-i sefine ise boğazlardan geçişlerde alınan vergi türüdür. Avarız ise olağanüstü hâllerde toplanan vergi türüdür.

CEVAP B

12. Osmanlı Devleti'nde ürünlerin fiyat artışını engellemek adına piyasada yeteri kadar mal bulundurma anlayışına iaşecilik adı verilir. Hazine gelirlerini artırıp giderlerini azaltmak fiskalizm, ülkede altın ve madenleri bol bulundurmak merkantilizm, var olan yapıyı korumak gelenekçilik, piyasada halka yetecek kadar mal bulundurmak ise iaşeciliktir. Tağşiş ise paranın ayarını düşürmektir.

CEVAP E

13. Soruda özellikleri verilen bilim insanı Ali Kuşçu'dur. Akşemseddin özellikle tıp alanında çalışmalar yapmıştır. Fatih'in hocası olarak bilinir. Takiyüddin Mehmet 16.yüzyıl sonlarında rasathane kuran kişidir dolayısı ile Fatih Dönemi değildir. Lagari ise IV. Murat Dönemi'nde uçuş denemelerinde bulunmuştur.

CEVAP A

14. Devşirmelerin Acemi Ocağından çıkarak görevlendirilmesi usulü bedergah kavramı ile ifade edilir. Gedik dükkân açma icazeti, narh kesmek taban-tavan fiyat uygulaması, kılıç hakkı fethedilen bölgenin fetheden komutana verilmesi uygulamasıdır. Hacegan ise Osmanlı bürokrasisinde görev alan kişilere verilen sivil bir rütbedir.

CEVAP B

15. Başkentin yönetiminden sorumlu yöneticiler arasında beylerbeyi yer almaz. Sadrazam İstanbul'un genel sorumlusu, yeniçeri ağası İstanbul'un güvenliğinden sorumlu, şehr-i emin ise belediye işlerinden sorumlu görevlidir.

CEVAP C

/yediiklimyayincilik

ÇÖZÜMLÜ TEST 2

1. **Osmanlı Devleti'nde Anadolu Beylerbeyliği'nin merkezi aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?**

   A) İstanbul
   B) Bursa
   C) Edirne
   D) Kütahya
   E) Manisa

2. **Türkiye'de deneysel farmakolojinin öncüsü sayılan, yazmış olduğu eseri Mücerrebname'de pratik tedavilerden bahseden bilim insanı aşağıdakilerden hangisidir?**

   A) Sabuncuoğlu Şerafettin
   B) Matrakçı Nasuh
   C) Altuncuzade
   D) Akşemseddin
   E) Şeker Ahmet Paşa

3. I. Kaplumbağa Terbiyecisi
   II. İki Müzisyen Kız
   III. Kur'an Okuyan Kız

   Yukarıdaki eserlerden hangileri Osman Hamdi Bey'e aittir?

   A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
   D) I ve II E) I, II ve III

4. **Osmanlı Devleti'nde bilinen ilk kadı aşağıdakilerden hangisidir?**

   A) Molla Fenari
   B) Lagari
   C) Molla Lütfi
   D) Dursun Fakih
   E) Ebusuud Efendi

5. **Osmanlı Devleti'nde hat sanatının da piri sayılan ve "Kıbletü'l Hattatin" olarak tanınan sanat insanı aşağıdakilerden hangisidir?**

   A) Mustafa Rakım Efendi
   B) Nakkaş Osman
   C) Amasyalı Şeyh Hamdullah
   D) Ebusuud Efendi
   E) Hafız Osman

6. **I. Ahmet tarafından uygulanan ekber ve erşed sisteminin amaçları arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?**

   A) Taht kavgalarını önleme
   B) Kardeş katli uygulamasına son verme
   C) Siyasi istikrarı koruma
   D) Halifeliği siyasi anlamda etkinleştirme
   E) Veraset sistemini kesin bir kurala bağlama

7. **Osmanlı Devleti'nde günümüzde öğretmen karşılığı olan eğitimciye verilen isim aşağıdakilerden hangisidir?**

   A) Mülazım
   B) Muhtesip
   C) Müderris
   D) Suhte
   E) Muhassıl

8. **Kapıkulu ordusunun piyade bölümünde;**

   I. Acemi Ocağı,
   II. Cebeciler,
   III. Garipler

   gibi askerî sınıflardan hangileri yer almaktadır?

   A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
   D) I ve II E) I, II ve III

/yediiklimyayıncılık

9. Vezir, sancak beyi, beylerbeyi gibi askerî sınıf ile, mesleğinden azledilmiş şeyhülislam, kazasker gibi Divan üyelerine de geçimlerini sağlamak için tahsis olunmuş toprak çeşidi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Mevat
B) Arpalık
C) Zeamet
D) Bennak
E) Amediye

10. Osmanlı Devleti'nde yaşayan Roma Katolik kilisesine bağlı Fransız, Alman ve İtalyan tüccarlara verilen genel isim aşağıdakilerden hangisidir?

A) Millet-i Sadıka
B) Pençik
C) Levanten
D) Voynuk
E) Voyvoda

11. Osmanlı Devleti'nde sancakbeylerinin;

I. tımar dağıtmak,
II. sipahi ile reaya arasındaki ilişkileri düzenlemek,
III. suç işleyenleri yargılamak

görev ve yetkilerinden hangilerine sahip olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

12. Osmanlı Devleti'nde askerî sınıfın hukuki davalarına bakma amaçlı I. Murat Dönemi'nde kurulmuş olan birim aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kazaskerlik
B) Defterdarlık
C) Şeyhülislamlık
D) Reisülküttaplık
E) Sancak beyliği

13.
- Sınırların güvenliğinden sorumludurlar.
- Düşman ülkelerine taarruz saldırıları yaparak onlar hakkında bilgi toplarlar.
- Avrupa dillerinden çoğunu bilirler.

Yukarıda özellikleri verilen askerî birlik aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yörükler
B) Martaloslar
C) Akıncılar
D) Sipahiler
E) Ulufeciler

14. Osmanlı Devleti'nde lonca teşkilatına bağlı olarak çalışan marangozluk, demircilik, neccarlık gibi meslek kuruluşları aşağıdaki kavramlardan hangisi ile ifade edilmektedir?

A) İhtisap
B) Hirfet
C) Hecegan
D) Mütevelli
E) Debbağ

15.
- Ekliptik ve Ekvator arasındaki açıyı ilk defa gerçeğine en yakın şekilde hesaplamıştır.
- Kuyruklu yıldızı inceleyerek gözlem raporunu III. Murat'a sunmuştur.

Özellikleri verilen bilim insanı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Levni
B) Nedim
C) Ali Kuşçu
D) Takiyüddün Mehmet
E) Sinan Paşa

/yediiklimyayincilik

ÇÖZÜMLER

1. Yıldırım Bayezit zamanında kurulan Anadolu Beylerbeyliği'nin merkezi Kütahya ilimizdir.

CEVAP D

2. Soruda özellikleri verilen bilim insanı Sabuncuoğlu Şerafettin'dir.

Matrakçı Nasuh özellikle matematik ve minyatür alanında, Şeker Ahmet Paşa ise resim alanında çalışmalarda bulunmuştur. Altuncuzade üroloji alanında çalışmalarda bulunmuştur. Akşemseddin ise yine mikrop alanındaki çalışmaları ile bilinen tıp âlimidir.

CEVAP A

3. Soruda verilen tüm eserler Osman Hamdi Bey'e aittir.

CEVAP E

4. Osmanlı Devleti'nde bilinen ilk kadı Dursun Fakih'tir. Lagari astronomi ile uğraşan bilim insanıdır. Ebussuud Efendi ise Kanuni Dönemi'nde görev yapan şeyhülislamdır. Molla Lütfi Ali Kuşçu'nun öğrencisi olup matematik alanında çalışmalar yapmıştır.

CEVAP D

5. Soruda özellikleri verilen hat sanatının temsilcisi Şeyh Hamdullah'tır. Şeyh Hamdullah özellikle II. Bayezit Dönemi'nde hükümdarla yakın ilişkiler kurması bakımından ön planda olmuştur.

CEVAP C

6. Ekber ve erşed sistemi ile kardeş katli ve taht kavgaları önlenmek istenmiştir. Böylece siyasi istikrarın sağlanması amaçlanmış, veraset sistemi kesin bir kurala bağlanmıştır. Ekber ve erşed sistemi ile halifeliği siyasi anlamda etkinleştirme amacı yoktur.

CEVAP D

7. Osmanlı Devleti'nde günümüzde öğretmen karşılığını veren, eğitim işleri ile uğraşan medrese hocalarına müderris adı verilir. Mülazım medrese mezunu öğrencidir, softa (suhte) medrese öğrencisidir, muhassıl vergi toplayan görevlidir. Muhtesip zabıta benzeri işlere bakan görevlidir.

CEVAP C

8. Kapıkulu ordusunun piyade bölümünde Acemi Ocağı ve Cebeciler yer alır, Garipler ise atlı birlikler olup "Altı Bölük" adı verilen birimin içerisinde ganimeti koruyan birliklerdir.

CEVAP D

9. Bennak ve amediye toprak değil vergi türüdür. Zeamet ise dirlik topraklarının bir bölümüdür. Mevat ekilip biçilmeyen bataklık tarzı arazi türüdür. Soruda özellikleri verilen toprak türü arpalık arazidir.

CEVAP B

10. Osmanlı Devleti'nde Katolik kilisesine bağlı yabancı tüccarlara levanten adı verilmiştir. Pençik esirlere, voynuk at işleri ile uğraşanlara, voyvoda Eflak-Boğdan yöneticilerine denilmiştir. Millet-i Sadıka ise Ermeni halkı için kullanılan bir tabirdir.

CEVAP C

11. Osmanlı Devleti'nde sancak beyleri tımar dağıtır, bölgeyi idare eder, ilişkileri düzenler. Ancak sancak beylerinin yargı yetkisi yoktur, bu yetki kadılara aittir.

CEVAP D

12. Birinci Murat Dönemi'nde hukuk işleri için kazaskerlik makamı oluşturulmuştur. Kazaskerlik Divanda hukukun en büyük temsilcisi konumundaki makamdır.

CEVAP A

13. Soruda özellikleri verilen askerî birim Akıncılardır. Uluferiler Kapıkulu ordusunda görev alır, sancağı korur, martaloslar Rumeli'deki Hristiyan birliklerdir. Sipahi padişah ve çadırı koruyan görevlilerdir.

CEVAP C

14. Osmanlı Devleti'nde mesleki gruplar hirfet kavramı ile ifade edilir.

İhtisap çarşı pazarı denetleme işi, hecegan bürokraside görev alan kişilere verilen rütbe, mütevelli vakıfları yöneten birim, debbağ ise deri işlerine bakan zanaatkâr anlamına gelmektedir.

CEVAP B

15. Soruda özellikleri verilen bilim insanı Takiyüddin Mehmet'tir. Aynı zamanda Osmanlı'daki ilk büyük rasathanenin kurucusudur. Sinan Paşa ressam, Nedim Lale Devri'nin ünlü şairi, Levni Lale Devri'nin ünlü minyatürcüsü, Ali Kuşçu ise Fatih Dönemi'nin bilim insanıdır.

CEVAP D

Yediiklim Yayıncılık

ÇÖZÜMLÜ TEST 3

1. **Klasik Dönem'de Mimar Sedefkâr Mehmet Ağa tarafından yapılan ve İznik çinilerine benzediği için Avrupalılar tarafından** "Mavi Cami" **olarak tanımlanan Türkiye'nin ilk altı minareli camisi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Şehzade Camii
B) Selimiye Camii
C) Sultanahmet Camii
D) Nur-u Osmaniye Camii
E) Laleli Camii

2. • Türk edebiyatının önemli hiciv şairlerindendir.
• Özellikle Siham-ı Kaza eserinde dönemin sadrazamları ve devlet adamlarını eleştirmesi ile ünlüdür.

Özellikleri verilen edebî karakter aşağıdakilerden hangisidir?

A) Avni
B) Nedim
C) Nef'i
D) Nesimi
E) İlhami

3. **Osmanlı Devleti'nde Teodor Kasap tarafından çıkarılan ve Osmanlı Devleti'nin <u>ilk</u> mizah dergisi olma özelliği gösteren yayın aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Mizan
B) Diyojen
C) İbret
D) Terakki
E) Muhbir

4. **Osmanlı Devleti'nde Avrupa'daki gibi derebeylik sisteminin olmaması;**

I. toprakların çoğunluğunun devletin malı sayılması,
II. müsadere ile devletin gerektiğinde kişilerin malına el koyabilmesi,
III. tımar sisteminin uygulanması

durumlarından hangileri ile açıklanabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

5. Osmanlı Devleti'nde padişahın erkek çocuklarına şehzade denilmiştir.

Şehzadelerle ilgili;

I. eğitim görmeleri için sancaklara gönderilmeleri,
II. sancaklara gönderilen şehzadelere Çelebi unvanı verilmesi,
III. eğitimlerini lala ile tamamlamaları

ifadelerinden hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

6. **Osmanlı Devleti'nde Divanıhümayunda;**

I. yasama,
II. yürütme,
III. yargı

işlerinden hangilerinin görüşüldüğü söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

7. **Anadolu'dan Rumeli'deki fetih bölgelerine iskân ettirilen topluluklar aşağıdaki kavramlardan hangisi ile ifade edilir?**

A) Evlad-ı Fatihan
B) Abdalan-ı Rum
C) Gaziyan-ı Rum
D) Sekban Bölüğü
E) Millet-i Mahkûme

8. **Aşağıdakilerden hangisinin Osmanlı Devleti'nde mimarlık alanında eserler bıraktığı <u>söylenemez</u>?**

A) Mimar Sinan
B) Sedefkâr Mehmet ağa
C) Sarkis Balyan
D) Mimar Kemalettin
E) Şeker Ahmet Paşa

İyedüşünmeyayıncılık

9. **Paranın değerinin düşürülmesi anlamına gelen "Tağşiş" uygulaması ilk kez hangi padişah döneminde başlamıştır?**

A) III. Murat
B) II. Mehmet
C) II. Bayezit
D) I. Selim
E) I. Süleyman

10. **Osmanlı Devleti'nde cizye vergisi ile ilgili;**

I. dine dayalı bir vergi türü olması,
II. kadın-erkek bütün gayrimüslimlerden alınması,
III. himaye ve güvenlik gerekçesi ile toplanması

ifadelerinden hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

11. **Osmanlı Devleti'nde;**

I. gümrük,
II. maden,
III. vakıflar

gibi kurum ve işletmelerin hangilerinden elde edilen gelirler hazineye aktarılmaktadır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

12. **Osmanlı Devleti'nin Avrupa'nın çeşitli bölgelerinde elçilikler açmasına bağlı olarak ön plana çıkan Divan görevlisi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Defterdar
B) Nişancı
C) Vezir
D) Sadrazam
E) Reisülküttap

13. **Osmanlı Devleti'nde zeamet gelirlerinin aşağıdakilerden hangisine verildiği söylenemez?**

A) Divan kâtipleri
B) Sancak beyleri
C) Mustahfazlar
D) Kale dizdarları
E) Alay beyleri

14. **II. Bayezit'in isteği üzerine sekiz Osmanlı padişahının hayatını anlatan "Heşt Behişt" adlı eserin sahibi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Âşık Paşazade
B) Naima
C) Ahmedi
D) İdris-i Bitlisi
E) İbn-i Kemal

15. **Mimar Sinan tarafından inşa edilen ve 2011 yılında UNESCO tarafından Dünya Miras Listesi'ne alınan yapı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Mostar Köprüsü
B) İshak Paşa Sarayı
C) Dolmabahçe Sarayı
D) Sultanahmet Camii
E) Selimiye Camii

yediiklimyayıncılık

ÇÖZÜMLER

1. Soruda özellikleri verilen eser Sultanahmet Camii'dir. Sultanahmet Camii aynı zamanda Klasik Dönem'in son büyük mimari eseridir. Seçeneklerde verilen Nur-u Osmaniye Camii ise Batı tarzı ilk dinî mimariye örnektir.

CEVAP C

2. Soruda özellikleri verilen edebî karakter ünlü hiciv şairi Nef'i'dir. Özellikle 17.yüzyıldaki eserleri ile tanınmaktadır.

CEVAP C

3. Osmanlı'da çıkarılan ilk mizah dergisi Diyojen'dir. Mizan ve Terakki, İttihat ve Terakki'nin yayın organlarıdır. İbret Namık Kemal'in çıkardığı gazetedir. Muhbir Ali Suavi tarafından çıkarılan gazetedir.

CEVAP B

4. Osmanlı Devleti'nde müsadere usulü ile zenginliğin oluşumu engellenmiştir. Toprakların çoğunluğunun devlet malı sayılması, tımar sisteminde toprağın mülkiyetinin devlete ait kalması yine zengin bir kitlenin, derebeylik rejiminin oluşmasını engellemiştir. Yani sorudaki tüm öncüler derebeylik sisteminin oluşmasını önleyici niteliktedir.

CEVAP E

5. Osmanlı Devleti'nde şehzadeler lala eşliğinde deneyim kazanır, sancaklara gönderilir ve sancaklara çıktığında Çelebi unvanı ile anılırlardı.

CEVAP E

6. Osmanlı Devleti'nde Divanda yasama, yürütme ve yargı işleri görüşülmektedir. Özellikle yürütme ve yargı alanlarında doğrudan yetki kullanımı söz konusudur.

CEVAP E

7. Osmanlı Devleti'nde Balkanlar'a göç ettirilen nüfus kitlesi "Evlad-ı Fatihan" kavramı ile adlandırılmaktadır. Abdalan-ı Rum seferlere destek veren gönüllü erenlerden oluşur. Gaziyan-ı Rum yine seferde destek veren gönüllü birliktir. Milleti Mahkûme Osmanlı'ya bağlı olan gayrimüslim nüfustur. Sekban bölüğü ise toprakları korumakla görevli yevmiye usulü çalışan birliklerdir.

CEVAP A

8. Şeker Ahmet Paşa Osmanlı Devleti'nde ilk resim sergisini açan sanat insanıdır, dolayısı ile mimari alanda eserler bırakmamıştır.

CEVAP E

9. Osmanlı Devleti'nde paranın ayarını ilk kez düşüren padişah İkinci Mehmet'tir. Buçuktepe İsyanı'nda tağşiş usulü uygulanmıştır.

CEVAP B

10. Cizye vergisi gayrimüslimlerden alınan dine dayalı bir vergidir, himaye ve güvenlik gerekçesiyle askere gitmeyen erkek nüfustan alınır, dolayısıyla kadınlardan alınmaz.

CEVAP D

11. Osmanlı Devleti'nde gümrük ve maden işletmelerinden elde edilen gelirler doğrudan hazineye aktarılır ancak vakıf işletmelerinden elde edilen gelirler hazineye aktarılmaz; sosyal, eğitim, dinsel ve ekonomik kurumların ihtiyaçlarının karşılanmasında kullanılır.

CEVAP D

12. Osmanlı Devleti'nde diplomasinin önem kazanmasına bağlı olarak ön plana çıkan Divan görevlisi dışişleri bakanı konumundaki reisülküttaptır. II. Mahmut Dönemi'nde de zaten Hariciye Nezaretine dönüştürülmüştür.

CEVAP E

13. Osmanlı Devleti'nde Divan kâtipleri, sancak beyleri, kaleci dizdarları, alay beyleri zeamet arazinin gelirlerini alırlardı. Mustahfaz adı verilen din görevlileri ise geçimlerini tımar arazileri ile sağlamaktadır.

CEVAP C

14. Yavuz Sultan Selim Dönemi'nde doğu politikalarına yön veren, daha önceki II. Bayezit Dönemi'nde de "Heşt Behişt" adlı eseri yazan, İdris-i Bitlisi'dir.

CEVAP D

15. Soruda özellikleri verilen, Mimar Sinan'a ait eser Selimiye Camii'dir. Mostar Köprüsü Mimar Hayrettin, Sultanahmet Camii Sedefkâr Mehmet Ağa, Dolmabahçe Sarayı Balyan kardeşler, İshak Paşa Sarayı ise Mimar Mehmet Paşa ve Ahıskalı ustalar tarafından inşa edilmiştir.

CEVAP E

Yediiklim Yayıncılık

ÇÖZÜMLÜ TEST 4

1. **Sokullu Mehmet Paşa Dönemi'nde Mimar Hayrettin tarafından yapılan ve Bosna Savaşı'nın sembolü olan eser aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Haydarpaşa Garı
B) Malabadi Köprüsü
C) Plevne Köprüsü
D) Tac Mahal
E) Mostar Köprüsü

2. I. Defterdar
II. Kazasker
III. Sadrazam

Yukarıdaki Divan üyelerinden hangilerinin Divanda birden fazla temsilci bulundurduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

3. **Osmanlı Devleti'nde son vakanüvis (tarih yazarı) aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Naima
B) Abdurrahman Şeref
C) İdris-i Bitlisi
D) Ahmet Cevdet Paşa
E) Sadullah Efendi

4. **Osmanlı Devleti'nin Klasik Dönem yönetim gelenekleri ile ilgili;**

I. Kadın yönetici yoktur.
II. Devlet memuru olmada Müslüman olma şartı aranır.
III. Her güçlü komutan sultan olabilir.

yargılarından hangileri doğru nitelikte değildir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

5. **XIX. yüzyılda Bab-ı Meşihatlık Dairesine dönüştürülen Divan temsilcisi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Reisülküttaplık
B) Şeyhülislamlık
C) Defterdarlık
D) Sadaret kethüdalığı
E) Sadrazamlık

6. **Osmanlı Devleti'nde görev alan kadıların;**

I. vakıfların denetlenmesi,
II. müderris atamaları,
III. kazaların idaresi

görevlerinden hangilerini üstlendiği söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

7. **Osmanlı Devleti'nde farklı etnik grupların ve inanç sistemlerinin görülmesi;**

I. din,
II. kültür,
III. dil

alanlarının hangilerinde "birlik" sağlanmasını zorlaştırmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

8. **Osmanlı Devleti'nde yönetilenler aşağıdaki kavramlardan hangisi ile tanımlanmıştır?**

A) Levanten
B) Reaya
C) Beraya
D) Kul
E) Pençik

/yediiklimyayincilik

9. **Osmanlı Devleti kâğıt para birimine aşağıdaki padişahlardan hangisi ile birlikte geçmiştir?**

A) II. Mahmut
B) Abdülmecit
C) Abdülaziz
D) II. Abdülhamit
E) Mehmet Reşat

10. **Osmanlı Devleti'nde ilk yabancı okul aşağıdaki devletlerin hangisi tarafından açılmıştır?**

A) ABD
B) Fransa
C) İngiltere
D) İtalya
E) Almanya

11. **Osmanlı Devleti'nde padişahın yasama yetkisine sahip olduğuna;**

I. ferman çıkarma,
II. berat verme,
III. fetvada bulunma

durumlarından hangileri kanıt olarak gösterilebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

12. **Fatih Sultan Mehmet Dönemi'nden başlayarak padişahların Divan toplantılarını izledikleri bölüm aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Şimşirlik
B) Babüssade
C) Kasr-ı Adl
D) Birun
E) Arz Odası

13. **Osmanlı Devleti'nde ölçü, tartı ve damga gibi ticari işlemlerden alınan vergi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Amediye
B) İhtisap
C) Avarız
D) Bennak
E) Çiftbozan

14. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde lonca teşkilatı içerisinde yer alan bir kavram değildir?**

A) Şeyh
B) Hirfet
C) Ehli Hibre
D) Tağşiş
E) Narh kesme

15. **Osmanlı Devleti'nde kullanılan;**

I. metelik,
II. mangır,
III. kaime

gibi para türlerinden hangileri madenî özellik göstermez?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

Yediiklim Yayıncılık

ÇÖZÜMLER

1. Günümüzde Bosna'da bulunan ve tadilatı Türkiye Cumhuriyeti tarafından yapılan savaş sembolü eser Mostar Köprüsü'dür. Mimar Hayrettin tarafından çizilen eser günümüzde hâlâ cazibesini korumaktadır.

CEVAP E

2. Divanda Anadolu ve Rumeli olmak üzere iki adet defterdar, iki adet de kazasker yer almaktadır. Sadrazamlık makamı tek kişi tarafından temsil edilmektedir.

CEVAP D

3. Osmanlı Devleti'nde ilk vakanüvis Naima, son vakanüvis ise Abdurrahman Şeref Bey'dir.

CEVAP B

4. Osmanlı Klasik Dönemi'nde kadın yönetici yer almamıştır. Ayrıca devlet memuru olmada Müslüman olma şartı aranmaktadır. Her komutanın sultan olabilmesi Osmanlılara değil, Memluk Devleti'ne ait bir özelliktir.

CEVAP C

5. 19. yüzyılda şeyhülislamlık Bab-ı Meşihatlık Dairesine dönüştürülmüştür. Sadrazam Başvekâlet, defterdarlık Maliye Nezareti, reisülküttaplık ise Hariciye Nezaretine dönüştürülmüştür. Sadaret kethüdası Divan üyesi değildir ancak 19.yüzyılda o da Dâhiliye Nezaretine dönüştürülmüştür.

CEVAP B

6. Osmanlı Devleti'nde kadılar vakıfları denetler, kazaları idare eder; evlenme, boşanma, miras gibi davalara bakardı. Ancak müderris atamaları kadılar tarafından değil Divanda kazasker tarafından yapılmaktadır.

CEVAP D

7. Osmanlı Devleti'nde farklı etnik kökenli insanların bulunması ve bu insanların farklı dinlere inanması, kendi kültürlerini devam ettirmeleri, kendi dillerinde eğitim görmeleri, kısacası devletin hoşgörüye dayalı siyaset izlemesi din, kültür ve dil alanlarında birlik sağlanmasını engellemiştir.

CEVAP E

8. Kul, devşirme kökenlilere verilen bir ifadedir, pençik savaş esirleridir. Levanten Müslüman olmayan tüccarlara denilir. Reaya halkın karşılığıdır. Beraya ise yönetici grubudur.

CEVAP B

9. Osmanlı Devleti'nde Sultan Abdülmecit Dönemi'nde kaime adı verilen kâğıt para bastırılmış ve böylece kâğıt para kullanımına geçilmiştir.

CEVAP B

10. Osmanlı Devleti'nde ilk yabancı okul Fransızlar tarafından açılan Saint Benoit Lisesi olmuştur.

CEVAP B

11. Padişahın ferman çıkarması yasama, berat vermesi yani atama yapması ise yürütme yetkisini kullandığını gösterir. Fetva vermek şeyhülislamın yetkisidir.

CEVAP A

12. Divan toplantılarının takip edildiği bölüm Kasr-ı Adl'dır. Arz Odası: Padişahın Divan üyelerini kabul ettiği odadır.

Şimşirlik: Şehzadelerin kapalı tutulduğu bölümdür.

Birun: Sarayın dış kısmıdır.

Babüssade: Enderun ile Birunu birbirine bağlayan kapıdır.

CEVAP C

13. Osmanlı Devleti'nde ölçü, tartı, damga gibi ticari işlemlerden alınan vergi ihtisap vergisidir. Amediye: İthal ürünlerden alınır.

Bennak: Evli erkek çiftçiden alınır.

Çiftbozan: Toprağını uzun süre ekmeyen çiftçiden alınır. Avarız: Olağanüstü hâllerde toplanır.

CEVAP B

14. Şeyh, loncada en üst düzeydir.

Hirfet, meslek kuruluşlarıdır.

Ehli Hibre, meslek sırlarını bilen kişilerdir.

Tağşiş, paranın değerini düşürmek olup loncanın yetkisinde olan bir uygulama değildir.

Narh kesmek, taban-tavan fiyat uygulamasıdır.

CEVAP D

15. Osmanlı Devleti'nde madenî para ile ilgili olarak;

- metelik,
- mangır gibi kavramlar kullanılmıştır. Kaime kâğıt paradır.

CEVAP C

Yediiklim Yayıncılık

ÇÖZÜMLÜ TEST 5

1. Osmanlı Devleti'nde sancaklar genellikle Anadolu içlerinden seçilmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde Anadolu dışında şehzade sancağı kurulan tek yer olmuştur?

A) Bağdat
B) Şam
C) Kefe
D) Eflak
E) Varna

2. **Osmanlı Devleti'nde ilmiye sınıfı üyeleri;**

I. askeri,
II. din,
III. eğitim

alanlarının hangilerinden sorumludur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

3. **Osmanlı Devleti'nde kadıların mahkeme sonuçlarını yazdığı defter türü aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Şeriye sicilleri
B) Tahrir defterleri
C) Mühimme defterleri
D) Tereke defterleri
E) Muhallefat defterleri

4. Osmanlı Devleti'nde kurulduğu dönemden itibaren monarşik bir yapı görülmüştür.

Aşağıdakilerden hangisinin ilanı ile Osmanlı Devleti'nde ilk defa egemenlik anlayışında değişikliğe gidilmiştir?

A) Tanzimat Fermanı
B) Islahat Fermanı
C) I. Meşrutiyet
D) II. Meşrutiyet
E) Sened-i İttifak

5. Kurtuluş Savaşı yıllarında ordunun temel ihtiyaçları için "Tekalif-i Milliye" adıyla halktan vergi istenmiştir.

Bu vergi Osmanlı Devleti'nde aşağıdaki hangi vergi türüne benzemektedir?

A) Avarız
B) Çiftbozan
C) Ağnam
D) Aşar
E) Derbent

6. I. III. Ahmet Çeşmesi
II. Nur-u Osmaniye Camii
III. Hacı Özbek Camii

Osmanlı Devleti'nde bulunan yukarıdaki eserlerden hangilerinde Batı etkisinden söz edilemez?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

7. Osmanlı Devleti'nde nakit ihtiyacı artınca ihale yoluyla malikâne araziler ömür boyu devredilmiştir.

Malikâne arazisinin ihalesini alan kişinin ödediği bedel aşağıdakilerden hangisidir?

A) Niyabet rüsumu
B) Muaccele
C) Bistegani
D) Çift resmi
E) Aşar

8. **Osmanlı Devleti'nde** "Bab-ı Meşihatlık" **olarak bilinen makam aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Padişahlık
B) Sadrazamlık
C) Şeyhülislamlık
D) Defterdarlık
E) Kaptanıderyalık

/yediiklimyayıncılık

9. **Osmanlı Devleti'nde lonca teşkilatının;**

I. ürünün fiyatlarını belirlemek,
II. haksız rekabeti engellemek,
III. devletin dış yazışmalarını yapmak

görevlerinden hangilerini üstlendiği söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

10. I. Darünnedve
II. Medrese
III. Acemioğlanlar Ocağı

Yukarıdaki birimlerin hangileri Osmanlı eğitim sistemi içinde yer almaz?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

11. **II. Abdülhamit Dönemi'nde yaşlılar ve kimsesizler için açılan kurum aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Darülbedayi
B) Darülaceze
C) Darüleytam
D) Hilal-i Ahmer
E) Darüşşafaka

12. **Osmanlı Devleti'nde hazine gelirleri arasında yer alan;**

I. ağnam,
II. öşür,
III. avarız

vergilerinden hangileri toprak ile ilgilidir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

13. **Osmanlı Devleti'nde salyaneli eyaletlerin;**

I. vakıf,
II. mukataa,
III. dirlik

gibi toprak türlerinden hangilerinin kapsamında olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

14. "Gül Koklayan Fatih" **resmi aşağıda verilen hangi sanat insanına aittir?**

A) Şeker Ahmet Paşa
B) İbrahim Çallı
C) Osman Hamdi Bey
D) Sinan Paşa
E) Levni

15. **Osmanlı Devleti'nde Mustafa Rakım, Şeyh Hamdullah ve Hafız Osman gibi isimler aşağıdaki sanat alanlarının hangisinde çalışma yapmışlardır?**

A) Minyatür
B) Hat
C) Resim
D) Müzik
E) Edebiyat

yediiklimyayıncılık

ÇÖZÜMLER

1. Osmanlı Devleti'nde sancaklar genellikle isyanları önlemek için Anadolu içlerinden seçilmiştir. Ama Kefe bu genellemenin dışında tutulmuştur. Çünkü Kefe Müslüman bir coğrafyadır.

CEVAP C

2. Osmanlı Devleti'nde ilmiye sınıfı adalet, eğitim ve din işlerinden sorumludur. Askerî konular seyfiye sınıfının ilgilendiği hususlar arasında yer alır.

CEVAP E

3. Mahkeme kararlarının yazıldığı defter türü şeriye sicilleridir.

Divanda alınan kararlar mühimme defterine yazıldığı için tarihçilerin en önemli kaynağı durumundadır. Arazi kayıtları tahrir defterlerine yazılmaktadır. Miras kayıtlarının tutulduğu defter türüne tereke adı verilmektedir. Muhallefat kelime anlamı geride kalan demektir. Ölen kişinin mali durumu kaydedilir.

CEVAP A

4. Osmanlı Devleti'nde I. Meşrutiyet'in ilanı ile rejim anlayışında ilk kez bir değişikliğe gidilmiştir. İkinci Meşrutiyet ilk değildir. Soruda verilen diğer öncüller de idari düzenleme olup bir rejim değişikliğine neden olmamıştır.

CEVAP C

5. Kurtuluş Savaşı'nda olağanüstü bir süreç yaşandığı için ordunun ihtiyaçlarını karşılamak adına Tekâlif-i Milliye Emirleri yayımlanmıştır. Osmanlı Devleti'nde olağanüstü süreçlerde toplanan vergi avarız vergisidir.

CEVAP A

6. Hacı Özbek Camii Erken Dönem Osmanlı mimarisidir dolayısıyla Batı tarzı değildir. III. Ahmet Çeşmesi ve Nur-u Osmaniye Camii Geç Dönem Osmanlı mimari eserleri arasında yer alıp Batı tarzıdır.

CEVAP C

7. Malikâne arazilerinin ihale yolu ile devredilmesi sonucunda elde edilen gelir "muaccele"dir.

Niyabet rüsumu yöneticinin topladığı vergidir. Bistegani ilk Türk-İslam devletlerinde gulam ordusuna verilen maaşın adıdır. Çift resmi Müslümanlardan alınan arazi vergisidir. Aşar ise Müslüman üreticiden alınan ürün vergisidir.

CEVAP B

8. Şeyhülislamlık makamı II. Mahmut Dönemi'nde Bab-ı Meşihat Dairesine dönüştürülmüştür.

CEVAP C

9. Osmanlı Devleti'nde loncanın görevleri arasında;
   - ürün fiyatını belirlemek,
   - haksız rekabeti engellemek yer almıştır.

Devletin dış yazışmalarından reisülküttap sorumludur.

CEVAP D

10. Osmanlı Devleti eğitim sisteminde;
    - medreseler,
    - Acemioğlanlar Ocağı yer alır.

Darünnedve İslam tarihinde istişare için oluşturulmuş bir meclistir.

CEVAP A

11. II. Abdülhamit (İstibdat) Dönemi'nde yaşlı ve kimsesizler için açılan kurum Darülaceze olmuştur.Darüşşafaka Müslüman yoksul öğrenciler için, Darüleytam ise I. Dünya Savaşı'nda yetim çocuklar için kurulmuştur. Darülbedayi tiyatro amaçlı kurulmuştur. Hilal-i Ahmer ise Kızılayın eski adıdır.

CEVAP B

12. Osmanlı Devleti'nin hazine gelirleri arasında yer alan öşür vergisi toprak ile ilgilidir.

Ağnam hayvan sahiplerinden alınan vergi, avarız ise olağanüstü dönemlerde alınan vergilerdendir.

CEVAP B

13. Salyaneli eyaletlerde vergi geliri peşin alınır ve doğrudan hazineye aktarıldı. Osmanlı Devleti'nde geliri doğrudan hazineye aktarılan arazi türü mukataadır. Dirlik sistemi salyanesiz eyaletlerde görülür. Vakıf arazi ise geliri eğitim, ekonomik, sosyal ve dinsel kurumlara aktarılan arazi türüdür.

CEVAP B

14. Dünyaca ünlü "Gül Koklayan Fatih" eseri Sinan Paşa'ya aittir. Osman Hamdi Bey 19. yüzyılda yaşamıştır. İbrahim Çallı ise onun öğrencisidir. Levni, Lale Devri'nin ünlü minyatürcüsüdür. Şeker Ahmet Paşa ise ilk resim sergisini açan kişidir.

CEVAP D

15. Osmanlı Devleti'nde Mustafa Rakım Efendi, Şeyh Hamdullah, Hafız Osman gibi isimler hat alanında çalışmalar yapmışlardır.

CEVAP B

Yediiklim Yayıncılık

ÇÖZÜMLÜ TEST 6

1. **Osmanlı Devleti'nde XVII. yüzyılda yoğun olarak uygulanan beşik ulemalığı;**

I. seyfiye,
II. ilmiye,
III. kalemiye

sınıflarından hangilerinde bozulmalara neden olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

2. **Osmanlı Devleti'nde aşağıdaki kavramlardan hangisi ile ilmiye sınıfının ismi ilişkilendirilmiştir?**

A) Kadil kudat
B) Ehli örf
C) Ehli kalem
D) Emirül ümera
E) Ehli şer

3. **Osmanlı Devleti'nde özellikle mali alanda kullanılan şifreli yazı türü aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Talik
B) Kûfi
C) Siyakat
D) Divani
E) Rika

4. **Osmanlı Devleti'nde, Hz. Muhammed soyundan gelenler arasından seçilip onların her türlü işini gören ve onları devlet kademesinde temsil eden kişilere verilen sıfat aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Hacip
B) Şerif
C) Dayı
D) Emir-i dad
E) Nakibüleşraf

5. **Osmanlı Devleti'nde "Ulah" kelimesi genel olarak aşağıdaki toplumlardan hangisi için kullanılmıştır?**

A) Eflak- Boğdan
B) Ermeni
C) Kırım
D) Hicaz
E) Avusturya

6. **Osmanlı Devleti'nde iltizam sisteminin uygulanmasına bağlı olarak;**

I. merkezî otoritenin zayıflaması,
II. halkın ödediği vergilerin ağırlaşması,
III. toprak ağalığının güçlenmesi

durumlarından hangileri ortaya çıkmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

7. **Aşağıdaki antlaşmaların hangisi sonucunda <u>ilk kez</u> Müslüman bir bölge Osmanlı hâkimiyetinden çıkmıştır?**

A) Karlofça
B) Berlin
C) Küçük Kaynarca
D) Yaş
E) Preveze

8. **Osmanlı Devleti'nde Seyyid Lokman, Matrakçı Nasuh ve Nigâri gibi isimler aşağıda verilen hangi alandaki eserleri ile tanınmışlardır?**

A) Minyatür
B) Hat
C) Tezhip
D) Kakmacılık
E) Mimari

/yediiklimyayincilik

9. **Osmanlı Devleti'nde Batı tarzı eğitim kurumları arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?**

A) Rüştiye
B) Sultani
C) Sıbyan
D) İptidai
E) İdadi

10. **Osmanlı Devleti'nde padişahların görevleri arasında;**

I. üst düzey yönetici atama,
II. savaşa ve barışa karar verme,
III. ülkeyi adaletle yönetme

durumlarından hangileri yer alır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

11. **Osmanlı Devleti'nde ekonomik ve ticari faaliyetlerin düzenlenmesi ile aşağıdakilerden hangisi arasında bağlantı kurulamaz?**

A) Lonca
B) Mekkâri
C) Menzil
D) Ehl-i Hibre
E) Kassam

12. **Osmanlı Devleti'nde yöneten kısmında yer alan aşağıdaki görevlilerden hangisinin mensup olduğu sınıf yanlış olarak verilmiştir?**

A) Nişancı - kalemiye
B) Padişah - seyfiye
C) Defterdar - seyfiye
D) Kazasker - ilmiye
E) Müderris - ilmiye

13. **Osmanlı Devleti'nin yönetim felsefesini açıklayan hakkaniyet çemberinde;**

I. adalet,
II. hâkimiyet,
III. Kızıl Elma

unsurlarından hangileri yer almıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

14. **Osmanlı Devleti'nde;**

I. sadrazam,
II. kazasker,
III. şeyhülislam

gibi Divan üyelerinden hangilerinin kesinlikle Türk ve Müslüman olma zorunluluğu vardır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

15. **Aşağıdaki hükümdarlardan hangisinin tahta çıkışı sırasında hanedan üyeleri arasında taht kavgaları meydana gelmemiştir?**

A) I. Murat
B) Yıldırım Bayezit
C) Fatih Sultan Mehmet
D) Kanuni Sultan Süleyman
E) II. Bayezit

yediiklimyayıncılık

ÇÖZÜMLER

1. Osmanlı Devleti Duraklama Dönemi'nde beşik ulemalığı ile doğmamış çocuğa meslek biçilmiş ve bu durum da Osmanlı eğitim sisteminin bozulmasına yani ilmiye sınıfının yozlaşmasına yol açmıştır. Kalemiye ve seyfiye sınıfları eğitim işleri ile ilgilenmediği için cevap olarak düşünülmemelidir.

CEVAP B

2. Ehl-i şer ilmiye sınıfının tanımlandığı bir kavramdır.
Emir-ül ümera komutan anlamına gelir. Ehli örf seyfiye sınıfının diğer adıdır. Kadı'l kudat ise ilk Türk-İslam devletlerinde şeri hukukun başkanıdır. Ehli kalem kalemiye sınıfının diğer adıdır.

CEVAP E

3. Osmanlılarda mali işlerde kullanılan şifreli yazı türü siyakattir.
Rika, daha çok icazetnamelerde kullanılan yazı türüdür.
Talik, ilmiye sınıfının yoğun olarak kullandığı yazıdır. Divan, divanda kullanılan yazı türüdür.
Kûfi, dinî eserlerde kullanılan yazı türüdür.

CEVAP C

4. Soruda özellikleri verilen görevli Nakibüleşraf'tır.
Hacip, ilk Türk-İslam devletlerindeki sultanın gören göz anlamına gelen yardımcısıdır.
Dayı, Cezayir bölgesini yöneten görevlidir.
Emir-i dad, örfi hukukun sorumlusudur. Şerif, Hicaz bölgesini yöneten yöneticidir.

CEVAP E

5. Osmanlı Devleti'nde Eflak - Boğdan bölgesi Memleketeyn olarak adlandırılmış ve yerel halkı da Ulah kelimesi ile ifade edilmiştir.

CEVAP A

6. İltizam sisteminin yaygınlaşmasıyla ihaleyi alan mültezimler halkın ödediği vergileri artırmış, iltizam yoluyla giderek zenginleşmiş ve bu durum merkezî otoritenin zayıflamasında etkili olmuştur.

CEVAP E

7. 1774 yılında imzalanan Küçük Kaynarca Antlaşması ile ilk kez Müslüman olan bir bölge yani Kırım Osmanlı hâkimiyetinden çıkmıştır.

CEVAP C

8. Osmanlı Devleti'nde minyatür sanatçıları arasında;
   - Seyyid Lokman,
   - Matrakçı Nasuh,
   - Nigâri gibi önemli isimler yer almıştır.

CEVAP A

9. Sıbyan adı verilen okullar mahallî mektep anlamına gelmekte olup Batı tarzı eğitim kurumları arasında yer almamaktadır. Rüştiye ortaokul, sultani ve idadi lise, iptidai sıbyanların yerine açılan "örnek okullar" projesi olup günümüzdeki karşılığı ilkokuldur.

CEVAP C

10. Osmanlı Devleti'nde Devlet-i Aliye'nin başı olan padişahın;
   - üst düzey yönetici ataması yapma,
   - savaş ve barışa karar verme,
   - ülkeyi adaletle yönetme gibi görevleri vardır.

CEVAP E

11. Kassam miras dağıtım işlerine bakan hukuk görevlisidir, ticari faaliyetleri yönlendirme gibi bir özelliği yoktur.
Mekkâri, ticari mal taşıyan birimdir.
Menzil, haberleşme ve ulaşım örgütüdür.
Ehli Hibre, malın kalite kontrol eden görevlidir.
Lonca ise esnaf örgütü olup ticari hayatta etkindir.

CEVAP E

12. Nişancı kalemiye, padişah seyfiye, defterdar kalemiye, imam ilmiye, müderris ilmiye şeklindedir. Dolayısı ile defterdar soruda yanlış eşleştirilmiştir.

CEVAP C

13. Osmanlı devlet yönetimde yer alan hakkaniyet çemberinde;
   - adalet,
   - hâkimiyet,
   - Kızıl Elma ülküsü yer alır.

CEVAP E

14. Osmanlı Devleti'nde ilmiye sınıfının kesinlikle Türk ve Müslüman olma zorunluluğu vardır. İlmiye sınıfının Divandaki önemli temsilcileri arasında;
   - kazasker,
   - şeyhülislam yer alır.

CEVAP D

15. Kanuni Sultan Süleyman tek erkek olduğu için bu dönemde herhangi bir taht mücadelesi meydana gelmemiştir.

CEVAP D

yediiklimyayıncılık

ÇÖZÜMLÜ TEST 7

1. **Osmanlı Devleti'nde Garp Ocakları olarak tanımlanan bölge içerisinde;**

I. Tunus,
II. Cezayir,
III. Trablusgarp

eyaletlerinden hangileri yer almaktadır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

2. **Osmanlı ordusunda yer alan ilk düzenli birlikler aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Azaplar
B) Yeniçeriler
C) Akıncılar
D) Yaya ve müsellemler
E) Yörükler

3. **Osmanlı Devleti'nde devşirme sistemi ilk kez aşağıdaki hangi savaşın kaybedilmesi ile kanunlaşarak düzenli olarak uygulamaya konmuştur?**

A) Koyunhisar Savaşı
B) Sırpsındığı Savaşı
C) I. Kosova Savaşı
D) Ankara Savaşı
E) Niğbolu Savaşı

4. **Balkan topraklarında inşa edilen Mostar Köprüsü'nün mimarı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Mimar Sinan
B) Mimar Hayrettin
C) Mimar Kemalettin
D) Mimar Ahmet
E) Sarkis Balyan

5. **Kapıkulu ordusunu oluşturan aşağıdaki askerî sınıflardan hangisinin "Altı Bölük Halkı" içerisinde yer aldığı söylenemez?**

A) Garipler
B) Ulufeciler
C) Lağımcılar
D) Sipahlar
E) Silahtarlar

6. **Osmanlı Devleti'nde uygulanan;**

I. dirlik,
II. devşirme,
III. malikâne

sistemlerinden hangileri ile padişaha bağlı bir yönetim kadrosu doğrudan oluşturulmak istenmiştir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

7. **Osmanlı Devleti'nde sancak beyi bölgesinde olmadığı dönemlerde yerine vekâleten bakan yönetici aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Müşrif
B) Mütesellim
C) Alay beyi
D) Giray
E) Subaşı

/yediiklimyayıncılık

8. **Mirat'ül Memalik adlı eseri ile ünlü Osmanlı bilim insanı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Piri Reis
B) Seydi Ali Reis
C) Kılıç Ali Paşa
D) Murat Reis
E) Matrakçı Nasuh

9. **Klasik Dönem Osmanlı taşra teşkilatında <u>en küçük</u> idari birim aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Köy
B) Kaza
C) Sancak
D) Liva
E) Eyalet

10. **Osmanlı Devleti'nde kazaskerlik makamı aşağıdaki padişahlardan hangisinin döneminde oluşturulmuştur?**

A) Osman Bey
B) Orhan Bey
C) I. Murat
D) I. Bayezit
E) II. Murat

11. **Osmanlı Devleti'nde padişahların Divanda;**

I. ferman,
II. berat,
III. adaletname

yetkilerinden hangilerini kullandığı söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

12. **Osmanlı ordusunda yer alan aşağıdaki askerî sınıflardan hangisinin ulufe adı verilen maaşı aldığı <u>söylenemez</u>?**

A) Cebeci
B) Lağımcı
C) Humbaracı
D) Akıncı
E) Yeniçeri Ocağı

13. "Sultan-ı İklim-i Rum" **unvanını kullanan Osmanlı padişahı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Osman Bey
B) Orhan Bey
C) I. Murat
D) I. Bayezit
E) II. Murat

Yediiklim Yayıncılık

ÇÖZÜMLER

1. Osmanlı Devleti'nde Garp Ocakları içinde;
   - Tunus,
   - Cezayir,
   - Trablusgarp yer alır.

CEVAP E

2. Osmanlı Devleti'nde ilk düzenli ordu yaya ve müsellem birlikleridir. Orhan Bey Dönemi'nde kurulmuştur.

CEVAP D

3. 1402 Ankara Savaşı'nın kaybedilmesi ve asker sayısının azalması üzerine devşirme kanunu yayımlanmış ve devşirme sisteminde daha düzenli bir sürece geçilmiştir.

CEVAP D

4. Sokullu Mehmet Paşa Dönemi'nde Bosna'da inşa ettirilen Mostar Köprüsü'nün mimarı, Mimar Hayrettin olmuştur.

CEVAP B

5. Altı Bölük adı verilen askerî birim (Garipler, Ulufeciler, Sipahi ve Silahtar) Kapıkulu süvarilerinden oluşmaktadır. Lağımcılar ise Kapıkulunun piyade bölümünde yer almaktadır.

CEVAP C

6. Devşirme sistemi ile doğrudan sultana bağlı bir yönetim kadrosu oluşturulmak istenmiştir. Hatta yönetimde Türkmenlerden ziyade devşirmelere ağırlık verilmesi merkezî otoritenin güçlendirilmesi ile ilgilidir. Dirlik ve malikâne, toprak üzerinde uygulanan sistemler olup doğrudan yönetici yetiştirme amacı güdülmemiştir.

CEVAP B

7. Osmanlı Devleti'nde sancak beyi görev yerinde olmadığı dönemlerde yerine vekâleten bakan kişi müteselimdir.

   Alay beyi, tımarlı sipahinin amiri,

   Giray, Kırım yöneticilere verilen unvan,

   Subaşı, şehirlerin güvenliğini sağlayan komutan, müşrif ise Selçuklulardaki Divan-ı İşrafın başkanıdır.

CEVAP B

8. Hint Deniz Seferlerine de katılmış olan Seydi Ali Reis tarafından yazılan eser Mirat'ül Memalik'tir.

CEVAP B

9. Osmanlı Devleti ülke yönetimi genel olarak; köy, kaza, sancak, liva, eyalet olarak bölümlere ayrılmıştır.

   En küçük birim ise köylerdir.

CEVAP A

10. Osmanlı Devleti'nde ilk defa kazaskerlik makamı I. Murat Dönemi'nde kurulmuştur.

CEVAP C

11. Osmanlı Devleti'nde padişahlarının Divandaki yetkileri arasında;
   - ferman,
   - berat,
   - adaletnameler yer alır.

CEVAP E

12. Osmanlı Devleti'nde ulufe adı verilen maaş merkez ordusuna verilmektedir. Akıncılar ise yardımcı kuvvetler arasında yer alıp eyaletlerde görev almaktadır.

CEVAP D

13. Niğbolu Savaşı'nın kazanılması ile Sultan-ı İklim-i Rum unvanını alan padişah I. Bayezit olmuştur.

CEVAP D

/yediiklimyayincilik

1. Osmanlı Devleti, tebaasından olan Hristiyan ailelerden devşirme sistemiyle alınan çocukları eğiterek bunların asker olmasını veya devletin önemli kademelerinde yer almasını sağlamıştır.

Buna göre, açıklaması verilen uygulama aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kul sistemi B) Ekber ve erşet
C) Millet sistemi D) Pençik sistemi
E) İkta sistemi

2. "Osmanlı Devleti'nin fethettiği bölgelerde uyguladığı bu siyaset ile başta Bosna ve Hersekliler gibi bazı Balkan toplulukları Türk-İslam kültürünü benimsemişlerdir." **diyen bir tarihçi, Osmanlı Devleti'nde uygulanan hangi politikanın önemine vurgu yapmıştır?**

A) Kul sistemi B) Töre
C) İstimalet D) Millet sistemi
E) Fiskalizm

3. **Osmanlı Devleti'nin kendinden önceki Türk-İslam devletlerine göre daha uzun ömürlü olmasında;**

I. ülkeyi hanedan üyeleri arasında paylaştırmaması,
II. merkezî otoritesini güçlü tutması,
III. fethettiği bölgelerde iskân, istimalet, devşirme ve tımar gibi sistemler uygulaması

durumlarından hangileri etkili olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

4. **Aşağıdakilerden hangisi İstanbul'un tarih boyunca aldığı isimlerden biri değildir?**

A) Dersaadet B) Asitane C) İslambol
D) Konstantiniyye E) Bitinya

5. Osmanlı Devleti'nde Mihaloğlu, Malkaçoğlu, Evrenosoğlu gibi önemli aileler sınır boylarında oturur ve düşmana karşı keşif hareketi yaparak sınır komşuları olan devletlerin durumları hakkında rapor verir ve ilk saldırıyı da gerçekleştirirlerdi.

Buna göre yukarıda bahsedilen Osmanlı askerî sınıfı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Deliler B) Yörükler C) Akıncılar
D) Sakalar E) Cebeciler

6. **Osmanlı Devleti'nde hangi padişah döneminde, şehzadelerin sancağa çıkma usulünden vazgeçilmiştir?**

A) I. Ahmet B) III. Mehmet C) II. Selim
D) II. Mahmut E) I. Murat

7. **Aşağıdakilerden hangisi salyaneli (yıllıklı) eyaletlerden biri değildir?**

A) Mısır B) Tunus C) Cezayir
D) Karaman E) Trablusgarp

8. **Osmanlı Devleti uygulamış olduğu dirlik (tımar) sistemi ile aşağıdakilerden hangisini hedeflememiştir?**

A) Merkez ordusunun asker ihtiyacını karşılamak
B) Düzenli vergi toplamak
C) Bölgenin güvenliği sağlamak
D) Devlet memurunun maaşını ödemek
E) Toprağı işleyerek üretimde sürekliliği sağlamak

/benimhocam

9. Osmanlı padişahlarından I.Murat Dönemi'nde sınırların genişlemesiyle birlikte ilk Türk-İslam devletlerinde kullanılan gulam sistemine benzeyen bir sistem oluşturulmuştur. Buna göre savaş esirlerinin beşte biri alınıp bu kişilere Türk-İslam terbiyesi verilmiş ve bu bu terbiyeden geçen kişiler daha sonra askerî sınıfa ve devlet yönetimine dâhil edilmiştir.

Buna göre, paragrafta anlatılan askere alma sistemi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Pençik B) Narh C) Tımar
D) Devşirme E) Millet

10. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı ordu teşkilatının Kapıkulu piyade sınıfında yer almaz?**

A) Lağımcılar B) Akıncılar
C) Humbaracılar D) Yeniçeriler
E) Topçular

11. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde bozulan askerî teşkilat için yapılan ıslah çalışmaları arasında gösterilemez?**

A) Teknik subay okullarının açılması
B) Batılı mühendis subayların getirilmesi
C) Nizam-ı Cedit adında yeni bir ordu kurulması
D) Yeniçeri Ocağının kaldırılması
E) Ekber ve erşet sisteminin getirilmesi

12. **Osmanlı Devleti'nde kamu görevlilerinin haksız yollarla elde ettikleri gelir veya emlakın bir kısmına ya da tamamına devlet tarafından el konulmasına ne isim verilmiştir?**

A) İstimalet B) Müsadere C) Pençik
D) Çiftbozan E) İcazetname

13. • Sadrazam
• Reisülküttab
• Defterdar
• Şeyhülislam

Osmanlı Devleti'nde yukarıda verilen Divan-ı Hümayun üyeleri, Divan kaldırıldıktan sonra dönüşüme uğramıştır.

Buna göre, aşağıda verilenlerden hangisi bu dönüşüm sonrası aldığı isimlerden biri değildir?

A) Başvekâlet
B) Hariciye Nazırlığı
C) Bab-ı Meşihat Dairesi
D) Maliye Nazırlığı
E) Nizam-ı Cedit

14. **Osmanlı Devleti'nde bir tayin işlemini veya birine vazife verildiğini gösteren ve üzerinde padişah tuğrası bulunan belge aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Beratname B) Ferman C) Ahitname
D) Kanunname E) Adaletname

15. **Osmanlı Devleti'nde kanunlarla belirlenen idari, askerî ve mali konulardaki kuralların çiğnenmesi hâlinde uygulanan ceza hükümlerine ne isim verilmiştir?**

A) Beratname B) Yasakname C) Ahitname
D) Müsadere E) Adaletname

16. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'ndeki kadıların görevlerinden biri değildir?**

A) Adli ve idari işlere bakar.
B) Belediye işlerinden sorumludur.
C) Nikah, miras, boşanma gibi konularda hüküm verir.
D) Divan-ı Hümayuna başkanlık eder.
E) Noterlik ve vakıfların işleyişi ile ilgili konuları karara bağlar.

/benimhocam

17. "Kiliseleri ve kutsal yerleri ziyarete gelen Ermeni toplumu, Zemzem denilen su yerine panayırlarına ve diğer mabet ve kutsal yerlere vardıklarında, devletin yönetim görevlilerinden ve başkalarından hiç kimse karışmayacak ve rahatsız etmeyecektir. Her kim karışır, rahatsız eder, değiştirir ve bozarsa, hükümdarların yardımcısı olan Allah'ın katında suçlular takımından sayılsınlar."

Yavuz Sultan Selim'in Osmanlı idaresine giren Ermeniler için yayımladığı bu emir, aşağıda verilen belge türlerinden hangisine aittir?

A) Ahitname B) Amanname
C) Müsadere D) İcazetname
E) Adaletname

18. **Osmanlı Devleti'nde Ahmet Cevdet Paşa başkanlığında hazırlanan Medeni Kanun aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Tanzimat Fermanı
B) Kanunuesasi
C) Islahat Fermanı
D) Sened-i İttifak
E) Mecelle

19. Osman Gazi'nin yanına gelen bir Germiyan tüccarı Osman Gazi'ye: "Her kim pazara mal getirirse, ondan akçe alayım." demiştir. Osman Gazi: "Adam, pazara gelenlerden alacağın var mı ki, akçe alasın?" diye sorunca tüccar: "Bu bir gelenektir. Her yerde yük başına padişah için alınır." demiştir.

Bu metinde geçen diyaloğa göre Osman Gazi Dönemi'nden itibaren alınmaya başlanan vergi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bac B) Avarız C) Öşür
D) Cizye E) Haraç

20. **Osmanlı Devleti'nin hüküm sürdüğü süre içinde, farklı unsurları barış ve huzur içerisinde yaşattığı için Osmanlı Klasik Dönemi Batı'da hangi isimle anılmıştır?**

A) Turkuveri B) Osmanlı Barışı
C) Pax Hazaria D) Millet Sistemi
E) Devlet-i Aliyye

21. **Osmanlı Devleti uyguladığı iskân siyaseti ile;**

I. fethedilen yerleri Türkleştirmeyi,
II. boş arazilerin nüfus ve tarımla canlandırmayı,
III. kırsal kesimlere ekonomik hareketlilik kazandırmayı

durumlarından hangilerini amaçlamıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

22. Macar tarihçi Lajos Fekete (Loyaş Fekete): "Türkler, Macar halkına iş imkânları sağlamış, dinlerini ve kültürlerini yaşamaları konusunda serbest bırakmıştır." demiştir.

Bu durum Osmanlının uyguladığı hangi politikanın bir sonucudur?

A) Millet sistemi B) Töre
C) İstimalet D) Pençik
E) Devşirme

23. **Osmanlı Devleti'nde uygulanan vakıf sistemi;**

I. boş ve ıssız yerlerin iskâna açılması,
II. toplumda dayanışma ve yardımlaşma kültürünün yerleşmesi,
III. fethedilen bölgelerin imar edilmesi ve konargöçerlerin şehir medeniyetine ulaşması

amaçlarından hangilerine yöneliktir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

24. **Osmanlı Devleti'nde fakirlere ve medrese öğrencilere sıcak yiyecek dağıtmak amacıyla açılan hayır kurumu aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Sebil B) İmarethane C) Kapan
D) Han E) Ribat

/tarihhocam

1. Osmanlı Devleti kuruluşundan itibaren Hristiyan ailelerden alınan çocukları eğiterek bunların asker veya devletin önemli kademelerinde yer almasını sağlamıştır. Bu uygulamaya **"Kul Sistemi"** adı verilmiştir. Bu sistemde yetişen kişiler, devlet yönetiminde sadrazamlığa kadar yükselmiştir.

Cevap: A

2. **İstimalet;** Osmanlı Devleti fethettiği yerlerde yaşayan gayrimüslim halka uyguladığı hoşgörü ve adalet politikasının genel adıdır. **"Gönül alma"** olarak da adlandırılan bu politika sayesinde gayrimüslimlerin ayin ve ibadetlerine karışılmamış, o zamana kadar kendilerinden yüksek oranlarda alınan vergileri düşürülmüş ve ticari hayatına müdahalede bulunulmamıştır. Bu durum başta Bosna ve Hersekliler olmak üzere bazı Balkan topluluklarının Türk-İslam kültürünü yakından tanımasına ve benimsemesine neden olmuştur.

Cevap: C

3. Osmanlı Devleti'nin kendinden önceki Büyük Selçuklu, Anadolu Selçuklu, Gazneli ve beyliklerden daha uzun ömürlü olmasında; ikili teşkilatın kaldırılması, ülkenin hanedan üyeleri arasında paylaştırılmaması, güçlü bir merkezî otoritenin kurulması ve bunun taşrada dâhil uygulanması, fethedilen yerlerde iskân, istimalet, kul sistemi (devşirme) ve tımar sistemlerinin uygulanarak bölgeye yerleşilmesi etkili olmuştur.

Cevap: E

4. Osmanlı padişahlarının payitaht olarak adlandırdıkları İstanbul, tarih boyunca **Dersaadet**, **Asitane**, **İstanbol**, **İslambol**, **Konstantiniyye** ve **Konstantinapolis** gibi birçok isimle anılmıştır. Bitinya ise Yalova, Bartın, İzmit, Bilecik gibi bölgelerin Bizans İmparatorluğu Dönemi'ndeki genel adıdır.

Cevap: E

5. Osmanlı Devleti'nin kuruluşundan itibaren birçok aile devlete hizmet etmiştir. Bunlar içinde özellikle Mihaloğulları, Malkoçoğulları, Evrenosoğulları, Turahanoğulları gibi akıncı aileler sınır boylarında oturur keşif hareketi yapar ve düşmana ilk saldırıyı gerçekleştirirdi. Osmanlıda bu askerî gruba **Akıncılar** adı verilmiştir.

Cevap: C

6. Osmanlı padişahlarından III.Mehmet Zamanı'nda şehzadelerin sancağa çıkması uygulamasına son verilmiş, böylece şehzadeler Topkapı Sarayı'nda odalara hapsedilerek illere veya taşraya vali veya asker olarak gönderilmemiştir. Bu da devlet işlerinde tecrübesiz padişahların yetişmesine neden olmuştur.

Cevap: B

7. Osmanlı idari teşkilatında eyaletler vergi düzeni esas alınarak salyaneli (yıllıklı) ve salyanesiz (yıllıksız) olmak üzere ikiye ayrılmıştır. Bunların dışında iç işlerinde serbest dış işlerinde merkeze bağlı imtiyazlı (ayrıcalıklı) bazı eyaletlerde vardır. Salyaneli (yıllıklı) eyaletler merkez İstanbul'dan uzak olup tımar sisteminin uygulanmadığı onun yerine ise iltizam (ihale yolu ile vergi toplama) sisteminin uygulandığı yerlerdir. Mısır, Bağdat, Tunus, Cezayir, Habeşistan (Etiyopya), Yemen ve Trablusgarp salyaneli eyaletler arasında iken Karaman salyanesiz eyaletler arasında yer almıştır.

Cevap: D

8. Osmanlı Devleti uygulamış olduğu dirlik (tımar) sistemi ile toprağın boş kalmasını engelleyerek üretimde sürekliliği sağlamak, düzenli vergi toplayarak, devlet memuru ve askerin maaşını ödemek ve burada yetiştirilen asker ile de bölgenin güvenliğini sağlamayı amaçlamıştır. Uygulanan bu sistemde ise yetişen askerler bölgede kalırdı. Bu yüzden merkez ordusunun ihtiyacı tımar sistemden karşılanmazdı.

Cevap: A

9. **Pençik Sistemi,** Osmanlı Devleti padişahlarından I.Murat Zamanı'nda uygulamaya konulan esir edilmiş beş askerden birinin askere alındığı sistemdir. Bu sisteme giren esir askere önce Türk-İslam âdetleri öğretilir, daha sonra Acemi Oğlanlar Ocağına alınır ve burada yedi-sekiz yıl eğitim verildikten sonra Kapıkulu Ocaklarında göreve başlatılırdı. Bu sistem ilk Türk-İslam devletlerinde uygulanan gulam sisteminin geliştirilmiş hâlidir.

Cevap: A

10. Osmanlı ordu teşkilatı kara kuvvetleri ve deniz kuvvetleri şeklinde ikiye ayrılmıştır. Kara Kuvvetleri ise Kapıkulu askerleri, eyalet askerleri ve yardımcı kuvvetler olarak sınıflara ayrılır. Kapıkulu askerleri ise, kapıkulu piyadeleri (yaya) ve kapıkulu süvarileri (atlı) olarak kendi içinde bir kez daha ayrılır. Kapıkulu piyadelerini Acemi Oğlanlar Ocağı, Yeniçeri Ocağı, Cebeci Ocağı, Topçu Ocağı, Top Arabacıları Ocağı, Lağımcı Ocağı, Humbaracı Ocağı ve Bostancı Ocağından oluşur. Ordunun önünden giderek keşif yapan akıncılar ise eyalet askerleri sınıfında yer almaktadır.

Cevap: B

/benimhocam

11. Osmanlı Devleti'nde ordu XVI. yüzyıldan itibaren özellikle devşirme usulüne aykırı olarak Kapıkulu Ocağına eğitimsiz ve başıboş kimselerin girmesiyle bozulmaya başlamıştır.Merkezdeki bu bozulmaların yanında taşrada eyalet kuvvetlerinin de bozulmasıyla ordu eski gücünü kaybetmiştir.Bunun üzerine XVII. yüzyıldan itibaren orduyu ıslah etme çalışmaları başlamıştır. I.Mahmut Zamanı'nda Batılı devlet adamları getirilerek topçu ocağı ıslah edilmiş ve teknik subay okulu açılmıştır. III. Selim Zamanı'nda Nizam-ı Cedid adında bir ordu kurulurken, II.Mahmut ise Yeniçeri Ocağını kaldırarak yerine Asakir-i Mansure-yi Muhammediye adında yeni bir ordu kurmuştur. I.Ahmet Zamanı'nda çıkarılan ekber ve erşet sistemi ise hanedanın en büyük ve en akıllı erkek üyesinin tahta geçmesi ile ilgilidir. Bu sistemin Osmanlı askerî sınıfında yapılan ıslah çalışmaları ile herhangi bir ilgisi yoktur.

Cevap: E

12. Osmanlı Devleti'nde kamu görevlilerinin haksız yollarla elde ettikleri gelir veya emlakın bir kısmına ya da tamamına devlet tarafından el konulmasına **"Müsadere"** denilmiştir. İlk defa Fatih Sultan Mehmet (II.Mehmet) Zamanı'nda uygulanan bu sistem, önce II.Mahmut Zamanı'nda kısmen daha sonra ise Sultan Abdülmecid Zamanı'nda tamamen kaldırılmıştır.

Cevap: B

13. II.Mahmut Dönemi'nde Divan-ı Hümayun kaldırılınca, Sadrazamlık; Başvekâlete, Reisülküttablık; Hariciye Nazırlığına, Defterdarlık; Maliye Nazırlığına, Şeyhülislamlık ise Bab-ı Meşihat Dairesine dönüşmüştür. Nizam-ı Cedit ise III.Selim Zamanı'nda yapılan ıslahatlar ve yeni kurulan Batı tarzı ordunun genel adıdır.

Cevap: E

14. Osmanlı Devleti'nde tayin işleminin ya da birine bir vazife verildiğini gösteren belgelere **berat** adı verilmiştir. Beratnamelerde padişahın tuğrası yer almıştır.

Cevap: A

15. Osmanlı Devleti'nde yasakların çiğnenmesi hâlinde uygulanacak cezaları ve kuralları gösteren belgelere **yasakname** denilmiştir. Yasaknamelerde idari, askerî ve mali alanlarda uygulanacak ceza hükümlerine yer verilmiştir.

Cevap: B

16. Osmanlı Devleti'nde Divan-ı Hümayuna Fatih Sultan Mehmet'e kadar padişahlar, Fatihle beraber ise sadrazamlar (vezir-i azam) başkanlık etmeye başlamıştır.

Cevap: D

17. Yavuz Sultan Selim kiliseleri ve kutsal yerleri ziyaret eden Ermeni toplumuna hiç kimsenin karışmayacağını rahatsız etmeyeceğini **"Amânname"** adında bir belge ile duyurmuştur.

Cevap: B

18. **Mecelle;** Osmanlı Devleti'nde **Ahmet Cevdet Paşa** başkanlığında İslam hukuku esas alınarak hazırlanmış bir medeni kanundur.

Cevap: E

19. Osman Bey Dönemi'nden itibaren uygulamaya konulan pazar vergisi **"Bac"**dır.

Cevap: A

20. Osmanlı Devleti hüküm sürdüğü süre içinde farklı unsurları barış ve huzur içerisinde yaşattığı için Osmanlı Klasik Dönemi için Batı'da **"Osmanlı Barışı"** deyimi kullanılmıştır.

Cevap: B

21. İskânın kelime anlamı yurtlandırma veya bir yere yerleştirmedir. Osmanlı Devleti'nde uygulanan iskân siyaseti sayesinde hem devletin gelişmesi hem de fethedilen yerlerin Türkleştirilmesi sağlanmıştır. Bu uygulama ile boş yerler canlandırılırken kırsal kesimlere de ekonomik hareketlilik kazandırılmıştır.

Cevap: E

22. Osmanlı Devleti, iskân siyasetinin yanında fethedilen bölgelerin halkına istimalet politikası (gönül alma) uygulayarak onlara iyi davranmış, can ve mal güvenliklerini sağlamış, dini ayin ve ibadetlerinde ise serbest bırakmıştır. Bu sayede birçok Balkan halkı İslamiyet'i seçmiştir. Bu dönemlerde yaşayan seyyah ve tarihçiler de eserlerinde Osmanlının uyguladığı istimalet politikasından övgüyle bahsetmiştir.

Cevap: C

23. Vakıflar, İslam ülkelerinin toplum ve kültür hayatında önemli bir rol oynayan hayır kurumlarıdır. Bir kişi veya grubun mülkünü hiçbir menfaat beklemeden toplumun hizmetine sunmasıdır. Bu sayede cami, mescit, darüşşifa, medrese, mektep, tekke, zaviye, sebil, çeşme, han, hamam ve külliyeler yapılmıştır. Osmanlı fethettiği bölgeleri bu sistemle İslamlaştırmış, boş ve ıssız yerleri iskâna açmış, konargöçerleri şehir medeniyetine ulaştırmıştır. Ayrıca medreselerde üretilen bilgileri halka ulaştırarak toplumda kültür birliğini de sağlamaya çalışmıştır.

Cevap: E

24. Osmanlı Devleti'nde fakirlere ve medrese öğrencilerine sıcak yiyecek dağıtmak amacıyla imarethaneler (aşevi) kurulmuştur.

Cevap: B

benimhocam

1. **Osmanlı Devleti'nde oluşturulan Lonca Teşkilatının, ihtiyaç duyulduğunda gerekli mesleki yeterliliğe sahip olan kişilere dükkân açmasını sağlaması aşağıdakilerden hangisi ile ilgilidir?**

A) Ehl-i hibre B) İltizam
C) Gedik hakkı D) İaşecilik
E) Narh

2. **Osmanlı Devleti'nde uygulanan çifthane sistemi içinde toprağı üç yıl üst üste ekmeyen köylüden ceza olarak hangi vergi alınmıştır?**

A) Öşür B) Haraç C) Avarız
D) Çiftbozan E) Cizye

3. **Osmanlı Devleti'nin Klasik Dönemi'nde tüketiciyi korumaya yönelik tedbirler arasında;**

I. standardizasyon,
II. narh sistemi,
III. toptancı hâlleri

durumlarından hangileri yer alır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

4. **Osmanlı Devleti'nde padişah malının mutlak vekili olup sadrazama karşı sorumlu olan divan üyesi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Vezir B) Defterdar
C) Veziriazam D) Kazasker
E) Nişancı

5. **Osmanlı Devleti'nde demirden ya da tunçtan, yuvarlak ve içi boş biçimde dökülüp içine patlayıcı maddeler doldurularak havan topuyla ya da el ile atılan bombalar yapan askerî sınıf aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Cebeci Ocağı B) Akıncılar Ocağı
C) Humbara Ocağı D) Yeniçeri Ocağı
E) Topçu Ocağı

6. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde yer alan örfi vergiler arasında bulunmaz?**

A) Avarız B) Cizye C) Çiftbozan
D) Ağnam E) Bac

7. **Osmanlı Devleti'nin topraklar üzerinde tek tip bir vergi düzeninin olmamasında,**

I. fethedilen bölgelerin coğrafi şartları,
II. birlikte yaşamaya başlanılan milletlerin etnik ve kültürel özellikleri,
III. halkın sosyal ve ekonomik yapısı

durumlarından hangileri etkili olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

8. **Osmanlı Devleti'nin XVI. yüzyıldan itibaren Fransa, İngiltere ve Hollanda gibi devletlere kapitülasyonlar vermesi;**

I. Coğrafi Keşiflerin olumsuz etkilerini azaltmak,
II. Avrupalı tüccarları Doğu Akdeniz limanlarına çekerek ticaret yapmalarını sağlamak,
III. siyasal dostluklar kurmak

amaçlarından hangilerine yöneliktir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

/benimhocam

9. **Osmanlı Devleti'nde XVI. yüzyılın sonlarına doğru tımar sisteminin bozulması;**

I. taşrada güvenlik sorununun ortaya çıkmasına,

II. köylü ve sipahilerin toprağı bırakıp şehirlere göç etmesine,

III. üretimin azalmasına ve ordunun ihtiyaçlarının merkez hazineden karşılanmasına

durumlarından hangilerine neden olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II

D) I ve III E) I, II ve III

10. **Osmanlı Devleti'nde vergi kaynaklarının işletilmesinin açık artırma usulü ile belli bir süreliğine kişilere verildiği sisteme ne isim verilmiştir?**

A) İltizam sistemi B) Kul sistemi

C) Millet sistemi D) Pençik sistemi

E) Tımar sistemi

11. **Osmanlı Devleti, iltizam ihalesi alan mültezimlerin sık sık değişmesi ve mültezimlerin daha fazla kâr sağlamak amacıyla vergi kaynaklarını talan etmeye başlaması üzerine bu durumu engellemek ve vergi devamlılığını sağlamak amacıyla vergi kaynaklarının mültezimlere ömür boyu verilmesi anlamına gelen hangi sisteme geçmiştir?**

A) Tımar sistemi B) Malikâne sistemi

C) Kul sistemi D) Millet sistemi

E) Hakkaniyet çemberi

12. **Osmanlı Devleti'nde silahların bakım ve onarımından sorumlu askerî sınıf aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Lağımcılar B) Yeniçeriler

C) Sakalar D) Cebeciler

E) Akıncılar

13. **Yapımına XV. yüzyılda başlanan ve XIX. yüzyıla kadar devlet işlerinin yürütüldüğü *Saray-ı Cedide-i Amire* veya *Saray-ı Hümayun* olarak da adlandırılan Osmanlı sarayı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Dolmabahçe B) Topkapı

C) Çırağan D) İshak Paşa

E) Beylerbeyi

14. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde örgün eğitim kurumlarından biri değildir?**

A) Enderun B) Harem

C) Sıbyan mektebi D) Cami

E) Medrese

15. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde eğitimin bozulma nedenleri arasında gösterilemez?**

A) Yöneticilerin bilim alanındaki çalışmalara desteğinin azalması

B) Felsefe ve mantık gibi akli ilimlerden vazgeçilmesi

C) Medreselerin kendi iç müfredatının gelişmeyi zorlaştırması

D) Batı'da eğitim alanında görülen gelişmelerin takip edilememesi

E) II.Murat tarafından Enderun Mektebinin açılması

16. • Fatih Sultan Mehmet Dönemi'nin önemli hekim ve bilim insanıdır.

• *Risalet'ün Nuriyye* ve *Maddetül Hayat* adlı eserleri vardır.

• Mikrop teorisini bulan kişi ve ilk kanser araştırmacısıdır.

Yukarıda tanıtılmaya çalışılan Osmanlı bilim insanı kimdir?

A) Sabuncuoğlu Şerafettin

B) Akşemsettin

C) Ali Kuşçu

D) Takiyyüddin Mehmet

E) Lagari Hasan Çelebi

benimhocam

17. "Hastalıkların insanlarda teker teker meydana geldiğini sanmak hatadır. Hastalık insandan insana bulaşmak suretiyle geçer. Bu bulaşma ise gözle görülemeyecek kadar küçük fakat canlı tohumlar vasıtasıyla olur." **diyerek Pasteur'dan yüzyıllar önce mikrop teorisini ortaya atan ve Fatih Sultan Mehmet'in de hocalığını yapan bilim insanı kimdir?**

A) Hezarfen Ahmet Çelebi
B) Akşemsettin
C) Marco Paşa
D) Sabuncuoğlu Şerafettin
E) Kâtip Çelebi

18. • Osmanlı bilim tarihinin en büyük astronomudur.
• Osmanlının ilk rasathanesini III.Murat Dönemi'nde İstanbul'da inşa ettirmiştir.
• Ekinoksları belirlemek için *Zat-ül Evtar* adlı bir rasat aleti icat etmiştir.

Yukarıda tanıtılmaya çalışılan Osmanlı bilim insanı kimdir?

A) Hezarfen Ahmet Çelebi
B) Piri Reis
C) Takiyyüddin Mehmet
D) Kâtip Çelebi
E) Ali Kuşçu

19. **Osmanlı Devleti ile ilgili çalışmalarıyla tanınmış olan ve 25'ten fazla kitap, 300'den fazla makale ile ömrünü tarih araştırmalarına vakfeden *Tarihçilerin Kutbu* ünvanlı tarihçi yazar kimdir?**

A) Prof. Dr. İsmail Hakkı Uzunçarşılı
B) Prof. Dr. Halil İnalcık
C) Ord. Prof. Dr. Mehmet Fuat Köprülü
D) Prof. Dr. İbrahim Kafesoğlu
E) Ord. Prof. Dr. Gazi Yaşargil

20. "Eğer iki kişi birbirine yapışıp yakasını yırtarsa, kadı bu kişileri yalnızca uyarsın, ceza uygulamasın. Eğer birbirlerinin saçını ve sakalını yolarlarsa, bunlardan 20 akçe alınsın. Bu kişiler fakirlerse bu ceza 10 akçeye düşürülsün."

Kanuni Sultan Süleyman Dönemi'ne ait bu hüküm aşağıda verilen belge türlerinden hangisine aittir?

A) Kanunname
B) Amanname
C) Ahitname
D) Müsadere
E) Beratname

21. **Osmanlı Devleti'nde saray ve yönetici sınıfa sanatsal üretim sağlayan ve saraya bağlı kurumlarda çalışan mimarlar, nakkaşlar, halıcılar ve sanatkârlar gibi iş bilen kimseleri bünyesinde barındıran esnaf örgütüne ne isim verilmiştir?**

A) Lonca Teşkilatı
B) Ehl-i Hiref
C) Sanayi Nefise Mektebi
D) Ehl-i Hibre
E) Ahiler

22. **Osmanlı Devleti'nde Kanuni Sultan Süleyman'ın Macaristan ve Irak Seferleri ile Barbaros Hayreddin Paşa'nın deniz seferlerini *Beyan-ı Menazil-i Sefer-i Irakeyn ve Süleymanname* adlı eserleri ile minyatürleştiren ünlü nakkaş kimdir?**

A) Nakkaş Osman
B) Levni
C) Matrakçı Nasuh
D) Nigari
E) Nakkaş Sinan

23. **Osmanlı Devleti'nde 1874 yılında ilk resim sergisini açan ve *Bursa Manzaraları, Talim Yapan Erler, Narlar ve Ayvalar ve Tepe Üzerindeki Kale* gibi eserler yapan dünyaca ünlü ressam kimdir?**

A) Şeker Ahmet Paşa
B) İbrahim Çallı
C) Osman Hamdi Bey
D) Mihri Müşfik
E) Mustafa Itri Efendi

24. "3000 kese mal harcayıp öyle yeni bir saray yapmıştır ki Âdem Devri'nden beri dünyanın mimar ve mühendisleri öyle gönül açıcı bir saray yapmamışlardır. Dünya seyyahları bu dünya yüzünde benzerini görmemiş zira deniz kıyısında olup iki tarafı deniz, kuzey tarafı Karadeniz, doğu yönü Akdeniz ve güney tarafı Ayasofya Camisi'dir."

Evliya Çelebi'nin vermiş olduğu bu bilgiler hangisiyle ilgilidir?

A) Beylerbeyi
B) Dolmabahçe
C) Galata
D) Yıldız
E) Topkapı

/benimhocam

1. Osmanlı Devleti'nde şehirlerdeki ekonomik faaliyetler belirli şartlara bağlandığı için her isteyen zanaate ve ticarete atılamazdı. Şehirlerde plansız iş yeri açmayı önlemek ve bölgeler arasında ekonomik dengeyi sağlamak için çeşitli tedbirler alınmıştır. Bu tedbirlerden biri de gedik hakkıdır. Gedik hakkı, ihtiyaç duyulduğunda gerekli mesleki yeterliliğe sahip olan kişilerin dükkân açma hakkıydı. Gedik hakkı sayesinde ticaret, tarım ve sanayide dengeler korunmuş ve ekonomik düzenin devamlılığı sağlanmıştır.

Cevap: C

2. **Çifthane sistemi;** toprağın mülkiyetini devlete, kullanma hakkının ise köylülere ait olduğu bir sistemdir. Bu sistemde köydeki her bir aileye bir çift öküzün işleyebileceği kadar arazi verilirdi. Bu sistemde olan köylüler toprağı sebepsiz yere ekmemezlik yapamazdı. Köylüler toprağı üç yıl üst üste mazeretsiz bir şekilde ekmezse, köylünün elinden toprak alınır ve başkasına verilirdi. Ayrıca ceza olarak da kendisinden çiftbozan vergisi alınırdı.

Cevap: D

3. **Osmanlı Devleti'nin Klasik Dönemi'nde** sanayi ve tarım ürünlerinin aynı özellik ve kalitede tüketiciye ulaştırılmasına **"Standardizasyon"**, fiyatların önceden belirlenerek esnafın belirlenen fiyatların üzerinde satış yapmasına izin verilmemesine **"Narh Sistemi"** ve şehre gelen tarım ürünlerinin **kapan** adı verilen toptancı hallerine getirilerek tüketicinin talebine sunulması, tüketiciyi korumak için alınan tedbirler arasında yer almıştır.

Cevap: E

4. Osmanlı Devleti'nde Çandarlı Kara Halil Paşa ve Karamanlı Rüstem Paşa tarafından maliye teşkilatı kurulmuştur. Bu teşkilatın başında defterdar bulunurdu. İlk kez I.Murat Zamanı'nda bahsi geçen defterdar, sadrazama karşı sorumlu olup padişahın malının mutlak vekili sayılmıştır.

Cevap: B

5. **Humbara**, demir ve ya tunçtan dökülmüş el bombası anlamına gelir. XVI. yüzyılda Osmanlı askerî sınıfına dâhil edilen Humbara Ocağı II.Abdülhamit Dönemi'ne kadar varlığını sürdürmüştür.

Cevap: C

6. **Şeri vergiler;** İslam'ın almasını kesinleştirdiği, Hz.Muhammed ve Dört Halife Dönemi'nden itibaren halktan alınan vergilerdir. Bu vergiler öşür, haraç, cizye ve zekâttır. Cizye ise gayrimüslimlerin askere gitmemeleri karşılığında ödediği vergidir.

Cevap: B

7. Osmanlı Devleti'nin toprakları üzerinde tek tip vergi düzeni yoktu. Fethedilen bölgelerin coğrafi şartları, etnik ve kültürel özellikleri ile sosyal ve ekonomik yapısı dikkate alınarak vergi konusunda ayrı ayrı düzenlemeler yapılırdı. Örneğin, tamamı Müslüman olan bir bölgeden cizye ve haraç alınmadığı gibi fethedilen bölgelerde yıllarca halkın alışmış olduğu vergiler ve farklı vergi tiplerine dokunulmaması gösterilebilir.

Cevap: E

8. Osmanlı Devleti XVI. yüzyıldan itibaren Coğrafi Keşiflerin olumsuz etkilerini azaltmak, (Akdeniz limanlarının önemini kaybetmesi ile Osmanlı gümrük gelirlerinin azalması ve yeni ticari yolların keşfedilmesiyle İpek ve Baharat Yolu'nun öneminin azalması) Avrupalı tüccarların tekrar Doğu Akdeniz limanlarında ticaret yapmasını sağlamak ve siyasal dostluklar kurmak amacıyla, önce Fransa'ya daha sonra İngiltere ve Hollanda gibi diğer Avrupa ülkelerine kapitülasyonlar (ayrıcalıklar) vermiştir.

Cevap: E

9. XVI. yüzyılın sonlarına doğru bozulmaya başlayan tımar sistemi, XVII. yüzyılda da bozulmaya devam etmiştir. Özellikle tımarların ehil olmayan kişilere verilmesi, rüşvet ve adam kayırma gibi nedenler sistemin bozulmasına sebep olmuştur. Tımar sisteminin bozulmasıyla güvenlik sorunu ortaya çıkmış, köylüler ve sipahiler toprağı bırakıp şehirlere göç etmişlerdir. Bu durum üretimin azalmasına ve ordunun ihtiyaçlarının merkez hazineden karşılanmasına sebep olmuş ve bu nedenle de bütçe açıkları artmıştır.

Cevap: E

10. Osmanlı Devleti XVI. yüzyıldan sonra iltizam sistemine geçmiştir. Bu sistem devletin vergi kaynaklarının yani mukataaların işletilmesinin açık artırma usulü ile belli bir süreliğine mültezim adı verilen görevlilere verilmesidir. Bu sistemin amacı hazineye acil ve hızlı bir şekilde nakit para girişi sağlamaktır.

Cevap: A

11. Osmanlı Devleti tımar sisteminin bozulmasından sonra iltizam sistemine geçmiştir. Bu sistemde mukataa topraklarının geliri açık artırma (ihale) ile mültezim adı verilen kişilere verilmiştir. Zamanla bu kişilerin sık değişmesi ve mültezimlerin daha fazla kâr sağlamak amacıyla vergi miktarlarını ve çeşidini artırması tepkilere neden olmuştur. Osmanlı Devleti de bu durumu engellemek ve vergi devamlılığını sağlamak amacıyla vergi kaynaklarının mültezimlere ömür boyu verilmesi anlamına gelen **"Malikâne Sistemi"**ne geçmiştir. Ancak bu da ilerde ayanlığı güçlendirmiş ve bu kişilerin devletin karşısına bir güç olarak ortaya çıkmasına neden olmuştur.

Cevap: B

benimhocam

12. Osmanlı Devleti'nde silahların bakım ve onarımdan sorumlu olan askerî sınıfa **Cebeci** adı verilmiştir.

Cevap: D

13. Osmanlı Devleti'nde yapımına Fatih Sultan Mehmet Zamanı'nda başlayıp XIX. yüzyıla kadar devletin yönetim merkezliğini yapan saray Topkapı Sarayı'dır. Bu saraya "**Yeni Saray**" ve "**Saray- Cedide-i Amire**" ismi verilmiştir.

Cevap: B

14. Klasik Dönem Osmanlı eğitim sistemi örgün ve yaygın olmak üzere ikiye ayrılmıştır. Örgün eğitim, belli bir mekânda planlı ve programlı yapılan eğitimdir. Yaygın eğitim ise örgün eğitimin dışında kalan bütün eğitim faaliyetleridir. Örgün eğitimin içinde sıbyan mektebi, medrese, enderun, harem, şehzadegân mektebi ve askerî eğitim veren kuruluşlar yer alırken, yaygın eğitimde ise cami, tekke, zaviye, kütüphane, dergâh, sahaf, kıraathane, rasathane, lonca, konak ve muvakkithane (namaz vakitlerinin belirlenmesi için astronomi çalışmaları yapan mekân) gibi kurum ve kuruluşlar yer almıştır.

Cevap: D

15. Osmanlı Devleti'nde eğitimin bozulma nedenleri arasında; Batı'daki gelişmelerin takip edilmemesinin yanı sıra yöneticilerin bilimsel çalışmalara destek vermeyip; felsefe ve mantık gibi akli ilimlerden vazgeçilmesi ve medrese müfredatlarının gelişimi zorlaştırması gösterilebilir. II.Murat Dönemi'nde Enderun Mektebinin açılması ise Osmanlı Devleti'nin Kuruluş Dönemi'nde eğitim alanında atılmış olumlu adımlardan biri olarak gösterilebilir.

Cevap: E

16. **Akşemsettin**, Fatih Sultan Mehmet Dönemi'nde yaşamış önemli hekim ve bilim insanıdır. **Risaletün Nuriyye** ve **Maddetül Hayat** adlı eserleri vardır. Osmancık Medresesi müderrislerinden biridir. Tam bir doktor olarak yetişmiş, bulaşıcı hastalıklar üzerine yıllarca çalışmıştır. Mikrop teorisini bulan kişidir ve ilk kanser araştırmacısıdır.

Cevap: B

17. 1390-1459 yılları arasında yaşayan Akşemsettin Osmanlı Devleti'nin yetiştirdiği ünlü bir hekimdir. Fatih Sultan Mehmet'in hocalığını da yapan Akşemsettin bulaşıcı hastalıklar üzerinde yıllarca çalışmıştır. Kendisi Pasteur'dan yıllar önce mikrop teorisini bulan ilk kanser araştırmacısıdır.

Cevap: B

18. **Takiyyüddin Mehmet,** Osmanlı bilim tarihinin en büyük astronomudur. Mısır, Şam ve Semerkant medreselerinde matematik, astronomi, mekanik ve tıp konularında otuzun üstünde eser kaleme almıştır. III. Murat Dönemi'nde Osmanlının ilk rasathanesini inşa ettirmiştir. Ekinoksları belirlemek için **"Zatül Evtar"** adlı aleti icat etmiş yıldızların enlem ve boylamlarının belirlenmesinde Venüs'ü kullanarak farklı bir hesaplama usulü keşfetmiştir.

Cevap: C

19. **Halil İnalcık;** 1916-2016 yılları arasında yaşamış ve Osmanlı Tarihi ile ilgili yaptığı araştırmalar ile ünlenen bir tarihçidir. 25'ten fazla kitap ve 300'den fazla makale yazan İnalcık'a **"Tarihçilerin Kutbu"** ünvanı verilmiştir.

Cevap: B

20. Kanuni Sultan Süleyman Dönemi'nde kadınların uygulamasını gerektiren bu emirler "**Kanunname**" adlı belge türüne örnektir.

Cevap: A

21. **Ehl-i Hiref;** Osmanlıda zanaatkârları, özellikle küçük el sanatları ile uğraşan kimseleri barındıran örgüttür. Saray ve yönetici sınıfa sanatsal üretim sağlayan ve saraya bağlı kurumlarda çalışan mimarlar, nakkaşlar, halıcılar vb. sanatkârlar Ehl-i Hiref örgütüne bağlı iş bilen kimselerdir.

Cevap: B

22. **Matrakçı Nasuh;** Kanuni Sultan Süleyman Dönemi'nde yaşamış ünlü bir minyatür sanatçısı yani nakkaştır. Özellikle Kanuni Sultan Süleyman'ın Macaristan ve Irak Seferleri ile Barbaros Hayreddin Paşa'nın deniz seferlerini anlattığı **"Beyan-ı Menazil-i Sefer-i Irakeyn ve Süleymannâme"** adlı eserleri gerek resim değeri gerekse tarihî kaynak olmaları açısından son derece önemlidir.

Cevap: C

23. Osmanlı Devleti'nde resim sanatı XIX.yüzyıldan itibaren önem kazanmıştır. Özellikle 1841-1906 yılları arasında yaşayan Şeker Ahmet Paşa Osmanlıdaki ilk resim sergisini açması yönünden büyük öneme sahiptir. Kendisi **"Bursa Manzaraları, Talim Yapan Erler, Narlar ve Ayvalar ve Tepe Üzerindeki Kale"** gibi birbirinden değerli resimler yapmıştır.

Cevap: A

24. Osmanlı Devleti'nin en ünlü seyyahı olan Evliya Çelebi'nin soruda bilgiler verdiği yapı **Topkapı Sarayı**'dır. Topkapı Sarayı'nın 1465 yılında inşaasına başlanıp 1478 yılında bitirilmiş ve Osmanlı Devleti'nin XIX. yüzyıla kadar yönetildiği yer olmuştur.

Cevap: E

/tarihhocam

1. **Osmanlı Devleti'nin Klasik Dönem hukuk sistemini oluşturmasında;**

I. İslam hukuku,
II. Türk gelenekleri,
III. fethedilen yerlerdeki uygulamalar

durumlarından hangileri etkili olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

2. **Osmanlı Devleti'nde halkın refahını sürekli kılmak için öncelikle piyasalarda istenilen kalitede uygun fiyata yeterli miktarda mal bulunması ile arz yönlü bir ekonominin çıkmasını sağlayan ekonomik anlayışa ne isim verilir?**

A) Narh B) İaşecilik
C) Fiskalizm D) Gelenekçilik
E) Emanet

3. **Osmanlı Devleti'nde örgün eğitim kurumlarının en önemlisi olan medreselerde okuyan bir öğrencinin akademik kariyer basamakları seçeneklerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?**

A) Danişmend - Muid - Softa - Müderris - Mülazım
B) Mülazım - Müderris - Danişmend - Muid - Softa
C) Softa - Danişmend - Muid - Mülazım - Müderris
D) Muid - Softa - Müderris - Mülazım - Danişmend
E) Müderris - Mülazım - Softa - Danişmend - Muid

4. **Avrupalıların *Blue Mosque* (Mavi Camii) olarak adlandırdığı ve Mimar Sinan'ın öğrencisi Sedefkâr Mehmet Ağa tarafından yapılan cami aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Selimiye Camii
B) Sultan Ahmet Camii
C) Hacı Özbek Camii
D) Nuruosmaniye Camii
E) Laleli Camii

5. **Osmanlı Devleti Klasik Dönem kültür ve medeniyetinin oluşumunda;**

I. Orta Asya Türk gelenekleri,
II. İslamiyet'in getirdiği kültürel değerler,
III. hâkim olunan coğrafyadaki kültürel unsurlar

durumlarından hangileri etkili olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

6. **Osmanlı Devleti'nin XIX. yüzyıla kadar gayrimüslimlerin güvenliğinin sağlanması ve askerlikten muaf tutulmaları karşılığında aldığı vergi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Cizye B) Ağnam
C) Öşür D) Avarız
E) Haraç

7. **Osmanlı nüfusunun büyük bir kısmını oluşturan köylülere, devletin işletilmesi amacıyla arazi verip ve bu arazilerin satılmasının ve vakfedilmesinin yasaklandığı sisteme ne isim verilmiştir?**

A) Gulam B) Pençik C) Çifthane
D) İltizam E) İkta

8. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı vakıf teşkilatının özelliklerinden biri <u>değildir</u>?**

A) Vakfın işleyişi şeri hukuk kurallarına göre düzenlenir ve devlet tarafından teftiş edilirdi.
B) Bir kişi vakıf eser için harcadığı parayı geri alamaz ve bağışladığı mal üzerinden mülkiyet hakkı iddia edemezdi.
C) Vakıf malı satılamaz ve miras bırakılamazdı.
D) Vakıf için malını bağışlayan kişinin irade beyanına sıyga adı verilirdi.
E) Faaliyetlerine başladıkları gün Amin Alayı adı verilen bir tören düzenlenirdi.

/benimhocam

9. **Osmanlı Devleti'nde hazineye ait gelirleri mümkün olduğu kadar yüksek bir düzeye çıkartıp, ulaştığı düzeyin altına inmesini engelleyen ekonomik anlayışa ne isim verilir?**

A) Fiskalizm B) Müsadere
C) İaşecilik D) Mukataa
E) Narh

10. **Osmanlı Devleti'nde sıbyan mektebine gidecek öğrencilerin okula başladıkları gün yapılan törene ne isim verilmiştir?**

A) Cülus töreni B) Amin alayı
C) Ulufe töreni D) Çıkma usulü
E) Huzur töreni

11. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin Klasik Dönemi'ndeki (XVI. yüzyıl) divan üyelerinden biri değildir?**

A) Vezir B) Nişancı
C) Şeyhülislam D) Kazasker
E) Defterdar

12. **Osmanlı Devleti aşağıda verilen hangi eyaletten ne vergi ne de asker almıştır?**

A) Habeş B) Hicaz C) Anadolu
D) Kırım E) Yemen

13. **Osmanlı Devleti'nin ülkede yaşayan toplulukları din ya da mezhep esasına göre örgütleyerek yönetme biçimine ne isim verilmiştir?**

A) Reaya B) Beraya
C) Millet sistemi D) Narh
E) Dirlik sistemi

14. **Osmanlı Devleti'nde bir göreve atanana aylık bağlama; söz, nişan veya ayrıcalık verilen kimseler için çıkarılan padişah buyruğuna ne isim verilir?**

A) Ferman B) Yasakname
C) Kanunname D) Beratname
E) Adaletname

15. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin bir askerî sınıfı olan Kapıkulu Ocağının özelliklerinden biri değildir?**

A) Devşirme kökenli askerler oluşturmuştur.
B) Üç ayda bir ulufe adında maaş almışlardır.
C) Askerlik dışında herhangi bir işle ilgilenmemişlerdir.
D) Devlet merkezinde ve yakınlardaki kışlalarda kalmışlardır.
E) Orhan Bey Zamanı'nda kurulmuştur.

16. **Osmanlı Devleti'nde yapılan şenlikler;**

I. devlet otoritesini ve zenginliğini halka ve dünyaya göstermek,
II. yapılan bölgeye ekonomik hareket getirmek,
III. halkın moral seviyesini yükseltmek

amaçlarından hangilerine yöneliktir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

/benimhocam

17. **Osmanlı Devleti'nde uygulanan vakıf sisteminin aşağıda verilen hangi alanla bir ilişkisi olduğu söylenemez?**

A) Sağlık B) Askerî C) Eğitim
D) Sosyal E) Ekonomi

18. **Osmanlı Devleti içindeki ailelerin yapısı, mirasçıların durumu, çocuk sayısı, çift evliliklerin hangi amaçlarla yapıldığının yazılı olduğu ve kadılar tarafından tutulan deftere ne isim verilmiştir?**

A) Mühimme B) Tahrir C) Ahkam
D) Tereke E) Ruznamçe

19. **Osmanlı Devleti'nde 1895 yılında din, dil, ırk, cinsiyet ve mezhep ayrımı yapmadan kimsesiz, yaşlı, güçsüz ve engelliyi himaye etmek amacıyla aşağıda verilen hangi hayır kurumu açılmıştır?**

A) Darülhayr-ı Ali B) Hilal-i Ahmer
C) Darüleytam D) Darülaceze
E) Darülbedayi

20. **Osmanlı Devleti'nde yaygınlık kazanan vakıfların kurulma amaçları arasında aşağıdakilerden hangisi bulunmamaktadır?**

A) Topluma faydalı olmak
B) Dinî ihtiyaçları gidermek
C) Toplumun kültür ve sanat düzeyini yükseltmek
D) Özel mülkiyet anlayışını güçlendirmek
E) Sağlık ve bayındırlık alanlarında toplumun ihtiyaçlarını giderebilmek

21. **Osmanlı ekonomisinde eksik rekabet şartlarından dolayı devletin fiyatlara müdahale etmesine ne isim verilmiştir?**

A) Fiskalizm B) Narh C) Kapan
D) İaşecilik E) Muhtesip

22. **Osmanlı Devleti'nde fethedilen yerlerin sosyo ekonomik yapısını, tahrir defterine kaydeden divan üyesi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Sadrazam B) Kazasker
C) Nişancı D) Reisülküttap
E) Deterdar

23. **1840 yılında Sultan Abdülmecit tarafından yayımlanan Vilayet Nizamnamesi'ne göre Osmanlı Devleti'nin taşra teşkilatındaki yeni yapılanmanın büyükten küçüğe doğru sıralanışı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Sancak - Eyalet - Kaza - Köy
B) Eyalet - Kaza - Sancak - Köy
C) Kaza - Eyalet - Sancak -Köy
D) Eyalet - Sancak - Kaza - Köy
E) Sancak - Eyalet - Köy - Kaza

24. **Osmanlı Devleti'nde Kazaskerin kendi bölgelerin de ulemanın işlemlerini tuttuğu kayıt defterine ne isim verilmiştir?**

A) Tahrir B) Mühimne
C) Ruznamçe D) Beylikçi
E) Tereke

benimhocam

1. Osmanlı Devleti'nin Klasik Dönemi'nde hukuk sistemini oluşturmasında; İslam hukuk kuralları, Türk gelenek ve görenekleri yani örfi hukuk ve fethedilen yerlerdeki uygulamalar etkili olmuştur.

Cevap: E

2. **İaşe;** besleme, bakma gibi anlamlara gelir. Osmanlı Devleti'ndeki ekonomi anlayışı da bu ilkeye göre şekillenir. Buna göre, devlet halkın ihtiyacına yönelik her türlü malı ülkede bulundurmak için çabalamalıdır.

Cevap: B

3. Medreselerde orta düzeyde ders görenlere **softa** veya **suhte** denirdi. Yükseköğretime geçen öğrencilere ise **danişmend** adı verilirdi. Daha sonra yükseköğretimi bitiren öğrenci müderris (öğretmen) yardımcısı anlamına gelen **muid** olurdu. Muidler esası sıra beklemeye dayanan bir sistemle **mülazım** (atanmayı bekleyen öğretmen) olurlardı. Sıra kendilerine gelince ise **müderris** ünvanı ile medreselere öğretmen olarak atanırdı.

Cevap: C

4. Osmanlı Devleti'nde Sedefkâr Mehmet Ağa'nın mimarlığını yaptığı ve her sene yüz binlerce turistin ziyaret ettiği yer **Sultan Ahmet Camii**'dir.

Cevap: B

5. Verilen her üç durum da Osmanlının devlet teşkilatlanmasında, hukukta, eğitimde, ordu yapısında vs. etkili olmuştur.

Cevap: E

6. Osmanlı Devleti'nin içinde yaşayan gayrimüslimler XIX. yüzyıla kadar güvenliklerin sağlanması ve askerlikten muaf olmaları için **Cizye vergisi** ödemişlerdir.

Cevap: A

7. Osmanlıda köylülerin büyük bir kısmı **"Çifthane Sistemi"** ile devletin kendilerine tahsis ettiği çiftlikleri işletirdi. Bu çiftlikler hibe edilemez, satılamaz veya vakfedilemez sadece babadan oğula miras bırakılabilirdi.

Cevap: C

8. **Amin Alayı;** çocukların Sıbyan Mektebine başladıkları gün yapılan törene verilen isimdir. Bu törende mahallenin hocası tarafından dualar okunmuş ve davetlilere ikramlarda bulunulmuştur. Diğer seçeneklerde yer alan bilgilerde ise vakıfların özellikleri verilmiştir.

Cevap: E

9. Ekonomi ile ilgili kararlar alınırken devletin bir yandan gelirlerini yükseltmesine diğer yandan ise harcamalarını kısmasına **"Fiskalizm"** adı verilmiştir.

Cevap: A

10. Osmanlı Devleti'nde altı yaşına gelen çocuklar kız veya erkek fark etmeksizin Sıbyan Mekteplerine veya mahalle mektebine yazılabilirdi. Okulun açıldığı ilk gün mahallenin hocası tarafından dualar edilir ve davetlilere ikramlarda bulunulurdu. Bu yapılan törene **"Amin Alayı"** denilirdi.

Cevap: B

11. Osmanlı Devleti'nde divanda alınan kararların dine uygun olup olmadığına karar veren şeyhülislam, XVII. yüzyıldan itibaren divan üyesi olmuştur.

Cevap: C

/benimhocam

12. Osmanlı Devleti Hicaz bölgesinin kutsallığından dolayı (Mekke - Medine) buralardan ne vergi ne de asker almıştır. Diğer tüm eyaletler ise ya vergi ya da asker göndermişlerdir.

Cevap: B

13. Osmanlı Devleti sınırları içinde yaşayan müslim - gayrimüslim tebaayı dinine ya da mezhep anlayışlarına göre yönetmiştir. Buna **"Millet Sistemi"** denilmiştir.

Cevap: C

14. Açıklaması verilen kanun hükümlerine **"Berat"** adı verilmiştir.

Cevap: D

15. Kapıkulu Ocağı; Osmanlı Devleti'nde I.Murat Zamanı'nda Edirne'de kurulmuştur.

Cevap: E

16. Osmanlı toplumunda yapılan şenlikler, eğlenceler ve geleneksel törenler Orta Asya Türk gelenekleri ve İslami unsurlara dayandırılmıştır. Şenliklere hükümdarlar da katılmıştır. Bu sayede devletin otoritesi ve zenginliği halka ve dünyaya gösterilmiş, şenliğin yapıldığı bölgeye ekonomik hareketlilik getirmiş, dini amaçlara hizmet etmiş ve halkın moral seviyesi yükseltilmeye çalışılmıştır.

Cevap: E

17. Osmanlı Devleti'nin kuruluşundan yıkılışına kadar büyük bir önem verilerek uygulanan vakıf sistemi sosyal, ekonomi, sağlık ve eğitim alanlarında hizmetleri olurken, askerî alanda bir faaliyeti söz konusu değildir.

Cevap: B

18. Osmanlı aile yapılarının durumunu Osmanlı mahkemelerinde kadıların tuttuğu **"kadı sicilleri"** içinde bulunan **"Tereke Defterleri"**nden öğrenilmektedir.

Cevap: D

19. II.Abdülhamit **1895** yılında kimsesiz çocuklarla, engelli ve muhtaç kimseleri barındırmak ve ihtiyaçlarını karşılamak için **Darülaceze** adıyla bir hayır kurumu açmıştır. Bu kurumda din, dil, ırk, cinsiyet ve mezhep ayrımı yapılmadan kimsesiz, yaşlı, güçsüz ve engelli vatandaşlara hizmet verilmiştir.

Cevap: D

20. Vakıf, bir malı menfaati kamuya (halka) bırakılmak üzere özel mülkiyetten çıkartmaktır. Vakıf olarak yapılan bir kurum veya kuruluşun amaçları arasında özel mülkiyet anlayışını güçlendirmek olamaz. Vakıf ve özel mülkiyet birbirlerinin tam tersi anlayışlardır.

Cevap: D

21. Osmanlı Devleti'nde özellikle zirai (tarım) ürünlerde arz şartlarının çok değişken olması ve tekelci eğilimlerin önlenmesi amacıyla devlet ekonomiye müdahalede bulunarak malların fiyatlarını duruma göre düşürür veya yükseltirdi. Devletin fiyat politikasının esasını teşkil eden bu uygulamaya **"Narh"** adı verilirdi.

Cevap: B

22. Osmanlı Devleti'nde XVII. yüzyıla kadar devletin tüm yazışmalarını yapan, name, menşur ve beratların üzerinde tuğra çeken, fethedilen ülkelerin sosyo ekonomik durumlarını Tahrir defterine kayıtlarını tutan divan görevlibi **Nişancı**'dır.

Cevap: C

23. 1840 yılında yayımlanan Vilayet Nizamnamesi'ne göre en büyük idari birim eskiden de olduğu gibi eyalet oldu. Eyaletler sancaklara, sancaklar kazalara, kazalar da köylere ayrıldı.

Cevap: D

24. Osmanlı Devleti'nde bir divan üyesi olan Kazasker'in kendi bölgelerindeki ulemanın işlemlerini tuttuğu defetere **Ruznamçe** adı verilmiştir.

Cevap: C

/benimhocam

1. **XVI. yüzyılın ortasından XVII. yüzyılın sonlarına kadar Batı Avrupa'da etkili olan, bir ülkenin zenginliğinin sahip olduğu altın, gümüş gibi değerli madenlerin miktarlarıyla ölçüldüğü ve Osmanlı ekonomisinde de bozulmalara yol açan ekonomik anlayışa ne isim verilir?**

A) Fiskalizm
B) Merkantilizm
C) Narh
D) Sürrealizm
E) Sosyalizm

2. **Osmanlı Devleti'nde ilk medresenin açıldığı şehir ve bu medreseye atanan ilk müderris seçeneklerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?**

	Şehir	Müderris
A)	Bursa	Ebusuud Efendi
B)	İznik	Davud-i Kayseri
C)	Edirne	Kadızade-i Rumi
D)	İznik	Ali Kuşçu
E)	İstanbul	Altuncuzade

3. **1386-1470 yılları arasında yaşamış, Amasya Darüşşifasında hekimlik yapan, hasta tedavilerini en ince ayrıntılarına kadar minyatürle desteleyerek anlatan ve Fatih Sultan Mehmet'e ithaf ettiği *Kitabül-Cerrahiyyetü'l Haniyye*'nin yazarı olan bilim insanı kimdir?**

A) Altuncuzade
B) Fezari
C) Kadızade-i Rumi
D) İbn-i Sina
E) Sabuncuoğlu Şerafettin

4. **Osmanlı tarihinin padişahlık yönetimine karşı ilk teşkilatlı muhalefetini başlatan, fikirlerinde Batı, Türk ve İslam kültürlerinin etkisi olan, Meşrutiyet'in ilan edilmesi ve Osmanlı Devleti'nin ilk anayasasının hazırlanmasında etkili olan hareket aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Cizvit
B) Genç Osmanlılar
C) İttihat ve Terakki
D) Teşkilat-ı Mahsusa
E) Hisarcılar

5. **Osmanlı Devleti'nde toplumu oluşturan bütün unsurları tebaa olarak kabul ederek toplum yapısında Fatih Sultan Mehmet'ten sonra yeni bir dönem başlatan padişah kimdir?**

A) III. Selim
B) II. Mahmut
C) II. Abdülhamit
D) I. Murat
E) Sultan Abdülmecit

6. **Osmanlı Devleti'nde padişaha, hanedan üyelerine, veziriazama, beylerbeyine, sancakbeyine ve üst düzey devlet görevlilerine hizmetleri karşılığında verilen toprak çeşidi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Has
B) Paşmaklık
C) Yurtluk
D) Malikane
E) Haraci

7. **Bir dönem Akkoyunlu hükümdarı Uzun Hasan'ın elçisi olarak İstanbul'a gelen ve Fatih Sultan Mehmet'in teklifi üzerine İstanbul'a yerleşip Ayasofya Medresesi'nin müderrisliğini yapan ünlü astronom ve matematikçi kimdir?**

A) Ali Kuşçu
B) Uluğ Bey
C) Takiyüddin Mehmet Bey
D) Lagari Hasan Çelebi
E) Hezarfen Ahmet Çelebi

8. **1498 - 1563 yılları arasında yaşayan, Hint Deniz Seferleri'nde bulunan, *Mirat'ül Memalik* ve *Kitab'ül-Muhit* adlı eserlerin sahibi ünlü denizci kimdir?**

A) Piri Reis
B) Çaka Bey
C) Hayreddin Paşa
D) Seydi Ali Reis
E) Piyale Paşa

/benimhocam

9. **XIX. yüzyılın sonlarından I.Dünya Savaşı'na kadar geçen sürede Osmanlı Devleti'nde yabancı yatırımların en yoğun olduğu sektör hangisidir?**

A) Limanlar B) Madencilik C) Sanayi
D) Demir yolları E) Bankacılık

10. **Fatih Sultan Mehmet Dönemi'nde hekimlik yapan ve özellikle idrar yolu hastalıkları üzerinde çalışmaları ile bitkilerden ilaç yapma konusunda uzmanlaşan bilim insanı kimdir?**

A) Sabuncuoğlu Şerafettin
B) Altuncuzade
C) Ayaşlı Şifai
D) Hacı Paşa
E) Marco Paşa

11. **1877'de kurulan *Osmanlı Hilal-i Ahmer Cemiyeti*, Türkiye Cumhuriyeti'nde hangi ismi almıştır?**

A) Yeşilay
B) Kızılay
C) Çocuk Esirgeme Kurumu
D) Darülaceze
E) Darüşşafaka

12. **Osmanlı Devleti'nin II. Meşrutiyet Dönemi'nde kurulan partiler arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?**

A) Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası
B) Osmanlı Ahrar Fırkası
C) Osmanlı Demokrat Fırkası
D) İttihad-ı Muhammediye Fırkası
E) Fedekârân-ı Millet Cemiyeti

13. **Osmanlı Devleti'nde iki denizin ve iki karanın hükümdarı anlamına gelen *Sultanül Bahreyn* ve *Hakanül Berreyn* ünvanı hangi hükümdara, yaptığı fetihler sonucu verilmiştir?**

A) Yavuz Sultan Selim
B) Fatih Sultan Mehmet
C) Kanuni Sultan Süleyman
D) II. Bayezit
E) Yıldırım Bayezit

14. **Osmanlı'da kadıların kazalarda görev ve yetkileri arasında hangisi bulunmaz?**

A) Merkezden gönderilen ferman ve diğer emirlerin halka iletilmesini sağlamak
B) Halkın isteklerini dinlemek ve bunları divana ulaştırmak
C) Nikah kıymak, vakıf ve şirket kurma onayı vermek
D) Davalara bakıp yargıçlık görevini üstlenmek
E) Devletin dış işleri ile ilgili yazışmalarını yürütmek

15. **Osmanlı Devleti'nde Balkan Savaşları ve I.Dünya Savaşı'nın sonunda kimsesiz kalan çocukları barındırmak ve onları meslek sahibi yapmak amacıyla 1914'te hangi kurum açılmıştır?**

A) Darülaceze B) Hamidiye Etfal
C) Darüleytam D) Hilal-i Ahmer
E) Darülbedayi

16. **1525 - 1585 yılları arasında yaşamış, astronomi, matematik ve mühendislik alanlarında çalışmalar yapan ve Osmanlı Devleti'nin ilk rasathanesini kuran bilim insanı kimdir?**

A) Takiyüddin Mehmet
B) Uluğ Bey
C) Piri Reis
D) Hezarfen Ahmet Çelebi
E) Ali Kuşçu

benimhocam

17. **1633 yılında IV. Murat'ın kızının doğum gününde kendi yaptığı roketle (füze) uçan ilk Türk kimdir?**

A) Koçi Bey
B) Hezarfen Ahmet Çelebi
C) Lagari Hasan Çelebi
D) Takiyüddin Mehmet
E) Humbaracı Ahmet Paşa

18. **1826 yılında Enderunda musiki okulunun kapatılması ve Mehterhanenin de dağılmasıyla İtalyan sanatçı Giuseppe Donizetti başkanlığında hangi kurum açılmıştır?**

A) Darülelhan
B) Sanayi Nefise Mektebi
C) Mızıka-yı Hümayun
D) Darüşşafaka
E) Darülmesai

19. Osmanlı Devleti'nde 1877-78 ve 1912-13 yıllarında yaşanan Osmanlı-Rus ve Balkan Savaşları sonucunda Balkanlar'da, Kırım ve Kafkasya'da yaşayan yüz binlerce Müslüman ve gayrimüslim halk Anadolu'ya göç etmiştir.

Buna göre, yaşanan gelişmenin aşağıdakilerden hangisine neden olduğu savunulamaz?

A) Anadolu nüfusunun artmasına
B) Boş arazilerin tarıma açılmasına
C) Muhacirlerin geldikleri ülkede edindikleri tecrübeleri Anadolu halkıyla paylaşmasına
D) Anadolu'ya yeni tarım metodlarının girmesine
E) Ülke içinde yaşayan toplam gayrimüslim nüfusun Müslüman nüfusu geçmesine

20. **Osmanlı Devleti'nde devlet otoritesini temsil edenlerin halka karşı bu otoriteyi kötü kullanmaları hâlinde, görevlilerin bu davranışlarını olağanüstü tedbirler alarak yasaklayan genel özellikteki padişah fermanına ne isim verilmiştir?**

A) Kanunname
B) Beratname
C) Adaletname
D) Yasakname
E) Ahitname

21. **1632 yılında IV.Murat'ın huzurunda Galata Kulesi'nden atlayarak Üsküdar'a inen ve insanlık tarihinin ilk başarılı uçuşunu yapan bilim insanı kimdir?**

A) Lagari Hasan Çelebi
B) Wright Kardeşler
C) Hezarfen Ahmet Çelebi
D) Vecihi Hürkuş
E) Abdullah İbn-i Firnas

22. **Türkiye Selçuklu Devleti'nde esnaf teşkilatı olan Ahilik, Osmanlı Devleti'nde hangi isimle faaliyetlerine devam etmiştir?**

A) Bedesten
B) Derbent
C) Kapan
D) Hirfet
E) Lonca

23. **Osmanlı Devleti'nde, içinde ilahiyat ve İslam hukuku fakülteleri olan ve Fatih Sultan Mehmet Zamanı'nda açılan medrese aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Süleyman Paşa Medresesi
B) Süleymaniye Medresesi
C) Yağıbasan Medresesi
D) Sahn-ı Seman Medresesi
E) Karatay Medresesi

24. **Osmanlı Devleti'nde Divan-ı Hümayun toplantılarında alınan kararlar hangi deftere kaydedilirdi?**

A) Tahrir
B) Rüus
C) Mühimme
D) Ruznamçe
E) Tereke

/benimhocam

1. **Merkantilizm;** devletin ekonomide korumacı bir rol üstlenerek dış satımı destekleyip, dış alımı sınırlandıran ve ülkelerin zenginliklerin altın ve gümüş miktarıyla ölçüldüğü ekonomik anlayıştır. Bu anlayış gereği Osmanlı ülkesine altın ve gümüş girişi hızlandı. Bunun neticesinde birçok maden ocağı kapandı, altın ve gümüş ucuz, bol ve kolay bulunur hâle geldi. Akçenin değeri düştü, enflasyon ve fiyat artışları yaşandı ve Osmanlı ekonomisi bozulmaya başladı.

Cevap: B

2. Osmanlı Devleti'nde ilk medrese Orhan Bey Dönemi'nde İznik'te açılan, İznik Medresesi'dir. Bu medreseye atanan ilk müderris ise **Davud-i Kayseri**'dir.

Cevap: B

3. **Sabuncuoğlu Şerafettin**; 1386-1470 yılları arasında yaşayan Osmanlının tıp alanında yetiştirdiği önemli şahsiyetlerden biridir. **Kitabül-Cerrahiyyet'ül Haniyye** eserinden hariç hayvanlar ve kendi üzerinde denediği ilaçları ve tedavi metotlarını anlattığı **Mücerrebname** adlı eseri de bulunmaktadır.

Cevap: E

4. II. Mahmut Zamanı'nda Avrupa'ya gönderilen öğrenciler daha sonra Osmanlı yönetimine karşı teşkilatlı bir muhalefet hareketi başlattılar. Başlarında Ziya Paşa, Mithat Paşa gibi isimlerin yer aldığı bu hareket **Genç Osmanlılar** ya da **Jön Türkler** adıyla tanındı. II. Abdülhamit'e Meşrutiyet'i ve Kanunuesasi'yi ilan ettiren de yine bu cemiyet oldu.

Cevap: B

5. **"Ben tebaamdan Müslümanımı camide, Hristiyanımı kilisede, Musevisini havrada fark ederim. Aralarında başka fark yoktur. Hepsi benim evladımdır."** diyerek tüm vatandaşların ayrım yapmadan muamele göreceğinden Fatih'ten sonra ilk bahseden Osmanlı padişahı **II. Mahmut**'tur.

Cevap: B

6. Osmanlı Devleti'nde geliri padişaha, hanedan üyelerine, divan üyelerine, beylerbeyi ve sancakbeyi gibi üst düzey devlet görevlerine ayrılan topraklara **"Has"** denilmiştir.

Cevap: A

7. **Ali Kuşçu;** Uluğ Bey'in ölümünden sonra Uzun Hasan'ın (Akkoyunlular) yanında elçilik görevi yaptı ve İstanbul'a da elçi olarak gönderildi. Fatih Ali Kuşçu'ya İstanbul'da kalmasını teklif etti. Elçilik görevini tamamlayan Ali Kuşçu İstanbul'a gelerek Ayasofya Medresesi'nin müderrisliğine atandı ve ömrünün son iki yılını İstanbul'da geçirdi. Özellikle matematik, astronomi, filoloji ve kelam konularında eserler verdi.

Cevap: A

8. **Seydi Ali Reis;** 1498-1568 yılları arasında yaşadı. Hint Deniz Seferlerine katıldı. Seferi ve dönüşünde gördüklerini **Mirat-ül Memalik** adlı eserinde kaleme aldı. **Kitabü'l Muhit**'te ise yön tayini, büyük fırtınalar, limanlar, rüzgârlar, zaman hesabı gibi denizcilikle ilgili bilgiler verdi.

Cevap: D

9. Özellikle Osmanlı Devleti'nin Almanya ile ortak başlattığı Berlin-Bağdat demir yolu ve kapitülasyonlarında etkisiyle birçok demir yolunun İngiliz, Fransız ve Almanların elinde olması diğer sektörlere göre Osmanlı Devleti'nde demir yollarını yabancıların en çok yatırım yaptığı sektör hâline getirmiştir. Buna göre, 1888'de %33,4 olan demir yoluna yapılan yabancı yatırım 1914'e gelindiğinde %63,1'e yükselmiştir.

Cevap: D

10. **Altuncuzade;** Fatih Sultan Mehmet Dönemi'nde idrar yolları hastalığına yakalanmış birçok kişiyi bitkilerden ilaç yaparak iyileştirmiştir.

Cevap: B

11. 1868'de **"Osmanlı Yaralı ve Hasta Askerlere Yardım Cemiyeti"** ismiyle kurulan bu topluluk, 1877'de **Osmanlı Hilal-i Ahmer** adını almıştır. 1923'te Türkiye Hilal-i Ahmer Cemiyeti, 1935 tarihinde **Türkiye Kızılay Cemiyeti** adını alarak faaliyetlerine devam etmektedir.

Cevap: B

12. Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası; Türkiye Cumhuriyeti'nde 1924-1925 yılları arasında faaliyet gösteren Türkiye'nin ilk muhalefet partisidir.

Cevap: A

/benimhocam

13. Fatih Sultan Mehmet hükümdarlığı boyunca (1451-1482) karada Amasra, Trabzon, Karaman, Konya, Sırbistan, Arnavutluk ve Bosna Hersek'i alırken denizde Mora Yarımadası, Kırım, Ege ve Yunan adalarını almıştır. Özellikle İstanbul'u da fethettiği için kendisine iki deniz ve iki karanın hükümdarı anlamında **"Sultanül Bahreyn ve Hakanül Berreyn"** ünvanı verilmiştir.

Cevap: B

14. Osmanlı Devleti'nde kadıların kazalarda görevleri arasında dış yazışmaları yürütmek bulunmaz. Bu görev bir divan üyesi olan reisülküttaba aittir.

Cevap: E

15. **Darüleytam (Yetimler Yurdu),** 1914 yılında Balkan Savaşları ve I.Dünya Savaşı'nda kimsesiz kalan çocukları barındırmak ve onları meslek sahibi yapmak amacıyla kurulmuştur.

Cevap: C

16. **Takiyüddin Mehmet**; 1525 - 1586 yılları arasında astronomi, matematik ve mühendislik alanlarında çalışmalar yapan ve eserlerinde astronomi aletlerinin nasıl kullanılacağı konusunda bilgiler veren ve Osmanlının ilk rasathanesini kuran bilim insanıdır.

Cevap: A

17. Kendi yapmış olduğu roket (füze) ile uçan ilk Türk, 1633 yılında yerden 300 metre havalandıktan sonra İstanbul Boğazı'na iniş yapan **Lagari Hasan Çelebi**'dir.

Cevap: C

18. **Mızıka-yı Hümayun**; İtalyan sanatçı Giuseppe Donazetti başkanlığında Batı tarzı müzik akımının gelişmesine yol açan bir anlayışla 1831 yılında II. Mahmut tarafından kurdurulmuştur.

Cevap: C

19. Osmanlı Devleti dağılma dönemine girip toprak kaybetmeye başlayınca Kırım, Kafkasya ve Balkanlar'da yaşayan Müslüman ve gayrimüslim halk da Anadolu'ya göç etmeye başlamıştır. Bu göçlerin en büyükleri, 1877-78 Osmanlı-Rus Savaşı ve 1912-13 yılları arasında yapılan Balkan Savaşları sonrasında yaşanmıştır. Yapılan bu göçler ile Anadolu nüfusu artmış, muhacirler (göçmenler) yerleştikleri arazileri daha evvel yaşadıkları bölgedeki tecrübelerini kullanarak işlemiş ve bu sayede boş araziler tarıma açılmış ve Anadolu'ya yeni tarım metodları girmiştir. Yapılan bu göçler ülkedeki gayrimüslim nüfusun Müslüman nüfusuna geçmesine ise neden olmamıştır.

Cevap: E

20. Osmanlı Devleti'nde yöneticilerin halka kötü davranmasının önüne geçilmek istenmiştir. Yayımlanan **adaletnameler** ile devlet otoritesini temsil eden yöneticilerin otoritelerini kötüye kullanıp, halka kötü davranması engellenmiştir.

Cevap: C

21. Kendinden önceki uçuş denemeleri yapan bilim insanlarının eserlerini inceledikten sonra IV. Murat'ın huzurunda kendi yaptığı kanatlarla Galata Kulesi'nden atlayıp Boğaz'ı geçerek Üsküdar'a inen ve insanlık tarihinin ilk başarılı uçuşunu yapan bilim insanı **Hezarfen Ahmet Çelebi**'dir.

Cevap: C

22. Ahi Evran tarafından kurulan ve esnafların birlikte hareket etmesini sağlayan Ahilik Teşkilatı, Osmanlı Devleti'nde **Lonca** ismini alarak faaliyetlerine devam etmiştir.

Cevap: E

23. **Sahn-ı Seman Medreseleri;** Fatih Sultan Mehmet Zamanı'nda İlahiyat ve İslam hukuku fakülteleri tarzında açılmıştır.

Cevap: D

24. Osmanlı Devleti'nde Divan-ı Hümayun toplantılarında alınan tüm kararlar **Mühimme** defterlerine kaydedilmiştir.

Cevap: C

/benimhocam

1. • Menzil Teşkilatı
• Derbentçiler
• Mekkari Taifesi

Yukarıda verilenler Osmanlı Devleti'nde hangi alanla ilgilidir?

A) Hukuk B) Ticaret C) Sağlık
D) Mimari E) Yönetim

2. 1868 tarihinde yaralı askerlere yardım etmek ve ihtiyaç olan bölgelere sıhhiye heyetleri göndermek amacıyla Osmanlı Yaralı ve Hasta Askerlere Yardım Cemiyeti kurulmuştur.

Bu kuruluş 1877'de hangi adı alarak çalışmalarına devam etmiştir?

A) Hilal-i Ahmer B) Darülaceze
C) Darüşşafaka D) Darülfünun
E) Hamidiye Alayları

3. **Osmanlı Devleti'nin ilk resmî tarihçisi kimdir?**

A) Nabi B) Âşıkpaşazâde
C) Kâtip Çelebi D) Naima
E) Müneccimbaşı

4. I. Mısır
II. Cezayir
III. Trablusgarp

Yukarıda verilenlerden hangileri tımar sisteminin uygulanmadığı (salyaneli) eyaletlerdir?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

5. **Osmanlı Devleti'nde tımar sahiplerinin her üç bin akçe; zeamet ve has sahiplerinin ise her beş bin akçe ile yetiştirdiği atlı askere ne isim verilir?**

A) Yeniçeri B) Akıncı C) Cebelü
D) Azap E) Turnalar

6. **Osmanlı Devleti'nde Yeniçeri Ocağından çıkanlar, emekli olan veya ölenlerin yerine Acemioğlanlar Ocağında yapılan yeni alıma ne isim verilir?**

A) Cülus B) Pençik C) Derbent
D) Ulufe E) Bedergâh

7. **Osmanlı ordusunda top ilk defa hangi savaşta kullanılmıştır?**

A) Niğbolu Savaşı B) I. Kosova Savaşı
C) Ankara Savaşı D) Sırpsındığı Savaşı
E) Varna Savaşı

8. Salyaneli eyaletlerde;

I. İhale ile belirlenen sistemde vergi kaynağı arazidir.
II. Yapılan ihalenin adıdır.
III. İhaleyi kazanan kişilere verilen isimdir.

Yukarıda açıklamaları verilen kavramlar hangi seçenekte doğru olarak verilmiştir?

	I	II	III
A)	İltizam	Mukataa	Tımar
B)	Paşmaklık	Mültezim	İltizam
C)	Mukataa	İltizam	Mültezim
D)	Dirlik	Has	Sekban
E)	Yurtluk	Müsadere	Kethüda

/benimhocam

9. **I. Murat Zamanı'nda savaşta alınan esir ve ganimetlerin beşte birinin sultana yani devlete verilmesi anlamına gelen ve Karamanlı bilgin Mevlâna Rüstem'in önerisiyle hayata geçirilen sistem aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Tımar B) Devşirme C) Pençik D) Müsadere E) İltizam

10.

I. İlk kadı	Osman Bey
II. İlk beylerbeylik	I. Murat
III. İlk düzenli ordu	Orhan Bey
IV. İlk tımar sistemi	Yıldırım Bayezit
V. İlk medrese	Orhan Bey

Yukarıda Osmanlı tarihi ile ilgili verilen eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

11. **Aşağıda verilen açıklamalardan hangisi yanlıştır?**

A) İmarethane, fakir ve medrese öğrencilerine yiyecek verilen kurumdur.

B) Darülaceze, kimsesiz çocuklar ile engelli ve muhtaç kimselerin barınması amacıyla yapılmıştır.

C) Darüleytam, kimsesiz çocukları barındırmak ve onları meslek sahibi yapmak amacıyla kurulmuştur.

D) Külliye, genellikle camilerin etrafında toplanan hayır kurumlarının tamamının bulunduğu yerdir.

E) Darülbedayi, Ermeni saldırıları sonucu yetim kalan çocukların hem ahlaki hem de ilmi eğitim alması için kurulmuştur.

12. **Osmanlı Devleti'nde şehzadeler sancaklara gönderilirken şehzadeler ile birlikte gönderilen devlet yönetme konusunda bilgisi ve deneyimi olan kişilere ne isim verilmiştir?**

A) Atabey B) İnanç C) Melik D) Lala E) Kethüda

13. **Osmanlı Devleti'nde *Ülke padişah ve oğullarınındır.* anlayışını getirerek veraset sisteminde ilk değişikliği yapan padişah aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Orhan Bey B) II. Selim C) I. Murat D) I. Ahmet E) I. Selim

14. **Osmanlı Devleti'nde veziriazam sefere çıktığında onun yerine vekil olarak getirilen devlet adamı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Yeniçeri ağası

B) Sadaret kaymakamı

C) Beylerbeyi

D) Şeyhülislam

E) Vezir

15. **Osmanlı Devleti'nde esnafın denetimi yapan üretimin kaliteli yapılıp yapılmadığını, belirlenen fiyatlara uyulup uyulmadığını denetleyen görevli aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Beylerbeyi B) Ehli Hibre C) Mimarbaşı D) Subaşı E) Muhtesip

16. **Aşağıda verilen Osmanlı Devleti askerî sınıflarından hangisi, Kapıkulu askerleri arasında bulunmaz?**

A) Humbaracılar B) Bostancılar C) Lağımcılar D) Cebeciler E) Sakalar

benimhocam

17. **Osmanlı Devleti'nde seyfiye grubunu genel olarak oluşturan grup aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Yöneticiler ve askerler
B) Askerler ve defterdarlar
C) Kadılar ve müderrisler
D) Reisülküttab ve nişancılar
E) Subaşı ve akıncılar

18. **Yapımına XV. yüzyılda başlanan ve XIX. yüzyıla kadar devlet işlerinin yürütüldüğü Osmanlı sarayı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Dolmabahçe B) Topkapı C) Çırağan
D) İshak Paşa E) Beylerbeyi

19. **Osmanlı Devleti'nde XIX. yüzyıla kadar devlet adamlarının eğitim ve öğretim görerek merkez teşkilatının yönetici ihtiyacının karşılandığı yere ne isim verilmiştir?**

A) Sancak B) Enderun C) Birun
D) Harem E) Vakıf

20. **Aşağıdaki padişahların hangisinin zamanından itibaren divana sadrazamlar başkanlık etmeye başlamıştır?**

A) I. Ahmet B) I. Selim
C) II. Mehmet D) II. Mahmut
E) III. Mustafa

21. **Osmanlı Devleti'nde önceleri Nişancı'ya bağlı bir kâtipken XVII. yy.dan itibaren devletin dış işlerinden sorumlu hâle gelen divan üyesi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Kazasker B) Vezir C) Defterdar
D) Sadrazam E) Reisülküttap

22. I. Devletin mali işlerinden sorumludur.
II. Padişah adına yazılan belgelere tuğra çeker.
III. Padişahın mutlak vekilidir.

Yukarıda özellikleri verilen Osmanlı Devleti divan üyeleri, aşağıdaki seçeneklerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	I	II	III
A)	Defterdar	Nişancı	Sadrazam
B)	Sadrazam	Nişancı	Reisülküttap
C)	Vezir	Sadrazam	Kazasker
D)	Kazasker	Nişancı	Vezir
E)	Defterdar	Sadrazam	Nişancı

23. **Osmanlı Devleti'nde XIX. yüzyılda yapmış olduğu arkeolojik çalışmalar sonucu müzeciliği başlatan ve *Sanayi Nefise Mektebi*'ni kuran kimdir?**

A) Osman Hamdi Bey
B) Şeker Ahmet Paşa
C) Ahmet Cevdet Paşa
D) Sinan Bey
E) Mihri Müşfik

24. **Osmanlı Devleti'nde askerî davalardan, eğitim ve adalet işlerinden sorumlu olup doğuştan Müslüman olma şartı aranan divan üyesi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Sadrazam B) Defterdar
C) Kazasker D) Reisülküttap
E) Nişancı

/benimhocam

1. Osmanlı Devleti ticareti geliştirmek için yol ağının her biriminde taşımacılığın hızlı bir şekilde yapılması için Menzil Teşkilatını, anayollar üzerinde geçitlerin denetimi için derbentçileri ve ticaret yolları üzerinde taşımacılığı meslek edinen Mekkari Taifesini kurmuş ve desteklemiştir.

Cevap: B

2. Osmanlı Devleti'nde 1868 yılında **"Osmanlı Yaralı ve Hasta Askerlere Yardım Cemiyeti"** kurulmuştur. Bu cemiyet 1877 yılında Hilal-i Ahmer adını almıştır. Osmanlı Devleti'nin yıkılmasının ardından ise 1935'te Türkiye Kızılay Cemiyeti adını almıştır. Bu cemiyet kuruluşundan itibaren birçok savaşta önemli çalışmalarda bulunmuştur. Bu çalışmalar arasında yaralı askerlere yardım, ihtiyaç olan bölgelere sıhhiye heyetlerinin gönderilmesi gibi birçok hizmet ve fedakarlıklar vardır. Kızılay günümüzde de hem yurt içinde hem de yurt dışında faaliyetlerine devam etmektedir.

Cevap: A

3. Osmanlı Devleti'nde resmî tarih yazıcılarına **"Vakanüvis"** denilir. **Naima** ise Osmanlı Devleti'nin ilk resmî tarihçisidir. Yaşadığı dönemdeki olayları anlattığı **Naima Tarihi** adında bir eseri vardır.

Cevap: D

4. Osmanlı Devleti'nde merkeze bağlı eyaletler kendi içinde vergi düzeni esas alınarak salyaneli, salyanesiz ve özel yönetimli olan eyaletler olarak üçe ayrılmıştır. Salyaneli eyaletler Tımar sisteminin uygulanmadığı eyaletler olup merkezden uzak yerlerdir. Bu eyaletler Mısır, Habeş, Yemen, Tunus, Cezayir ve Trablusgarp'tır.

Cevap: E

5. Osmanlı Devleti'nin bazı topraklarının gelirlerini hizmet karşılığı olarak askerlerine ve memurlara verdiği sisteme **Tımar** adı verilir. Her tımar sahibi topladığı verginin üç bin akçesiyle; has ve zeamet sahibi ise toplanan vergilerden beş bin akçesi ile **Cebelü** adı verilen atlı asker yetiştirmek zorundadır.

Cevap: C

6. Osmanlı Devleti'nde Yeniçeri Ocağından ayrılanlar, emekli olanlar ve ölen yeniçerilerin yerlerine, Acemioğlanlar Ocağında yeni alımlar yapılmıştır. Yapılan bu alımlara **"kapıya çıkma"** veya **"bedergâh"** ismi verilmiştir.

Cevap: E

7. Osmanlı ordusunda **ilk top**, I.Murat Zamanı'nda **I. Kosova Savaşı**'nda (1389) kullanmıştır.

Cevap: B

8. Osmanlı Devleti'nde tımar dışında kalan bölgelerin vergilerini toplamak için getirilen düzene **"İltizam sistemi"** denir. İhale ile belirlenen sistemde vergi kaynağı olan araziye **"Mukataa"**, ihale sistemine **"İltizam"** ihaleyi kazanan kişilere de **"Mültezim"** denilmiştir.

Cevap: C

9. I.Murat Dönemi'nde kurulan Kapıkulu Ocağının asker ihtiyacını karşılamak için Karamanlı bilgin Mevlâna Rüstem'in önerisiyle, savaşlarda esir edilen çocuklardan beşte birinin devlete ait olduğu **"Pençik Sistemi"** hayata geçirilmiştir.

Cevap: C

10. Osmanlı Devleti'nde ilk kadı ataması Osman Bey, ilk beylerbeylik I.Murat, yaya ve müsellem adıyla kurulan ilk ordu ve ilk medrese ise Orhan Bey dönemlerine ait gelişmelerdir. Osmanlı Devleti'nde ilk tımar sistemini uygulayan padişah ise Yıldırım Bayezit değil Osman Bey'dir.

Cevap: D

11. **Darülbedayi;** Osmanlı Devleti'nde tiyatroya verilen isimdir. Darülbedayi'nin karşısında verilen açıklama 1903'te II.Abdülhamit Zamanı'nda açılan Darülhayr-ı Ali adında bir kuruluşa aittir.

Cevap: E

12. Osmanlı Devleti'nde şehzadeler belli bir yaşa gelince sancağa çıkardı. Sancaklara gönderilen şehzadelere bu görevlerinde yardımcı olmak amacıyla yanlarına bilgili ve deneyimli kişiler verilirdi. Bu kişilere ise **"Lala"** adı verilmiştir.

Cevap: D

/benimhocam

13. Osmanlı Devleti kurulduğunda hükümdarın vefat etmesinden sonra yerine kimin geçeceği belli değildi. (Veraset anlayışı belirsizdi.) I.Murat'a kadar "Ülke hanedanın ortak malıdır." anlayışı hâkimdi. I.Murat ise taht kavgalarını sınırlandırmak ve merkezî otoriteyi korumak için Osmanlı tarihinde ilk kez veraset sisteminde değişiklik yaparak **"Ülke padişah ve oğullarındır."** anlayışını getirmiştir.

Cevap: C

14. Osmanlı Devleti'nde padişahtan sonra en yetkili devlet adamı veziriazamdır. Veziriazam serdar-ı ekrem ünvanıyla sefere çıktığında ise yerine vekil olarak **"Sadaret Kaymakamı"**nı (Sadaret Kethüdası) bırakırdı.

Cevap: B

15. **Muhtesip;** Osmanlı Devleti'nde, üretimin kaliteli yapılıp yapılmadığını ve fiyatlara uyulup uyulmadığını denetleyen görevlidir.

Cevap: E

16. Osmanlı ordusunun merkezinde görev yapan Kapıkulu askerleri kendi içinde de ocaklara ayrılmıştır. Bunlar arasında **Humbaracılar**; el bombası ve top mermisi yapma, **Bostancılar**; saray ve köşkleri korumada, **Lağımcılar**; tünel kazarak ve fitil döşeyerek kale duvarlarının yıkılmasında, **Cebeciler** ise savaş aleti imalatı ve tamirini yapmakta görevliydiler. Ordunun su ihtiyacını karşılayan Sakalar ise kapıkulu askerlerine değil eyalet askerlerine bağlı bir sınıftı. (Osmanlı Devleti'nin kara kuvvetleri kapıkulu, eyalet ve yardımcı kuvvetler olmak üzere üçe ayrılırdı.)

Cevap: E

17. Osmanlı Devleti'nde yöneticiler "Seyfiye, İlmiye ve Kalemiye" olarak sınıflandırılmıştır. Bunlardan yöneticiler ve askerler "Seyfiye" grubunda yer almışlardır.

Cevap: A

18. Topkapı Sarayı, İstanbul'un Fethi'nden sonra yapımına başlandı ve XIX. yüzyıla kadar devlet işleri bu sarayda yürütüldü.

Cevap: B

19. **Enderun;** ilk olarak II. Murat Zamanı'nda Edirne'de kurulmuştur. Fatih Sultan Mehmet Dönemi'nde ise Topkapı Sarayı'na taşınmıştır. Burada yetişen devşirme çocukları ise eğitim ve öğretim görerek devletin memur ihtiyacını karşılamıştır.

Cevap: B

20. Orhan Bey Dönemi'nde kurulan Divan-ı Hümayuna II. Mehmet'e (Fatih Sultan Mehmet) kadar padişahlar başkanlık ederken, Fatih'ten sonra ise sadrazamlar başkanlık etmiştir.

Cevap: C

21. Devletin iç ve dış yazışmalarından sorumlu divan üyesi Nişancı'dır. XVII. yüzyılda ise devletin dış işlerindeki yazışmalar artınca, Nişancı'dan ayrılarak **Reisülküttaplık** makamı kurulmuştur.

Cevap: E

22. Osmanlı Devleti'nde devletin mali işlerinden "Defterdar," padişah adına yazılı belgelere tuğrasını çeken "Nişancı," padişahın mutlak vekili ise "Sadrazam"dır.

Cevap: A

23. Osmanlı Devleti'nde İstanbul Arkeoloji Müzesini açarak müzeciliği başlatan ve Sanayi Nefise Mektebini kuran kişi **Osman Hamdi Bey**'dir.

Cevap: A

24. Osmanlı Devleti'nde bugünkü Millî Eğitim Bakanı ve Adalet Bakanı görevini üstlenen ve doğuştan Müslüman olma şartı aranan divan üyesi **Kazasker**'dir.

Cevap: C

/benimhocam

1. **Osmanlı Devleti'nin kuruluş yıllarında Balkanlar'da ilerlemesi;**

I. Osmanlı Devleti'ne karşı Hristiyan devletlerin ittifak kurmasına,

II. Osmanlı medeniyetinin Balkanlar'a taşınmasına,

III. Balkanlar'ın kesin olarak Türk yurdu hâline gelmesine

durumlarından hangilerine ortam hazırlamıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

2. **Bazı Fransız yazarların "Şimşek" ünvanı verdikleri Osmanlı padişahı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) I. Murat B) II. Bayezit
C) II. Murat D) Orhan Bey
E) I. Bayezit

3. **Aşağıdakilerden hangisi 1299-1453 yılları arasında Osmanlı Devleti'nde yaşanan bir gelişme değildir?**

A) İlk defa Osmanlı - Haçlı savaşlarının yaşanması
B) Osmanlı padişahlarının halife ünvanını kullanmaya başlaması
C) Anadolu Türk siyasi birliğinin sağlanmaya çalışılması
D) Taht kavgalarının başlaması
E) Yönetim merkezi için saraylar yapılması

4. **1389'da Sırp Kralı Lazar'ın damadı olan Miloş Obiliç, Osmanlı padişahlarından hangisini savaş meydanında şehit etmiştir?**

A) I. Bayezit B) I. Murat
C) II. Osman D) III. Selim
E) IV. Murat

5. **Kelime anlamı *meylettirme, cezbetme, gönül alma* olan ve genel olarak Osmanlı Devleti'nin uzlaştırıcı fetih siyaseti için kullanılan ifade aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Gaza B) Cihat
C) İstimalet D) İskân
E) Müsadere

6. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin Rumeli'de yoğunlaşan iskân siyaseti ile amaçladığı hedefler arasında gösterilemez?**

A) Fetih hareketlerinde süreklilik sağlamak
B) Anadolu içinde aralarında kavgaları olan aşiretleri birbirinden uzaklaştırmak
C) Gayrimüslim halkın ayaklanma ihtimalini ortadan kaldırmak
D) Konargöçer Türkmenlerin yerleşik hayata geçmesini sağlamak
E) Anadolu Türk siyasi birliğini sağlamak

7. **Osmanlı Devleti'nde özellikle Rumeli'ye geçilmesiyle ilk defa Orhan Bey Zamanı'nda uygulamaya konulan, fethedilen gayrimüslim topraklarına Anadolu'dan Türkmenlerin yerleştirilerek fethedilen bölgelerdeki kalıcılığı sağlamaya yönelik devlet politikasına ne isim verilmiştir?**

A) Tımar B) Ahilik C) İskân
D) İstimalet E) Gaza

8. * Savaş sonunda Makedonya kapıları Osmanlı Devleti'ne açılmıştır.
* Osmanlı Devleti başkentini Edirne'ye taşımıştır.
* Balkanlar'daki Macar hâkimiyeti kırılmıştır.

Yukarıda verilenler Osmanlı Devleti'nde 1364 yılında yaşanan hangi gelişmenin sonuçları arasında yer almıştır?

A) Sırpsındığı Savaşı'nın kazanılması
B) İstanbul'un fethedilmesi
C) Yeniçeri Ocağının kaldırılması
D) Divanı Hümayunun kurulması
E) I. Kosova Savaşı'nın kazanılması

/benimhocam

9. **Aşağıdakilerden hangisi Orhan Bey Dönemi'nde yaşanan gelişmelerden biri değildir?**

A) Bursa'nın alınıp başkent yapılması
B) Anadolu Türk birliğinin tamamen sağlanması
C) İlk Osmanlı medresesinin açılması
D) Bizans'la Palekanon Savaşı'nın yaşanması
E) Çimpe Kalesi'nin alınarak Rumeli'ye ilk kez geçilmesi

10. **Osmanlı Devleti'nin kurulduğu ve yayıldığı ilk alanlar olan Kocaeli, Sakarya, Bilecik, Bursa, İznik, Düzce, Yalova, Bolu, Bartın ve Zonguldak illerini kapsayan coğrafi alanın Antik Çağ ve sonrasındaki adı nedir?**

A) Konstantiniyye B) Bitinya
C) Kilikya D) Pontus
E) İzorya

11. **Osmanlı Devleti'nin kuruluş yıllarına ait araştırmalar yapan Mehmet Fuat Köprülü'ye göre Osmanlı Beyliği'nin kurulup gelişmesinde aşağıdakilerden hangisinin etkisinden söz edilemez?**

A) Türkmenlerin, gaza ruhu ile Bizans üzerine seferler yapması
B) Selçuklu Devleti'nin zayıflaması ve beyliklerin kurulduğu dönemde Anadolu'daki siyasi boşluk
C) Türklerin sahip olduğu millî özellikler
D) Avrupa'da ortaya çıkan Reform ve Rönesans hareketleri
E) Beyliğin kurulduğu bölgenin jeopolitik konumu

12. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin kurucusu olan Osman Bey Dönemi'ne ait bir gelişme değildir?**

A) Yaya ve müsellem adı ile ilk ordunun kurulması
B) Dursun Fakih'in Karacahisar'a kadı olarak atanması
C) İnegöl, Yundhisar ve Bilecik'in fethedilmesi
D) Bac adında ilk defa vergi alınması
E) Bizans ile Bafeus Savaşı'nın yapılması

13. **Osmanlı Devleti'nin kuruluşunda ilke edindiği Anadolu'daki Türk beylikleri ile iyi geçinme politikası, aşağıda verilen hangi beyliğin topraklarının ele geçirilmesi ile sona ermiştir?**

A) Aydınoğulları B) Karesioğulları
C) Hamitoğulları D) Germiyanoğulları
E) Candaroğulları

14. • 1075'te Türkiye Selçukluların ilk başkenti olmuştur.
• I. Haçlı Seferi sonucunda önce Haçlıların sonra Bizans İmparatorluğu'nun eline geçmiştir.
• 1204-1261 yılları arasında Bizans'a da başkentlik yapan bu şehir 1331'de Osmanlılar tarafından fethedilmiştir.

Tarihi hakkında kronolojik şekilde yukarıda bilgi verilen şehir aşağıdakilerden hangisidir?

A) İstanbul B) Bursa C) Bilecik
D) İznik E) Edirne

15. **1302 yılında Osmanlı tarihine *Bafeus Savaşı* olarak geçen bu olayın diğer adı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Koyunhisar Savaşı B) Maltepe Savaşı
C) Niğbolu Savaşı D) I. Kosova Savaşı
E) Sırpsındığı Savaşı

16. **Osmanlı Devleti'nde yaşanan hangi gelişme, devletin sınırlarının 1389'daki hâline geri gelmesine neden olmuştur?**

A) II. Kosova Savaşı'nın kazanılması
B) Timur ile Ankara Savaşı'nın yapılması
C) Karesioğullarının alınması
D) Osman Bey'in vefat etmesi
E) II. Mehmet'in tahta çıkması

/tarihhocam

17. I. Yıldırım Bayezit
II. Çelebi Mehmet
III. II. Murat

1402 Ankara Savaşından sonra Timur tarafından Semerkant'a götürülen Mustafa Çelebi, yukarıda verilen hangi padişahlar zamanında Osmanlı Devleti'ne isyan etmiştir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

18. **Osmanlı Devleti'nde tarihe *Düzmece Mustafa* olayı olarak geçen bu gelişmenin yaşanmasına neden olan gelişme aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Sırpsındığı Savaşı
B) I. Kosova Savaşı
C) Niğbolu Savaşı
D) Ankara Savaşı
E) Varna Savaşı

19. **Osmanlıların, Rumeli'de kalıcı oldukları ilk askerî üssü aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Çimpe B) Keşan C) Hayrabolu
D) Edirne E) Dimetoka

20. **Osmanlı Devleti'nin kuruluş yıllarında, Balkan fetihlerinde hızlı hareket etmesinde aşağıdakilerden hangisi etkili olmamıştır?**

A) İstanbul ve Balkanlar'da veba salgınının yayılması
B) Bizans'ta taht kavgalarının yaşanması
C) Balkan ülkelerinde merkezî otoritenin kuvvetli olmaması
D) Bizans'ın Haçlıların yardımını alması
E) Osmanlının uyguladığı hoşgörü politikası

21. **1364 yılında Macar kralı Layoş komutasındaki Avrupalı devletlerden oluşan ordunun, Osmanlı Devleti tarafından Meriç Nehri kıyılarında ani bir baskın düzenlenerek yok edilmesi aşağıdakilerden hangisi ile ilgili bir gelişmedir?**

A) I. Kosova B) Sırpsındığı
C) Ankara D) Varna
E) Koyunhisar

22. İskân politikası ilk defa Orhan Bey Zamanı'nda Rumeli'ye geçilmesiyle uygulanmaya başlanmıştır. Osmanlılar, gayrimüslimlerin yaşadığı toprakları fethedince Anadolu'dan getirdiği Türkmenleri bu bölgelere yerleştirmiştir.

Rumeli'de yoğunlaşan bu siyaset ile Osmanlı Devleti aşağıdakilerden hangisini amaçladığı söylenemez?

A) Fethedilen bölgelerin Türkleşmesini ve İslamlaşmasını sağlayarak egemenliği kalıcı hâle getirmek
B) Konargöçer Türkmenlerin yerleşik hayata geçmesini sağlamak
C) Avrupalılar arasında yaşanan mezhep ayrılıklarına son vermek
D) Gayrimüslim halkın ayaklanma ihtimalini ortadan kaldırmak
E) Aralarında kavgalar yaşanan aşiretleri birbirinden uzaklaştırmak

23. **Osmanlı Devleti'nin kuruluş yıllarında beyliği teşkilatlandırma, sosyal hayatı düzenleme ve beylere danışmanlık yapma gibi önemli görevleri üstlenen kişiler kimlerdir?**

A) Âşıklar B) Ozanlar C) Ahiler
D) Akıncılar E) Gaziler

24. **Aşağıdakilerden hangisi I.Murat Dönemi'nde yaşanan gelişmeler arasında gösterilemez?**

A) Haçlılarla ilk kez savaşılması
B) Germiyanoğullarından çeyiz yolu ile toprak alınması
C) Hamitoğullarından para ile toprak satın alınması
D) Veraset sisteminde düzenleme yapılması
E) Timur ile Ankara Savaşı'nın yapılması

/benimhocam

1. Osmanlı Devleti'nde Balkanlar'da ilerlemesi; Osmanlıya karşı Hristiyan devletlerin Haçlı ittifakı kurmasına, Osmanlı kültür ve medeniyetinin Balkanlar'a (Rumeli) tanınmasına ve zamanla yapılan mücadeleler sonucunda Balkanlar'ın kesin Türk yurdu hâline gelmesine neden olmuştur.

Cevap: E

2. Osmanlı Devleti'nin dördüncü hükümdarı olan I.Bayezit, daha şehzadeliği döneminden itibaren katıldığı savaşlarda gösterdiği cesaret ve süratli oluşundan dolayı kendisine **"Yıldırım"** lakabı verilmiştir. Bazı Fransız yazarlar ise bu ünvanın yerine **"Şimşek"** kelimesini kullanmışlardır.

Cevap: E

3. Osmanlı Devleti'nde 1299-1453 yılları arasında ilk defa Osmanlı-Haçlı Savaşı olan Sırpsındığı Savaşı yapıldı, Anadolu Türk siyasi birliğini sağlamak için Anadolu'daki diğer beylikler Osmanlı topraklarına katıldı. 1402-1413 yılları arası (Fetret Devri) Osmanlı şehzadeleri arasında taht kavgası yaşandı ve yönetim merkezi için Bey ve Edirne sarayları yapıldı. Osmanlı padişahlarının halife ünvanını kullanması ise 1517 Ridaniye Savaşı'ndan sonra olmuştur. Bu ünvan ilk defa Yavuz Sultan Selim tarafından kullanılmıştır.

Cevap: B

4. Osmanlı Devleti 1389 yılında Haçlılar ile yaptığı I. Kosova Savaşı'nı kazandı. Bu dönemde Osmanlı Devleti'nin padişahı I.Murat'tı. I.Murat zaferden sonra savaş meydanını gezerken yaralı hâlde olan Sırp Kralı Lazar'ın damadı Miloş Obiliç tarafından şehit edilmiştir. I.Murat Osmanlı tarihinde savaş meydanında şehit edilen tek Osmanlı padişahıdır.

Cevap: B

5. Osmanlı Devleti Rumeli'nde iskân politikası ile birlikte istimalet politikasını da uygulamaya koymuştur. Buna göre, sözlük anlamı **"meylettirme, cezbetme, gönül alma"** olan istimalet genel olarak Osmanlı Devleti'nin uyguladığı **"uzlaştırıcı fetih siyaseti"** için kullanılan tabirdir. Osmanlı Devleti fethedilen bölge halkına iyi davranarak onları himaye etmiş, inançlarında serbest bırakmış, onların can ve mal güvenliğini sağlayarak gönüllerini kazanmaya çalışmıştır.

Cevap: C

6. Anadolu Türk siyasi birliğini sağlamak, Anadolu içinde tek bir Türk devleti olana kadar diğerlerini kendi topraklarına katmak demekken; iskân ise fethedilen Rumeli topraklarına Anadolu'da yaşayan Türkmenlerin göç ettirilmesi demektir. Kısacası iskân siyasetinin Anadolu Türk siyasi birliğini sağlama ile herhangi bir ilgisi bulunmaz.

Cevap: E

7. **İskân;** yerleşme veya yerleştirme demektir. Osmanlı Devleti ilk iskânı Orhan Bey Zamanı'nda yaparak bir devlet politikası hâline getirmiştir. Özellikle Rumeli'ye geçilmesiyle fethedilen gayrimüslim topraklarına Anadolu'dan Türkmenler getirilerek yerleştirilmiştir. Böylece fethedilen bölgelerde kalıcı olunmaya çalışılmıştır.

Cevap: C

8. 1364'te ilk Osmanlı Haçlı savaşı olan Sırpsındığı Savaşı'nı Osmanlı Devleti'nin kazanmasıyla başkent Edime'ye taşındı. Ayrıca bu savaş sonunda Makedonya kapıları Osmanlıya açıldı ve Balkanlar'daki Macar hâkimiyeti de zayıflamış oldu.

Cevap: A

9. Osmanlı Devleti'nin ikinci padişahı olan Orhan Bey Dönemin'de; 1326'da Palekanon Savaşı yapılıp Bursa alınarak başkent yapıldı. İlk defa İznik'te Osmanlı medresesi açıldı ve Rumeli'de ilk toprak parçası olan Çimpe Kalesi alındı. Anadolu Türk siyasi birliğini tamamen sağlaması ise Yavuz Sultan Selim Zamanı'nda Dulkadiroğullarına son verilmesiyle olmuştur.

Cevap: B

10. **Bitinya;** bugünkü Kocaeli, Sakarya, Bilecik, Bursa, İznik, Düzce, Yalova, Bolu, Bartın ve Zonguldak illerini kapsayan coğrafi alanın Antik Çağ ve sonrasında kullanılan adıdır.

Cevap: B

11. Osmanlı tarihi araştırmacısı Mehmet Fuat Köprülü maddeler hâlinde Osmanlı Beyliği'nin kurulup gelişmesindeki faktörleri sıralamıştır. Bunlar arasında Osmanlının kuruluşundan yaklaşık iki yüz yıl sonra Avrupa'da gerçekleşen Reform ve Rönesans hareketleri beyliğin kısa sürede kurulup gelişmesinde etkili olan bir gelişme değildir.

Cevap: D

12. Osmanlı Devleti'nin ordusu Orhan Bey Zamanı'nda oluşturulmuştu. Oluşturulan bu ordunun adı **Yaya** ve **Müsellem**'dir.

Cevap: A

/benimhocam

13. Osmanlı Devleti kurulduğu yıllarda Anadolu içinde kendinden çok daha güçlü Türk devletleri (beylikleri) vardı. O yüzden Osmanlı Devleti hem bu devletlere saldırmıyor hem de iyi geçiniyordu. Ayrıca hem coğrafi açıdan Bizans'a yakın olup devamlı fetih yönünü Bizans'a çevirerek gaza faaliyetlerinde bulunması dönemin beyliklerinden bile destek almasına neden oluyordu. Osmanlıların 1345'te Karesioğulları topraklarını ele geçirmesi ile birlikte yıllardır uyguladıkları **"Anadolu içindeki Türk beylikleri ile iyi geçinme"** politikası da sona ermiştir.

Cevap: B

14. **İznik;** 1075'te Kutalmışoğlu Süleyman Şah tarafından Bizans'tan alınıp Türkiye Selçuklularının başkenti olmuştur. Ancak 1097 yılında Türk-İslam dünyası üzerine yapılan I.Haçlı Seferi sonunda önce Haçlıların ardından Bizans'ın eline geçmiştir. IV. Haçlı Sefer'inden sonra İstanbul'un Latin Krallığı tarafından ele geçirilmesi üzerine 1240-1261 yılları arasında Bizans'a başkentlik yapmıştır. İznik, 1331'de Orhan Bey Zamanı'nda fethedilerek Osmanlı Devleti'ne kısa bir süreliğine de olsa başkentlik yapmıştır.

Cevap: D

15. 1302 yılında meydana gelen ilk Osmanlı-Bizans Savaşı **"Koyunhisar"**ın diğer adı **Bafeus** veya **Bafeon**'dur.

Cevap: A

16. 1402 yılında Timur ile Yıldırım Bayezit arasındaki savaşı Timur kazandı ve Yıldırım Bayezit esir düştü. Yıldırım'ın dört oğlu arasında da taht kavgaları başladı. Ayrıca Timur, Yıldırım'ın son verdiği beyliklerin beylerine sahip olduğu beyliklerini geri verince Osmanlı Devleti 1389'daki sınırlarına Ankara Savaşı sonucunda geri dönmüş oldu.

Cevap: B

17. Ankara Savaşı'nda Timur'a esir düşen Mustafa Çelebi, Timur'un ölümünden sonra serbest kalmıştır. Bizans'ın desteğini alan Mustafa Çelebi'nin Rumeli'deki isyanını Çelebi Mehmet bastırmıştır. Bunun üzerine tekrar Bizans'a sığınan Mustafa Çelebi, II. Murat Zamanı'nda yeniden ayaklanmasına rağmen Edirne'de yakalanıp idam edilmiştir.

Cevap: D

18. 1402 Ankara Savaşı sonrasında Yıldırım Bayezit ile oğlu Şehzade Mustafa Timur tarafından esir edilerek Semerkant'a götürülmüştür. Timur'un ölümü üzerine serbest kalan Mustafa Çelebi Anadolu'ya gelip taht iddasında bulununca kardeşi Mehmet Çelebi tarafından Düzmece olarak nitelendirilmiştir.

Cevap: D

19. Osmanlılar Çimpe Kalesi'ni alarak hem Anadolu'dan Rumeli'ye geçerken güvenliği artırdı hem de Anadolu'dan gelen Türkmenlerin Balkanlar'a rahat bir şekilde sevkini sağladı.

Cevap: A

20. Osmanlı Devleti üzerine düzenlenen Haçlı Seferleri, Osmanlının Balkanlar'daki ilerleyişini zorlaştırmıştır. Bu yüzden Haçlı Seferleri'ni Osmanlıların Balkanlarda hızlı bir şekilde ilerlemesini sağlayan nedenler arasına alamayız.

Cevap: D

21. 1363 Sazlıdere Savaşı sonucunda Osmanlı Devleti Bizans'ın elinden Edirne ve Filibe'yi almıştır. Bu gelişme üzerine Sırplar ve Bulgarlar, Edirne ve Filibe'yi geri almak için Papa aracılığıyla Avrupa'yı harekete geçirdiler ve Osmanlı üzerine Avrupalı devletlerin askerlerinden oluşan bir Haçlı ordusu kurdular. Macar kralı Layoş komutasındaki bu ordu Edirne üzerine yürüyünce Rumeli beylerbeyi Lala Şahinpaşa ve Hacı İlbey süratle bölgeye geldiler. Hacı İlbey Haçlı kuvvetlerinin Meriç Nehri kıyısında hazırlıksız olduğunu görünce gece üç koldan ani bir baskın düzenleyerek Haçlıları mağlup etti. 1364 yılında yaşanan bu ilk Osmanlı-Haçlı Savaşı **"Sırpsındığı Savaşı"** olarak tarihe geçmiştir.

Cevap: B

22. Rumeli'de yoğunlaşan iskân siyaseti ile Osmanlı Devleti şunları amaçlamıştır:
- Fethedilen bölgelerin Türkleşmesini ve İslamlaşmasını sağlayarak egemenliği kalıcı hâle getirmek,
- Konargöçer Türkmenlerin yerleşik hayata geçmesini sağlamak,
- Gayrimüslim halkın ayaklanma ihtimalini ortadan kaldırmak,
- Aralarında kavgalar yaşanan aşiretleri birbirinden uzaklaştırmaktır.

Osmanlı Devletinin uygulamış olduğu bu iskân siyaseti; Avrupalılar arasında yaşanan mezhep ayrılıklarını sona erdirmeye yönelik değildir. Osmanlı Devleti tam aksine bu mezheplere bağlı devletlerin birbiriyle çatışmalarının devam etmesini istemiştir.

Cevap: C

23. Ahlak ile zanaatı birleştirmiş bir meslek örgütü olan Ahiler, Osmanlı Devleti'ni kuran Osman Bey'in manevi destekçisi oldular. Osman Bey bir yeri fethettikten sonra bu bölgede nasıl bir yönetim uygulayacağını Ahilere sormuştur. Ayrıca Ahiler; beyliği teşkilatlandırma, sosyal hayatı düzenleme ve beylere danışmanlık yapma gibi görevleri de üslenmişlerdir.

Cevap: C

24. Osmanlı Devleti'nin üçüncü padişahı olan I. Murat Dönemi'nde Haçlılar ile ilk defa savaşıldı. (1364 Sırpsındığı Savaşı), Germiyanoğullarının toprakları çeyiz yoluyla Hamitoğullarının toprakları ise para ile satın alındı ve "ülke hükümdar ve oğullarına aittir." kuralı getirilerek veraset sisteminde ilk defa düzenleme yapıldı. Ankara Savaşı ise Timur ile Yıldırım Bayezit arasında 1402 yılında yapılmıştır. Ankara Savaşı I.Murat Dönemi değil Yıldırım Bayezit Dönemi'ne ait bir gelişmedir.

Cevap: E

/benimhocam

1. **Osmanlı Devleti'ni kuran ve *sağlam, güçlü ve kuvvetli* anlamına gelen boy aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Kayı B) Yazır C) Bayat
D) Afşar E) Kınık

2. **Osmanlı Devleti'nde şehirlerin imar edilmesi, toplumun huzur ve güvenliğinin sağlanması ve boş alanların yerleşime açılarak buralara Müslüman nüfusun yerleştirilmesi aşağıdaki hangi kavramla ilişkilidir?**

A) İstimalet B) Şenlendirme
C) Reaya D) Narh
E) Malikâne

3. I. Maltepe Savaşı
II. Sırpsındığı Savaşı
III. I. Kosova Savaşı

Yukarıdakilerden hangileri Orhan Bey Dönemi gelişmeleri arasındadır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

4. **Osmanlı padişahlarının hangisinin zamanında Bizans'la yapılan antlaşmayla; İstanbul'da bir Türk mahallesinin kurulması, Türklerin davalarına bakmak için bir kadı tayin edilmesi ve Bizans'ın Osmanlı Devleti'ne her yıl vergi vermesi kararlaştırılmıştır?**

A) Osman Bey B) Orhan Bey
C) I. Murat D) Yıldırım Bayezit
E) II. Mehmet

5. **Timur'un Ankara Savaşı'ndan sonra Anadolu'dan çekilmesiyle hangi devlet Anadolu'nun doğusunda güçlü hâle gelerek Osmanlı Devleti'ni tehdit etmeye başlamıştır?**

A) Safeviler B) Babürlüler
C) Kadı Eretna D) Akkoyunlular
E) Memlukler

6. - Sırp Krallığı yeniden kurulacak ve Sırplar Osmanlı Devleti'ne vergi verecek.
- Antlaşma 10 yıl geçerli olacak.
- Eflâk, Osmanlılara vergi vermek koşuluyla Macaristan'ın himayesine bırakılacak.

Yukarıda verilenler Osmanlı Devleti'nin 1444 yılıda Macaristan Devleti ile imzaladığı hangi antlaşmaya aittir?

A) İstanbul B) Edirne-Segedin
C) Belgrad D) Karlofça
E) Amasya

7. **İbn-i Batuta'nın *"Türkmen hükümdarlarının en ulusu"* teşkilatçı, toparlayıcı ve askerî bir deha olarak nitelendirdiği Osmanlı padişahı kimdir?**

A) Osman Bey B) Orhan Bey
C) I. Murat D) Çelebi Mehmet
E) II. Murat

8. **Osmanlı Devleti'nin 1298 yılında hangi şehri fethetmesi, sonraki dönemlerde buradaki demir madenini işleyerek ordunun silah ihtiyacını karşılamasına yardımcı olmuştur?**

A) Bursa B) İznik C) Bilecik
D) İzmit E) Edirne

/benimhocam

9. I. Altın Orda
II. Memlukler
III. İlhanlılar

Yukarıdaki devletlerden hangileri Osmanlı Devleti'nin kuruluş yılları ile çağdaştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

10. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti ile Haçlılar arasında 1364 yılında yapılan Sırpsındığı Savaşı'nın sonuçlarından biri değildir?**

A) Edirne ve Batı Trakya daha emniyetli hâle geldi.
B) Meriç Irmağı tamamen Osmanlının kontrolüne girdi.
C) Macarların Balkanlar üzerinde etkisi azaldı.
D) Balkanlar üzerine yapılan fetih hareketleri hızlandı.
E) Osmanlı Devleti'nin Balkanlar'daki hâkimiyeti kesinleşti.

11. **1391 yılında İstanbul'u kuşatan ilk Osmanlı padişahı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) I. Bayezit B) Orhan Bey
C) II. Murat D) Çelebi Mehmet
E) II. Mehmet

12. **Osmanlı tarihinde 1402'den 1413 yılına kadar süren ve taht kavgalarıyla geçen döneme ne isim verilmiştir?**

A) Lale Devri
B) Tanzimat Dönemi
C) İstibdat Dönemi
D) Fetret Devri
E) Meşrutiyet Dönemi

13. **Türkiye tarihinin farklı dönemlerinde kurulan Anadolu Türk siyasi birliği, yapılan hangi savaşlar sonrası bozulmuştur?**

A) Malazgirt - Kösedağ
B) Kösedağ - Ankara
C) Miryokefalon - Varna
D) I. Kosova - Malazgirt
E) Koyunhisar - Niğbolu

14. • Bulgar Krallığı'na tamamen son verildi.
• Eflâk ve Boğdan Osmanlı üstünlüğünü tanıdı.
• Macarlar etkisiz hâle getirildi.

Yukarıda verilenler Osmanlı Devleti ile Haçlılar arasında 1396 yılında yapılan hangi savaşın sonuçlarıdır?

A) Niğbolu Savaşı
B) I. Kosova Savaşı
C) Varna Savaşı
D) II. Kosova Savaşı
E) Sırpsındığı Savaşı

15. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin XIV. yüzyılda, kısa sürede büyüyüp gelişmesinde etkili olan durumlardan biri değildir?**

A) Balkanlar'ın siyasi karışıklıklar içinde olması
B) Osmanlıların gaza ve cihat politikasını benimsemesi
C) Anadolu beyliklerinin Osmanlı sultanını halife olarak tanıması
D) Türk beyliklerinin kendi aralarındaki mücadelerine karışması
E) Fethedilen yerlerde istimalet politikasının uygulanması

16. – Beyim Bizans'a karşı nasıl bir siyasi politika izlemeliyiz?
– Bizans'a karşı cihat ve gaza geleneği ile hareket edeceğiz. Halkın canına ve malına dokunmayacağız. Türkmen beyliklerinin kendi aralarındaki mücadelelerinde yer almayacağız. Dursun Fakih sen de kadı olarak Karacahisar'da adıma hutbe okut ve fakir fukaraya sadaka dağıt.

Yukarıda verilen diyalog aşağıda Osmanlı padişahlarından hangisinin döneminde yaşanmıştır?

A) Osman Bey B) Orhan Bey
C) I. Murat D) Yıldırım Bayezit
E) Çelebi Mehmet

/benimhocam

17. **Osmanlı Devleti padişahı Yıldırım Bayezit, İstanbul Kuşatması sırasında Bizans'a gelebilecek yardımları engellemek amacıyla;**

I. Selimiye Kışlası,

II. Anadolu Hisarı,

III. Rumeli Hisarı

yapılarından hangilerini inşa ettirmiştir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II

D) I ve III E) I, II ve III

18. **Osmanlı Devleti'nde 1402 Ankara Savaşı'nın hemen ardından başlayan Fetret Devri'nde, taht mücadelesine girişen şehzadeler arasında aşağıdakilerden hangisi bulunmaz?**

A) Musa Çelebi B) İsa Çelebi

C) Mehmet Çelebi D) Mustafa Çelebi

E) Süleyman Çelebi

19. **Osmanlı Devleti'nde devlet merkezinin devamlı olarak batıya doğru kayması aşağıdakilerden hangisini göstermektedir?**

A) Türk beylikleri arasında savaşlar yapıldığını

B) Fetihlerin yönünü

C) Ticaret yollarına hâkim olunduğunu

D) Bizans İmparatorluğu'nun yıkıldığını

E) Anadolu Türk siyasi birliğinin sağlandığını

20. **Osmanlı Devleti padişahı Yıldırım Bayezit'in 1391-1402 yılları arasında üst üste yaptığı dört İstanbul kuşatmasını da kaldırmasında;**

I. Niğbolu Savaşı'nın başlaması,

II. doğuda Timur tehlikesinin görülmesi,

III. Osmanlı akıncılarının Ploşnik'te pusuya düşürülmesi

durumlarından hangileri etkili olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II

D) I ve III E) I, II ve III

21. **Osmanlı Devleti'nde 1416 yılında çıkan dinî nitelikli ilk toplumsal ayaklanma aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Mustafa Çelebi İsyanı

B) Baba İshak İsyanı

C) Şeyh Bedrettin İsyanı

D) Baba Zünnun İsyanı

E) Bozoklu Celâl İsyanı

22. **1421-1451 yılları arasında hükümdarlık yapan, imar işlerine önem verip pek çok eser bıraktığı için *Hayır Babası* ünvanı verilen Osmanlı padişahı kimdir?**

A) Mehmet Çelebi B) I. Murat

C) Orhan Gazi D) II. Murat

E) II. Mehmet

23. **Osmanlı Devleti'nin;**

I. Karesioğullarını topraklarına katması,

II. Çimpe Kalesi'ni alması,

III. Menteşeoğullarına son vermesi

faaliyetlerinden hangileri Rumeli'ye geçişini kolaylaştırmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II

D) II ve III E) I, II ve III

24. **Osmanlı Devleti ile Bizans İmparatorluğu arasında 1302 yılında yapılan ilk savaş aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Palekanon Savaşı B) Varna Savaşı

C) Koyunhisar Savaşı D) I. Kosova Savaşı

E) Niğbolu Savaşı

benimhocam

1. Osmanlı Devleti'ni kuran Kayı boyu, Oğuzların Bozok kolundandır. Kayı; **"sağlam, güçlü ve kuvvetli"** anlamlarına gelmektedir.

Cevap: A

2. Osmanlı Devleti Orhan Bey'den itibaren fethedilen yerlere Müslüman nüfusa yerleştirmeye başlamıştır. Yerleştirilen bu nüfusa hem ayrıcalıklar vermiş hem de fethedilen bölgelerde kalıcı olabilmek için imar faaliyetlerine de önem vermiştir. Osmanlı Devleti'nin bu politikasına **"iskan"** veya **şenlendirme"** adı verilmiştir.

Cevap: B

3. Orhan Bey Zamanı'nda 1329'da Bizans ile Maltepe (Palekanon) Savaşı yapılmıştır. Sırpsındığı Savaşı; I. Murat Zamanı'nda, II. Kosova Savaşı ise II. Murat Zamanı'nda yapılmıştır.

Cevap: A

4. Yıldırım Bayezit, İstanbul'u dört defa kuşatmıştır. Yıldırım Doğu'da Timur tehlikesinin görülmesi üzerine Bizans ile bir antlaşma yaparak kuşatmayı kaldırmıştır. Bu antlaşmaya göre; İstanbul'da bir Türk mahallesi kurulacak, İstanbul'daki Türklerin davalarına bakmak için bir kadı tayin edilecek ve Bizans, Osmanlı Devleti'ne her yıl vergi verecek. gibi kararlar alınmıştır.

Cevap: D

5. 1402 yılında yapılan Ankara Savaşı'nı Timur kazandı ve Osmanlı Devleti 11 yıl süren Fetret Dönemi'ne girdi. Timur, Osmanlının son verdiği beyliklerin beylerini yanına çağırarak onlara beyliklerini geri verdi. 1403'te ise Timur'un Anadolu'dan çekilmesiyle Anadolu'nun doğusunda güçlenen Akkoyunlular ise Osmanlıyı tehdit eder hâle geldi.

Cevap: D

6. Osmanlı Devleti, 1444'te Haçlılar ile yapılan savaşın kaybedilmesi ve aynı anda Karamanoğulları sorunu nedeniyle barış isteğinde bulundu ve Macarlarla Edirne - Segedin Antlaşması'nı imzaladı. Bu antlaşmada Sırp Krallığı yeniden kurulacak ve Sırplar Osmanlı Devleti'ne vergi verecek, Eflâk Osmanlılara vergi vermek koşuluyla Macaristan'ın himayesine bırakılacak ve antlaşma ise 10 yıl geçerli olacaktır gibi maddeler yer almıştır.

Cevap: B

7. Osmanlı Devleti'ni Osman Bey kurmuştur fakat onu teşkilatlandıran ve devlet hâline getiren Orhan Bey'dir. Teşkilatçı, toparlayıcı ve askerî bir deha olan Orhan Bey'i ünlü seyyah İbn-i Batuta **"Türkmen hükümdarlarının en ulusu"** olarak nitelendirmiştir.

Cevap: B

8. Osman Bey; 1292'de Yarhisar ve Bilecik'i Bizans'ın elinden aldı ve devletin merkezini de Bilecik'e taşıdı. Bilecik'in fethedilmesi ile buradaki demir madeni işlenerek ordunun silah ihtiyacı karşılanmaya çalışılmıştır.

Cevap: C

9. Çağdaş olma; bir devletin yaşadığı dönemlerde diğer farklı bölgelerde hüküm süren diğer devletler ile aynı anda yaşamalarıdır. Örneğin bugün Türkiye Cumhuriyeti ile İran, Irak, Suriye, ABD, İngiltere çağdaştır; yani aynı zaman dilimi içinde birlikte yaşamaktadır. Osmanlı Devleti ise (1299) Karadeniz'in kuzeyinde bulunan Altın Orda (1227-1502), Mısır'da bulunan Memlukler (1250-1517) ve İran'da kurulan İlhanlılar devletleri ile (1256-1335) çağdaştır.

Cevap: E

10. 1364 yılında Edirne ve Filibe'nin alınmasına tepki duyan Papa V. Urban'ın teşvikiyle Avrupa'da bir Haçlı ordusu oluşturuldu. Yapılan savaşı (Sırpsındığı Savaşı) Osmanlı Devleti kazandı. Balkanlar ise II. Kosova Savaşı'nın ardından kesin olarak Türk yurdu hâline gelmiştir.

Cevap: E

11. Yıldırım Bayezit; Bizans'ın Osmanlı Devleti'ne karşı Avrupa devletlerini kışkırtması ve Karamanoğulları Beyliği ile ittifak hâlinde olması üzerine İstanbul'u kuşattı. Böylece İstanbul'u kuşatan ilk Osmanlı padişahı da Yıldırım Bayezit (I. Bayezit) oldu.

Cevap: A

12. 1402 Ankara Savaşı'ndan sonra Yıldırım Bayezit'in oğulları arasında taht kavgaları başladı. 11 yıl devam eden bu taht mücadeleleri Osmanlı Devleti'ne Anadolu ve Balkanlar'da sıkıntılı bir süreç yaşattığı için 1402 - 1413 yılları arasına **"Fetret Devri"** denildi.

Cevap: D

/berimhocam

13. Anadolu Türk siyasi birliği ilk olarak 1243'te Türkiye Selçuklu Devleti ile İlhanlılar arasında yapılan Kösedağ Savaşı ile ikinci olarak ise 1402'de Osmanlı Devleti ile Timur arasında yapılan Ankara Savaşı ile bozulmuştur. (Anadolu'da beyliklerin kurulması Türk siyasi birliğinin bozulması anlamına gelir.)

Cevap: B

14. Osmanlı Devleti'nin Balkanlar'da ilerlemesi ve İstanbul'u kuşatması üzerine Papa IX. Benifas'ın girişimleriyle Macar Kralı Sigismund önderliğinde yeni bir Haçlı ordusu oluşturuldu. 1396 yılında yapılan **Niğbolu Savaşı**'nı Osmanlılar kazandı. Bu savaş sonrası Bulgar Krallığı'na tamamen son verilirken Macarlar etkisiz duruma getirildi. Ayrıca bu savaş sonucunda Eflâk ve Boğdan Osmanlı üstünlüğünü tanımıştır.

Cevap: A

15. Osmanlı Devleti'nin aşiretten büyük bir devlet hâline gelmesinde, padişahların üstün özellikleri, merkezî otoritenin güçlü tutulması, gaza ve cihat politikası izlenmesi, Türk beyliklerinin kendi aralarındaki mücadelelerine karışmayıp iyi ilişkiler kurması, Ahilerin desteği, fethedilen yerlerde (özellikle gayrimüslim) halka adaletli ve hoşgörülü (istimalet) yaklaşılması ve Bizans ile Balkanlar'ın dinî ve siyasi açıdan karışıklıklar içinde bulunması etkili olmuştur.

Cevap: C

16. Osman Bey ile Dursun Fakih arasında geçen bu diyalogta Osman Bey'i cihat ve gaza ile hareket edileceğini, Türkmen beylikleri ile iyi geçinileceğini söylemiş, Dursun Fakih'i de Karacahisar'a kadı olarak atamıştır.

Cevap: A

17. Bizans'a gelebilecek yardımları engellemeye amaçlayan Yıldırım Bayezit, Anadolu Hisarı'nı yaptırmıştır.

Cevap: B

18. Yıldırım Bayezit'in Ankara Savaşı'nda Timur'a esir düşmesi ve çok kısa bir süre sonra da vefat etmesi üzerine Yıldırım'ın oğulları Musa, Süleyman, Mehmet ve İsa Çelebi arasında taht kavgaları başladı. Yıldırım Bayezit'in diğer oğlu Mustafa Çelebi ise Timur tarafından esir olarak götürüldüğü için savaşın hemen ardından başlayan taht mücadelesinde yer almamıştır.

Cevap: D

19. Osmanlı Devleti'ne sırasıyla Karahisar, Bilecik, Bursa, İznik, Edirne ve İstanbul başkentlik (merkez) yapmıştır. Söğüt ve Domaniç'te kurulan bu beyliğin başkentini devamlı olarak batıya doğru kaydırması yaptığı fetihlerin yönünü göstermektedir.

Cevap: B

20. Yıldırım Bayezit, İstanbul'u kuşatan ilk Osmanlı padişahıdır. İstanbul'u farklı zamanlarda dört defa kuşatmasına rağmen çeşitli nedenlerden dolayı alamamıştır. Bunun nedenleri arasında Niğbolu Savaşı'nın başlaması, doğuda Timur tehlikesinin görülmesi ve Anadolu ve Rumeli'de çıkan karmaşalardır. Ploşnik Bozgunu ise I. Murat Zamanı'nda Sırp ve Boşnak kuvvetlerinin Lala Şahin Paşa komutasındaki Osmanlı kuvvetlerini pusuya düşürerek yenmesidir. Bu olayın İstanbul kuşatmalarının kaldırılmasına herhangi bir etkisi bulunmamaktadır.

Cevap: C

21. Çelebi Mehmet Dönemi'nde, Osmanlı tarihinin dinî nitelikli ilk toplumsal ayaklanması **"Şeyh Bedrettin İsyanı"** ortaya çıkmıştır. Ayaklanma bastırılmış ve Şeyh Bedrettin yakalanarak idam edilmiştir.

Cevap: C

22. **II. Murat** Osmanlı halkı tarafından çok sevilen bir padişahtı. Halk onu **"Koca Murat Gazi"** isminin yanı sıra Anadolu'da yaptığı birçok eserden dolayı da **"Hayır Babası"** olarak anmıştır.

Cevap: D

23. Orhan Bey Zamanı'nda denizci bir beylik olan Karesioğullarının Osmanlı topraklarına katılması ve Osmanlının Rumeli'deki ilk toprağı olan Çimpe Kalesi'nin alınması, Osmanlının Rumeli'ye geçişini kolaylaştırmıştır. Menteşeoğulları ise Muğla ve civarında hüküm sürmüştür. Bu beyliğe son verilmesinin Rumeli'ye geçilmesine herhangi bir etkisi bulunmamaktadır.

Cevap: C

24. 1302 yılında Bursa tekfurunun öncülüğünde birleşen Rum tekfurları, Bizans'tan aldıkları yardımlarla Osman Bey'i yöreden atmak için harekete geçtiler. Koyunhisar'da yapılan ilk Osmanlı-Bizans Savaşı'nı Osmanlı Devleti kazandı. Kazanılan zaferle Osmanlıya İzmit yolu açıldı.

Cevap: C

/benimhocam

1. **Osmanlı Devleti ile Haçlılar arasında 1364 yılında yapılan ilk savaş aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Palekanon Savaşı B) Ankara Savaşı
C) Niğbolu Savaşı D) I. Kosova Savaşı
E) Sırpsındığı Savaşı

2. **1396 yılında Haçlılarla yapılan Niğbolu Savaşı'nı kazandığı için halife tarafından kendisine *Sultan-ı İklim-i Rum* ünvanı verilen Osmanlı padişahı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Osman Bey
B) Orhan Bey
C) Çelebi Mehmet
D) Yıldırım Bayezit
E) II. Murat

3. Osmanlı Kuruluş Dönemi'nde akıncı gazilerin elindeki her beş esirden biri padişah adına alınırdı. Alınacak esiri seçme hakkı padişaha aitti. Bu şekilde devlet elinde toplanan esirleri bir Türk köyüne gönderir; onların Türkçe öğrenip İslamlaşmaları sağlanırdı. Sonra da bunlar bir kışlada toplanıp, sultanın emrinde olan bir ordu oluşturulurdu.

Bu metinde anlatılan uygulama aşağıdakilerden hangisidir?

A) Pençik B) Bac C) Müsadere
D) İskân E) İltizam

4. I. Sırpsındığı Savaşı
II. I. Kosova Savaşı
III. Koyunhisar Savaşı
IV. Ankara Savaşı

Yukarıda verilen savaşlardan hangileri, 1299-1453 yılları arasında Osmanlı Devleti ile Haçlı orduları arasında gerçekleşmemiştir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) I ve IV E) III ve IV

5. Bir tarih öğretmeni dersinde; "İslamiyet Öncesi Dönem'de binicilik ve atıcılıkta usta olan Türk kadınları, savaşlara erkeklerle birlikte katılmıştır. İslamiyet'e geçişin ardından da bu gelenek sürdürülmüş ve Anadolu'da Ahiliğe denk bir kadınlar teşkilatı kurulmuştur." demiştir.

Tarih öğretmeninin ifadesinde yer alan kadınlar teşkilatı Osmanlı Devleti'nin Kuruluş Dönemi'nde yer alan aşağıdaki kavramlardan hangisine karşılık geldiği söylenebilir?

A) Yaya ve müsellemler
B) Gaziyan-ı Rûm
C) Bacıyan-ı Rûm
D) Ahiyan-ı Rûm
E) Abdalan-ı Rum

6. **Osmanlı Devleti'nin Kuruluş Dönemi'nde hangi padişah zamanında Anadolu Türk siyasi birliği ilk defa büyük ölçüde sağlanmıştır?**

A) Orhan Bey B) Yıldırım Bayezit
C) I. Murat D) II. Murat
E) Çelebi Mehmet

7. **Haçlıların II. Mehmet'in küçük yaşta tahta geçmesinden faydalanmak istemeleri, 1444 yılında Osmanlı - Haçlı savaşlarından hangisine neden olmuştur?**

A) II. Kosova Savaşı
B) Varna Savaşı
C) I. Kosova Savaşı
D) Ankara Savaşı
E) Sırpsındığı Savaşı

8. **XIII. yüzyılın ortalarından itibaren Anadolu coğrafyasında birçok yeni devletin kurulması aşağıdakilerden hangisinin göstergesidir?**

A) Anadolu'da ticari hayatın canlı olduğunun
B) Anadolu Türk siyasi birliğinin bozulduğunun
C) Anadolu'da sadece Türklerin yaşadığının
D) Haçlıların Anadolu coğrafyasına saldırılarını artırdığının
E) Halktan alınan vergilerin toplanamadığının

/benimhocam

9. **Osmanlı Devleti'nin kuruluş yıllarında Anadolu Türk siyasi birliğinin sağlanmasına katkı yapan padişahlar arasında hangisi bulunmaz?**

A) Osman Bey B) Orhan Bey
C) I. Murat D) Yıldırım Bayezit
E) Çelebi Mehmet

10. **Osmanlı Devleti'nde *Hüdavendigâr* ve *Gazi Hünkâr* ünvanları verilen padişah kimdir?**

A) Osman Bey B) I. Murat
C) I. Bayezit D) Orhan Bey
E) II. Mehmet

11. Haçlılar, 1444 yılında imzalanan Edirne - Segedin Antlaşması'nı II.Murat'ın tahtı on iki yaşındaki II.Mehmet'e bırakması sebebiyle bozdular ve savaş hazırlıklarına başladılar.

Bu gelişme sonrası Osmanlı ordusunun başına geçen II.Murat Haçlılar'a karşı hangi savaşı kazandı?

A) Varna B) I. Kosova
C) Niğbolu D) Sırpsındığı
E) II. Kosova

12. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin Balkanlar'da yürüttüğü iskân politikasının amaçlarından biri değildir?**

A) Göçebe Türkmenlere yurt bulmak
B) Balkanlar'daki Türk nüfusunu artırmak
C) Türkmenlerin yerleşik yaşama geçmesini sağlamak
D) Anadolu'da toplumsal düzeni ve asayişi devam ettirmek
E) Balkan halklarının tümünü Türkleştirmek

13. **Osmanlı Devleti'nin Anadolu Türk siyasi birliğinin sağlanması yolunda attığı ilk adım aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Bizans ile yapılan Koyunhisar Savaşı'nı kazanması
B) Bursa'nın fethedilerek merkez yapılması
C) Kapıkulu Ocağının kurulması
D) Karesioğulları Beyliği'ne son verilmesi
E) Haçlı ordularıyla mücadele edilmesi

14. I. Timur'un Sivas'ı işgal etmesi
II. Timur'un Çin'e yapacağı sefer öncesi arkasında güçlü bir devlet bırakmak istememesi
III. Anadolu'daki Türk beylerinin Timur'u kışkırtmaları

1402 yılında Osmanlı Devleti ile Timur Devleti arasında yapılan Ankara Savaşı'nın nedenleri arasında hangileri yer alır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

15. **Osmanlı tarihinde Fetret Devri'ni sona erdirip Osmanlı Devletini'ni dağılmaktan kurtardığı için *devletin ikinci kurucusu* ünvanını alan Osmanlı padişahı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Yıldırım Bayezit
B) Fatih Sultan Mehmet
C) Mehmet Çelebi
D) Yavuz Sultan Selim
E) Kanuni Sultan Süleyman

16. **Tarihçi Gibbons *"Padişahlığı boyunca Hristiyanlara papalıktan daha iyi muamele etmiştir."* sözleri ile hangi Osmanlı padişahının hoşgörüsüne vurgu yapmıştır?**

A) Osman Bey B) Orhan Bey
C) I. Murat D) Mehmet Çelebi
E) Yıldırım Bayezit

/benimhocam

17. **Osmanlı Devleti'nin 1402 yılında Timur ile yaptığı Ankara Savaşı'nı kaybetmesinde;**

I. Timur ordusunda asker sayısının fazla olması,

II. Osmanlı ordusundaki Anadolu Türk Beyliklerinden oluşan bazı birliklerin ve Karatatarların Timur tarafına geçmesi,

III. Timur ordusunda zırhlı süvarilerin ve fillerin bulunması

durumlarından hangileri etkili olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

18. **Osmanlı Devleti'nde *Şeyh Bedrettin ve Mustafa Çelebi* isyanları hangi padişah döneminde ortaya çıkmıştır?**

A) Yıldırım Bayezit B) Çelebi Mehmet
C) Orhan Bey D) II. Murat
E) Osman Bey

19. **1448 yılında Osmanlı Devleti ile Haçlılar arasında yapılan hangi savaş sonucunda, Türklerin Balkanlar'dan atılamayacağı anlaşılmış ve 1683 Viyana Kuşatması'na kadar Osmanlıya karşı bir Haçlı İttifakı kurulamamıştır?**

A) II. Kosova B) Sırpsındığı
C) Niğbolu D) Varna
E) Maltepe

20. **Osmanlı Devleti padişahlarından II. Murat'ın 1441-1444 Macaristan Seferi sırasında Anadolu'da Osmanlıya isyan ederek Macarlarla Edirne-Segedin Antlaşması yapılmasına neden olan beylik aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Karamanoğulları B) Aydınoğulları
C) Dulkadiroğulları D) Germiyanoğulları
E) Candaroğulları

21. I. Sırpsındığı Savaşı
II. Varna Savaşı
III. Ankara Savaşı
IV. II. Kosova Savaşı

Yukarıda verilen savaşların kronolojik sırası seçeneklerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

A) I - II - III - IV B) III - I - IV - II
C) I - III - II - IV D) III - II - IV - I
E) II - IV - I - III

22. **I. Murat Zamanı'nda toprakları çeyiz yoluyla ve satın alınarak Osmanlı Devleti'ne katılan beylikler seçeneklerin hangisinde birlikte verilmiştir?**

A) Candaroğulları - Hamitoğulları
B) Kadı Eretna - Karamanoğulları
C) Karesioğulları - Germiyanoğulları
D) Germiyanoğulları - Hamitoğulları
E) Saruhanoğulları - Aydınoğulları

23. **Aşağıdakilerden hangisi 1402'de Osmanlı Devleti ile Timur Devleti arasında yapılan Ankara Savaşı'nın sonuçlarından biri değildir?**

A) Anadolu Türk siyasi birliği bozuldu.
B) Uzun süredir kuşatma altında olan İstanbul'un fethi gecikti.
C) Osmanlı Devleti'nin Balkanlar'daki fetihleri durdu.
D) Balkanlar'da önemli ölçüde toprak kaybedildi.
E) Yıldırım Bayezit'in oğulları arasında on bir yıl süren taht mücadeleleri başladı.

24. **Aşağıdakilerden hangisi, Osmanlı Devleti'nde 1299-1453 yılları arasında padişahlık yapanlardan biri değildir?**

A) Yıldırım Bayezit B) I. Selim
C) Mehmet Çelebi D) I. Murat
E) II. Murat

/benimhocam

1. 1363 Sazlıdere Savaşı'yla Edirne ve Filibe'nin Osmanlı Devleti'nin eline geçmesiyle Avrupa'da Osmanlıya karşı bir Haçlı ordusu oluşturuldu. 1364 yılında ilk Osmanlı-Haçlı savaşını (Sırpsındığı Savaşı) Osmanlı Devleti kazandı.

Cevap: E

2. 1396 yılında yapılan Niğbolu Savaşı'nı Osmanlıların kazanması üzerine halife Yıldırım Bayezit'e **"Sultan-ı İklim-i Rum"** ünvanını vermiştir.

Cevap: D

3. Osmanlı Devleti'nde Karamanlı bilgin Mevlana Molla Rüstem, ordunun asker ihtiyacını karşılamak için savaşlarda esir edilen her beş kişiden birinin devlet hizmetine alındığı **"Pençik Sistemi"**ni önermiştir.

Cevap: A

4. Osmanlı Devleti Kuruluş Dönemi'nde Haçlılar ile Sırpsındığı, I. Kosova, Niğbolu, Varna ve II. Kosova savaşlarını yapmıştır. 1329 yılında yapılan Pelekanon Savaşı Osmanlılar ile Bizans arasında; 1402 yılında yapılan Ankara Savaşı ise Osmanlılar ile Timur arasında gerçekleşmiştir.

Cevap: E

5. İslamiyet Öncesi Dönem'de binicilik ve atıcılıkta usta olan Türk kadınları, savaşlara erkeklerle birlikte katılmıştır. İslamiyet'e geçişin ardından da bu gelenek sürdürülmüş ve Anadolu'da Bacıyan-ı Rûm adıyla bir kadınlar teşkilatı kurulmuştur.

Cevap: C

6. Yıldırım Bayezit Zamanı'nda Aydınoğulları, Menteşeoğulları, Germiyanoğulları, Karamanoğulları, Hamitoğulları, Eretna Devleti, Saruhanoğulları ve Candaroğulları'nın Kastamonu kolu Osmanlı topraklarına katıldı. Böylece Anadolu Türk siyasi birliği **büyük** ölçüde sağlanmış oldu.

Cevap: B

7. II.Murat, Edirne-Segedin Antlaşması'ndan sonra tahtını kendi isteğiyle oğlu II.Mehmet'e bıraktı. II. Mehmet'in küçük yaşta tahta geçmesinden yararlanmak isteyen Avrupa devletleri, Edirne-Segedin Antlaşması'nı bozarak Osmanlı Devletine karşı bir Haçlı birliği oluşturdular. Bunun üzerine devlet adamları II.Murat'ın tekrar başa geçmesini sağladılar. 1444 yılında Haçlılarla yapılan Varna Savaşı'nı ise Osmanlı Devleti kazandı.

Cevap: B

8. 1243 yılında Türkiye Selçuklu Devleti ile İlhanlılar arasında yapılan Kösedağ Savaşı sonrasında Anadolu Türk siyasi birliği bozularak, Anadolu'da ikinci kez Türk devletleri kurulmuştur.

Cevap: B

9. Osmanlı Devleti'nin ilk kurucusu olan **Osman Bey** Türk beylikleri ile iyi ilişkiler kurarak onlara karşı bir seferde bulunmamıştır ve kendi döneminde hiçbir Türk beyliği Osmanlıya katılmamıştır.

Cevap: A

10. Osmanlı padişahlarının çoğu lakap ve ünvanlarıyla anılmıştır. I. Murat'ın ünvanları ise **"Hüdavendigar ve Gazi Hünkâr"**dır.

Cevap: B

11. 1444 yılında Osmanlı Devleti ile Macarlar arasında yapılan Edirne-Segedin Antlaşması sonrası II.Murat tahtı 12 yaşındaki oğlu II. Mehmet'e bırakmıştır. Bu durumdan faydalanmak isteyen Haçlılar, Edirne-Segedin Antlaşması'na uymayarak Osmanlı Devleti'ne karşı savaş hazırlığına başlamıştır. Bunun üzerine II.Murat ordunun başına geçerek Haçlıları 1444 yılında Varna Savaşı'nda mağlup etmiştir.

Cevap: A

12. İlk defa Orhan Bey Zamanı'nda başlayan iskân (yerleştirme) politikası kuruluş yıllarında her padişah zamanında ilerleyerek devam ettirilmiştir. Bu sayede göçebe yaşayan Türkmenlere yeni bir yurt bulunması ve onların yerleşik düzene geçirilmesi amaçlanmıştır. Buraya yerleştirilen ailelerin zamanla çoğalmasıyla da Balkanlar'daki Türk nüfusu giderek artmıştır. Balkanlar'a getirilenler, özellikle Anadolu'da sorun çıkaran veya kan davalı aileler arasında seçilerek, bölgelerin asayişi sağlanmış ve aynı zamanda toplumun huzurunun da bozulmamasına dikkat edilmiştir. Osmanlının bu fetihleri yaparken Balkan halklarının tümünü Türkleştirmek gibi bir amacı ise olmamıştır.

Cevap: E

/benimhocam

13. Orhan Bey; 1345 yılında iç karışıklıklar yaşayan Karesioğulları Beyliği'nin üzerine yürüyerek bu beyliği topraklarına kattı. Böylece Osmanlı Devleti'ne katılan ilk beylik (devlet) Karesioğulları oldu. Bu da Anadolu Türk siyasi birliğinin sağlanması yolunda atılmış ilk adım olarak tarihe geçti.

Cevap: D

14. Yıldırım Bayezit yaptığı seferler sonucu Timur Devleti ile sınır komşusu oldu. Çin üzerine sefer düzenlemek isteyen Timur, arkasında güçlü bir devletin olmasını istemiyordu. Bunun üzerine Irak'ta bulunan Celayiroğulları ile Karakoyunlular üzerine seferler yaptı. Timur'un yenilgiye uğrattığı bu devletlerin beyleri Osmanlı Devleti'ne sığındı. Bunun üzerine Timur bu beyleri Osmanlı Devleti'nden istedi. Karşılıklı mektuplaşmalar sırasında gerilim iyice arttı. Yıldırım'ın hâkimiyeti altına aldığı Türk beyliklerinin beylerinin de Timur'u kışkırtması sonucu Timur, Sivas'ı işgal etti. Bu olay sonucunda iki ordu Ankara Savaşı'nda karşı karşıya geldi. Yapılan savaşı ise Timur kazandı.

Cevap: E

15. 1402-1413 yılları arasında kardeşleri ile yaptığı taht mücadelesini kazanan ve Osmanlı Devleti'ni yıkılmaktan kurtaran Mehmet Çelebi'dir. Bu yüzden Mehmet Çelebi'ye **"devletin ikinci kurucusu"** ünvanı verilmiştir.

Cevap: C

16. I. Murat padişahlığı boyunca dinî hoşgörüsü sayesinde Katolik ve Ortodoks Hristiyanların takdirini kazanmıştır. Gayrimüslimleri ibadetlerinde serbest bırakan I.Murat'tan, tarihçi Gibbons övgü dolu sözlerle bahsetmiştir.

Cevap: C

17. 1402 yılında Osmanlı Devleti ile Timur Devleti Ankara'nın Çubuk Ovası'nda karşı karşıya geldi. Osmanlı ordusundaki bazı Türkmen beyliklerinden oluşan birliklerin ve Karatatarların Timur tarafına geçmesi, Timur'un ordusunda asker sayısının fazla olması, zırhlı süvarilerin ve fillerin de bulunması Osmanlı ordusunun yenilmesine yol açmıştır.

Cevap: E

18. Fetret Devri'nin getirdiği karışıklıklardan fırsat bularak kendi düşüncelerini Anadolu'da yaymak isteyen Şeyh Bedrettin ile Bizans İmparatorluğu'ndan aldığı destekle Osmanlı tahtını ele geçirmek isteyen Mustafa Çelebi, Çelebi Mehmet Zamanı'nda isyan etmiştir.

Cevap: B

19. II.Murat'ın II.Kosova Savaşı'nı kazanması ile Türklerin Balkanlar'dan atılamayacağı ve Balkanlar'ın bir Türk yurdu olduğu kesinleşmiştir. Bu savaştan sonra Avrupalılar da 1683 II. Viyana Kuşatması'na kadar Osmanlıya karşı bir Haçlı ittifakı kuramamıştır.

Cevap: A

20. Osmanlı Devleti ile Karamanoğulları arasında siyasi ve askerî mücadeleler özellikle Karamanoğlu II.İbrahim Bey'in (1423-1464) iktidarda olduğu dönemde yoğunlaşmıştır. Sırp ve Macarlarla ittifak kuran Karamanoğulları Bizans imparatoru vasıtasıyla Macar kralına müracaat ederek Haçlılar, Osmanlı'ya karşı savaşa teşvik etmiştir. II.Murat bir taraftan Macar ve Sırplarla bir taraftan Karamanoğulları isyani ile uğraşınca Macarlarla 1444 yılında Edirne-Segedin Antlaşması'nı imzalamak zorunda kalmıştır. Antlaşma sonucunda Anadolu'ya dönen II.Murat Karamanoğulları üzerine büyük bir sefere çıkmıştır. Zor durumda kalan II.İbrahim Bey, Sultan Murat'ın ağır şartlarını kabul etmek zorunda kalmıştır.

Cevap: A

21. Osmanlı Devleti 1364'te Sırpsındığı, 1402'de Ankara, 1444'te Varna ve 1448'te II. Kosova savaşlarını yapmıştır.

Cevap: C

22. I. Murat Zamanı'nda Germiyanoğlu Süleyman Şah kızını I. Murat'ın oğlu Yıldırım Bayezit ile evlendirdi ve çeyiz olarak da beyliğin topraklarını verdi. Yine bu dönemde Hamitoğullarının toprakları da para karşılığı satın alındı.

Cevap: D

23. 1402 yılında yapılan Ankara Savaşı'nı Osmanlı Devleti'nin kaybetmesi sonucunda Anadolu Türk siyasi birliği bozularak tekrar beylikler kuruldu. İstanbul'un fethi elli yıl kadar gecikti. Osmanlının Balkanlar'daki ilerleyişi dururken Yıldırım Bayezit'in oğulları arasında taht kavgaları başladı. 11 yıl süren ve Fetret Devri (Bunalım Devri) diye adlandırılan bu zamanda, Balkanlar'da önemli ölçüde bir toprak kaybı ise yaşanmadı. Bunun temel sebebi; Balkan uluslarının Osmanlı idaresinden memnun olmalarıdır.

Cevap: D

24. Osmanlı Devleti'nin Kuruluş Dönemi'nde sırayla; Osman Bey, Orhan Bey, I. Murat, Yıldırım Bayezit, Mehmet Çelebi (I. Mehmet) ve II. Murat padişahlık yapmıştır. I. Selim ise 1512-1520 yılları arasında Osmanlı Devleti'nde padişahlık yapmıştır.

Cevap: B

/benimhocam

1. **Tarihçiler tarafından** *"sekiz yıla seksen yıllık iş sığdırmış büyük bir padişah"* **olarak nitelendirilen Osmanlı padişahı kimdir?**

A) Yavuz Sultan Selim
B) Fatih Sultan Mehmet
C) Kanuni Sultan Süleyman
D) II. Murat
E) Yıldırım Bayezit

2. **Arapça, Farsça, Latince, Rumca, Slavca, İbranice ve Çağatayca olmak üzere yedi dil bilen ve 1466 yılında Batlamyus haritasını yeniden tercüme ettirip haritadaki adları Arap harfleriyle yazdıran Osmanlı padişahı kimdir?**

A) II. Bayezit B) I. Murat C) I. Selim
D) II. Mehmet E) II. Murat

3. **Osmanlı padişahı Fatih Sultan Mehmet Dönemi'nde kuşatıldığı hâlde alınamayan Rodos ve Belgrad, aşağıdaki Osmanlı padişahlarından hangisi döneminde fethedilmiştir?**

A) Yıldırım Bayezit
B) Yavuz Sultan Selim
C) Kanuni Sultan Süleyman
D) II.Selim
E) III.Murat

4. **1571 senesinde Osmanlı Devletinin Kıbrıs'ı fethetmesi, aşağıdakilerden hangisine neden olmuştur?**

A) Yaş Antlaşması
B) Sinop Vakası
C) İnebahtı Deniz Muharebesi
D) Gelibolu Kuşatması
E) Preveze Deniz Savaşı

5. **1515 yılında Osmanlı Devleti'nin Dulkadiroğulları ile yaptığı hangi savaşı kazanması sonucunda Anadolu Türk siyasi birliği kesin olarak sağlanmıştır?**

A) Otlukbeli B) Çaldıran
C) Mercidabık D) Turnadağ
E) Ridaniye

6. **1326 yılında Osmanlı Devleti'nin Macaristan'ı mağlup ettiği Osmanlı ve dünya tarihinin en kısa süren meydan savaşı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Mohaç B) Ridaniye
C) Otlukbeli D) Kırım
E) Çaldıran

7. **XVI. yüzyıl Osmanlı Devleti sadrazamlarından Sokullu Mehmet Paşa, 1571 yılında yaşanan hangi gelişme sonrası Venedik elçisine;** "Biz sizden Kıbrıs'ı almakla kolunuzu kesmiş olduk. Siz donanmamızı yakmakla bizim sakalımızı traş etmiş oldunuz." **sözlerini söylemiştir?**

A) İnebahtı Deniz Savaşı
B) Cerbe Deniz Savaşı
C) Preveze Deniz Savaşı
D) Navarin Olayı
E) Çeşme Baskını

8. **Fatih Sultan Mehmet Zamanı'nda Topkapı Sarayı'na taşınan Enderundan eğitimlerini tamamlayanların görevlerine atanmasına ne isim verilmiştir?**

A) Amin alayı B) Çıkma C) Berat
D) Huzur E) Sancak

/benimhocam

9. **Osmanlı Devleti XVI. yüzyılda Baharat Yolu'nun hâkimiyeti için hangi devletle mücadele etmiştir?**

A) Venedik B) İspanya C) Malta
D) Portekiz E) Ceneviz

10. **Osmanlı padişahlarından Fatih Sultan Mehmet, 1461 senesinde hangi devlete son vererek, Bizans Devleti'nin tekrar kurulma ihtimalini ortadan kaldırmıştır?**

A) Sırbistan
B) Candaroğulları
C) Arnavutluk
D) Bosna-Hersek
E) Trabzon Rum İmparatorluğu

11. **1492'de İspanya'da baskı ve katliama uğrayan Yahudileri Osmanlı topraklarına getirip İstanbul'a yerleştiren Osmanlı padişahı kimdir?**

A) Yıldırım Bayezit
B) Fatih Sultan Mehmet
C) Kanuni Sultan Süleyman
D) Yavuz Sultan Selim
E) II. Bayezit

12. I. Cenevizlilerden Amasra'nın alınması
II. Kırım'ın fethedilmesi
III. İsfendiyaroğulları'ndan Sinop ve Kastamonu'nun alınması

Fatih Sultan Mehmet Zamanı'nda yaşanan bu gelişmelerden hangileri, Anadolu Türk siyasi birliğini sağlamaya yöneliktir?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

13. **Osmanlı Devleti'nde *Muhibbi* mahlasıyla şiirler yazan Osmanlı padişahı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Yavuz Sultan Selim
B) Kanuni Sultan Süleyman
C) Fatih Sultan Mehmet
D) II. Bayezit
E) III. Murat

14. **Aşağıdakilerden hangisi Fatih Sultan Mehmet Dönemi'nde fethedilen yerlerden biri değildir?**

A) Belgrad B) Mora
C) Bosna-Hersek D) Boğdan
E) Kırım

15. **Osmanlı Devleti'nin XV. yüzyılda Venedik'e vermiş olduğu imtiyazlar;**

I. ticari hareketlilik sağlamak,
II. Venedik'i Haçlı ittifakından koparmak,
III. Akdeniz'i korsan faaliyetlerden kurtarmak

amaçlarından hangilerine yöneliktir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

16. **Fatih Sultan Mehmet Zamanı'nda Türk birliğini bozmaya yönelik faaliyetleri ve Avrupalı devletlerle kurduğu ittifaklardan dolayı Akkoyunlu Devleti ile 1473'te hangi savaş yapılmıştır?**

A) Cerbe Deniz Savaşı
B) Otlukbeli Savaşı
C) Preveze Deniz Savaşı
D) Mercidabık Savaşı
E) Turnadağ Savaşı

dersimhocam

17. **Osmanlı padişahlarından Fatih Sultan Mehmet Dönemi'nde aşağıdaki yerlerden hangisinin 1475 yılında fethedilmesi sonucunda, Karadeniz bir Türk gölü hâline gelmiştir?**

A) Trabzon B) Mora C) Kırım
D) Otranto E) Arnavutluk

18. **Osmanlı padişahlarından Kanuni Sultan Süleyman Dönemi'nde Avusturya ile 1533 yılında yapılan hangi antlaşma sonucunda, Orta Avrupa'nın siyasi üstünlüğü Osmanlı Devleti'nin eline geçmiştir?**

A) Nasuh Paşa Antlaşması
B) İstanbul Antlaşması
C) Amasya Antlaşması
D) Kasr-ı Şirin Antlaşması
E) Zitvatorok Antlaşması

19. **Osmanlı padişahlarından Fatih Sultan Mehmet'in İstanbul'u fethedip önemli ticaret yollarını ele geçirmesi, Avrupalıları aşağıdakilerden hangisi yapmaya zorlamıştır?**

A) Sanayi İnkılabı
B) Reform
C) Fransız İhtilali
D) Rönesans
E) Coğrafi Keşifler

20. **Osmanlı Devleti ile İran arasında 1555 yılında yapılan <u>ilk</u> resmî antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Kasr-ı Şirin Antlaşması
B) Kerden Antlaşması
C) Amasya Antlaşması
D) Nasuh Paşa Antlaşması
E) Ferhat Paşa Antlaşması

21. **Aşağıdakilerden hangisi Kanuni Sultan Süleyman Dönemi'nde çıkan isyanlardan biri <u>değildir</u>?**

A) Şah Kulu B) Ahmet Paşa
C) Kalenderoğlu D) Baba Zünnun
E) Canberdi Gazali

22. **XVI. yüzyılda Osmanlı Devleti'nin bir iç sorunuyken uluslararası bir sorun hâline gelen gelişme aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Azınlıklar B) Boğazlar
C) Yabancı Okullar D) Cem Sultan
E) Kapitülasyonlar

23. **Zihniyetiyle, bilim insanlarına gösterdiği sevgi ve fikri özgürlük ile *"Bir ayağı Şark'ta bir ayağı Garb'ta olan büyük hükümdar"* olarak anılan Osmanlı padişahı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) II. Mehmet
B) Yavuz Sultan Selim
C) Kanuni Sultan Süleyman
D) II. Bayezit
E) II. Murat

24. I. Reform
II. Rönesans
III. Coğrafi Keşifler

İstanbul'un 1453 yılında Osmanlı Devleti tarafından fethedilmesi, hangi gelişmelerin yaşanmasında etkili olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

benimhocam

1. 1512-1520 yılları arasında padişahlık yapan Yavuz Sultan Selim, sekiz yıllık saltanatı boyunca yaptığı fetihlerle tarihçiler tarafından **sekiz yıla seksen yıllık iş sığdırmış büyük bir padişah** olarak nitelendirilmiştir.

Cevap: A

2. 1451-1481 yılları arası hükümdarlık yapan Fatih Sultan Mehmet toplamda yedi dil bilmektedir. Fatih ayrıca ünlü Batlamyus haritasını yeniden tercüme ettirerek haritadaki adları Arap harfleriyle yazdırmıştır.

Cevap: D

3. Fatih Sultan Mehmet Zamanı'nda kuşatılan ancak alınamayan Rodos ve Belgrad, Kanuni Sultan Süleyman Zamanı'nda fethedilmiştir.

Cevap: C

4. 1571 yılında Osmanlı Devleti Venedik'in elinden Kıbrıs'ı almıştır. Bunun üzerine Haçlılar da İnebahtı'da Osmanlı donanmasını yakmıştır.

Cevap: C

5. 1515 yılında yapılan Turnadağ Savaşı'yla Dulkadiroğulları Beyliği'ne tamamen son verilmiştir. Böylece Anadolu Türk siyasi birliği kesin olarak sağlanmıştır.

Cevap: D

6. 1526 yılında Osmanlı Devleti ile Macaristan arasında yapılan Mohaç Meydan Muharebesi iki saatlik kısa bir süre içerisinde Osmanlı kuvvetlerinin mutlak zaferiyle sonuçlanan dünya tarihinin en kısa süren meydan muharebesidir.

Cevap: A

7. **Sokullu Mehmet Paşa;** 1571 yılında Venedik'in elinden Kıbrıs'ı almıştır. Bunun üzerine Venedik'in çağrısıyla Osmanlı Devleti'ne karşı denizlerde bir haçlı ittifakı kurulmuştur. Bu ittifak Kıbrıs'ı geri almak için saldırsada başarılı olmamıştır ancak Haçlı ordusu intikam alabilmek için İnebahtı'da bulunan Osmanlı donanmasını yakmıştır. Sokullu Mehmet Paşa'da bu olay sonrası Venedik elçisine soruda yer alan bu sözleri söylemiştir.

Cevap: A

8. İlk defa II.Murat Zamanı'nda Edirne'de kurulan Enderun, Fatih Zamanı'nda Topkapı Sarayı'na taşınmıştır. Bir çok odadan oluşan Enderunda eğitimini tamamlayanlar birunda ve taşrada çeşitli görevlere atanmıştır. Bu görevlendirmeye ise **"Çıkma"** adı verimiştir.

Cevap: B

9. Osmanlı Devleti XVII. yüzyılda Baharat Yolu hâkimiyeti için Portekizlilerle mücadeleye girmiştir. Portekizliler, yapmış olduğu seferlerle Çin ve Japonya'ya kadar olan okyanusu kontrolleri altına almışlardır. Bu gelişme sonucunda Hint Okyanusu'ndan Avrupa'ya sevk edilen mallar Portekizlilerin tekeline geçmiştir.

Cevap: D

10. Amasya valisinin akınları neticesinde kendini Bizans'ın varisi zanneden Trabzon Rum İmparatorluğu zayıflatılmış, 15 Temmuz 1461'de kuşatılan Trabzon, 15 Ağustos 1461 yılında fethedilmiştir. Böylece Bizans'ın tekrar dirilme umutları sona ermiştir.

Cevap: E

11. II. Bayezit Dönemi'nde İspanya'da yaşayan Müslümanlar ve Yahudiler baskı ve katliama maruz kaldı. Bunun üzerine II. Bayezit, İspanya'ya gönderdiği gemilerle orada bulunan hem Müslüman hem de Yahudileri İstanbul'a getirmiştir.

Cevap: E

12. Anadolu coğrafyası içinde yaşayan bir Türk beyliğinin ya da devletinin bir başka Türk devleti tarafından sınırlarına katılması Anadolu Türk siyasi birliğini sağlamaya yönelik bir çalışmadır. Cenevizlilerin Türk olmaması ve Kırım'ın da Anadolu'da bulunmaması gibi nedenlerden dolayı bu iki bölgenin fethedilmesi Anadolu Türk siyasi birliğini sağlama çabası içinde yer almaz. Türk beyliği olan ve Anadolu'da Kastamonu ve Sinop'ta faaliyet gösteren İsfendiyaroğulları'na son verilmesi ise Anadolu Türk siyasi birliğini sağlamaya yöneliktir.

Cevap: B

/benimhocam

13. Osmanlı padişahlarından Kanuni Sultan Süleyman **"Muhibbi"** mahlasını kullanarak şiirler yazmıştır.

Cevap: B

14. Fatih Sultan Mehmet Zamanı'nda Osmanlı Devleti aleyhine ittifaklar kuran Sırbistan'ın üzerine sefer düzenlendi. Bu sefer sonucu Belgrad hariç tüm Sırbistan fethedildi.

Cevap: A

15. Osmanlı Devleti XV. yüzyılda Venedik'e imtiyazlar vermiştir. Osmanlı Venedik'e imtiyaz vermekle; ticari hareketliliği artırmak ve Haçlı ittifaklarının içinde devamlı yer alan Venedik'i bu ittifaktan çıkarmayı amaçlamıştır.

Cevap: C

16. Fatih Sultan Mehmet Dönemi'nde, Uzun Hasan yönetimindeki Akkoyunlu Devleti özellikle hâkim olduğu Doğu Anadolu Bölgesi'nde gücünü giderek artırdı ve Şiiliği yayma faaliyetlerine hız verdi. Ayrıca Osmanlının karşısında olan Türk beyliklerine destek verirken Avrupalı devletlerle de Osmanlı aleyhine ittifaklar yaptı. Bunun üzerine Fatih, Akkoyunlular üzerine sefere çıktı. Erzincan dolaylarında yapılan Otlukbeli Savaşı'yla Akkoyunlular mağlup edilerek Doğu Anadolu'nun güvenliği sağlandı.

Cevap: B

17. İpek Yolu'nun bir başka durağı olan Kırım,1475'te Gedik Ahmet Paşa tarafından fethedilmiştir. Kırım'ın da alınmasıyla Karadeniz'i çevreleyen tüm kara parçaları alınarak Karadeniz bir Türk gölü hâline gelmiştir.

Cevap: C

18. 1533'te; Osmanlı Devleti ile Avusturya arasında yapılan İstanbul Antlaşması'yla; Avusturya arşidükü (kralı) Osmanlı sadrazamına denk sayılmıştır. (Bu durum Osmanlı padişahına denk bir devlet yöneticisinin olmadığını göstermesi açısından önemlidir.) Böylece Osmanlı Devleti Orta Avrupa'nın siyasi üstünlüğünü ele geçirmiştir.

Cevap: B

19. Fatih Sultan Mehmet Dönemi'nde İpek Yolu'nun son merkezleri olan İstanbul ve Kırım fethedildi. Ayrıca Boğazlar'da Osmanlı Devleti'nin eline geçti. Bu gelişmeler üzerine Avrupalılar yeni ticaret yolları bulabilmek için Coğrafi Keşifleri başlattı.

Cevap: E

20. Kanuni Sultan Süleyman Zamanı'nda İran Hükümdarı Tahmasb'ın Osmanlı topraklarına saldırması üzerine Kanuni, İran'a dört sefer düzenledi. İran barış isteyince de 1555 yılında Amasya Antlaşması imzalandı. Amasya Antlaşması Osmanlı Devleti'nin İran'la imzaladığı ilk resmî antlaşma olması bakımından önemlidir.

Cevap: C

21. Kanuni Sultan Süleyman tahta çıktığı tarihlerde (1520) Anadolu ve Mısır'da çıkan birçok isyan ile uğraşmıştır. Şah Kulu İsyanı ise II.Bayezit Dönemi'nde ortaya çıkan bir gelişmedir.

Cevap: A

22. Fatih Sultan Mehmet'in ölümü sonrası oğulları II.Bayezit ile Cem Sultan arasında taht kavgası başladı. Bu taht kavgasını kaybeden Cem Sultan önce Memluklere, daha sonra ise Saint Jean (Sen Jan) Şövalyeleri'nin daveti üzerine Rodos'a gitti. Buradan da Avrupa'ya götürülen Cem Sultan 1495 yılına kadar Papa'nın yanında kaldı. Böylece Osmanlı Devleti'ni ilgilendiren bu iç olay, Cem Sultan'ın Avrupa'ya götürülmesiyle uluslararası bir sorun hâline geldi.

Cevap: D

23. Osmanlı padişahlarından II. Mehmet (Fatih Sultan Mehmet) ilme ve ilim adamlarına çok değer vermiştir. Dünyanın dört bir tarafından ilim insanlarını saraya davet ederek onlarla fikir alışverişinde bulunmuştur. Bu yüzden kendisine **"Bir ayağı Şark'ta bir ayağı Garp'ta olan büyük hükümdar"** ünvanı verilmiştir.

Cevap: A

24. İstanbul'un fethedilmesi sonucu Bizanslı bilim insanları İstanbul'dan ayrılıp İtalya'da Rönesans Hareketlerinin başlamasında etkili olurken, ticaret yollarının Osmanlı Devleti'nin denetimine girmesiyle de Avrupalı devletler yeni yollar bulmak amacıyla Coğrafi Keşifleri başlatmıştır. Katolik kilisesinde yapılan düzenlemeler olan Reform'un başlamasında Osmanlı Devleti'nin herhangi bir etkisi olmamıştır.

Cevap: D

/gerimhocam

1. **Osmanlı Devleti'nin Akdeniz'i bir Türk gölü hâline getirmesi, hangi savaşın sonucunda gerçekleşmiştir?**

A) Cerbe Deniz Savaşı
B) Preveze Deniz Savaşı
C) Hint Deniz Seferleri
D) Prut Savaşı
E) Mohaç Meydan Muharebesi

2. **Osmanlı Devleti'nin denizlerdeki hangi savaşı kazanmasının yıl dönümü günümüzde *Donanma Günü* olarak kutlanmaktadır?**

A) Çalı Bey Savaşı
B) Cerbe Deniz Savaşı
C) Çanakkale Deniz Muharebesi
D) Preveze Deniz Savaşı
E) Hint Deniz Seferleri

3. **Aşağıda verilen hangi Osmanlı padişahına, Hicaz bölgesine Osmanlı topraklarına kattığından dolayı *Hadimü'l Haremeyn-i Şerifeyn* (Mekke ve Medine'nin hizmetçisi) ünvanı verilmiştir?**

A) II. Mehmet B) I. Selim
C) II. Murat D) I. Bayezit
E) II. Süleyman

4. **Osmanlı padişahlarından Kanuni Sultan Süleyman'ın son seferi, aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Belgrad B) Rodos C) Budin
D) Zigetvar E) Viyana

5. **Osmanlı padişahlarından Kanuni Sultan Süleyman Dönemi'nde, Haçlılar ile 1560 yılında yapılan hangi savaş sonrası, Osmanlı Devleti'nin Kuzey Afrika'daki üstünlüğü kesinleşmiştir?**

A) Preveze Deniz Savaşı
B) Belgrad Savaşı
C) Cerbe Deniz Savaşı
D) Sırpsındığı Savaşı
E) Turnadağ Savaşı

6. **Osmanlı Devleti'nin yönetim sistemi Yavuz Sultan Selim'e, kadar monarşik bir özellik gösterirken 1517 yılında yaşanan hangi gelişme ile monarşinin yanında teokratik bir yapıya da kavuşmuştur?**

A) Mısır Seferi sonucunda halifeliğin alınması
B) Dulkadiroğulları Beyliği'ne son verilmesi
C) Kıbrıs'ın Venediklilerin elinden alınması
D) Ekber ve erşet sisteminin getirilmesi
E) Avrupa'da Reform Hareketi'nin başlaması

7. **Osmanlı Devleti'nin Yükselme Dönemi'nde hangi padişah zamanında yaşanan gelişmeler yüzünden Batı'ya yapılan seferlerde bir durgunluk yaşanmıştır?**

A) II. Mehmet B) I. Selim
C) II. Bayezit D) I. Süleyman
E) II. Selim

8. Osmanlı Devleti padişahı Fatih Sultan Mehmet, İstanbul'u fethedip Bizans İmparatorluğu'na son verdiği hâlde, İstanbul'da bulunan Ortodoks kilisesinin varlığına dokunmamıştır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi Fatih'in bu yolla ulaşmak istediği bir amaç olamaz?

A) Hristiyanlar arasında yaşanan mezhep ayrılıklarına son vermek
B) Yönetimi altındaki Hristiyanlara hoşgörü ile davranıldığını ortaya koymak
C) Ortodoks kilisesinin hareketlerini kontrol altında tutmak
D) Katolik kilisesine karşı bir güç oluşturmak
E) Balkanlar'da yapılacak savaşlarda Rumların desteğini sağlamak

benimhocam

9. **Osmanlı Devleti'nin 1538-1553 yılları arasında Hint Denizi'ne yapılan seferlerde başarılı olamamasının nedenleri arasında hangisi bulunmaz?**

A) Osmanlı donanmasının okyanus şartlarına uygun olmaması
B) Malta Kuşatması sırasında Turgut Reis'in şehit düşmesi
C) Portekiz donanmasının güçlü olması
D) Gücerat sultanlarının Osmanlı donanmasına yardım etmemesi
E) Hint Denizi'nin Osmanlı gemicileri tarafından iyi tanınmaması

10. **II. Bayezit Zamanı'nda 1511'de Tokat, Amasya ve Çorum civarında Safevi Devleti Hükümdarı Şah İsmail tarafından da desteklenen hangi isyan ortaya çıkmıştır?**

A) Baba Zünnun B) Şah Kulu
C) Şeyh Bedrettin D) Bozoklu Celâl
E) Buçuktepe

11. **Fatih Sultan Mehmet Dönemi'nde yapılan fetihlerin amaçları arasında aşağıdakilerden hangisi bulunmaz?**

A) Ticaret yollarını ele geçirmek
B) Bizans'ın yeniden kurulmasını engellemek
C) Anadolu Türk siyasi birliğini sağlamak
D) Karadeniz ticaretine egemen olmak
E) Hristiyan dünyasını birleştirmek

12. **Osmanlı padişahlarından hangisinin zamanında, Anadolu Türk siyasi birliği kesin olarak sağlanmıştır?**

A) Yıldırım Bayezit
B) II. Mahmut
C) Fatih Sultan Mehmet
D) Kanuni Sultan Süleyman
E) Yavuz Sultan Selim

13. I. Hicaz su yolları problemini çözmek
II. Memluklerle iş birliği içinde olan Dulkadiroğullarına son vermek
II. İslam dünyasının liderliğini ele geçirmek

Yukarıda verilenlerden hangileri, Yavuz Sultan Selim'in Memlukler üzerine sefere çıkmasında etkili olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

14. **Osmanlı padişahı Yavuz Sultan Selim Dönemi'nde *Mercidabık* ve *Ridaniye* savaşları hangi devlet ile yapılmıştır?**

A) Safeviler
B) Akkoyunlular
C) Dulkadiroğulları
D) Memlukler
E) Timurlular

15. **Aşağıdakilerden hangisi Yavuz Sultan Selim'in yaptığı Mısır Seferi'nin sonuçlarından biri değildir?**

A) Memluk Devleti yıkıldı.
B) Halifelik Osmanlılara geçti.
C) Mukaddes emanetler İstanbul'a getirildi.
D) Akdeniz bir Türk gölü hâline geldi.
E) Baharat Yolu, Osmanlı Devleti'nin eline geçti.

16. **Osmanlı Devleti'nin Memluk Devleti ile Ridaniye Savaşı'nı yaptığı 1517 yılında Avrupa'da yaşanan eş gelişme aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Coğrafi Keşifler
B) Reform
C) Rönesans
D) Yüzyıl Savaşları
E) Otuz Yıl Savaşları

benimhocam

17. **Kanuni Sultan Süleyman'ın XVI. yy.da Fransa'ya kapitülasyon vermesi;**

I. Akdeniz ticaretini canlandırma,

II. Avrupa siyasi birliğini parçalama,

III. Çanakkale ve İstanbul boğazlarının güvenliğini sağlama

amaçlarından hangilerine yöneliktir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) I ve III E) I, II ve III

18. "Benim altınla doldurduğum hazineyi, torunlarından her kim doldurabilirse kendi mührü ile mühürlesin, aksi hâlde Hazine-i Hümayun benim mührümle mühürlensin." **sözlerini vasiyet olarak bırakan Osmanlı padişahı kimdir?**

A) Kanuni Sultan Süleyman

B) II. Bayezit

C) Yavuz Sultan Selim

D) Yıldırım Bayezit

E) Fatih Sultan Mehmet

19. **Osmanlı Devleti'nin Yükselme Dönemi'nde II.Bayezit ile kardeşi Cem Sultan arasında yaşanan taht kavgasının bir iç sorunken uluslararası bir soruna dönüşmesinin temel sebebi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) II. Bayezit'in tahta geçmesi

B) Cem Sultan'ın önce Rodos Şövalyelerine sonra Papalığa sığınması

C) Osmanlının Yükselme Dönemi'ni sona erdirmesi

D) II.Bayezit'in tahta geçmesinde devşirmelerin desteğini alması

E) Cem Sultan'ın kendi adına hutbe okutması

20. **1453 yılında İstanbul'un fethedilmesinin Türk tarihi açısından sonuçları arasında hangisi bulunmaz?**

A) II. Mehmet *Fatih* ünvanı aldı.

B) İstanbul, Osmanlı Devleti'nin başkenti ilan edildi.

C) Osmanlı Devleti, Yükselme Dönemi'ne girdi.

D) Orta Çağ sona erip, Yeni Çağ başladı.

E) Ortodoks halkın koruyuculuğunu Osmanlı Devleti üstlendi.

21. **Osmanlı Devleti'nin XV. yüzyılda hangi yeri alması, İslam dünyasında *parlak fetih* anlamına gelen *Fethi Mübin* olarak adlandırılmıştır?**

A) Edirne B) İstanbul C) Semerkant D) Bursa E) Mısır

22. **Aşağıdakilerden hangisi II. Mehmet'in İstanbul'u fethetmesinin nedenlerinden biri değildir?**

A) Bizans'ın Osmanlı şehzadelerini kışkırtması

B) Anadolu ve Rumeli arasındaki toprak bütünlüğünün sağlanması

C) Ticaret yollarının ve kazançlarının ele geçirilmek istenmesi

D) Eski bir kültür ve yerleşim merkezî olması

E) Doğu'nun zenginliklerine ulaşılmak istenmesi

23. **Aşağıdakilerden hangisi Fatih Sultan Mehmet'in İstanbul'un fethi için yaptığı hazırlıklardan biri değildir?**

A) Dört yüz parçalık bir donanma hazırlaması

B) Rumeli Hisarı'nı yaptırması

C) Avrupalı devletlerden askerî güç talep etmesi

D) Havan topları döktürmesi ve tekerlekli kule yaptırması

E) Karamanoğulları ile barış antlaşması yapması

24. **1519'da Tokat ve civarında başlayan ve Celâli İsyanlarının ilki olan *Bozoklu Celâl İsyanı* hangi Osmanlı padişahı döneminde ortaya çıkmıştır?**

A) Yavuz Sultan Selim

B) II. Bayezit

C) Fatih Sultan Mehmet

D) II. Mahmut

E) Kanuni Sultan Süleyman

/beyinhocam

1. Kanuni Sultan Süleyman Dönemi'nde, Barbaros Hayreddin Paşa komutasındaki Osmanlı donanması Haçlıları 1538'de **"Preveze Deniz Savaşı"** ile mağlup etti. Böylece Mora ve Dalmaçya kıyılarının Osmanlı Devleti'nin eline geçmesiyle Akdeniz'de üstünlük de Osmanlı Devleti'ne geçmiş oldu. **Bu savaşın sonunda Akdeniz bir Türk gölü hâline geldi.**

Cevap: B

2. 1538'te Osmanlı Devleti ile Haçlı ordusu Preveze Deniz Savaşı'nda karşı karşıya geldiler. Barbaros Hayreddin Paşa komutasındaki Osmanlı ordusu Andrea Doria komutasındaki Haçlı ordusunu mağlup etti. (27 Eylül 1538) Bu zaferin yıl dönümü günümüzde **"Donanma Günü"** olarak kutlanmaktadır.

Cevap: D

3. Osmanlı Devleti Yükselme Dönemi padişahlarından biri olan I. Selim (Yavuz Sultan Selim) 1516 Mercidabık ve 1517 Ridaniye Savaşları ile Memlukler'e son vermiş, Hicaz olmak üzere Mısır ve Suriye'yi de Osmanlı topraklarına katmıştır. Bu gelişme üzerine kendisine **Hadim'ül Haremeyn-i Şerifeyn** (Mekke ve Medine'nin Hizmetçisi) ünvanı verilmiştir.

Cevap: B

4. Osmanlı Devleti'nde en uzun süre tahtta kalan padişah Kanuni Sultan Süleyman'dır. (1520-1566) 46 sene boyunca sayısız seferler yapan Kanuni, **"Zigetvar Seferi"** sırasında hayatını kaybetmiştir.

Cevap: D

5. 1560 yılında Haçlı donanmasının Kuzey Afrika'da Türk egemenliğine son vermek istemesi üzerine İspanyolların elinde bulunan Cerbe Adası, Turgut Reis tarafından kuşatıldı. Piyale Paşa'nın da desteğiyle Haçlı ordusu mağlup edildi. Böylece Kuzey Afrika'daki Türk üstünlüğü bu savaşın kazanılmasıyla kesinleşmiş oldu.

Cevap: C

6. Osmanlı yönetim sistemi, Yavuz Sultan Selim'in 1517 yılında Mısır'a düzenlediği sefere kadar monarşik (tek kişinin mutlak egemenliği) bir özellik taşırken, 1517'de Memluk Devleti'nin yıkılıp halifeliğin Osmanlı Devleti'ne geçmesiyle monarşik yapının yanında teokratik (dine dayalı) bir yapıya da kavuşmuştur.

Cevap: A

7. II. Bayezit, Yükselme Dönemi'nin Fatih'ten sonra gelen ikinci padişahıdır. Kendi döneminde Cem Sultan Olayı ile uğraşması ve Avrupalıların Osmanlının batıya sefer yapması hâlinde Cem Sultan'ı Anadolu topraklarına geri gönderip tekrar taht kavgalarını başlatma tehditleri yüzünden bu dönemde batıya çok az sefer yapılabilmiştir.

Cevap: C

8. Fatih Sultan Mehmet İstanbul'un fethettikten hemen sonra Ortodoks kilisesinin varlığına dokunmayarak; Hristiyanlara hoşgörülü davranıldığını göstermek, Ortodoks kilisesinin hareketlerini kontrol altında tutmak, Katolik kilisesine karşı güç oluşturmak ve Rumeli'de yapılacak seferlerde Ortodoks Rumların desteğini almayı amaçlamıştır. Fatih'in Katolik - Ortodoks mezhep ayrılıklarına son vermek gibi bir amacı ise olmamıştır.

Cevap: A

9. Kanuni Sultan Süleyman Dönemi'nde Gücerat hükümdarının Portekiz saldırılarına karşı Osmanlı Devleti'nden yardım istemesi üzerine 1538, 1551, 1552 ve 1553 yıllarında Hint Denizi'ne dört sefer düzenlendi. Yapılan bu seferlerde ise istenilen başarı elde edilemedi. Turgut Reis'in Malta Kuşatması (1565) sırasında şehit olmasının bu olaydan daha önce yaşanan Hint Deniz Seferlerinin başarılı olamamasına herhangi bir etkisi bulunmamaktadır.

Cevap: B

10. Osmanlı Devleti'nin doğu sınırında bulunan Safevi Devleti (İran) Şiilik propagandası yolu ile Osmanlı Devleti'nin topraklarının ele geçirmek istiyordu. Bu amaçla Tokat ve çevresindeki Şiileri ayaklandırarak **"Şah Kulu İsyanı"**nı başlattı. Osmanlı Devleti ise bu isyanı bastırarak Şiilik faaliyetlerinin yayılmasını engelledi.

Cevap: B

11. Fatih Sultan Mehmet, İstanbul ve Kırım'ı alarak Karadeniz ticaretine egemen oldu. Mora ve Trabzon'u fethederek Bizans'ın tekrar diriltme umutlarını sona erdirirken İsfendiyaroğulları ve Karamanoğulları üzerine yaptığı seferlerle de Anadolu Türk siyasi birliğini sağlamaya çalıştı. Ayrıca Fatih ve sonrasında gelen hiçbir Osmanlı padişahı parçalanmış bir şekilde olan Hristiyan dünyasını (Katolik-Ortodoks) birleştirerek güçlü bir rakibinin ortaya çıkmasını istemez. Fatih'te bunun tam tersini yaparak kapalı hâlde bulunan Ortodoks kilisesini açtırarak bu bölünmenin devam etmesini istemiştir.

Cevap: E

/benimhocam

12. Yavuz Sultan Selim, Çaldıran Savaşı dönüşünde Dulkadiroğulları Beyliği üzerine giderek **"Turnadağ Savaşı"** ile bu beyliğe son verdi ve Anadolu'da alınacak hiçbir Türk beyliği de kalmadı. Böylece Anadolu'da Türk siyasi birliği kesin olarak sağlanmış oldu.

Cevap: E

13. Osmanlı - Memluk ilişkileri ilk olarak Yıldırım Bayezit Dönemi'nde bozulmuştur. Fatih Zamanı'nda ise kutsal topraklara gidilen yollardaki su kuyularının kapalı olması (Hicaz su yolları meselesi) yüzünden Türk hacılarının yollarda hayatını kaybetmesi ilişkileri gerginleştirdi. Bu gerginlik II.Bayezit Dönemi'nde savaşa dönüştü. Yavuz Sultan Selim'in Memluklerle yakın ilişki içinde olduğu Dulkadiroğulları Beyliği'ne son vermesi, Hicaz su yolları probleminin çözülememesi ve her iki devletin de İslam dünyasının liderliği için çekişmesi, Yavuz'un Memlukler üzerine sefer düzenlemesinde etkili olmuştur.

Cevap: E

14. 1516 **Mercidabık** ve 1517 **Ridaniye** savaşları, Osmanlı Devleti ile Memluk Devleti arasında yapılmıştır.

Cevap: D

15. Yavuz Sultan Selim Zamanı'nda seferler Memluk Devleti üzerine yapılmıştır ancak bu seferler sonucunda Akdeniz bir Türk gölü hâline gelmemiştir. Akdeniz'in bir Türk gölü hâline gelmesi Kanuni Sultan Süleyman Zamanı'nda olmuştur.

Cevap: D

16. **1517** yılında Osmanlı Devleti Ridaniye Savaşı ile Memluk Devleti'ne son verirken aynı yıl Avrupa'da Martin Luther, Wittenberg Kilisesinin duvarına 95 maddelik bildiriye asarak **Reform**'u başlatmıştır.

Cevap: B

17. Kanuni Sultan Süleyman, Fransa Kralı Fransuva'yı Roma-Germen İmparatoru Şarklen'in elinden kurtardı. Bu olay her iki devleti de birbirine yaklaştırdı. Bunun üzerine Kanuni; Akdeniz ticaretini canlandırmak ve Avrupa Hristiyan birliğini parçalamak (Fransa'yı yanına çekerek) için 1535 yılında Fransa'ya kapitülasyon denilen ticari ve hukuki ayrıcalıklar tanıdı. Kanuni'nin Fransa'ya bu kapitülasyonları vermesinde; Çanakkale ve İstanbul boğazlarının güvenliği sağlamaya yönelik herhangi bir amacı ise bulunmamaktadır.

Cevap: C

18. 1512-1520 yılları arasında padişahlık yapan Yavuz Sultan Selim, Mısır Seferi sonucunda hazineyi altınla doldurdu ve ardından da vasiyetini açıkladı. O tarihten sonra gelen hiçbir padişah da hazineyi Yavuz Sultan Selim kadar dolduramadığı için hazinenin kapısı daima Yavuz Sultan Selim'in mührüyle mühürlenmeye devam etti.

Cevap: C

19. Fatih Sultan Mehmet'in ölümünden sonra oğulları II.Bayezit ile Cem Sultan arasında taht kavgası başlamıştır. II.Bayezit'e yenilen Cem Sultan önce Karamanoğulları'na sonra Rodos Şövalyeleri'ne daha sonra ise Papa'ya sığınmıştır. Böylece Cem Sultan Olayı Osmanlının bir iç sorunu uluslararası bir soruna dönüşmüştür.

Cevap: B

20. 29 Mayıs 1453 yılında İstanbul'un fethedilmesinin Türk ve dünya tarihi açısından birçok sonucu bulunmaktadır. Orta Çağ'ın sona erip Yeni Çağ'ın başlaması ise Türk tarihi açısından değil, dünya tarihi açısından önemli bir sonuçtur.

Cevap: D

21. 1453'te İstanbul'un alınması ile Bizans İmparatorluğu sona ermiştir. Bu olay İslam dünyasında da büyük yankı uyandırmıştır. Bu yüzden İslam dünyası İstanbul'un alınmasını **"Feth-i Mübin"** (Parlak Fetih) olarak nitelendirmiştir.

Cevap: B

22. Hristiyan dünyasının en büyük kalesi sayılan İstanbul'un fethedilme nedenleri arasında doğunun zenginliklerine ulaşma isteği yoktur. Çünkü; İstanbul Osmanlı Devleti'nin batı yönünde kalan bir kentidir. Doğu'nun zenginliklerine ulaşılmak istenmesi ise Haçlı Seferlerinin nedenleri arasındadır.

Cevap: E

23. Osmanlı Devleti, İstanbul'un fethi için Rumeli Hisarı'nı yaptırırken İstanbul'un surlarını yıkacak şekilde büyük toplar (Şahi) döktürdü. Osmanlı Devleti, Bu süreçte İstanbul'un fethi için herhangi bir Avrupalı devletten yardım istemedi. Fetih öncesi Avrupalı devletlerden yardım isteyen ise Bizans İmparatorluğu olmuştur.

Cevap: C

24. Yavuz Sultan Selim Zamanı'nda fetihlerin artması sonucu artan masrafların halktan karşılanmasına ve ödedikleri vergilerin yükseltilmesine tepki duyan Bozoklu Celâl, 1519 yılında Tokat'ta isyan etmiştir. İsyan bastırılmıştır ancak bundan sonra Anadolu'da ekonomik ve toplumsal nedenlerle çıkan tüm isyanlara **"Celâlinkine benzeyen"** anlamında **"Celâli"** ismi verilmiştir. (Kelimelerin sonuna takılan "–i" eki, benzeyen anlamındadır. Türk-Türkî, Celâl-Celâli gibi)

Cevap: A

/benimhocam

Çözümlü videoları izlemek için kare kodu okutunuz.

1. Kut inancı;

I. Osmanlı,

II. Selçuklu,

III. Harzemşah

devletlerinden hangileri tarafından benimsenmiştir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II

D) I ve III E) I, II ve III

2. Aşağıdakilerden hangisi veraset anlayışına ait düzenlemeler arasında yer almaz?

A) Devletin hükümdar ve oğullarının malı olarak kabul edilmesi

B) Padişaha, kardeşlerini öldürme hak ve yetkisini veren yasanın çıkarılması

C) Divanıhümayun başkanlığının hükümdardan veziriazama geçmesi

D) Hanedanın en yaşlı erkek üyesine hükümdarlık hakkının verilmesi

E) Hükümdar kardeşlerine hükümdar olma hakkının tanınması

3. Osmanlı Devleti'ne ait hükümdarlık sembolleri arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

A) Cülus B) Ulufe C) Kılıç Alayı

D) Sancak E) Tuğra

4. Osmanlı Devleti'nde bir kararın yürürlüğe sokulmadan önce şeyhülislamdan, dine uygunluk belgesi olan "fetva" alınması;

I. divan kararları üzerinde dinin denetleyici bir görev görmesi,

II. ülkede çoklu hukuk sisteminin bulunması,

III. hükümdar yetkilerinin anayasa ile sınırlı olması

durumlarından hangilerinin göstergesidir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II

D) I ve III E) I, II ve III

5. Divanıhümayun'daki "İlmiye" temsilcileri aşağıdaki alanların hangisinde yönetim yetkilerini kullanmıştır?

A) Hukuk - Eğitim

B) Askerî - Maliye

C) Hukuk - Sivil Bürokrasi

D) Askerî - Eğitim

E) Maliye - Sivil Bürokrasi

6. Divanıhümayun üyeleri arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

A) Vezir B) Defterdar C) Kazasker

D) Sancak Beyi E) Kaptan-ı Derya

7. Aşağıdakilerden hangisi veziriazamın özellikleri arasında yer almaz?

A) İstanbul'un güvenliğinden sorumlu olma

B) Hanedan ailesi arasındaki anlaşmazlıkları çözme

C) Hükümdar adına orduyu komuta etme

D) Divanıhümayun'a başkanlık yapma

E) Maaş olarak "has" topraklarına ait vergi gelirlerini kullanma

8. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin teşkilatlanmasını sağlamaya yönelik faaliyetlerden değildir?

A) Rumeli Beylerbeyliğinin kurulması

B) Orhan Bey zamanında yaya ve müsellem ordusunun kurulması

C) Sancaklara kadı ve bey tayinlerinin yapılması

D) Cülus bahşişinin dağıtılması

E) Divanıhümayun'un kurulması

9. Osmanlı Devleti'nde devşirmeler;

I. Enderun Mektebi,

II. Yeniçeri Ocağı,

III. medrese

kurumlarından hangilerinde eğitime tabi tutulmuşlardır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) II ve III

10. Aşağıdakilerden hangisi köylünün Osmanlı Devleti'ne karşı görev ve sorumlulukları arasında yer almaz?

A) Toprağı sebepsiz terk etmemek

B) Elde ettiği ürün üzerinden devlete vergi ödemek

C) Toprağı nedensiz yere boş bırakmamak

D) Devlete, askerî hizmetlerde bulunmak

E) Sipahinin mülkiyeti altında varlığını sürdürmek

11. Osmanlı Devleti'nde haksız kazanç elde eden ve ölen memurların mal varlığına devlet tarafından el konulmasına verilen isim aşağıdakilerden hangisidir?

A) Müsadere B) Müteselim C) İltizam
D) Gulam E) Zeamet

12. Osmanlı Devleti'nde Yeniçeriler için ifade edilen "Ocak devlet içindir." anlayışı zamanla değişmiş, "Devlet ocak içindir." hâline dönüşmüştür.

Bu durumu doğrulayan faaliyetler arasında;

I. hizmetleri karşılığında "ulufe" denilen maaş almaları,
II. askerlik mesleğinin dışında başka işlerle uğraşmaları,
III. hükümdara muhalif kişilerle iş birliği içine girerek iktidarı değiştirmeleri

yargılarından hangileri gösterilebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

13. Tımar sisteminin uygulanması;

I. vergi tahsilatı yapma,
II. iç ve dış güvenliği sağlama,
III. tarımsal üretimi devlet denetiminde yürütme

gelişmelerinden hangilerini kolaylaştırmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

14. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti "Mirî" topraklarının bölümleri arasında yer almaz?

A) Mukataa B) Ocaklık C) Paşmaklık
D) Yurtluk E) Haracî

15. Osmanlı Devleti'nde vergi gelirlerinin ihale ile satışa çıkartılması olan "iltizam sistemiyle";

I. üretimde devlet denetimi sağlamak,
II. bütçede oluşan mali açığı kapatmak,
III. taşra memurlarının maaşlarını karşılamak

düşüncelerinden hangilerine ulaşılmak istenmiştir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

16. Osmanlı Devleti'nde Tımar Sistemi kapsamında sipahilere başlangıçta tahsis edilen dirliklere verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kılıç
B) Bennak
C) Cebelü
D) Malikâne
E) Tahrir

17. Aşağıdaki yerlerden hangisinin alınması Osmanlı Devleti'ni Baharat Yolu üzerinde güçlendirmiştir?

A) Kırım B) Mısır C) İstanbul
D) Trabzon E) Bursa

18. Osmanlı Devleti;

I. avarız,
II. çiftbozan,
III. bennak

vergilerinden hangilerini olağanüstü dönemlerde almıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

19. Osmanlı Devleti iç piyasasına ucuz Avrupa mallarının girmesi;

I. iç tüketimin azalması,
II. yerli esnafın zarar etmesi,
III. ekonominin dışa bağımlı hâle gelmesi

gelişmelerinden hangileri üzerinde etkili olmuştur?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

20. Mimar Sedefkâr Mehmet Ağa'nın yaptığı, çinilerinin mavi olmasından dolayı "Mavi Camii" olarak da bilinen, Türkiye'nin ilk altı minareli camiisinin adı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sultan Ahmet Camisi
B) Selimiye Camisi
C) Rüstem Paşa Camisi
D) Yeni Camii
E) Nuru Osmaniye Camisi

1. Kut inancı, tarihte Memlûk devleti hariç diğer Türk devletlerinde görülmüştür.

Cevap E

2. Veraset, hükümdarın belirlenme biçimi şeklinde tanımlanabilir. Seçeneklerde hükümdarlığın belirlenme biçimi ile ilgili olmayan tek şey; Divanıhümayun başkanlığının hükümdardan veziriazama geçmesidir.

Cevap C

3. Osmanlı Devleti'ndeki hükümdarlık sembolleri şunlardır: Tuğ, otağ (çadır), taht, sikke, sancak, hilat, alem, cülus bahşişi, kılıç alayı, unvan ve lakaplar, biat töreni, saray bulunur. Ulufe, kapıkulu ordusuna üç ayda bir dağıtılan maaştır. Hükümdar sembolü değildir.

Cevap B

4. Osmanlı Devleti'nde şeyhülislamdan "fetva" alınması, divan kararları üzerinde dinin denetleyici olduğunu gösterir. Bu durum hükümdar yetkilerinin anayasa ile sınırlı olduğunu göstermez. Osmanlılarda çoklu hukuk sistemi vardır. Ancak bunun sebebi şeyhülislamdan fetva alınması değildir.

Cevap A

5. Divanıhümayun'daki "ilmiye" temsilcileri, tedris (eğitim), kaza (yargı), ifta (fetva) işleriyle uğraşır.

Cevap A

6. Divanıhümayun üyeleri arasında; veziriazam, vezir, nişancı, defterdar, kazasker, şeyhülislam ve reisülküttap bulunur. Fatih Dönemi'ne kadar, hükümdar da Divanıhümayun'a üye olmuştur. Yeniçeri ağası ve kaptan-ı derya da vezir rütbesine sahipse Divanıhümayun'a üye olmuştur.

Cevap D

7. Veziriazamın hanedan ailesindeki anlaşmazlıkları çözmek gibi bir görevi yoktur. Veziriazamın görevleri şunlardır:

- Padişah vekilidir. Hükümdar mührü olan, mühr-ü hümayunu taşır.
- Serdar-ı ekrem olarak orduyu komuta eder.
- Fatih'ten itibaren, Divanıhümayun başkanlığını yapmıştır.
- Üst düzey memurları da atama ve azletme yetkisine sahiptir.
- Maaş olarak "has" topraklarının geliri tahsis edilmiştir.
- İstanbul'un güvenliğinden sorumludur.

Cevap B

8. Cülus bahşişi, taht değişikliklerinde hükümdarca dağıtılır. Teşkilatlanmayla ilgili değildir.

Cevap D

9. Osmanlı Devleti'nde devşirmelerden, İslam kültürüyle yetiştirildikten sonra kendilerinden asker ve bürokrat olarak faydalanılmıştır. Zekâ olarak nitelikli olanlar Enderun Mektebinde, askerî nitelikleri yüksek olanlar ise içinde Yeniçeri Ocağının da bulunduğu Kapıkulu Ocaklarında eğitim görmüşlerdir. Medreseler, Müslüman kökenli kişilerin eğitim gördüğü yerlerdir.

Cevap D

10. Osmanlı Devleti'nde uygulanan "Dirlik Sistemi"nde toprağın mülkü devletin, kullanım hakkı köylünündür. Sipahi ise vergiyi tahsil eden ilgili yerleşim birimini idare eden, asker yetiştiren kişidir. Köylü üzerinde bir mülkiyet hakkı yoktur. Sipahinin, bir memur olarak devlete karşı sorumlulukları vardır.

Cevap E

11.
- Osmanlı Devleti'nde haksız kazanç elde eden ya da ölen memurların mal varlığına devlet tarafından el konulmasına "müsadere" denilir.
- Mütesellim Sistemi: Beylerbeyi görev yerine gitmediği zaman yerine vekâleten yöre ileri gelenini yetkilendirmiştir. Bu uygulamaya denilir.
- İltizam: Toprak vergi gelirlerinin tahsil hakkının açık artırmayla satışa çıkartılmasına denir.
- Gulam: Türk-İslam devletlerindeki devşirme sistemine denir.
- Zeamet: Geliri 20 ve 100 bin akça aralığında olan dirlik topraklarına denir.

Cevap A

12. Yeniçerilerin, "devletin çıkarlarından çok kendi çıkarlarını gözettiği"ni gösterir uygulamalar içinde olduğu metinden anlaşılmaktadır. Maaş almak doğal bir haktır (I). Bu seçenek doğru olamaz. Yeniçerilerin, askerlikten başka işlerle uğraşması ve hükümdara muhalefet etmesi; "devlet, ocak içindir." anlayışının benimsendiğini gösterir.

Cevap D

13. Tımar Sistemi, ikta sistemiyle eş değer uygulama olarak kabul edilir.

Özellikleri şunlardır:
- Toprağın vergi gelirlerine göre sınıflara ayrılmasıdır (I).
- Toprağın vergi gelirleriyle devlet adına asker yetiştirilir (II), memur maaşları karşılanır.
- Köylülerin üretim faaliyetlerini destekler. Üretimi aksatan köylü üzerinde devlet adına yaptırım yetkilerini kullanır (III).
- Toprağın mülkü devletin, kullanım hakkı köylünündür.
- Miktarı belirlenmiş vergi kaynağıdır.
- Yerleşik hayatı özendirir.
- Bayındırlık faaliyetlerini artırır.
- Feodal yapının oluşmasını engeller.
- Merkezî otoriteyi kuvvetlendirir.

Cevap E

14. Mirî topraklar mülkiyeti devlete ait olan topraklardır. Osmanlı Devleti'nde "mirî" toprakların bölümleri şunlardır: Vakıf, Paşmaklık, Ocaklık, Dirlik, Yurtluk, Malikâne, Mukataa. Haracî ise mülk topraklar içinde yer alır.

Cevap E

15. İltizam sistemiyle hazineye para girişi sağlanmış ve mali açık kapatılmaya çalışılmıştır. İltizam sistemi üretimde devlet denetimini azaltır. Yine bu sistem taşra memurlarının maaşlarına kaynak oluşturmak için uygulanmamıştır. Zira "dirlik" sistemi memur maaşları için kaynak oluşturur.

Cevap B

16. Osmanlı Devleti'nde tımar sistemi dâhilinde sipahilere başlangıçta tahsis edilen dirliklere kılıç denilmiştir.

Bennak: Evli olup yarım çift toprak eken Müslüman erkeklerden alınan vergidir.

Cebelü: Tımar sahiplerinin beslemek zorunda oldukları askerlere verilen addır.

Malikâne: Mukataa toprakların gelirlerinin mültezimlere hayat boyu kiralanmasına verilen isimdir.

Tahrir: Osmanlı Devleti'nde idari, mali ve askerî konularda yapılan kayıtlara, sayımlara verilen isimdir.

Cevap A

17. Baharat Yolu, Hindistan'dan başlayarak kuzeye doğru ilerleyerek Mısır'a ulaşan bir ticaret yoludur. İstanbul, Kırım ve Trabzon İpek Yolu ile ilgilidir.

Cevap B

18. Avarız, olağanüstü dönemlerde toplanmış bir vergidir. Çiftbozan, toprağını ekmeyerek devleti zarara uğratan köylüden alınan tazminat vergisidir. Bennak ise evli olup dirlik toprağının dışında başka bir işle uğraşan köylülerden alınan vergidir.

Cevap A

19. Osmanlı Devleti iç piyasasına ucuz Avrupa mallarının girmesi, yerli mala olan talebi azaltmıştır. Ancak iç tüketim azalmaz. Aksine ucuz mal girişi olduğu için artar. Bundan yerli esnaf zarar etmiştir. Dışarıdan mal alımının olması ekonomiyi de dışa bağımlı hâle getirir.

Cevap D

20. Mimar Sedefkâr Mehmet Ağa'nın yaptığı çinilerinin mavi olmasından dolayı "Mavi Camii" olarak da bilinen, Türkiye'nin ilk altı minareli camiisinin adı Sultan Ahmet'tir.

Cevap A

Çözümlü videoları izlemek için kare kodu okutunuz.

1. **Aşağıdakilerden hangisi Topkapı Sarayı'nın özelliklerinden değildir?**

A) Fatih Dönemi eseri olması

B) Mimar Sedefkâr Mehmet Ağa tarafından inşa edilmesi

C) Yaklaşık dört yüz yıl yönetim merkezi olarak kullanılması

D) Zaman içinde ilave yapılarla büyümesi

E) Padişahın, aile ve devlet yaşantısını sürdürdüğü yer olması

2. **II. Mehmet zamanında hükümdara kardeş katlini yasallaştıran düzenlemenin yapılması;**

I. merkeziyetçi yönetim yapısını kuvvetlendirmek,

II. taht kavgalarını azaltmak,

III. yönetim tecrübesine sahip kişilerin başa geçmesini sağlamak

düşüncelerinden hangilerini gerçekleştirmeye yöneliktir?

A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve II

D) II ve III E) I, II ve III

3. **Osmanlı Devleti'nde şehzadelerin yanında sancaklara gönderilerek bilgi ve görgüsüyle onlara yardımcı olan devlet adamı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Bostancıbaşı B) Nakibüleşraf

C) Lala D) Vezir

E) Mütesellim

4. **Osmanlı Devleti'nde hanedanın en yaşlı erkek kişisinin hükümdar olmasını sağlayan Ekber ve Erşed Sistemi;**

I. şehzadelerin yönetim tecrübesi kazanarak tahta geçmesi,

II. veraset hayatının bir kurala bağlanması,

III. taht kavgalarının azalması

gelişmelerinden hangileri üzerinde etkili olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II

D) II ve III E) I, II ve III

5. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı şehzadelerinin gönderildiği sancaklardan biri değildir?**

A) Amasya B) Trabzon C) Manisa

D) Kütahya E) Edirne

6. **Osmanlı Devleti'nde bütçe hazırlayan, paranın değerini koruyan, mali işlerden sorumlu Divanıhümayun üyesi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Şeyhülislam B) Defterdar

C) Reisülküttap D) Vezir

E) Veziriazam

7. **Aşağıdakilerden hangisi Divanıhümayun'a bağlı askerî bürokrasiyi idare etmekle görevli yönetici sınıftır?**

A) İlmiye B) Seyfiye C) Kalemiye

D) Ehlihibre E) Kethüda

8. Osmanlı Devleti'nde din, hukuk ve eğitim işlerinden sorumlu yönetici sınıf "ilmiye"dir.

Bu duruma göre Divanıhümayun'da bulunan;

I. kazasker,

II. nişancı,

III. defterdar

üyelerinden hangileri "ilmiye" sınıfının yönetim yetkilerini kullanmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) I ve III

9. **Osmanlı Devleti'nde beylerbeyi sayısının artırılmasında aşağıdakilerden hangisi etkili olmamıştır?**

A) Ülke sınırlarının genişlemesi

B) Yönetimi kolaylaştırma isteği

C) Merkezî otoriteyi kuvvetlendirme fikri

D) İdari alanda yaşanan yetersizlikler

E) Halkın yönetime katılımını sağlama düşüncesi

10. **Aşağıdaki Osmanlı hükümdarlarından hangisinden itibaren Divanıhümayun başkanlığı veziriazama bırakılmıştır?**

A) II. Mehmet B) Orhan Gazi C) I. Selim

D) III. Murat E) I. Ahmet

11. Osmanlı Devleti'nde üretimde sürekliliği sağlamak için alınan tedbirler arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

A) Toprağını sebepsiz ekmeyen köylüden "çiftbozan" vergisi alınması

B) Toprağın kullanım hakkının babadan oğla geçmesinin sağlanması

C) Toprağı üç yıl üst üste ekmeyen kişiden toprağın alınarak başkasına verilmesi

D) Köylünün, sipahiden habersiz olarak toprağını terk edememesi

E) Köylünün elde ettiği ürün üzerinden devlete vergi vermesinin sağlanması

12. Dirlik topraklarının vergi gelirlerine göre sınıflandırılmasıyla oluşan bölümler arasında;

I. zeamet,

II. tımar,

III. paşmaklık

topraklarından hangileri bulunur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

13. Osmanlı Devleti'nde "dirlik sistemi"**nin bozulması;**

I. idare,

II. güvenlik,

III. maliye

alanlarından hangilerindeki bozulmaları beraberinde getirmiştir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

14. Osmanlı parasının değerinin azalmasında;

I. Avrupa'dan değerli madenlerin Osmanlı Devleti'ne girmesi,

II. piyasaya sürülen para miktarının artması,

III. halkın ihtiyacından fazla tarımsal ve sanayi üretiminin yapılması

durumlarından hangileri etkili olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

15. Osmanlı Devleti'nde ürün üzerinden Müslüman çiftçilerden alınan 1/10'luk vergiye verilen isim aşağıdakilerden hangisidir?

A) Öşür B) Haraç C) Cizye
D) Çiftbozan E) Bac-ı pazar

16. Osmanlı Devleti'nin askerî alandaki örgütlenme sürecini;

I. Karesioğulları Beyliği'ne son verilmesi,

II. Enderun Mektebinin oluşturulması,

III. dirlik sisteminin uygulanması

gelişmelerinden hangileri hızlandırmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

17. İltizam sisteminin uygulanması aşağıdakilerden hangisine ortam hazırlamamıştır?

A) Hazinenin acil para ihtiyacının karşılanması

B) Tarımsal üretim miktarının artması

C) Taşrada asker ihtiyacının ortaya çıkması

D) Köylüler üzerinde feodal baskıların ortaya çıkması

E) Tarımsal üretim üzerinde devlet denetiminin zayıflaması

18. XIX. yüzyılda, İngiltere fabrikalarında işlenen dokumaların Osmanlı Devleti pazarına girmesi;

I. tüketimin azalması,

II. loncaların çökmesi,

III. yerli ürün maliyetlerinin düşmesi

gelişmelerinden hangilerine sebep olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

19. Osmanlı Devleti'nde *Miratül Memalik* isimli eseriyle ünlü Türk denizcisi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kâtip Çelebi B) Piri Reis
C) Seydi Ali Reis D) Süleyman Paşa
E) Evliya Çelebi

20. Osman Hamdi Bey öncülüğünde;

- "Müze-i Hümayun" adıyla bir müzenin açılması,
- "Sanayi-i Nefise Mektebi" adıyla güzel sanatlar okulunun açılması

faaliyetleri aşağıdaki Osmanlı hükümdarlarından hangisi döneminde gerçekleşmiştir?

A) II. Mahmut B) III. Selim C) Abdülmecit
D) Abdülaziz E) II. Abdülhamit

1. Mimar Sedefkâr Mehmet Ağa, Topkapı Sarayı'nın değil, Sultan Ahmet Camiisinin mimarıdır.

Topkapı Sarayı:

- Fatih Dönemi'nde inşa edilmiştir.
- Yaklaşık dört yüz yıl yönetim merkezi olarak kullanılmıştır.
- Zaman içinde ilave yapılarla büyümüştür. Sarayın ilave yapıları arasında Bağdat ve Revan Köşkleri, III. Ahmet Kütüphanesi, Yemiş Odası bulunur.
- Padişahın, aile ve devlet yaşantısını sürdürdüğü yerdir.
- Birun, Enderun ve Harem gibi bölümlerden oluşur.

Cevap B

2. Hükümdar, kardeş katli uygulamasıyla, kendisine rakip olarak gördüğü kardeşlerinin yaşamına son vermiştir. Böylelikle, merkeziyetçi bir yönetim kurmak ve taht kavgalarını azaltmak istemiştir. Kardeş katli uygulaması, yönetim tecrübesine sahip kişilerin başa geçmesini sağlamaz. Yönetim tecrübesi "Sancak" sistemiyle sağlanmıştır.

Cevap C

3. Osmanlı Devleti'nde şehzadelerin yanında sancaklara gönderilerek bilgi ve görgüsüyle onlara yardımcı olan devlet adamı "lala"dır.

- Bostancıbaşı: Sarayın bahçe işlerinden sorumlu biriminin başında bulunur.
- Nakibüleşraf: Peygamberimizin soyundan gelen kişilerin yaşamıyla ilgilenen, onlara ait kayıtları tutan kişidir.
- Vezir: Divanıhümayun üyesi ve ordu komutanı.
- Mütesellim: Beylerbeyinin, eyaleti kendisine vekâleten yöre ileri geleni aracılığıyla idare etmesi uygulamasıdır.

Cevap C

4. Osmanlı Devleti'nde Ekber ve Erşed Sistemi ile veraset bir kurala bağlanmıştır. Verasetin bir kurala bağlanması taht kavgalarını da azaltmıştır. Bu uygulama şehzadelerin tecrübe kazanmasını sağlamaz.

Cevap D

5. Osmanlı Devleti'nde şehzadelerin gönderildiği başlıca sancaklar arasında; Kütahya, Trabzon, Bursa, Kefe, İzmit, Manisa, Amasya bulunur. Edirne, şehzadelerin gönderildiği sancaklardan değildir.

Cevap E

6. Osmanlı Devleti'nde bütçe hazırlayan, paranın değerini koruyan, mali işlerden sorumlu Divanıhümayun üyesi "defterdar"dır. Anadolu ve Rumeli olmak üzere iki tane defterdar vardır.

Cevap B

7. Divanıhümayun'a bağlı askerî bürokrasiyi idare etmekle görevli yönetici sınıf "Seyfiye"dir. Seyfiye sınıfı içinde, veziriazam, vezir, yeniçeri ağası, kaptan-ı derya bulunur.

Cevap B

8. İlmiye sınıfı içinde bulunan Divanıhümayun üyeleri; kazasker ve şeyhülislamdır. Defterdar ve nişancı ise kalemiye sınıfı içinde yer alır.

Cevap A

9. Beylerbeyi, eyalet yöneticisidir. Ülkenin idari birimlere ayrılması ve yönetici sayısının artırılması idari işleri kolaylaştırmaya yöneliktir. Ülkenin yönetimi kolaylaşır ise merkezî otorite de kuvvetlenir. Beylerbeyi sayısı artınca halkın yönetime katılımı sağlanmaz.

Cevap E

10. II. Mehmet'ten (Fatih) itibaren Divanıhümayun başkanlığı veziriazama bırakılmıştır.

Cevap A

11. Köylünün, elde ettiği ürün üzerinden devlete vergi vermesi, üretimde sürekliliği sağlamaya yönelik alınmış bir tedbir değildir. Ürün üzerinden vergi alınması üretimi teşvik etmez. Bu uygulama, çiftçinin araziyi boş bırakmasını engelleyecek caydırıcı bir tedbir de değildir.

Cevap E

12. Dirlik topraklarının vergi gelirlerine göre sınıflandırılmasıyla oluşan bölümler; has, zeamet ve tımardır. Has topraklarının vergi geliri 100 bin akça üzeri, zeamet toprakları 20 bin -100 bin akça aralığı, tımar toprakları ise 3 bin ve 20 bin akça aralığındadır.

Cevap D

13. "Dirlik" sistemi, idari, askerî, mali, güvenlik konularında yaşamı kolaylaştırmaktadır. Bu kapsamda "dirlik"lerin bozulması idare, güvenlik ve mali alandaki hizmetlerin de aksamasında etkili olmuştur.

Cevap E

14. Avrupa'dan değerli madenlerin Osmanlı Devleti'ne girmesi, enflasyona sebep olmuştur. Zira paranın girmesiyle ürün fiyatları yüksek tutulmuş Osmanlı parasının da değeri düşmüştür. Piyasaya sürülen para miktarı çoğalırsa paranın değeri düşer. Ekonominin basit bir kuralıdır bu. Karşılıksız para basılması, paranın değerini azaltır. İhtiyaç fazlası ürünün piyasaya sunulması ürününü satmak isteyen esnafın fiyat kırmasına sebep olur. Bu durum ürün fiyatlarını düşürdüğü için paranın değeri de yüksek olur.

Cevap C

15. Osmanlı Devleti'nde ürün üzerinden Müslüman çiftçilerden alınan 1/10'luk vergiye verilen isim "Öşür"dür.

- Haraç: Gayrimüslimlerden alınan ürün vergisidir.
- Cizye: Gayrimüslimlerin askerlik hizmeti karşılığı ödediği vergidir. Islahat Fermanı'yla kaldırılmıştır.
- Çiftbozan: Toprağını boş bırakarak devleti zarara uğratan köylüden alınan tazminat vergisidir.
- Bacıpazar: Pazarda ticareti yapılan üründen alınan vergidir.

Cevap A

16. Karesioğulları Beyliği'ne son verilmesi ile Osmanlı Devleti ilk donanmaya sahip olmuştur. Dirlik sistemi ise Osmanlı eyalet ordusunun en önemli unsurudur. Enderun Mektebi, bürokrat yetiştirir. Askerî örgütlenmeyle ilgili değildir.

Cevap D

17. İltizam sisteminin uygulanması, tarımsal üretim miktarını artırmaz, aksine düşürür. Zira mültezim baskısı altında kalan köylü, toprağını terk etmiş, bu durum ise üretimi olumsuz etkilemiş ve azaltmıştır. İltizam sistemi toprak vergi gelirlerini tahsil etme ve ilgili idari üniteyi yönetme hakkının açık artırma ile satışa çıkarılmasıdır. İltizam sistemi, dirlik sisteminin bozulmasına bağlı olarak ortaya çıkan bir sonuçtur.

İltizam sisteminin uygulanması;

- Hazinenin acil para ihtiyacının karşılanması
- Taşrada asker ihtiyacının ortaya çıkması
- Köylüler üzerinde feodal baskıların ortaya çıkması
- Tarımsal üretim üzerinde devlet denetiminin zayıflaması

gelişmelerine sebep olmuştur.

Cevap B

18. XIX. yüzyılda, İngiltere fabrikalarında işlenen dokumaların Osmanlı Devleti pazarına girmesiyle yerli ürünlere olan talep azalmıştır. Bu durum; tüketimi azaltmaz, aksine çoğaltır ancak loncaların çökmesine sebep olmuştur. Yerli ürüne olan talep azalsa da bu durum üretim maliyetlerini düşürmez.

Cevap B

19. Osmanlı Devleti'nde *"Miratü'l Memalik"* isimli eseriyle ünlü Türk denizcisi "Seydi Ali Reis"tir.

- Kâtip Çelebi: *Cihannüma, Keşfü'z-Zünûn, Fezleke*
- Piri Reis: *Kitab-ı Bahriye*
- Evliya Çelebi: *Seyahatname*

eserleriyle ünlüdür.

Cevap C

20. Müze-i Hümayun ve Sanayi-i Nefise Mektebi, II. Abdülhamit zamanında açılmıştır.

Bu dönemde:

- Düyun-u Umumiye kuruldu.
- Hafiye örgütü kuruldu.
- Kanunuesasi ilan edildi. Meşrutiyet rejimine geçildi. Parlamenter düzene geçildi. Halk yönetime ortak oldu.
- Ziraat Bankası kuruldu.
- Almanlarla Bağdat Demir Yolu Projesi inşa edilmeye başlandı.
- Hamidiye Alayları kuruldu.
- Engelliler Okulu, Baytar, Ziraat, Çoban, Aşı mektepleri açıldı.

Cevap E

Çözümlü videoları izlemek için kare kodu okutunuz.

1. Osmanlı Devleti Kuruluş Dönemi'nde "Devlet hanedan ailesinin ortak malıdır." anlayışı benimsenmişken I. Murat'tan itibaren "Ülke padişah ve oğullarının malıdır." anlayışı uygulamaya sokulmuştur.

Osmanlı Devleti'nde hükümdarın belirlenmesi için yapılan bu düzenlemenin;

I. veraset hayatındaki belirsizliği sınırlandırmak,

II. merkezî otoriteyi kuvvetlendirmek,

III. taht kavgalarını azaltmak

düşüncelerinden hangilerine yönelik olduğu savunulabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II

D) I ve III E) I, II ve III

2. **Osmanlı Devleti'nde aşağıdaki hükümdarlardan hangisinden itibaren şehzadelerin sancaklarda yönetici olarak görevlendirilmesine son verilmiştir?**

A) III. Mehmet B) III. Murat C) I. Ahmet

D) I. Murat E) II. Mehmet

3. **Osmanlı hükümdarları cülus bahşişini;**

I. şehzadelerin sünnet törenleri,

II. büyük seferler öncesi,

III. taht değişiklikleri

dönemlerinden hangilerinde dağıtmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) II ve III

4. **Aşağıdaki yerlerden hangisi Osmanlı Devleti'ne yönetim merkezliği <u>yapmamıştır</u>?**

A) Bursa B) Edirne C) İznik

D) Konya E) İstanbul

5. **Osmanlı Devleti'nde idari, mali ve askerî konularda yapılan kayıtlara, sayımlara verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Menzil B) Esham C) Tağşiş

D) Gedik E) Tahrir

6. **Aşağıdakilerden hangisi kapıkulu ordusunun askerî birimlerinden <u>değildir</u>?**

A) Yeniçeri Ocağı B) Garipler

C) Humbaracılar D) Lağımcılar

E) Müsellemler

7.

I. Devşirme askerlerden oluşması

II. Giderleri için dirlik topraklardan pay ayrılması

III. Sarayı ve başkenti koruması

IV. Ulufe adı verilen maaş alması

V. Taht değişikliklerinde cülus bahşişi alması

Yukarıdakilerden hangisi kapıkulu ordusunun özelliklerinden <u>değildir</u>?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde "kadı"nın yaptığı görevler arasında <u>değildir</u>?**

A) Kaza düzeyindeki yerleşim birimlerini idare etme

B) Lonca ve vakıfların denetimini yapma

C) Miras, boşanma, ticaret davalarına bakma

D) Tımarlı sipahi faaliyetlerinin hukuka uygunluğunu denetleme

E) Alınan kararların dine uygunluğu hakkında fetva verme

9. **Osmanlı Devleti'nde tımar sistemine bağlı olarak yetiştirilen tam donanımlı askerlere verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Derbentçi B) Cebelü C) Silahtar

D) Akıncı E) Turnacı

10. **Osmanlı Devleti'nde** "iki başlı" **olarak da bilinen, bir bölümün özel şahsa veya vakıflara bir bölümün de devlete ait olduğu vergilendirme sistemi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) İltizam

B) Tımar

C) Müsadere

D) Malikâne-Divanî

E) Avarız

11. Osmanlı Devleti'nde taşra teşkilatının yönetim birimleri arasında aşağıdakilerden hangisi bulunmaz?

A) Köy B) Kasaba C) Kaza
D) Sancak E) Eyalet

12. Osmanlı Devleti'nde yıllık nakdî gelir getiren kaynakların işletme hakkının belirli bir süre için ve açık artırma ile kiralanması usulüne iltizam adı verilmiştir. Bu yöntemle elde edilen gelir hazineye aktarılmıştır. İhaleyi kazanan "mültezim" hem vergi tahsildarı hem de tahsildarlığını yaptığı bölgenin idarecisi olmuştur.

İltizam sisteminin uygulanmasının sonuçları arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

A) Taşrada asker ihtiyacının artması
B) Hazineye para girişinin olması
C) Köylü üzerinde mültezim baskısının oluşması
D) Toprakların vergi gelirlerine göre sınıflara ayrılması
E) Tarımsal üretimde devlet kontrolünün azalması

13. Osmanlı Devleti'nde iltizam sisteminin uygulandığı mirî topraklara verilen isim aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ocaklık B) Mukataa C) Paşmaklık
D) Yurtluk E) Vakıf

14. Osmanlı Kanunnamesi'nde, "Saban giren yer, mülk olmaz." **maddesinin bulunması;**

I. tarımın devlet denetiminde yapılması,
II. ürün vergi gelirlerinin memurlara maaş olarak ayrılması,
III. köylünün toprak üzerindeki tasarruf hakkının sınırlı olması

durumlarından hangilerinin göstergesidir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

15. Balta Limanı Ticaret Sözleşmesi'yle İngiliz tüccarlar iç gümrük vergisinden muaf tutulmuş ve Anadolu'da serbest ticaret hakkı elde etmiştir. Bu sebeple Anadolu'ya ucuz ve bol miktarda yabancı mal girmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu durumun Osmanlı ekonomisi üzerindeki etkilerinden değildir?

A) Lonca teşkilatlarının zayıflaması
B) Uluslararası ticaret yollarının değişmesi
C) İthal ürünlerin çoğalması
D) Ülke ekonomisinin dışa bağımlı hâle gelmesi
E) İşsizlik yaşanması

16.

I. Lonca esnafı üretiminin kalite standartlarına uygunluğunu denetleme
II. Kaza düzeyindeki idari birimlerin bütçesini hazırlama
III. Ürün fiyatlarının belirlenen "narh"a uygunluğunu sağlama

Yukarıdakilerden hangileri "muhtesibin" görevlerindendir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

17. Osmanlı Devleti'nde tımar sisteminin uygulandığı eyaletlere verilen isim aşağıdakilerden hangisidir?

A) Salyaneli B) Paşmaklık C) Salyanesiz
D) Mirî E) Mukataa

18.

I. Kapıkulu ordusuna üç ayda bir dağıtılan maaş,
II. Köylülerden hayvan başına alınan vergi,
III. Havan toplarını ve el bombalarını yapan askerî sınıf

tanımlarının kavramlarla eşleştirilmesi aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	I	II	III
A)	Ulufe	Zeamet	Humbaracı
B)	Ulufe	Ağnam	Humbaracı
C)	Bistegani	Paşmaklık	Cebeci
D)	Cülus	Ocaklık	Cebeci
E)	Cülus	Ağnam	Lağımcı

19. Osmanlı Devleti'nde ticaret hayatının gelişmesine aşağıdakilerden hangisinin katkı sağladığı savunulamaz?

A) Uzun mesafeler arasında taşımacılık yapan Mekkari Taifesi'nin kurulması
B) Derbent teşkilatı ile yolların bakım ve güvenliğinin sağlanması
C) Kervansaraylar inşa ederek tüccarlara konaklama hizmetlerinin verilmesi
D) Avrupalı devletlerin, Uzak Doğu ticareti için yeni yollar bulması
E) Esnafların lonca biçiminde teşkilatlanması

20. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde kullanılan "Hat" sanatı türlerinden değildir?

A) Rika B) Nesih C) Siyakat
D) Biat E) Divani

1. Belirtilen uygulamalarda hükümdarlığa aday olan kişilerin kademeli olarak azaltıldığını görmekteyiz. Bu sebeple veraset hayatındaki belirsizlik de sınırlanır. Bundaki amaç taht kavgalarını azaltmak olduğu için merkezî otorite de kuvvetlenir.

Cevap E

2. III. Mehmet'ten itibaren şehzadelerin sancaklarda yönetici olarak görevlendirilmesine son verilmiştir. I. Ahmet ise "Kafes Sistemi"ni uygulamıştır.

Cevap A

3. Osmanlı hükümdarları "cülus" bahşişini yalnızca taht değişikliklerinde dağıtmıştır. Sünnet törenlerinde halkı ve kapıkulu ordusunu hoşnut edecek şeyler yapılmışsa da bu "cülus" bahşişi değildir. Büyük seferlerde ise "sefer bahşişi" dağıtılmıştır.

Cevap C

4. Osmanlı Devleti'nin başkentleri: Karacahisar, Söğüt, Bursa, İznik, Edirne, İstanbul'dur. Konya, Anadolu Selçuklu ve Karamanoğulları devletlerine başkentlik yapmıştır.

Cevap D

5. Osmanlı Devleti'nde idari, mali ve askerî konularda yapılan kayıtlara, sayımlara verilen isim tahrirdir.

Menzil: Osmanlı topraklarından geçen yol ağının her biriminde, taşımacılığın en hızlı şekilde yapılmasını sağlayan teşkilata verilen addır.

Esham: İç borçlanma belgeleridir.

Tağşiş: Paranın içindeki değerli madenlerin oranında yapılan oynamadır.

Gedik: Esnaflara verilen iş yeri açma belgesidir.

Cevap E

6. Kapıkulu ordusunun birimleri: Piyadeler; humbaracı, cebeciler, yeniçeri ocağı, acemioğlanlar ocağı, topçular, top arabacıları, lağımcılar, bostancılar. Süvariler (Altı Bölük Halkı); sipah, silahtar, sağ ulufeciler, sol ulufeciler, sağ garipler, sol garipler. Yaya ve müsellemler, Orhan Gazi tarafından kurulan ilk düzenli ordulardır. Kapıkulu ordusunun birimleri içinde bulunmaz.

Cevap E

7. Kapıkulu ordusunun giderleri için dirliklerden pay ayrılmaz. Bu ordu yaptığı hizmetin karşılığında devletten "ulufe" denilen maaş almıştır.

Cevap B

8. "Kadı"nın yaptığı görevler arasında, alınan kararların dine uygunluğu hakkında fetva verme yoktur. Bu iş, müftüler tarafından gerçekleştirilir. Kadıların görev ve yetkileri şunlardır:

- Kaza düzeyindeki yerleşim birimlerini idare eder.
- Belediye başkanı gibi çalışır.
- Merkezin gönderdiği emirleri uygular. Merkezî otoriteyi kuvvetlendirir.
- Lonca ve vakıfların denetimini yapar.
- Miras, boşanma, ticaret davalarına bakar.
- Tımarlı sipahi faaliyetlerinin hukuka uygunluğunu denetler.
- Noter vazifesi görür. Kişiler arasındaki anlaşmalara onay vererek resmî nitelik kazandırır.

Cevap E

9. Osmanlı Devleti'nde tımar sistemine bağlı olarak yetiştirilen tam donanımlı askere verilen ad "cebelü"dür. Tımar topraklarında her 3 bin akçe için, has ve zeamet topraklarında ise her 5 bin akçe için cebelü askerleri yetiştirilirdi.

- Derbentçi: Yol tamir ve bakımını yapar.
- Silahtar: Padişah silahlarının bakımını yapar.
- Akıncılar: Eyalet ordusunun öncü birlikleridir. Sınır boylarında bulunur. Düşman kuvvetlerine zarar verir.
- Turnacılar: Ordu içi haberleşmeyi sağlar.

Cevap B

10. Osmanlı Devleti'nde "iki başlı" olarak da bilinen, bir bölümün özel şahsa veya vakıflara bir bölümün de devlete ait olduğu vergilendirme sistemine malikâne-divanî denir. İltizam, Osmanlı Devleti'nin peşin para ihtiyacını karşılamak için devlete ait bir mülkün belirli bir süre için kiralanmasına verilen isimdir. Tımar, Gelirleri hizmetlerinin karşılığı olarak devlet memurlarına ve askerlere toprak verilmesi uygulamasıdır. Müsadere, Tanzimat'tan önceki dönemde uygulanan haksız kazanç sağlayan ya da elindeki yetkileri kötüye kullanan kişilerin mallarına padişah adına el konulması uygulamasıdır. Avarız, olağanüstü durumlarda toplanan vergiye verilen isimdir

Cevap D

11. Osmanlı Devleti'nin taşra teşkilatının yönetim birimleri arasında; eyalet, sancak, kaza, köy ve mahalle bulunur. Kasaba yönetim birimleri içinde bulunmaz.

Cevap B

12. Toprakların vergi gelirlerine göre sınıflara ayrılmasının sebebi, toprak gelirlerinin memurlara maaş olarak tahsis edilmesidir. Memurların farklı rütbe ve derecelerden oluşması onlara farklı maaşların verilmesini gerekli kılmıştır. Memurlara, toprak geliri maaş olarak tahsis edildiği için toprakları gelirine göre sınıflandırmak gerekmiştir. Toprakların gelirine göre sınıflandırılması ise "dirlik" sistemine ait bir uygulamadır. Uygulama ile topraklar has, zeamet ve tımar şeklinde sınıflandırılmıştır. İltizam sisteminde topraklar gelirine göre sınıflandırılmaz.

İltizam Sistemi'nin sonuçları arasında,

-Süreç içerisinde âyan gibi güçlerin ortaya çıkması,

-Köylüler üzerinde baskı oluşması,

-Tarımsal üretim üzerinde devlet kontrolünün azalması,

-Taşrada asker ihtiyacının ortaya çıkması

yer alır.

Cevap D

13. Osmanlı Devleti'nde iltizam sisteminin uygulandığı "mirî" topraklara verilen isim "mukataa"dır. (Havas-ı Hümayun)

Cevap B

14. "Saban giren yer, mülk olmaz." ifadesinin yorumu şöyledir: Saban giren yerde tarım yapılır. Tarım yapılan yerler ise devlet mülküdür, şahıs mülkü değil. Tarlalarda dirlik sistemi uygulanmaktadır. Köylülerin toprak üzerinde tasarruf hakkı sınırlıdır, nitekim bu topraklar mülk hâline getirilememektedir. Bu durum tarımın devlet denetiminde olduğunu da gösterir. Dirlik sisteminde, vergi gelirleri memurlara maaş olarak ayrılsa da soru kökünden bakarak bunu göremeyiz.

Cevap D

15. Balta Limanı Ticaret Sözleşmesi'yle, gümrük vergilerinin düşmesi ucuz ve bol miktarda yabancı malın ülkeye girmesine sebep olur. Bu durum ithal mala olan talebi de artırır. Talebin artmasıyla ülke ekonomisini dışa bağımlı hâle getirir. Yabancı mala olan talebin artması lonca teşkilatlarını zayıflatır, çökertir ve sonra da işsizliğe sebep olur.

Cevap B

16. Muhtesip, çarşı ve pazar esnafını denetler, zabıta gibidir. Ürünlerin kalite standartlarını ve satış fiyatlarının belirlenen "narh"a uygunluğunu denetler. Muhtesip, "kadı"ya yardımcıdır. Ancak, bütçe hazırlamak gibi bir görevi yoktur.

Cevap C

17. Osmanlı Devleti'nde tımar sisteminin uygulandığı eyaletlere salyanesiz (yıllıksız), iltizam sisteminin uygulandığı eyaletlere ise "salyaneli" (yıllıklı) denilir. Salyaneli eyaletler arasında, Cezayir, Tunus, Mısır bulunurken; salyanesiz eyaletlerde ise Anadolu, Rumeli, Halep, Şam, Manastır vb. eyaletler yer almıştır.

- Paşmaklık: Geliri hükümdar eş ve kızlarına bırakılan mirî topraklardır.
- Mirî: Mülkü devlete ait topraklardır.
- Mukataa: İltizam sisteminin uygulandığı mirî topraklardır.

Cevap C

18.

- Ulufe: Kapıkulu ordusuna üç ayda bir dağıtılan maaş.
- Ağnam: Köylülerden hayvan başına alınan vergi.
- Humbaracı: Havan toplarını ve el bombalarını yapan askerî sınıf.

Cevap B

19. Avrupalı devletlerin, Uzak Doğu ticareti için yeni yollar bulması, Akdeniz ticaretinin önem kaybetmesine sebep olmuştur. Bu durum ise Osmanlı ticaret hayatının gelişmesini olumsuz etkilemiştir. Taşımacılık, yol, konaklama, esnaf örgütlenmesi gibi alanlarda yaşanan olumlu olaylar ise ticaretin gelişimini hızlandırır.

Cevap D

20. "Hat" sanatı türleri arasında; celi, sülüs, rika, nesih, siyakat, tuğrai, reyhani, kufi bulunur. Biat, hükümdar değişikliklerinde yapılan "bağlılık töreni"dir. Tabî olmak anlamına gelir.

Cevap D

Çözümlü videoları izlemek için kare kodu okutunuz.

1. **Geliri 20 ve 100 bin akça aralığında olan alaybeyi, kale dizdarı gibi orta dereceli taşra memurlarına maaş olarak ayrılmış mirî topraklara verilen isim aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Has B) Mukataa C) Zeamet
D) Paşmaklık E) Arpalık

2. Osmanlı Devleti Balkanlar'da fethettikleri yerlere Anadolu'dan getirdiği konargöçer Türk topluluklarını yerleştirerek kendilerinin kullanımına toprak vererek dirlik oluşturmuştur.

İskân siyaseti olarak adlandırılan bu uygulama;

I. fetih sürecinin hızlanması,
II. tarımsal üretimin artması,
III. asker ihtiyacının karşılanması

gelişmelerinden hangilerine sebep olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

3. **Fatih Sultan Mehmet, yayımladığı kanunnamede,** "Bu kanunname, atam dedem kanunudur ve benim dahi kanunumdur, evlad-ı kiramım nesilden nesile uygulamaları buna göre yapalar." **sözleriyle hukukun;**

I. geçmiş ve gelecek dönemdeki uygulamalarda birliği sağlama,
II. dinî etkileri içinde barındırma,
III. hükümdarlar için bağlayıcı özellik taşıma

niteliklerinden hangisini ortaya koymaktadır?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

4. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'ndeki özel yönetimli eyaletlerden değildir?**

A) Kırım B) Mısır C) Hicaz
D) Erdel E) Eflak

5. **Osmanlı Devleti'nde ilmiye sınıfı;**

I. bilim,
II. adalet,
III. fetva

işlerinden hangilerine yönelik hizmetleri karşılamıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

6. **Aşağıdakilerden hangisi, Osmanlı** "minyatür" **sanatının özelliklerinden değildir?**

A) Işık ve gölgelendirme yoktur.
B) Derinlik ve perspektif bulunmaz.
C) Tarihî ayrıntılara yer verilir.
D) Resmin yasak olduğuna dair olan inanç minyatür sanatının gelişmesini sağlamıştır.
E) Mimari süslemelerinde kullanılmıştır.

7. **Aşağıdakilerden hangisi, Osmanlı Devleti'nin gümrük gelirlerini azaltan gelişmelerden değildir?**

A) Süveyş Kanalı'nın açılması
B) Coğrafi Keşifler'in yapılması
C) Kapitülasyonların tanınması
D) Balta Limanı Ticaret Sözleşmesi'nin imzalanması
E) Yabancı tüccarlara ayrıcalık tanınması

8. **Fatih Sultan Mehmet Dönemi'nde, İstanbul'un bilim ve kültür kenti hâline getirilerek evrensel bir nitelik kazanmasında;**

I. Millet Sistemi'ni uygulayarak farklı etnik kimliklerin İstanbul'daki varlığına izin verme,
II. Enderun Mektebini kurarak devşirme çocukları yönetici olarak yetiştirme,
III. Ali Kuşçu gibi çeşitli bilim insanlarını İstanbul'da toplama

faaliyetlerinden hangileri etkili olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

9. **Aşağıdakilerden hangisi, Osmanlı Devleti'nde bir vergi türü değildir?**

A) Cizye B) Haraç C) Martolos
D) Ağnam E) Amediye

10. **Mimar Sinan'ın Edirne'de bulunan ustalık eserinin adı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Süleymaniye Camii B) Şehzade Camii
C) Selimiye Camii D) Topkapı Sarayı
E) Yeni Camii

11. **Aşağıdakilerden hangisi, Osmanlı Devleti'nin Batı etkisi altındaki mimari eserlerinden değildir?**

A) Sadabat Kasrı B) Nuru Osmaniye Külliyesi
C) İshak Paşa Sarayı D) Revan Köşkü
E) Çırağan Sarayı

12. Osmanlı Devleti'nin ilk mizah dergisi aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Sebilürreşad* B) *Vaka-yı Tıbbiye*
C) *Diyojen* D) *Terakk-i Muhadderat*
E) *Şükufezar*

13. Aşağıdakilerden hangisi, Fatih Sultan Mehmet Dönemi'nde bilimsel faaliyetlerde bulunmak üzere kurulmuş medreselerdendir?

A) Sahn-ı Seman B) Süleymaniye
C) Enderun D) Selimiye
E) Rüstem Paşa

14. Osmanlı Devleti'nde medreselerin;

I. toplumu din anlayışı etrafında teşkilatlandırarak devlete bağlama,
II. ilmiye sınıfının yönetici kadrosunu yetiştirme,
III. dinî ve pozitif bilimleri araştırma

düşüncelerinden hangilerini uygulamak için kurulduğu savunulabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

15. Osmanlı Devleti donanmasının gelişmesini sağlayan;

I. Karesioğulları'na son vererek deniz gücünü ele geçirme,
II. Kaptanıderyalık makamını oluşturma,
III. Mühendishane-i Bahr-i Hümayunu kurma

uygulamalarından hangileri Kuruluş Dönemi'ndedir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

16. III. Murat zamanında kurduğu (1578) rasathanede gök cisimlerini inceleyerek, ilk kez mekanik saat kullanan; Ekvator ve ekliptik açıyı da çok küçük bir farkla bulan Osmanlı astronomu aşağıdakilerden hangisidir?

A) Matrakçı Nasuh B) Piri Reis
C) Kâtip Çelebi D) Takiyüddin Mehmet
E) Kadızade-i Rumi

17. Aşağıdakilerden hangisi, Osmanlı Devleti'ne ait örgün eğitim kurumlarından değildir?

A) Enderun Mektebi
B) Medrese
C) Sıbyan Mektebi
D) Harem
E) Tekke

18. Osmanlı Devleti uyguladığı "millet sistemi" ile tebaasını din ve inancına uygun olarak teşkilatlandırmış ve onlara dil, din ve vicdan hürriyeti tanımıştır.

Osmanlı Devleti'ne ait bu uygulama;

I. azınlıkların millî kimliğini korumasına,
II. dinî çeşitliliğin varlığını sürdürmesine,
III. Fransız İhtilali'nin etkilerinin azalmasına

gelişmelerinden hangilerine sebep olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

19. Osmanlı Devleti'nin tarih yazımıyla görevli ilk vakanüvisi aşağıdakilerden hangisidir?

A) İbrahim Peçevi
B) İbrahim Müteferrika
C) Naima
D) Solakzade Mehmet
E) Abdurrahman Şeref

20. Kanuni Sultan Süleyman Dönemi kanunlarının hazırlanmasında katkıları bulunan; tefsir, fıkıh alanlarındaki kitaplarıyla ünlü şeyhülislam aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ebu Suud Efendi B) Davud-ı Kayseri
C) Molla Fenari D) Şeyh Edebali
E) Molla Lütfi

21. Fatih Dönemi'nde Tebriz'den getirtilerek Ayasofya Medresesine matematik ve astronomi müderrisi olarak atanan Türk-İslam bilgini aşağıdakilerden hangisidir?

A) Uluğ Bey B) Ali Kuşçu C) Piri Reis
D) İbn-i Heysem E) Akşemsettin

22. İlk Osmanlı medresesi aşağıdaki şehirlerden hangisinde açılmıştır?

A) Bursa B) İznik C) Bilecik
D) Edirne E) Kütahya

1. Geliri 20 ve 100 bin akça aralığında olan alaybeyi, kale dizdarı gibi orta dereceli taşra görevlilerine maaş olarak ayrılmış mirî topraklara "zeamet" denir. Arpalık, devlete hizmet eden kişilerin emekliliklerinde geçimini sağlaması için kendilerine ayrılmış topraklardır.

Cevap C

2. İskân siyaseti, fetih sürecini hızlandırır. Zira sistem hem asker yetiştirir hem de Türkleşmeye katkı sağlar. Bu da fethi olumlu etkiler. İskân siyasetiyle, toprak kullanıma açılacağı için tarımsal üretim de artar. Dirliklerde asker yetişeceği için asker ihtiyacı da karşılanır.

Cevap E

3. Fatih Kanunnamesi'nin "nesilden nesile aktarılması" uygulamalarda birliği sağlar. Kanunnamenin sonraki dönemlere aktarılması hükümdarlar için bağlayıcı olduğunu da gösterir. Soru kökündeki ifadeden kanunnamenin "dinî etkiler taşıdığını ya da taşımadığını" anlayamayız.

Cevap D

4. Osmanlı Devleti'nde özel yönetimli eyaletler arasında: Kırım, Hicaz, Budin, Erdel, Eflak ve Boğdan bulunur. Mısır, salyaneli (yıllıklı) eyaletlerdendir.

Cevap B

5. Osmanlı Devleti'nde İlmiye Sınıfı: tedris (eğitim-bilim), kaza (yargı), ifta (fetva) işleriyle ilgilenir.

Cevap E

6. "Minyatür" kâğıt resmidir. Mimaride kullanılmaz. Minyatür sanatında:

- Işık ve gölgelendirme yoktur.
- Derinlik ve perspektif bulunmaz.
- Tarihî ayrıntılara yer verilir.
- Resmin yasak olduğuna dair olan inanç minyatür sanatının gelişmesini sağlamıştır.
- Resimler iki boyutludur, üç boyut yoktur.

Cevap E

7. Süveyş Kanalı'nın açılması ticaret akışını artıracağı için gümrük vergi gelirlerini azaltmaz, aksine çoğaltır. Diğerleri ise ticaret yollarını değiştirmesi ya da ticari ayrıcalıklar sebebiyle Osmanlı gümrük gelirlerini düşürür.

Cevap A

8. Farklı etnik kimliklerin varlığının korunması İstanbul'u kültürel yönden zenginleştirir. Ali Kuşçu'nun getirtilmesi ise bilim hayatını geliştirir. Devşirilen çocukların Enderun'da eğitilmesi bilim ve kültür zenginliği değildir. Zira çocuklar devşirilmektedir. Kendi kimliklerini kaybetmektedir.

Cevap D

9.

- Cizye: Müslüman olmayanlardan askerlik yapmamaları karşılığında alınan vergidir. Cizye, hazineye aktarılır.
- Avarız: Olağanüstü dönemlerde toplanan bir vergidir. Avarız da mali bunalımı aşmak için çıkartıldığı için doğrudan hazineye aktarılır.
- Haraç: Müslüman olmayanlardan yaptıkları üretim karşılığında alınan ürün vergisidir. Tahsilatı ürün olarak yapılan bu vergi doğrudan hazineye aktarılmaz.
- Amediye: Gümrük vergisidir.
- Martolos: Osmanlı askerî teşkilatında çeşitli hizmetler gören özel bir sınıftır.

Cevap C

10. Mimar Sinan'ın Edirne'de bulunan ustalık eserinin adı Selimiye Camisi'dir. Mimar Sinan'ın çıraklık eseri "Şehzade Camii", kalfalık eseri ise "Süleymaniye Camii"dir.

Cevap C

11. Revan Köşkü, IV. Murat zamanında Revan'ın fethinin şerefine Topkapı Sarayı içinde inşa edilmiş bir yapıdır. IV. Murat, Osmanlı Klasik Mimari Dönemi içindedir. Dolayısıyla bu dönemde Batı etkisi yoktur.

Cevap D

12. Osmanlı Devleti'nin ilk mizah dergisi Teodor Kasap tarafından çıkartılan "*Diyojen*"dir.

- *Sebilürreşad:* Başyazarlığını Mehmet Akif Ersoy'un yaptığı, Osmanlı Devleti'nde İslamcılık düşüncesini savunan dergidir.
- *Vaka-yı Tıbbiye:* İlk Türk dergisidir.
- *Terakk-i Muhadderat:* İlk kadın dergisidir.
- *Şükufezar:* Tüm yazarları kadınlardan oluşan dergidir.

Cevap C

13. Fatih Sultan Mehmet Dönemi'nde bilimsel faaliyetlerde bulunmak üzere kurulmuş medrese "Sahn-ı Seman"dır.

Cevap A

14. Medreseler, toplumu dinî değerler etrafında teşkilatlandırarak devlete bağlamak (millet sistemi) için kurulmamıştır.

Medreselerin özellikleri şunlardır:

- Devlete yönetici yetiştirir.
- Sayısı birden fazladır.
- Dinî ve pozitif bilimler okutulur.
- İlmiye sınıfının insan ihtiyacını karşılar.
- Mezunları; tedris (eğitim), ifta (fetva), kaza (yargı) işlerinde görev alır. Kadı, müftü, müderris olur.
- Giderlerine kaynak oluşturmak için vakıflar tahsis edilmiştir.
- Özerk kurumlardır.
- Öğrencileri, Müslüman kökenlidir.
- Hocalarına "müderris," hoca yardımcılarına "muid", öğrencilerine ise "suhte" ya da "softa" denilir. Diplomalarına "icazetname" denir.
- Yenilik hareketlerine karşı tavır almışlardır.
- Medreselerin, hadis eğitimiyle yoğunlaşanlarına "darülhadis", Kur'an-ı Kerim eğitimiyle yoğunlaşanlarına "darülkurra", tıp eğitimiyle yoğunlaşanlarına ise "darültıp", matematik-geometri eğitimiyle yoğunlaşanlarına ise "darülhendese" denilir.

Cevap E

15.

- Karesioğulları'na son vererek deniz gücünü ele geçirme, Orhan Gazi (Kuruluş)
- Kaptanıderyalık makamını oluşturma, Kanuni Sultan Süleyman (Yükselme)
- Mühendishane-i Bahr-i Hümayunun kurulması, Gerileme Dönemi'ndedir.

Cevap A

16. III. Murat zamanında kurduğu (1578) rasathanede gök cisimlerini inceleyerek, ilk kez mekanik saat kullanan kişi "Takiyüddin Mehmet"tir.

- Matrakçı Nasuh: Minyatürcü ve matematik bilimci.
- Piri Reis: Eserinin adı *Kitab-ı Bahriye*'dir. Coğrafyacı.
- Kâtip Çelebi: Eserleri, *Keşfü'z-Zunun, Fezleke, Cihannüma*. Coğrafyacı.
- Kadızade-i Rumi: Bursa asıllı, Osmanlı astronomudur. Uluğ Bey Rasathanesinde görev yapmıştır.

Cevap D

17. Örgün eğitim, düzenli olarak vatandaşlara yönelik devlet eliyle eğitim verme hâlidir. Örnek: İlkokul, örgün eğitim. Halk Eğitim Merkezi, yaygın eğitim.

Tekke, örgün eğitim kurumu değildir. Tekke, tarikatların sosyal ve dinî faaliyetleri yürüttükleri yerler arasında yer alır.

Cevap E

18. Osmanlı tebaasını dinî inancına göre teşkilatlandırılarak onlara dil, din ve vicdan hürriyeti tanımaktaydı. Bu durum azınlıkların, dinî değerleri korumasına, din çeşitliliğini de sürdürmesine sebep olur. Böylelikle, azınlıklar millî kimliğini de korur. Millî kimlik korunuyorsa Fransız İhtilali etkisi azalmaz, aksine artar.

Cevap C

19. Osmanlı Devleti'nin tarih yazımıyla görevli ilk vakanüvisti "Naima"dır.

Cevap C

20. Kanuni Sultan Süleyman Dönemi kanunlarının hazırlanmasında katkıları bulunan; tefsir, fıkıh alanlarındaki kitaplarıyla ünlü şeyhülislam Ebu Suud Efendi'dir.

- Davud-ı Kayseri: İlk Osmanlı müderrisidir.
- Molla Fenari: İlk şeyhülislamdır.
- Şeyh Edebali: Ahi şeyhi. Osmanlı Devleti'nin kuruluşunda etkilidir.
- Molla Lütfi: *Harnâme* isimli hiciv eseriyle ünlüdür.

Cevap A

21. Fatih Dönemi'nde Tebriz'den getirtilerek Ayasofya Medresesine matematik ve astronomi müderrisi olarak atanan Türk-İslam bilgini "Ali Kuşçu"dur.

- Uluğ Bey: Timurlular zamanında yaşamış, *Uluğ Bey Zici* isimli eseriyle ünlüdür.
- Piri Reis: XVI. yüzyılda yaşamış, eseri *Kitab-ı Bahriye*'dir.
- İbni Heysem: XI. yüzyılda Basra'da yaşamış, matematik bilginidir.
- Akşemsettin: Fatih'in hocası, mikrobiyoloji biliminin kurucusudur.

Cevap B

22. İlk Osmanlı medresesi (İznik Orhaniye Medresesi) Orhan Bey zamanında İznik'te açılmıştır.

Cevap B

1. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'ndeki şeyhülislamlık makamının görevlerinden değildir?**

A) Din hizmetlerini yönetme
B) Kararların dine uygunluğu hakkında fetva verme
C) Müftü atamalarını yapma
D) Hükümdar olmadığında "divan" toplantılarına vekâleten başkanlık yapma
E) Divanıhümayun'a dinî konularda görüş açıklama

2. **Osmanlı Devleti'nin taşra teşkilatı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

A) Rumeli Beylerbeyliğinin merkezi Manastır'dır.
B) Sancakbeyi, başında bulunduğu yerin idari amiri, askerî komutanı ve denetleyicisidir.
C) Kazaların yönetiminden subaşı sorumludur.
D) Sınırların genişlemesi ile taşra teşkilatında düzenlemeler olmuştur.
E) Merkeze bağlı eyaletlerin yöneticisi merkezden atanır.

3. Osmanlı Devleti'nde Divanıhümayun toplantı sayısı haftada dört günden ikiye indirilmiş, divan toplantıları sarayda değil, sadrazam konağı olan Bab-ı Âli'de yapılmaya başlanmıştır. İlerleyen yüzyıllarda ise Divanıhümayun vezirleri kaldırılarak Vekiller Heyeti kurulmuştur.

Buna göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

A) Divanıhümayun'un önemi azalmıştır.
B) Ülkenin merkezî yönetiminde değişim meydana gelmiştir.
C) Hükümdar, yönetimde pasifleşmiştir.
D) Divanıhümayun, padişah adına yasama yetkisini kullanmıştır.
E) Divanın yerine, nazırlık sistemi kurulmuştur.

4.

I. İmza şeklindeki padişah mührü,
II. Alınan kararların dine uygunluğu hakkında şeyhülislamın verdiği görüş bildirir yazı,
III. Padişah tarafından verilen yazılı emir

tanımlarının kavramlarla eşleştirilmesi aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	I	II	III
A)	Menşur	Berat	Ferman
B)	Tuğra	Fetva	Ferman
C)	Hattıhümayun	Fetva	Berat
D)	Tuğra	Menşur	Fetva
E)	Cülus	Fetva	Ferman

5. **Osmanlı Devleti'nde "halifelik" unvanını ilk kez kullanan padişah aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Yavuz Sultan Selim
B) Kanuni Sultan Süleyman
C) Fatih Sultan Mehmet
D) Yıldırım Bayezit
E) II. Bayezit

6. **Osmanlı Devleti'nde ölen memurların mal varlığının müsadere edilerek miras bırakılmasının engellenmesi;**

I. mülkiyet hakkına devlet güvencesi sağlanması,
II. hazineye para girdisinin artması,
III. sermaye birikimini engeller bir tutumun bulunması

durumlarından hangilerinin göstergesidir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

7. **Aşağıdakilerden hangisi İstanbul'un yönetiminde görevli kişilerden değildir?**

A) Taht Kadısı B) Yeniçeri Ağası C) Şehremini
D) Mimarbaşı E) Yiğitbaşı

8. **Aşağıdakilerden hangisi "nişancı"nın görevlerinden değildir?**

A) Fethedilen yerleri vergi gelirlerine göre sınıflandırmak
B) Hükümdar emirlerine tuğra çekmek
C) Saray bürokrasisini idare etmek
D) Divanıhümayun'a hukuki konularda görüş bildirmek
E) Sarayın iç ve dış yazışmalarını yapmak

9. **Osmanlı Devleti'ne ait;**

I. eyaletler kurma,
II. devşirmelerden oluşan bir saray ordusu oluşturma,
III. dirlik sistemini uygulama

faaliyetlerinden hangileri devlet otoritesini kuvvetlendirmeye yöneliktir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

10. **Osmanlı Devleti'nde elçi kabullerinde toplanan Divanıhümayun kurullarına verilen isim aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Galebe B) Sefer C) İkindi
D) Ulufe E) Ayak

11. Aşağıdakilerden hangisi Klasik Dönem'de Divanıhümayun'un özelliklerinden değildir?

A) Fatih Dönemi'ne kadar hükümdar başkanlığında toplanması

B) Zaman içinde üye sayısında artış olması

C) Topkapı Sarayı'nda toplanması

D) Osman Gazi zamanında kurulması

E) Üyelerine gelir olarak has topraklarının tahsis edilmesi

12. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin ordu teşkilatlarıyla ilişkilendirilemez?

A) Voynuk B) Martolos C) İspenç D) Fârisân E) Cerahor

13.

I. Reayadan bir kişinin askerî sınıfa geçmesi

II. Celâlî İsyanları sebebiyle köyden kentlere göç edilmesi

III. Rüşvet alan bir memurun görevine son verilmesi

Yukarıdakilerden hangileri Osmanlı toplumunda "dikey hareketliliğe" örnek oluşturur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve III E) II ve III

14. Osmanlı Devleti'nde taşrada âyan ve eşraf gibi bazı feodal güçlerin ortaya çıkmasında aşağıdakilerden hangisinin etkisi olduğu savunulamaz?

A) İltizam sisteminin uygulanması

B) Toprak gelirlerini tahsil hakkının ömür boyu satışa çıkartılması

C) Bürokratların görev yerine gitmeyerek yetkilerini bir bedel karşılığında taşra ileri gelenlerine devretmesi

D) II. Mahmut zamanında âyanlar ile Sened-i İttifak'ın imzalanması

E) Merkezî otoritenin zayıflaması

15. Osmanlı Devleti XVI. yüzyılda halkın ihtiyaçlarını karşılamak için gümrük vergilerini indirerek ithalatı özendirirken Avrupa "merkantilist" politika ile ithalatı kısarak ihracatı artırmaya çalışmıştır.

XVI. yüzyıl ekonomisinde ortaya çıkan bu durumun Osmanlı ekonomisi üzerine etkileri arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

A) Akdeniz limanlarının önem kazanması

B) Ulusal sermayenin dışarıya çıkması

C) Ürün ihracatının azalması

D) Ülke ekonomisinin dışa bağımlı hâle gelmesi

E) Yerli üreticinin rekabet gücünün düşmesi

16. Osmanlı Devleti'nde İbrahim Müteferrika'nın kurduğu Türk matbaasında basılan ilk eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Naima Tarihi* B) *Vankulu Lügatı*

C) *Seyahatname* D) *Miratü'l-Memalik*

E) *Kitab-ı Bahriye*

17. ***Cihannüma, Keşfi'z-Zünûn, Fezleke*** **eserleriyle tanınan, XVI. yüzyılda yaşamış ünlü Osmanlı coğrafyacısı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Evliya Çelebi B) Kâtip Çelebi

C) Piri Reis D) Seydi Ali Reis

E) İbn-i Fadlan

18. Osmanlı Devleti'nin ilk şeyhülislamı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Molla Fenari B) Ebu Suud Efendi

C) Davud-ı Kayserî D) Zembilli Ali Efendi

E) Lagarî Hasan

19. Aşağıdakilerden hangisi, Osmanlı Devleti'nde minyatür sanatı ile uğraşan önemli nakkaşlardan değildir?

A) Levni B) Sinan Bey

C) Nigârî D) Matrakçı Nasuh

E) Hafız Osman

20. ***Kaplumbağa Terbiyecisi*** **ve** ***Silah Taciri*** **isimli tablolarıyla ünlü Osmanlı ressamı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Şeker Ahmet Paşa B) Güllü Agop

C) Osman Hamdi Bey D) Feyhamen Duran

E) Amasyalı Yakut

1. Şeyhülislamın görevleri arasında, "divan" toplantılarına vekâleten başkanlık yapma yoktur. Bu yetki sadrazamdadır. Şeyhülislamın özellikleri:

- Kararların dine uygunluğu hakkında fetva verir.
- Kanuni Dönemi'nde Divanıhümayun'a üye olmuştur.
- İlmiye'nin başıdır.
- Medrese mezunudur.
- Din ilimlerinde uzmandır.
- Müftü atamalarından sorumludur.
- İlk şeyhülislam, Molla Fenari'dir.

Cevap D

2. Osmanlı Devleti'nde ülke eyaletlere, eyaletler sancaklara, sancaklar kazalara, kazalar da köylere ayrılmıştır. Eyaletlerin yönetiminden beylerbeyi sorumludur .Sınırların genişlemesine bağlı olarak taşra teşkilatında düzenlemeler olmuştur. İlk olarak Rumeli Beylerbeyliği, ardından Anadolu Beylerbeyliği kurulmuştur. Rumeli Beylerbeyliğinin merkezi Manastır, Anadolu Beylerbeyliğinin merkezi Kütahya'dır. Merkeze bağlı eyaletlerin yöneticileri merkezden atanmıştır. Sancakların yönetiminden sancak beyi sorumludur. Sancak beyi bölgenin idari amiri, askerî komutanı ve denetleyicisidir. Kazaların yönetiminden kadı sorumludur. Subaşı, eyalet, sancak ve kazaların güvenliğinden sorumludur.

Cevap C

3. "Osmanlı Devleti'nde Divanıhümayun toplantı sayısı haftada dört günden ikiye indirilmiş" ifadesi: Divan'ın yönetimdeki öneminin azaldığını gösterir. "Divan toplantıları sarayda değil, sadrazam konağı olan Bab-ı Âli'de yapılmaya başlanmıştır." cümlesi devletin merkezî yönetiminde değişim yaşandığını gösterir. Bu durum hükümdarın yönetimde pasifleştiğini de gösterir. "İlerleyen yüzyıllarda ise Divanıhümayun kaldırılarak Vekiller Heyeti kurulmuştur." cümlesi ise "Nazırlık Sistemi" kurulduğunu gösterir. Soruda bulunan cümlelerden, "Divanıhümayun, padişah adına yasama yetkisini kullanmıştır." yargısına ulaşamayız.

Cevap D

4.

I. İmza şeklindeki padişah mührü - Tuğra

II. Alınan kararların dine uygunluğu hakkında şeyhülislamın verdiği görüş bildirir yazı - Fetva

III. Padişah tarafından verilen yazılı emir - Ferman

Cevap B

5. Halifelik unvanını kullanan ilk Osmanlı padişahı Yavuz Sultan Selim'dir. Halifeliğin, Osmanlı Devleti'ne geçmesini sağlayan savaş Memlûklerle yapılan Ridaniye Savaşı'dır.

Cevap A

6. Osmanlı Devleti'nde ölen memurların mal varlığının müsadere edilerek miras bırakılmasının engellenmesi, "mülkiyet hakkına devlet güvencesi" verilmediğini gösterir. Aksi hâlde mal varlığı miras olarak intikal ederdi. Miras bırakılamadığı için sermaye birikimi de engellenmiştir. Müsadere edilen mallar hazineye para girdisini artırmıştır.

Cevap D

7.

- Yiğitbaşı: Lonca teşkilatlarında şeyhe yardımcı kişilerdendir. Esnaflar arasındaki anlaşmazlıkları çözer.
- Taht Kadısı: İstanbul'un adalet işlerine bakar.
- Yeniçeri Ağası: İstanbul'un güvenliğinden sorumludur.
- Şehremini: İstanbul'un belediye işlerine bakar.
- Mimarbaşı: İstanbul'un şehirleşmesinden, yapılaşmasından sorumludur.

Cevap E

8. Nişancı'nın görevleri arasında Divanıhümayun'a hukuki konularda görüş bildirme yoktur. Bu konuda Kazasker yetkilidir. Nişancı'nın görevleri şunlardır:

- Fethedilen yerleri vergi gelirlerine göre sınıflandırmak. Dirliklere ayırmak.
- Hükümdar emirlerine "tuğra" çekmek.
- Memurların özlük dosyalarının tutulmasını sağlamak.
- Saray protokol kuralarını uygulamak, teşrifat işleriyle ilgilenmek.
- Mektup tercümelerini yapmak.
- Saray bürokrasisini idare etmek.
- Sarayın iç ve dış yazışmalarını yapmak. Divanıhümayun'un sekreterlik işlerini yürütmek.

Cevap D

9.

- Eyaletlerin kurulması, yönetimi kolaylaştırdığı için merkezî otoriteyi de kuvvetlendirir.
- Asker devletin otoritesini sağlar. Bu sebeple devşirmelerden oluşan bir saray ordusu merkezî otoriteyi kuvvetlendirir.
- Dirlik sistemi de hem idareyi kolaylaştırır hem de asker yetiştirir. Bu sebeplerle merkezî otoriteyi kuvvetlendirir.

Cevap E

10.
- Galebe Divanı: Elçi kabullerinde toplanır.
- Sefer Divanı: Savaş dönemlerinde toplanır.
- İkindi Divanı: Divanıhümayun toplantılarının uzaması sebebiyle karara bağlanamayan konuların ele alındığı divandır. İkindi vaktinde, sadrazam konağında toplanır.
- Ulufe Divanı: Maaşlar dağıtılacağı vakit toplanır.
- Ayak Divanı: Olağanüstü dönemlerde, acil görüşmeler için toplanır.
- Çarşamba Divanı: Eyüp, Galata ve Üsküdar kadılarının katılımıyla toplanan, İstanbul'un yerel sorunlarının görüşüldüğü divandır.
- Cuma Divanı: Sadrazam ve kazaskerlerin katılımı ile cuma günü toplanmıştır. Şer'î ve örfî konular görüşülmüştür.

Cevap A

11. Divanıhümayun'un özellikleri arasında Osman Gazi zamanında kurulma yoktur. Divanıhümayun'u Orhan Gazi kurmuştur.

Cevap D

12. İspenç: Gayrimüslim çiftçiden alınan toprak vergisidir.

Cevap C

13. Dikey hareketlilik, yönetilen (reaya) sınıfından yöneten (askerî) sınıfına geçilmesi olayıdır. Ya da zıddı; yönetenin, yönetilen konumuna geçmesidir. Reayadan bir kişinin askerî sınıfa geçmesi dikey hareketliliktir. Rüşvet alan bir memurun görevine son verilmesinde düşey bir dikey hareketlilik vardır. Celâlî İsyanları sebebiyle köyden kentlere göç edilmesinde ise yatay hareketlilik vardır. Yatay hareketlilikte kişinin yönetim konumu değişmez, göç sonucunda yaşadığı yer değişir.

Cevap D

14. Osmanlı Devleti'nde taşrada âyan ve eşraf gibi bazı feodal güçlerin ortaya çıkmasında; II. Mahmut zamanında âyanlar ile Sened-i İttifak Sözleşmesi'nin imzalanması yoktur. Sened-i İttifak, âyanların hükümdar değiştirecek kadar güçlenmesi sonrasında imzalanmıştır. Bu belge ile âyanlara ait bazı yetkiler devlet tarafından tanınmıştır.

Diğer seçenekler taşrada devlet otoritesini zayıflatarak yerel unsurları güçlendirdiği için "âyan ve eşrafların" ortaya çıkmasına sebep olmuştur.

Cevap D

15. Avrupa'nın "merkantilizm" ile dışarıdan mal alımını azaltması "Akdeniz limanlarına önem kazandırmaz" aksine bu önemi azaltır. Avrupa mal alımını azalttığı için Osmanlı ihracatı da azalır. İthalatın özendirilmesi, ulusal sermayenin dışarıya çıkmasına sebep olmuştur. Osmanlı Devleti'nin dışarıdan mal alımı yapması, ekonomiyi dışarıya bağımlı hâle getirir. Yabancı malların düşük gümrük vergisiyle ülkeye giriş yapması, yerli esnafın da rekabet gücünü azaltır.

Cevap A

16. Osmanlı Devleti'nde İbrahim Müteferrika'nın kurduğu Türk matbaasında basılan ilk eser *"Vankulu Lügatı"*dır.

Cevap B

17. *Cihannüma, Keşfü'z-Zünûn, Fezleke* eserleriyle tanınan XVI. yüzyılda yaşamış ünlü Osmanlı coğrafyacısı Kâtip Çelebi'dir.

Cevap B

18. Osmanlı Devleti'nin ilk şeyhülislamı Molla Fenari'dir.
- Ebu Suud Efendi: Kanuni Dönemi şeyhülislamıdır.
- Davud-ı Kayseri: İlk Osmanlı müderrisidir.
- Zembilli Ali Efendi: Yavuz Sultan Selim ve Kanuni Sultan Süleyman dönemlerinde şeyhülislamlık yapmıştır.
- Lagarî Hasan: IV. Murat zamanında ilkel bir füze yaparak barutun basıncı ile göğe yükselen kişidir.

Cevap A

19. Önemli Osmanlı nakkaşları arasında; Levni, Nakkaş Osman, Matrakçı Nasuh, Seyyit Lokman, Sinan Bey ve Nigârî bulunur. Hafız Osman, Osmanlı hattatlarındandır.

Cevap E

20. *Kaplumbağa Terbiyecisi* ve *Silah Taciri* isimli tablolarıyla ünlü Osmanlı ressamı, aynı zamanda Sanayi-i Nefise Mektebinin müdürlüğünü yapan kişi Osman Hamdi Bey'dir.
- Şeker Ahmet Paşa: İlk resim sergisi açan kişidir.
- Güllü Agop: Modern Osmanlı tiyatrosunun kurucusu olarak kabul edilen kişidir.
- Feyhamen Duran: Osmanlı'nın önemli ressamları arasında yer alır.
- Amasyalı Yakut: Anadolu'da hat sanatının öncüsü olarak kabul edilir (XIII. yüzyıl).

Cevap C

Çözümlü videoları izlemek için kare kodu okutunuz.

1. Selçuklularda ikta sistemi olarak anılan sistem Osmanlı Devleti'nde tımar sistemi olarak varlığını sürdürmüştür.

Tımar sistemiyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Vergi, barış döneminde ürün üzerinden toplanmaktadır.

B) Taşradaki bayındırlık işleri dirlik sahibi tarafından yürütülmektedir.

C) Dirlik toprağı işleyen köylü aynı zamanda toprağın da mülkiyet hakkına sahiptir.

D) Dirlik sahibi savaş zamanı vergi olarak orduya atlı asker göndermektedir.

E) Köylünün dirlik sahibi ile ilişkisi hakkında şikâyet hakkı bulunmaktadır.

2.

I.	Darülfünun	Batı standartlarında yapılan ilk Osmanlı yükseköğretim kurumu
II.	Salyanesiz Eyaletler	Tımar sisteminin uygulandığı eyaletler
III.	İlmiye	Din, adalet ve eğitim işlerinden sorumlu olan yönetici sınıf
IV.	Zeamet	Yıllık geliri 20.000 akçeyle 100.000 akçe arasında gelir getiren dirlikler
V.	Vakayi Vakvakiye	Yeniçeri Ocağının kaldırılması

Yukarıdaki açıklamalardan hangisi doğru değildir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı ordusundaki cebeciler sınıfının görevlerinden biridir?**

A) Silahların yapım, bakım ve onarım işlerini yapma

B) Orduya keşif hizmetinde bulunma ve ilk saldırıyı gerçekleştirme

C) Ordunun geçeceği yolları düzenleme, köprüleri tamir etme

D) Savaş sırasında saltanat sancağını ve padişahın çadırını koruma

E) Kalelere tünel kazma ve top fitillerini ateşleme

4. **Osmanlı Devleti'ndeki;**

I. bütçe hazırlama,

II. fetva verme,

III. padişahın mührünü taşıma,

IV. padişah olmadığında orduya başkomutanlık yapma

görevlerinden hangileri sadrazama aittir?

A) I ve II B) II ve III C) III ve IV D) I, II ve III E) II, III ve IV

5. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde bir vergi toplama çeşididir?**

A) Hiref B) İltizam C) Hibre D) Hirfet E) Gedik

6. Osmanlılar, Balkanlarda fethettikleri yerlere Anadolu'dan götürdükleri Türkleri yerleştirmişlerdir. Bu yerleştirmelerde özellikle konargöçerleri tercih etmişlerdir.

Osmanlı Devleti izlediği bu iskân politikasıyla;

I. kültür etkileşimini önlemek,

II. fethedilen bölgelerde nüfus dengesini sağlamak,

III. devşirme usulünü uygulamaya koymak

durumlarından hangilerini amaçlamıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve III E) II ve III

7. **Aşağıdaki kavramlardan hangisinin açıklaması yanlıştır?**

A) Öşür - Müslümanlardan alınan ürün vergisi

B) Avarız - Olağanüstü durumlarda toplanan vergi

C) Cizye - Müslüman olmayanlardan toplanan ürün vergisi

D) Çift Resmi - Müslümanlardan toplanan arazi vergisi

E) Derbent - Yol, geçit vergisi

8. **Osmanlı mimarisindeki;**

I. İstanbul - Topkapı Sarayı,

II. İstanbul - Çinili Köşk,

III. İstanbul - Dolmabahçe Sarayı

eserlerinden hangilerinde Avrupa mimarisinin etkisi yoktur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) II ve III E) I, II ve III

9. **Osmanlı Devleti'ndeki;**

I. Divanıhümayun toplantılarının düzenlenmesi,

II. Kanunname-i Âl-i Osman'ın hazırlanması,

III. Sahn-ı Seman Medresesinin kurulması,

IV. şehzadelerin "sancağa çıkma" uygulamasının kaldırılması

gelişmelerinden hangileri II. Mehmet (Fatih) Dönemi'nden itibaren görülmeye başlanmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) II ve III D) I, II ve III E) II, III ve IV

10. **Aşağıdakilerden hangisi, Osmanlı Devleti'nde görülen divan türleri arasında yer almaz?**

A) Ayak Divanı B) İşraf Divanı
C) Galebe Divanı D) Çarşamba Divanı
E) Ulufe Divanı

11. Osmanlı Devleti'nde XVII. yüzyıldan itibaren merkezî yönetim zayıflamaya başlamış, buna paralel olarak ekonomik hayatta da bozulmalar başlamıştır.

Osmanlı Devleti'nin bu durumu;

I. tımarlı sipahi sayısı,
II. vergi miktarı,
III. âyanların nüfuzu

alanlarından hangilerinde artışa neden olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

12. Osmanlı Devleti'nde özellikle 17. yüzyıldan itibaren devlet gelirlerinin daha büyük bir kısmının para olarak merkezde toplanması gerekliliği ortaya çıkmıştır.

Bu durum;

I. iltizam,
II. devşirme,
III. vakıf

sistemlerinden hangilerinin yaygınlaşmasına neden olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

13. **Osmanlı Devleti'nde aşağıdakilerden hangisi eğitim-öğretim sürecinin ilk basamağı olarak kabul edilmektedir?**

A) Rüştiye B) Medrese C) Sıbyan
D) İdadi E) Enderun

14. **Osmanlı Devleti'ndeki;**

I. haraci,
II. yurtluk,
III. malikâne

topraklarından hangileri mülk arazi kapsamındadır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

15. **Osmanlı Devleti'nde;**

I. tımar,
II. iltizam,
III. devşirme

sistemlerinden hangileri Kapıkulu Ocağına ve Enderun Mektebine kaynak sağlamaktaydı?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

16. Osmanlı Devleti'nde merkeze bağlı eyaletler salyaneli ve salyanesiz olmak üzere gruplanmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi, salyaneli (yıllıklı) eyaletlere örnek verilemez?

A) Hicaz B) Mısır C) Cezayir
D) Tunus E) Trablusgarp

17. **Osmanlı Devleti'nde bir kimseye verilen nişan, rütbe veya toprak imtiyazını, yazılı olarak gösteren belgeye ne ad verilmekteydi?**

A) Mühimme B) Berat C) Fetva
D) Tuğra E) Ruznamçe

18. **Osmanlı Devleti'nde vergi gelirlerinin belli bir süre için, açık artırma yoluyla kişilere verilmesi uygulamasına ne ad verilmekteydi?**

A) Dirlik B) Fiskalizm C) İltizam
D) Vakıf E) Tımar

19. **Osmanlı Devleti'yle ilgili olarak aşağıdaki bilgilerden hangisi doğru değildir?**

A) Divanıhümayun, devletin en yüksek yargı organıdır.
B) Seyfiye sınıfının en yüksek yöneticisi sadrazamdır.
C) Osmanlı Devleti'ndeki ilk gümüş para Orhan Bey Dönemi'nde bastırılmıştır.
D) Topkapı Sarayı, Osmanlı Devleti'nin ilk sarayıdır.
E) Yeniçeri Ocağı I. Murat zamanında kurulmuştur.

20. **Aşağıdakilerden hangisi, Osmanlı'da kullanılan para türleri arasında yer almaz?**

A) Kaime
B) Akça
C) Sikke-i Hasene
D) Kamdu
E) Mecidiye

1. Osmanlı Devleti'nde tımar sisteminin uygulandığı topraklar "dirlik" toprak içinde yer alır. Dirlik topraklar ise devlete ait olan "mirî" arazi içerisinde yer alır. Dolayısıyla dirlik topraklarda mülkiyet hakkı devlete aittir. Buradan hareketle C seçeneğinde yer alan "Dirlik toprağı işleyen köylü aynı zamanda toprağın da mülkiyet hakkına sahiptir." ifadesi doğru olmayacaktır.

Cevap C

2. Vakayi Vakvakiye (Çınar Olayı), XVII. yüzyılda IV. Mehmet Dönemi'nde yaşanmıştır (1656). Bu olayda Yeniçeriler Sultan Ahmet Meydanı'nda çıkarlarına ters düşen yaklaşık otuz devlet adamını asmıştır. Yeniçeri Ocağının kaldırılması 1826, Vakayi Hayriye (Hayırlı Olay) olarak nitelendirilmiştir.

Cevap E

3. Osmanlı ordu teşkilatında silahların yapım, bakım ve onarım işlerini yapma görevi "cebeciler"e aittir. Cebeciler kapıkulu piyade sınıfında yer alır. Orduya keşif hizmetinde bulunma görevi akıncılarla, ordunun geçeceği yolları düzenleme, köprüleri tamir etme görevi yaya ve müsellemlerle, savaş sırasında saltanat sancağını ve padişahın çadırını koruma görevi silahtar ve sipahla, kalelere tünel kazma ve top fitillerini ateşleme görevi ise lağımcılarla ilgilidir.

Cevap A

4. Osmanlı Devleti'nde bütçe hazırlama görevi defterdara aittir. Osmanlı'da fetva makamı ise şeyhülislamdır.

Cevap C

5. Osmanlı Devleti'nde nakit para ihtiyacını karşılamak için mukataa toprakların gelirleri belirli bir süreliğine açık artırma usulüne göre ihale edilirdi. Bu sisteme iltizam, satış bedeline muaccele, ihaleyi alan kişiye de mültezim denilmiştir. Osmanlı'da çeşitli el sanatları örnekleri için (Minyatür, tezhip, hat vb.) desen hazırlayan sanatçılar "Ehl-i Hiref" olarak adlandırılan sanatkâr teşkilatının üyesidir. Osmanlı Devleti'nde malların kalite denetimini yapan bilir kişilere "Ehl-i Hibre" denilmiştir. Osmanlı'da kunduracılık, duvarcılık, demircilik, marangozluk, dokumacılık ve bunun gibi küçük el sanatlarına "Hirfet" denilmiştir. Osmanlı'da esnafa zanaatlarını uygulayabilmeleri için verilen bir tür dükkân açma iznine "Gedik" denilmiştir.

Cevap B

6. Osmanlılar, Balkanlarda fethettikleri yerlere Anadolu'dan götürdükleri konargöçer Türkleri yerleştirerek "Fethedilen bölgelerde nüfus dengesini sağlamayı" amaçlamıştır. Diğer iki öncülün iskân politikasıyla bir bağlantısı yoktur.

Cevap B

7. Osmanlı Devleti'nde, Müslüman olmayanlardan toplanan ürün vergisi cizye değil, haraçtır. Cizye, gayrimüslimlerden askerlik hizmeti karşılığı alınan vergiye verilen isimdir.

Cevap C

8. Topkapı Sarayı (Yeni Saray), II. Mehmet (Fatih) Dönemi'nde inşa edilmiştir. Bu sarayın en eski yapısı ise Çinili Köşk'tür. Dolayısıyla ne Topkapı Sarayı'nda ne de bu sarayın içinde bulunan Çinili Köşk'te Avrupa mimarisinin etkisi yoktur. Dolmabahçe Sarayı ise XIX. yüzyılda Sultan Abdülmecit Dönemi'nde inşa edilmiş ve bu sarayda Avrupa mimarisinin etkisi görülmüştür. Zira Osmanlı'da XVIII. yüzyılda Lale Devri'nden itibaren mimaride Avrupa etkisi görülmeye başlamıştır.

Cevap C

9. II. Mehmet (Fatih) Dönemi, 1451-1481 yılları arasını kapsar. Divanıhümayun toplantılarının düzenlenmeye başlanması Orhan Gazi Dönemi'nden itibaren var olan bir uygulamadır. Zira Divanıhümayun Orhan Gazi Dönemi'nde kurulmuştur. Şehzadelerin sancağa çıkma usulünün kaldırılması III. Mehmet Dönemi'ye ilgilidir. Ancak Kanuname-i Âli Osman'ın hazırlanması ve Sahn-ı Seman (Semaniye) Medreselerinin kurulması ise II. Mehmet (Fatih) Dönemi gelişmeleri arasında yer alır.

Cevap C

10. A, C, D ve E seçeneklerinde yer alan divan türleri Osmanlı Devleti'nde görülmüştür. Ancak B seçeneğinde yer alan "İşraf Divanı" Selçuklularda adli ve askerî konular hariç genel teftişten sorumlu olan divandır.

Cevap B

11. XVII. yüzyılda merkezî yönetimin zayıflaması âyanların nüfuzunun artmasında etkilidir. Ayrıca ekonomik hayatta bozulmalar vergi miktarının artmasında etkili olacaktır. Ancak ekonomik hayattaki bozulmalar tımarlı sipahi sayısını artırmaz, azaltır. Zira ekonomik yapının bozulması ile dirlik sisteminin bozulması paralellik arzeder.

Cevap E

12. İltizam, Osmanlı Devleti'nin nakit para ihtiyacını karşılamak için uygulamış olduğu bir sistemdir. XVII. yüzyılda bu sistem daha da yaygınlık kazanmıştır. Hatta dirlik topraklarda da bu sistem uygulanmaya başlanmıştır. Ancak nakit para ihtiyacı, devşirme ve vakıf sisteminin yaygınlaşmasında etkili değildir.

Cevap A

13. Osmanlı Devleti'nde eğitim-öğretim sürecinin ilk basamağını sıbyan mektepleri oluşturur. Rüştiye, ortaokul; İdadi, lise; Enderun ise saray okuludur.

Cevap C

14. Osmanlı Devleti'nde mülk arazi öşri ve haraci olmak üzere ikiye ayrılır. Yurtluk ve malikâne topraklar ise mirî arazi içinde yer alır.

Cevap A

15. Osmanlı Devleti'nde, Kapıkulu Ocağına ve Enderun Mektebine devşirme sistemiyle öğrenci alınırdı. Tımar sistemine göre yetiştirilen askerlere cebelü denilmiştir. Tımar sisteminin devşirmeyle bir bağlantısı yoktur. İltizam ise Osmanlı'nın nakit-sıcak para ihtiyacını karşılamak için uyguladığı bir sistemdir. Dolayısıyla bu sistemin de devşirmeyle bir bağlantısı yoktur.

Cevap C

16. Osmanlı Devleti'nde salyaneli (yıllıklı) eyaletlere; Mısır, Cezayir, Tunus, Trablusgarp, Habeş, Yemen ve Bağdat örnek verilebilir. Ancak A seçeneğinde yer alan Hicaz Osmanlı'ya bağlı hükûmet ve beylikler içinde yer alır.

Cevap A

17. Osmanlı Devleti'nde bir kimseye verilen nişan, rütbe veya toprak imtiyazını, yazılı olarak gösteren belgeye berat denir. Mühimme, Osmanlı'da Divanıhümayun'da alınan kararların yazıldığı defterlere; Fetva, şeyhülislam tarafından yayımlanan belgeye; Tuğra, padişahın imzasına; Ruznamçe ise günlük kayıtların tutulduğu defterlere verilen isimdir.

Cevap B

18. Osmanlı Devleti'nde, vergi gelirlerinin belli bir süre için, açık artırma yoluyla kişilere verilmesi uygulamasına iltizam denilmiştir. Bu soruda yeni bir kavram olarak fiskalizm karşımıza çıkmaktadır. Fiskalizm, Osmanlı ekonomisinde klasik dönemde hazineye ait gelirleri mümkün olduğu kadar yüksek düzeye çıkarmayı, ulaştığı düzeyin altına inmesini engellemeyi amaçlayan ilkedir.

Cevap C

19. Osmanlı Devleti'nin ilk sarayı Topkapı Sarayı değildir. Zira daha önceki süreçte Osmanlı'ya Edirne ve Bursa gibi şehirler de payitahtlık (başkentlik) yapmıştır. Dolayısıyla Bursa Sarayı ve Edirne Sarayı; Topkapı Sarayı yapılmadan önceki süreçle ilgilidir.

Cevap D

20. Kamdu, İslam öncesi Türk devletlerinde bez paraya verilen isimdir. Kamdunun Osmanlı'da kullanılan para türleriyle bir ilgisi yoktur. Kaime, kâğıt paraya; Akça, gümüş paraya, Sikke-i Hasene, altın paraya; Mecidiye, Abdülmecit Dönemi'nde kullanılmaya başlanan madeni paraya verilen isimdir.

Cevap D

Çözümlü videoları izlemek için kare kodu okutunuz.

1. **Osmanlı Devleti'nin Kuruluş Dönemi'ndeki;**

I. ilk düzenli ordunun kurulması,

II. Divanıhümayun'un kurulması,

III. ilk medresenin açılması

düzenlemelerinden hangileri kurumsallaşmaya başlanıldığını göstermektedir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III

D) II ve III E) I, II ve III

2. **Osmanlı Devleti'ndeki;**

I. Eyalet -Beylerbeyi,

II. Sancak-Yiğitbaşı,

III. Kaza-Kadı,

IV. Köy-Subaşı

taşra birimleri ve yöneticileri eşleştirmelerinden hangileri doğru değildir?

A) Yalnız I B) I ve II C) II ve IV

D) I, II ve III E) I, II ve IV

3. II. Mehmet Dönemi'nde kaleme alınan *Mücerrebname*'de kullanılan ilaçlar anlatılmaktadır.

Pratik bir tedavi el kitabı niteliğinde olan bu eserin yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) İbn-i Sina

B) Sabuncuoğlu Şerafettin

C) Altuncuzade

D) Akşemsettin

E) Ahi Ahmet Çelebi

4. **Osmanlı Devleti'nde taşra yönetiminin vilayet, liva (sancak), kaza ve köy birimlerine ayrılmasını öngören Vilayet Nizamnamesi hangi padişah döneminde yürürlüğe girmiştir?**

A) III. Selim B) II. Mahmut

C) Abdülmecit D) Abdülaziz

E) II.Abdülhamit

5.

I. Hazineden maaş alma

II. Taşranın güvenliğini sağlama

III. Atlı asker yetiştirme

IV. Vergileri toplama

Yukarıdakilerden hangileri Osmanlı Devleti'ndeki tımar sahiplerinin özellikleri arasında yer almaktadır?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III

D) I, II ve III E) II, III ve IV

6. **Osmanlı Devleti'ndeki;**

I. paşmaklık,

II. vakıf,

III. mukataa

arazilerinin hangilerindeki vergiler iltizam sistemi ile toplanmaktaydı?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) II ve III E) I, II ve III

7. **Aşağıdakilerden hangisinin ilmiye sınıfı üyelerinden biri olduğu söylenebilir?**

A) Sadrazam B) Nişancı C) Defterdar

D) Kazasker E) Reisülküttap

8. **Osmanlı Devleti hukuk sistemindeki;**

I. Nizamiye Mahkemelerinin kurulması,

II. Şura-yı Devletin kurulması,

III. Mecelle'nin hazırlanması

gelişmelerinden hangileri Tanzimat Dönemi'nde yaşanmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II

D) II ve III E) I, II ve III

9. **Osmanlı Devleti'ndeki;**

I. şehzadelerin sancaklara yönetici olarak gönderilmesi,

II. tahta geçme hakkının hükümdar ailesinin en yaşlı üyesine verilmesi,

III. ülkenin hükümdar ailesinin ortak malı sayılması

uygulamalarından hangileri taht kavgalarını azaltma amacı taşımaktadır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) II ve III E) I, II ve III

10. **Osmanlı Devleti'nde kâğıt süsleme sanatı olarak bilinen, özel karışımlı suyun içine boya serpiştirilmesiyle oluşan desenin bir yüzeye aktarılması sanatına verilen isim aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Minyatür

B) Çinicilik

C) Ebru

D) Hat

E) Tezhip

11. Osmanlı Devleti'nde toprağını işlemeyen, üç yıl üst üste boş bırakan kişilerden topraklar alınıp başkalarının işletimine verilirdi.

Bu uygulamayla;

I. üretimde sürekliliği sağlama,

II. devlet hazinesine nakit para girmesini sağlama,

III. tarım arazilerini genişletme

durumlarından hangileri gerçekleştirilmek istenmiştir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve III E) II ve III

12.

I. Anadolu Hisarı,

II. Rumeli Hisarı,

III. Bozdoğan Kemeri

eserlerinden hangileri, II. Mehmet Dönemi'nde İstanbul'u fethetmek amacıyla yaptırılmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) II ve III

13. Osmanlı Devleti'nde yönetimdeki sıralamada, aşağıdakilerden hangisinin yeri diğerlerinden sonradır?

A) Şeyhülislam B) Reisülküttap C) Subaşı

D) Defterdar E) Nişancı

14.

I. İshak Paşa

II. Topkapı

III. Dolmabahçe

IV. Yıldız

Yukarıdaki saraylardan hangileri devletin başkentinde, XIX. yüzyılda inşa edilen yapılar arasında yer almaktadır?

A) I ve II B) II ve III C) II ve IV

D) III ve IV E) I, II ve III

15. Aşağıdaki padişah-gelişme eşleştirmelerinden hangisi doğru değildir?

A) Orhan Bey - Divanıhümayun'un kurulması

B) I. Murat - Yeniçeri Ocağının kurulması

C) II. Mehmet - İlk altın paranın bastırılması

D) I. Ahmet - Ekber ve Erşet Sistemi'nin getirilmesi

E) Yavuz Sultan Selim - Müsadere usulünün kaldırılması

16.

I. Kaynağı *Kur'an-ı Kerim* ve hadislere dayanmaktadır.

II. Uygulanmasından sorumlu olan görevli kadıdır.

III. Zamana ve koşullara göre değişebilen hükümler içermektedir.

Yukarıdakilerden hangileri şer'î hukukun kapsamındadır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) II ve III

17. Osmanlı Devleti'nde üyeleri halk tarafından, iki dereceli seçimle ve her elli bin erkek nüfusa bir temsilci düşecek şekilde belirlenen meclis aşağıdakilerden hangisidir?

A) Meclis-i Âyan

B) Meclis-i Âli-i Tanzimat

C) Mecilis-i Valay-ı Ahkâm-ı Adliye

D) Meclis-i Meşveret

E) Meclis-i Mebusan

18.

I.	Softa (suhte)	-	Orta dereceli medrese öğrencisi
II.	Müderris	-	Medrese hocası
III.	Ruznamçe	-	Medreselerde mezuniyet belgesi
IV.	Muid	-	Müderris yardımcısı

Yukarıdaki eşleştirmelerden hangileri doğru olarak verilmiştir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I, II ve III

D) I, II ve IV E) II, III ve IV

19. Osmanlı toplumundaki;

I. seyfiye,

II. reaya,

III. kalemiye,

IV. ilmiye

sınıflarından hangileri yönetici zümre arasında yer almaktadır?

A) Yalnız I B) I ve II C) I, II ve III

D) I, II ve IV E) I, III ve IV

20.

- Hazinenin gelir-gider hesaplarını tutma
- Kapıkulu ulufelerini dağıtma

Yukarıdaki görevler aşağıdaki Divanıhümayun üyelerinden hangisine aittir?

A) Defterdar B) Kazasker

C) Reisülküttap D) Nişancı

E) Sadrazam

1. Kurumsallaşmadan kastedilen teşkilatlanma çalışmasıdır. İlk düzenli ordunun kurulması askerî alanda, Divanıhümayun'un kurulması idari alanda, ilk medresenin açılması ise eğitim alanında yapılan birer teşkilatlanma çalışmasıdır. Ayrıca Osmanlı'da ilk düzenli ordunun (yaya ve müsellem) kurulması, Divanıhümayun'un kurulması ve ilk medresenin açılması (İznik'te açılmıştır.) Orhan Bey Dönemi gelişmeleri arasındadır.

Cevap E

2. Osmanlı'da sancakları, sancak beyleri; köyleri ise köy kethüdası veya imam yönetirdi.

Cevap C

3. Soru paragrafında özellikleri verilen bilim insanı Sabuncuoğlu Şerafettin'dir. Ayrıca Sabuncuoğlu Şerafettin Amasya Daüşşifası'nın da başhekimliğini yapmıştır.

Cevap B

4. Osmanlı Devleti'nde Vilayet Nizamnamesi Tanzimat Dönemi'nde (1839-1876) Sultan Abdülaziz Dönemi'nde 1864'te yayımlanmıştır.

Cevap D

5. Osmanlı Devleti'nde tımar sahiplerinin özellikleri arasında taşranın güvenliğini sağlama, atlı asker yetiştirme, vergileri toplatma, üretimde sürekliği sağlama gibi unsurlar yer alır. Ancak tımar sahipleri hazineden maaş almazdı. Zira tımar sahiplerinin maaşları dirlik gelirlerinden karşılanırdı.

Cevap E

6. Mukataa, gelirleri doğrudan hazineye aktarılan arazilerdir. Dolayısıyla Osmanlı'da bu arazilerden vergiler "iltizam sistemi" ile toplanmaktaydı.

Cevap C

7. Osmanlı'da yönetici sınıf; saray halkı, seyfiye, ilmiye ve kalemiye olmak üzere sınıflara ayrılır. A seçeneğindeki "sadrazam" seyfiye sınıfına, B seçeneğindeki "nişancı", C seçeneğindeki "defterdar" ve E seçeneğindeki "reisülküttap" kalemiye sınıfına, D seçeneğindeki "kazasker" ise ilmiye sınıfına mensuptur.

Cevap D

8. Osmanlı'da Tanzimat Dönemi, 1839-1876 yılları arasını kapsar. Nizamiye Mahkemelerinin kurulması, Şura-yı Devletin kurulması ve Mecelle-i Ahkâm-ı Adliye'nin hazırlanması Tanzimat Dönemi gelişmesidir.

Cevap E

9. Osmanlı Devleti'nde I. Murat, II. Mehmet (Fatih) ve I. Ahmet veraset sisteminde düzenlemeye gitmiştir. I. Murat "Ülke padişah ve oğullarının ortak malıdır." anlayışını, II. Mehmet (Fatih) "Ülke padişahın malıdır." anlayışını ve I. Ahmet ise "Ekber ve Erşed Sistemi'ni (tahta geçme hakkının hükümdar ailesinin en yaşlı üyesine verilmesi)" getirmiştir. Yapılan bu düzenlemelerin tamamı Osmanlı Devleti'nde taht kavgalarını azaltma amacına yöneliktir.

Cevap B

10. Soru paragrafında özellikleri verilen sanat dalı "Ebru" sanatıdır. Kil topraktan yapılan levhaların genellikle çiçek resimleriyle bezenip fırında pişirilmesi sanatına "Çinicilik" denir. Arap harflerinin değişik şekillerde süslü olarak yazılması sanatına "Hat" denir. El yazması kitap ve levhaların altın tozuyla süslenmesi sanatına da "Tezhip" denir.

Cevap C

11. Osmanlı Devleti'nde toprağını işlemeyen, üç yıl üst üste boş bırakan kişilerden toprakların alınarak başkalarının işletimine verilmesindeki amaç; üretimde sürekliliği sağlamaktır.

Cevap A

12. Anadolu (Güzelce) Hisarı I. Bayezit (Yıldırım) Dönemi'nde, Rumeli (Boğazkesen) Hisarı II. Mehmet (Fatih) Dönemi'nde yaptırılmıştır. Bozdoğan Kemeri ise Roma İmparatorluğu Dönemi'nde yaptırılmıştır.

Cevap B

13. A, B, D ve E seçeneklerinde yer alan ifadeler Osmanlı Devleti'nde süreç içerisinde Divanıhümayun üyeliği yapmıştır. Ancak C seçeneğinde yer alan "subaşı" Divanıhümayun üyesi olmamakla beraber eyalet, sancak ve kaza gibi yönetim birimlerinin güvenliğinden sorumluydu. Dolayısıyla "subaşı" hiyerarşik sıralamada diğerlerinden daha sonra gelir.

Cevap C

14. Topkapı Sarayı XV. yüzyılda, İshak Paşa Sarayı XVIII. yüzyılda, Yıldız Sarayı ve Dolmabahçe Sarayı ise XIX. yüzyılda inşa edilmiştir.

Cevap D

15. Osmanlı Devleti'nde müsadere usulünü II. Mahmut kaldırmıştır. Müsaderenin kaldırılması Tanzimat Fermanı'yla pekişitirilmiştir.

Cevap E

16. Şer'î hukuk *Kur'an-ı Kerim* ve hadislere dayanır. Şer'î hukuktan kadılar sorumluydu. Şer'î hukuk zamana ve ihtiyaçlara göre değişebilen hükümler içermez.

Cevap D

17. Soru paragrafında özellikleri verilen meclis "Meclis-i Mebusan"dır. 23 Aralık 1876'da Kanunuesasi'nin yürürlüğe girmesiyle bu meclis açılmıştır.

Cevap E

18. Ruznamçe, Osmanlı Devleti'nde günlük kayıtların tutulduğu defterlere verilen isimdir. Medreselerde mezuniyet belgesine "icazet" denilmiştir.

Cevap D

19. Osmanlı Devleti'nde saray halkı, seyfiye, ilmiye ve kalemiye yönetici zümre içinde yer alır. Ancak reaya, Osmanlı'da vergi ödemekle mükellef yönetilen halka verilen isimdir.

Cevap E

20. Hazinenin gelir-gider hesaplarının tutma, kapıkulu ulufelerini dağıtma gibi görevleri olan Divanıhümayun üyesi defterdardır.

Cevap A

Çözümlü videoları izlemek için kare kodu okutunuz.

1. **Fatih Sultan Mehmet Dönemi'nde hazırlanan Kanunname-i Âl-i Osman'da;**

I. veraset sistemi,
II. şehzadelerin yetişme yöntemi,
III. kardeş katli

alanlarından hangilerine ilişkin yasal düzenlemeler yapılmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

2. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı hükümdarlarının kullandığı unvanlardan biri değildir?**

A) Sultan B) Hünkar
C) Hüdavendigâr D) Han
E) Rükneddin

3. **Osmanlı Devleti'nde salyanesiz eyaletlerle ilgili olarak;**

I. Dirlik sisteminin uygulandığı eyaletlerdir.
II. Toprakları has, zeamet ve tımarlara ayrılmıştır.
III. Vergi gelirleri nakit olarak hazineye aktarılmaktadır.

ifadelerinden hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

4. Osmanlı Devleti'nin merkez teşkilatında XIX. yüzyılda yeni düzenlemeler yapılmıştır.

Bu düzenlemelerle ilgili;

I. Divanıhümayun yerine Heyet-i Vükelanın kurulması,
II. Şeyhülislamlık makamına Bâb-ı Meşihat denilmesi,
III. Reisülküttaplık makamının Dâhiliye Nezaretine dönüştürülmesi,
IV. Sadrazamlık makamının Hazine-i Amireye dönüştürülmesi

bilgilerinden hangileri yanlıştır?

A) Yalnız I B) I ve II C) III ve IV
D) I, II ve III E) II, III ve IV

5.

I. Muaccele - İlmiyeye seçilen kişiler
II. İcazet - Medrese eğitimini bitirenlerin aldığı belge
III. Gedik - İş yeri açma izin belgesi
IV. Hâcegân - Seyfiye sınıfının en üst basamağı

eşleştirmelerinden hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) II, III ve IV

6. **Osmanlı Devleti'nde vakıflardan aşağıdaki alanlardan hangilerinde yararlanıldığı söylenemez?**

A) Balkanlar'daki iskân ve Türkleştirme faaliyetleri
B) Kervansarayların yapımı ve işletimi
C) Sağlık, eğitim hizmetlerinin verilmesi
D) Ticaretin geliştirilmesi
E) Vergilerin toplanarak devlet hazinesine aktarılması

7. **Divanıhümayun sicilleri olarak da bilinen, Osmanlı Devleti'nin merkezî karar organı Divanıhümayun'dan çıkan ferman, berat ve hükümlerin işlendiği kayıt defterlerine verilen isim aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Mühimme B) Mufassal C) Tahrir
D) Ruus E) İcmal

8. **İstanbul'un belediye işlerinden sorumlu olan devlet görevlisi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) İstanbul Kadısı B) Yeniçeri Ağası
C) Şehremini D) Mimarbaşı
E) Muhtesip

9.

- Savaşlarda Anadolu ve Rumeli beylerbeyinin komutasındaki sağ ve sol kanat ordularını oluştururlardı.
- Devletten maaş almazlardı.
- Atlı ve hafif silahlı askerî birliklerdi.

Yukarıda özellikleri verilen askerî sınıf aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yeniçeriler B) Cebeciler
C) Tımarlı sipahiler D) Akıncılar
E) Humbaracılar

10. Osmanlı Devleti'nde resmî tarih yazıcılarına "vakanüvis" denilmiştir.

Aşağıdaki seçeneklerden hangisinde Osmanlı'da ilk ve son vakanüvis birlikte doğru verilmiştir?

A) Tursun Bey - Naima
B) Naima - Abdurrahman Şeref Bey
C) Naima - Ahmet Cevdet Paşa
D) Ahmet Cevdet Paşa - Abdurrahman Şeref Bey
E) Naima - Mustafa Reşit Paşa

11. Aşağıdakilerden hangisinin açıklaması, karşısında yanlış olarak verilmiştir?

A) Darüleytam: Göçler hastalıklar ve ölümler nedeniyle kimsesiz kalan çocuklar için 1914'te açılan kurum.

B) Darülmaarif: XX. yüzyılda kurulan, Batı Tiyatrosu anlayışıyla pek çok eser sergileyen ve 1934 yılında adı İstanbul Şehir Tiyatrosu olarak değişen kurum.

C) Darüşşafaka: Tanzimat Dönemi'nde öksüz ve yetim kalan Müslüman çocukların eğitimi için açılan kurum.

D) Encümen-i Dâniş: Tanzimat Dönemi'nde eğitim ve öğretimin geliştirilmesi ve bilim politikasının belirlenmesi için oluşturulan kurum.

E) Nakibüleşraf: Hz. Peygamber'in soyundan gelen seyyid ve şeriflerin işleriyle uğraşan, onların özlük haklarını koruyup şecerelerini (soy kütüklerini) kontrol ve takip etmekle vazifeli Osmanlı ilmiye teşkilatındaki görevli.

12. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'ndeki eğitim kurumlarından biri değildir?

A) Medrese B) Darülfünun C) Enderun
D) Darülbedayi E) Bedesten

13.

I. Padişah sefere çıkmadığında orduya komuta etme
II. Name, menşur ve beratlara padişahın tuğrasını çekme
III. Ülke topraklarının kayıtlarını tutma

Yukarıdakilerden hangileri nişancının görevleri arasındadır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

14. Osmanlı Devleti'nde XVIII. yüzyıldan itibaren bazı eyalet ve sancak beyleri görev yerlerine gitmeyip kendilerini temsilen vekil göndermeye başladılar.

Aşağıdakilerden hangisi eyalet ve sancak beylerinin gönderdikleri vekillere verilen addır?

A) Mültezim B) Mütesellim C) Muaccele
D) Müstensih E) Redif

15. Osmanlı Devleti'nde öldürülen şeyhülislamlar arasında;

I. Ahîzâde Hüseyin Efendi,
II. Hocazâde Mesud Efendi,
III. Feyzullâh Efendi

kişilerinden hangileri yer alır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

16. Osmanlı Devleti'ndeki;

I. Kardeş Katli Yasası'nın çıkarılması,
II. mukataaların kayd-ı hayat koşuluyla mültezimlere verilmesi,
III. beşik ulemalığının getirilmesi

uygulamalarından hangilerinin mutlak otoriteyi güçlendirme amacı taşıdığı söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

17. Osmanlı ordusundaki;

I. Yeniçeri Ocağının kaldırılması,
II. ordunun bölük-alay-tabur düzeninde tekrar yapılandırılması,
III. Asakir-i Mansure-i Muhammediyenin kurulması

düzenlemelerinden hangileri XIX. yüzyıla aittir?

A)Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

18. Osmanlı eserlerinde;

I. minyatür,
II. vitray,
III. oyma-kakma

sanat dallarının hangilerinden faydalanılmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

19. Osmanlı Devleti'nde Şeker Ahmet Paşa'nın çalışmalarıyla ilk resim sergisi aşağıdaki padişahlardan hangisi döneminde açılmıştır?

A) III. Selim B) II. Mahmut
C) Abdülmecit D) Abdülaziz
E) II. Abdülhamit

20. Osmanlı Devleti'nde Divanı- Hümayun'un kurulmasını ve kaldırılmasını gerçekleştiren padişahlar aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

A) Osman Bey - Abdülaziz
B) Orhan Bey - II. Mahmut
C) I. Murat - II. Mahmut
D) I. Murat - II. Abdülhamit
E) Orhan Bey - II. Abdülhamit

1. Fatih Sultan Mehmet Dönemi'nde hazırlanan Kanunname-i Âli Osman'da; veraset sistemi ("Ülke padişahın malıdır." anlayışı getirilmiştir.), şehzadelerin yetişme yöntemi (sancağa çıkma usulü yasallaşmıştır.) ve kardeş katlinin yasal hâle gelmesiyle ilgili düzenlemeler yapılmıştır.

Cevap E

2. A, B, C ve D seçeneklerinde yer alan ifadeler Osmanlı Devleti'nde padişahların kullandığı unvanlar arasında yer alır. Ancak E seçeneğinde yer alan "Rükneddin" ifadesi Anadolu Selçuklu Devleti hükümdarlarının kullandığı unvanlar arasında yer alır.

Cevap E

3. Osmanlı Devleti'nde salyanesiz (yıllıksız) eyaletlerde dirlik sistemi uygulanmıştır. Dirlik ise; has, zeamet ve tımar olmak üzere üçe ayrılır. Vergi gelirleri nakit olarak hazineye aktarılan eyaletler salyaneli (yıllıklı) eyaletlerdir. Mukataa topraklar (Mısır, Cezayir, Tunus, Trablusgarp... gibi) salyaneli eyaletlere örnek verilebilir.

Cevap D

4. Reisülküttaplık, Dâhiliye Nezaretine değil, Hariciye Nezaretine dönüştürülmüştür. Dâhiliye Nezaretine, Sadaret Kethüdalığı dönüştürülmüştür. Sadrazamlık, Hazine-i Amireye değil, Baş Vekâlete dönüştürülmüştür. Hazine-i Amireye, Defterdarlık dönüştürülmüştür.

Cevap C

5. Muaccele, Osmanlı'da devlet hazinesine ait mukataaların malikâne şeklinde tevcih olunanlarından sekiz yıldan on iki yıla kadar peşin olarak alınan varidata verilen isimdir. Bundan başka, her iltizamdan ve esham satışlarından peşin olarak alınan hisselere verilen isimdir.
Hâcegân, Osmanlı devlet teşkilatında yazı işlerinin başında, defterdarlık, nişancılık gibi memuriyetlerde, eminlik ve müdürlüklerde bulunanlar için kullanılan tabirdir.

Cevap D

6. Osmanlı Devleti'nde vakıflardan hazineye aktarılan bir vergi yoktur. Ancak vakıflar hazinenin yükünü hafifletir bir özellik taşır.

Cevap E

7. Osmanlı Devleti'nde, Divanıhümayun'dan çıkan kararlar nişancıya bağlı "beylikçi kalemi" tarafından "mühimme defterleri"ne yazılırdı.

- Tahrir; idari, mali ve askerî sayım defterlerinin geneline verilen isimdir.
- Mufassal, tahrir defterleri içinde yer alır. Mezra, köy isimleri vergi mükellefi reayanın isimleri, o bölgede yetişen ürünlerin isimleri, bu ürünlerden alınacak öşür miktarı ve diğer vergilerin yazılı olduğu defterlerdir.
- İcmal, tahrir defterleri içinde yer alır. Dirlik sahiplerinin isimlerinin ve gelir miktarlarının yazıldığı defterlerdir.
- Ruus; vezir, beylerbeyi, sancak beyi, zeamet sahiplerinin dışında, Osmanlı İmparatorluğu'nda mevcut bütün devlet hizmetleriyle vakıflardan ve hazineden maaş alan her türlü devlet memurlarının tayin muamelesini anlatan kâğıda verilen isimdir.

Cevap A

8. İstanbul'un belediye işlerinden sorumlu olan görevli "şehremini"dir. İstanbul'un güvenliğinden "Yeniçeri Ağası" sorumludur. İstanbul'un en yüksek mülki amiri (valisi) "Taht (İstanbul) Kadısı"dır. İstanbul'da çarşı ve pazarları "muhtesip" denetlerdi. İstanbul'un mimari işlerinden "mimarbaşı" sorumluydu.

Cevap C

9. Soruda özellikleri verilen askerî sınıf "tımarlı sipahiler"dir. Yeniçeriler, kapıkulu piyade sınıfında yer almakla beraber üç ayda bir "ulufe" denilen maaş alırlardı. Cebeciler, silah bakım ve onarımından sorumlu olan kapıkulu piyade sınıfıdır. Ayrıca üç ayda bir "ulufe" denilen maaş alırlardı. Humbaracılar, havan toplarını ve el bombalarını yapmak ve kullanmakla görevli kapıkulu piyade sınıfıdır. Üç ayda bir "ulufe" denilen maaş alırlardı. Akıncılar ise eyalet ordusu içinde yer almakla beraber sınırların güvenliğini sağlamak için kurulmuş olan atlı askerî birliklerdir.

Cevap C

10. Osmanlı Devleti'nde ilk vakanüvis Naima'dır. Son vakanüvis ise Abdurrahman Şeref Bey'dir.

Cevap B

11. XX. yüzyılda kurulan, Batı Tiyatrosu anlayışla pek çok eser sergileyen ve 1934 yılında adı İstanbul Şehir Tiyatrosu olarak değişen kurum "Darülbedayi"dir. Darülmaarif ise Tanzimat Dönemi'nde açılmıştır. Bu kurumun açılmasında devlet dairelerine memur sağlama amacı söz konusudur.

Cevap B

12. Bedesten, çarşı anlamına gelir. Medrese, ders okunacak yerle beraber talebenin içinde oturup ders okuduğu bina anlamına da gelir. Darülfünun, Tanzimat Dönemi'nde açılmıştır. İstanbul Üniversitesinin çekirdiği olan yüksek tahsil müessesesidir. Enderun, saray okulu anlamına gelir. Darülbedayi ise güzel sanatlar evi anlamına gelir. 1914 yılında İstanbul'da açılan bu konservatuvar 1934 yılında İstanbul Şehir Tiyatrosu adını almıştır.

Cevap E

13. Padişah sefere çıkmadığında orduya komuta etme görevi sadrazama aittir. Sadrazam, padişahın katılmadığı bu seferlere "Serdar-ı Ekrem" unvanıyla orduya komuta etmiştir. Diğer iki öncül nişancının görevleri arasında yer alır.

Cevap E

14. Osmanlı Devleti'nde XVIII. yüzyıldan itibaren bazı eyalet ve sancak beyleri görev yerlerine gitmeyip kendilerini temsilen vekil olarak "mütesellimleri" göndermeye başlamışlardır. Mültezim, iltizam sahibine verilen isimdir. Muaccele, Osmanlı'da devlet hazinesine ait mukataaların malikâne şekline tevcih olunanlarından sekiz yıldan on iki yıla kadar peşin olarak alının varidata verilen isimdir. Müstensih, eseri çoğaltan, kopyalayan kişilere verilen isimdir. Redif, II. Mahmut Dönemi'nde tımar sisteminin kaldırılmasıyla taşrada ortaya çıkan askerî boşluğu doldurmak için oluşturulan ihtiyat birlikleridir.

Cevap B

15. Ahîzâde Hüseyin Efendi, IV. Murat Dönemi'nde; Hocazâde Mesud Efendi, IV. Mehmet Dönemi'nde; Feyzullâh Efendi ise III. Ahmet Dönemi'nde öldürülen şeyhülislamlardır.

Cevap E

16. Osmanlı Devleti'nde, II. Mehmet Dönemi'nde kardeş katli yasal hâle gelmiştir. Kardeş katli mutlak otoriteyi güçlendirme amacına yöneliktir. Mukataaların kayd-ı hayat koşuluyla mültezimlere verilmesi mutlak otoriteyi olumsuz etkilemiştir. Beşik ulemalığının getirilmesi ise eğitim sisteminin bozulmasında etkilidir. Bu durum mutlak otoriteye olumlu yansımamıştır.

Cevap A

17. Yeniçeri Ocağı, XIX. yüzyılda II. Mahmut Dönemi'nde kaldırılmıştır. Ordunun bölük, alay, tabur düzeninde tekrar yapılandırılması ise XVIII. yüzyılda I. Mahmut Dönemi gelişmeleri arasındadır. Asakir-i Mansure-i Muhammediye, Yeniçeri Ocağının yerine II. Mahmut Dönemi'nde kurulan ordunun adıdır.

Cevap E

18. Minyatür, kitap süslemesinde; vitray ve oyma-kakma gibi süslemelere de daha çok mimari yapılarda rastlanır.

Cevap E

19. Osmanlı Devleti'nde ilk resim sergisi, XIX. yüzyılda Sultan Abdülaziz Dönemi'nde 1873'te Şeker Ahmet Paşa tarafından açılmıştır.

Cevap D

20. Osmanlı Devleti'nde Divanıhümayun, Orhan Bey Dönemi'nde kurulmuş, II. Mahmut Dönemi'nde kaldırılmıştır.

Cevap B

Çözümlü videoları izlemek için kare kodu okutunuz.

1. **Osmanlı ekonomisinin bozulmasında;**

I. tımar sisteminin bozulması,

II. kapitülasyonların yaygınlaştırılması,

III. mültezimlerin vergi toplaması uygulamasının yaygınlaşması

durumlarından hangileri etkili olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III

D) II ve III E) I, II ve III

2. **Osmanlı Devleti'nde Klasik Dönem'de kazaskerî atama ve onu görevden alma yetkisi aşağıdakilerden hangisine aittir?**

A) Padişah B) Sadrazam

C) Şeyhülislam D) Nişancı

E) Rumeli Beylerbeyi

3. Osmanlı Devleti'nde idari, mali ve askerî alanda yapılan kayıtların geneline "tahrir" denilmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi tahrir defterleri içerisinde yer almaz?

A) Mufassal Defterleri B) Şeriye Sicilleri

C) İcmal Defterleri D) Avarız Defterleri

E) Cizye Defterleri

4. **Osmanlı Devleti'nin kültür ve uygarlık tarihiyle ilgili olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?**

A) Nevakâr makamını Türk müziğine kazandıran ve *Tuti-i Mucize-i Guyem* isimli eserin de bestekârı olan kişi Buhurîzade Mustafa (Itri) Efendi'dir.

B) Darül Mülk-i Kedime olarak bilinen şehzade sancağı Amasya'dır.

C) Selim Sırrı Tarcan tarafından 1908'de Osmanlı Millî Olimpiyat Cemiyeti kurulmuştur.

D) İlk tiyatro eseri *"Şair Evlenmesi"*, sergilenen ilk tiyatro eseri ise *"Vatan Yahut Silistre"*dir.

E) II. Mahmut Dönemi'nde İtalyan Giuseppe Denizetti tarafından 1831'de Mızıka-i Hümayun açılmıştır.

5. **Osmanlı Devleti'ndeki;**

I. toprağını nedensiz üst üste üç yıl işlemeyen köylüden o toprağın alınması,

II. köylüden vergilerin ürün üzerinden alınması,

III. toprağını nedensiz terk eden köylünün bir süre içinde geri dönmesine izin verilmesi

uygulamalarından hangileri tarımsal üretimin artırılması amacı doğrultusundadır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve III E) I, II ve III

6. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde ekonomi ile ilgili doğru bir bilgi değildir?**

A) İlk kâğıt para Sultan Abdülmecit Dönemi'nde basılmıştır.

B) Hazineye ait gelirlerin mümkün olduğunca yüksek düzeye çıkarılması anlayışı gelenekçilik olarak adlandırılır.

C) Temel tüketim mallarının azami satış fiyatı narh usulü ile devlet tarafından belirlenmiştir.

D) Osmanlı Devleti Muharrem Kararnamesi ile borçlarını ödeyemeyeceğini ilan etmiştir.

E) Küçükbaş hayvancılıkla uğraşanlardan ağnam vergisi alınmıştır.

7. Osmanlı Devleti eyaletlere ayrılarak yönetilmekteyken, İstanbul'un yönetimi eyalet sisteminin dışında tutulmuş, başkentte görev yapacak tüm idareciler padişah tarafından doğrudan atanmıştır.

Bu uygulama;

I. merkezî yönetim anlayışının benimsenmesi,

II. İstanbul'da Rum nüfusunun fazla olması,

III. Divanıhümayun'un otoritesini artırma isteği

durumlarından hangileriyle ilişkilidir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve III E) I, II ve III

8. Osmanlı Devleti'nde XVII. yüzyılda devlet yönetimi başarısız olmuş, uzun süren ve kaybedilen savaşlar yaşanmış ve toplumsal hayatta rüşvet, iltimas gibi haksızlıklar yaygınlaşmıştır.

Bu durum XVII. yüzyılda;

I. Batı'dan askerî-teknik uzmanların getirilmesi,

II. iç isyanların artması

III. anayasal yönetimin kabul edilmesi,

gelişmelerinden hangilerinin yaşanmasında etkili olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) I, II ve III

9. **Aşağıdaki kavramlardan hangisinin dirlik sistemiyle ilişkili olduğu söylenemez?**

A) Has B) Cebelü C) Zeamet

D) Vakıf E) Tımar

10. **Osmanlı Devleti'nde Divanıhümayun'da;**

I. müderrisler,

II. azınlıklar,

III. kadılar

unsurlarından hangileri temsil edilmiştir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve III E) I, II ve III

11. Aşağıdakilerden hangisi, Osmanlı Devleti'nde XIX. yüzyılda bankacılık alanında yaşanan gelişmeler arasında yer almaz?

A) Bank-ı Dersaadetin kurulması
B) Memleket Sandıklarının kurulması
C) Bank-ı Osmaninin kurulması
D) İtibar-i Millî Bankasının kurulması
E) Ziraat Bankasının kurulması

12. Osmanlı mimarisindeki;

I. İstanbul Süleymaniye Camii,
II. İstanbul Ortaköy Camii,
III. İstanbul Kuleli Kışlası

eserlerinden hangileri XIX. yüzyıla aittir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

13. Aşağıdakilerden hangisi, İstanbul'da XV. yüzyıldan itibaren Venedik Cumhuriyeti'nin bulundurduğu elçi için kullanılan kavramdır?

A) Voyvoda B) Balyos C) Tekfur
D) Voynuk E) Ulah

14. Osmanlı Devleti'nde önceleri şehir dışından gelenlere, yolculara, yoksul ve düşkünlere yiyecek, sağlık ve giyecek yardımı yapılan sonraları ise sadece yemek verilen yerlere dönüşen hayır kurumlarına ne ad verilmekteydi?

A) Bedesten B) Arasta C) İmaret
D) Bimarhane E) Kasr

15.

I. Harem
II. Enderun Mektebi
III. Şehzadegân Mektebi

Yukarıdakilerden hangileri Osmanlı Devleti'nde saraydaki eğitim kurumları arasında yer alır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

16. Osmanlı ordu teşkilatında yer alan;

I. cebelüler,
II. cebeciler,
III. garipler

askerî birliklerinden hangileri üç ayda bir "ulufe" denilen maaş alırdı?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

17. Osmanlı Devleti'nde el sanatları ile uğraşanlarla geçimlerini mal ve hizmet üretimi, alım ve satımı ile sağlayanlara verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ehl-i Hibre
B) Ehl-i Hiref
C) Nakibüleşraf
D) Şehremini
E) Farisan

18. Aşağıdakilerden hangisi, Osmanlı Devleti'nin Klasik Dönemi'nde yapılan eserler arasında yer almaktadır?

A) Haydar Paşa Tren Garı
B) Dolmabahçe Sarayı
C) Nuru Osmaniye Camii
D) Sadabad Kasrı
E) Yeni Camii

19. Aşağıdakilerden hangisi, Osmanlı'nın toprak sistemiyle ilgili bir kavram değildir?

A) Mevat
B) Metruk
C) Mukataa
D) Paşmaklık
E) Nahiye

20. Aşağıdakilerden hangisi, Osmanlı Devleti'nde "Altı Bölük Halkı" olarak da nitelendirilen kapıkulu süvarileri içinde yer alır?

A) Martoloslar
B) Farisanlar
C) Sağ - Sol Ulufeciler
D) Cerahorlar
E) Kalyoncular

1. Tımar sisteminin bozulması, kapitülasyonların yaygınlaştırılması ve mültezimlerin vergi toplaması uygulamasının yaygınlaşması süreç içerisinde Osmanlı ekonomisinin bozulmasında etkilidir.

Cevap E

2. Osmanlı Devleti'nde Klasik Dönem'de kazaskeri atama ve onu görevden alma yetkisi padişaha aittir.

Cevap A

3. Osmanlı Devleti'nde idari, mali ve askerî alanda yapılan kayıtların geneline "tahrir" denilmiştir. Mufassal, icmal, avarız ve cizye defterleri tahrir defterleri içinde yer alır. "Şeriye Sicilleri" ise mahkeme kayıtlarının tutulduğu defterlere verilen isimdir.

Cevap B

4. Darül Mülk-i Kadime olarak bilinen şehzade sancağı Amasya değil, Manisa'dır. Amasya, Tahtgâh-ı Kadim olarak bilinen şehzade sancağıdır.

Cevap B

5. Osmanlı'da toprağını nedensiz üst üste üç yıl işlemeyen köylüden o toprağın alınması ve toprağını nedensiz terk eden köylünün bir süre içinde geri dönmesine izin verilmesi tarımsal üretimin artırılması amacına yöneliktir. Ancak köylüden vergilerin ürün üzerinden alınması tarımsal üretimi artırmaz.

Cevap D

6. Osmanlı ekonomisinde Klasik Dönem'de hazineye ait gelirleri mümkün olduğu kadar yüksek düzeye çıkarmayı, ulaştığı düzeyin altına inmesini engellemeyi amaçlayan ilke fiskalizmdir. Gelenekçilik ise Osmanlıda sosyal ve iktisadi ilişkilerde mevcut dengeleri korumayı ve var olan düzeni bozacak değişme eğilimlerini engellemeyi ifade eden ilkedir.

Cevap B

7. Osmanlı Devleti'nde, İstanbul'un yönetiminin eyalet sisteminin dışında tutulması ve başkentte görev yapacak tüm idarecilerin padişah tarafından doğrudan atanması, merkezî yönetim anlayışının benimsendiğinin kanıtıdır.

Cevap A

8. Osmanlı Devleti'nde, Batı'dan askerî ve teknik uzmanların getirilmeye başlanması XVIII. yüzyıldan itibarendir. Ayrıca Osmanlı'da anayasal yönetimin kabul edilmesi, XIX. yüzyılda 1876'da Kanunuesasi'nin yürürlüğe girmesiyle ilgilidir. Dolayasıyla bu iki gelişme XVII. yüzyıl ile ilgili değildir.

Cevap B

9. Dirlik topraklar; has, zeamet ve tımar olmak üzere üçe ayrılır. Dirlik sistemine göre yetiştirilen askerlerin herbirine de "cebelü" denilmiştir. Ancak dirlik sistemiyle vakıfın bir bağlantısı söz konusu değildir.

Cevap D

10. Osmanlı Devleti'nde, Divanıhümayun'da seyfiye, ilmiye ve kalemiye mensupları temsil edilmiştir. Müderrisler ve kadılar ilmiye sınıfına mensuptur. Dolayısıyla Divanıhümayun'da temsil edilmişlerdir. Ancak azınlıklar Divanıhümayun'da temsil edilmemiştir.

Cevap D

11.

- Bank-ı Dersaadetin kurulması → 1847
- Bank-ı Osmaninin kurulması → 1856
- Memleket Sandıklarının kurulması → 1863
- Ziraat Bankasının kurulması → 1888

Dolayısıyla bu gelişmelerin tamamı XIX. yüzyıl ile ilgilidir. Ancak İtibar-i Millî Bankasının kurulması ise XX. yüzyılın başlarında 1917'de yaşanan bir gelişmedir.

Cevap D

12.

- İstanbul Süleymaniye Camii → XVI. yüzyıl
- İstanbul Ortaköy Camii → XIX. yüzyıl
- İstanbul Kuleli Kışlası → XIX. yüzyıl

Cevap E

13. Osmanlı Devleti'nde, II. Mehmet Dönemi'nde Venedikliler İstanbul'da "balyos" adı verilen elçi bulundurma hakkını elde etmiştir. Voyvoda, Eflak-Boğdan yöneticilerine verilen isimdir. Tekfur, Bizans valilerine verilen isimdir. Ulah, Eflak-Boğdan halkına verilen isimdir. Voynuk, vezirlerle devlet adamlarının ve seferde ordunun atlarına bakmakla yükümlü, Has ahır ve çayır hizmetlerinde kullanılan Hristiyan askerlere verilen isimdir.

Cevap B

14. Osmanlı Devleti'nde önceleri şehir dışından gelenlere, yolculara, yoksul ve düşkünlere yiyecek, sağlık ve giyecek yardımı yapılan, sonraları ise sadece yemek verilen yerlere dönüşen hayır kurumlarına "imaret" denir. Bedesten, çarşı anlamına gelir. Bimarhane, akıl hastanesi anlamına gelir. Kasr, köşk anlamına gelir. Arasta, üstü örtülü veya dükkanlarının önü saçaklı olan çarşılara verilen isimdir.

Cevap C

15. Şehzadegân Mektebi, Harem ve Enderun Mektebi Osmanlı Devleti'nde saraydaki eğitim kurumları arasında yer alır.

Cevap E

16. Osmanlı Devleti'nde kapıkulu askerleri üç ayda bir "ulufe" denilen maaş alırlardı. Cebeciler, kapıkulu piyade kısmında; garipler, kapıkulu süvari kısmında yer alır. Dolayısıyla bu askerî birlikler "ulufe" alırdı. Ancak "cebelüler" dirlik sistemine göre yetiştirildikleri için maaş almazlardı.

Cevap E

17. Osmanlı Devleti'nde el sanatları ile uğraşanlarla geçimlerini mal ve hizmet üretimi, alım ve satımı ile sağlayanlara ehl-i hiref denilmiştir. Ehl-i hibre, kalite standartlarını denetleyen teftiş yapan kişilerdir. Nakibüleşraf, Hz. Muhammed'in soyundan gelenleri korumak, kollamak ve takibini sağlamakla görevli memurlardır. Şehremini, İstanbul'un belediye işlerinden sorumlu görevlidir. Farisan, sınır boylarındaki kaleleri korumakla görevli askerlerdir.

Cevap B

18. Haydar Paşa Tren Garı, Dolmabahçe Sarayı, Nuru Osmaniye Camii ve Sadabad Kasrı Osmanlı Devleti'nin "Geç Dönem" eserleri arasında yer alır. Ancak İstanbul'da bulunan Yeni Camii, "Klasik Dönem" eserleri arasında yer alır.

Cevap E

19. Osmanlı Devleti'nde XIX. yüzyılda Sultan Abdülaziz Dönemi'nde 1871'de yapılan düzenleme ile kazadan küçük, köyden büyük "nahiye"ler kurulmuştur. Dolayasıyla "nahiye" Osmanlı'da toprak sistemiyle ilgili değildir. Diğer seçeneklerde yer alan ifadeler Osmanlı'nın toprak sistemiyle ilgilidir.

Cevap E

20. Osmanlı Devleti'nde "Altı Bölük Halkı" olarak nitelendirilen kapıkulu süvarileri içinde;

- Sipah
- Silahtar
- Sağ Garipler
- Sol Garipler
- Sağ Ulufeciler
- Sol Ulufeciler

yer alır.

Martolos, belli mevkilerin emniyetini sağlama, düşman bölgelerine akınlar yapma, düşmanın savunma sistemini bozma, istihbarat ve keşif gibi işlerle uğraşan askerlere verilen isimdir. Farisan, sınır boylarındaki kaleleri korumakla görevli askerlere verilen isimdir. Cerahor, başlangıçta ordunun muhtelif araç-gereçlerini taşıma, sonraki süreçte ise askerî inşaatlarda çalışma gibi görevleri olan askerlere verilen isimdir. Kalyoncu, geçici olarak alınan bahriye askerlerine verilen isimdir.

Cevap C